MICROFILMED BY

NEHRU MEMORIAL MUSEUM

AND LIBRARY

TEEN MURTI HOUSE

NEW DELHI

DR N. S. HARDIKER

PAPERS

MICROFILMED AT

GHATPRABHA

ROLL.NO:-16

DR N.S HARDIKER

PAPERS

CONTD. FROM:- FILE NO. 90 PAGE NO 130

SPA
23.12.83

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटी.

टिळक भवन, गोखले रोड
खेड गल्ली, दादर
मुंबई २८. ता. १७।६४

सर्व जिल्हा अध्यक्षांसाठीं.

श्री ----------

अध्यक्ष, जिल्हा काँग्रेस कमिटी ----------

यांना

स.न.वि.वि.

काँग्रेस सेवादल काँग्रेसच्या सेवेसाठीं काँग्रेसच्या पोटी जन्म घेतलेले एक संघटन आहे. हया संघटनेकडें पूर्वीपासूनच जरा दुर्लक्ष झालेलें दिसतें. हया संघटनेतून काँग्रेसच्या दैनंदिन कामकाजासाठीं विधायक प्रवृत्तीचें सेवाभावनेचें व शिस्तीचें कार्यकर्ते आपण तयार करूं शकतो, व ते काम सेवादलानें केलेले आहे. सेवादल संघटन शक्तिशाली करण्यासाठीं, महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटी प्रयत्नशील आहे व आमचा सक्रिय आर्थिक मदतीचा हात आपल्यासमोर आहे. हयाचा उपयोग आपण आपल्या जिल्हयांतील सेवादल संघटन भरभक्कम करून घेण्यासाठीं केला पाहिजे. हयासाठीं सेवादलाच्या पदाधिकाऱ्यांना आपल्या जबाबदारीच्या कामाची पूर्ण कल्पना यावी म्हणून आम्ही तारीख ८ ऑगस्ट १९६४ पासून ता. १२ ऑगस्ट १९६४ पर्यन्त अहमदनगर जिल्हयांतील कोपरगांव तालुक्यांतील ----- येथें एक शिबीर चालविणार आहोत. हया शिबिरांत फक्त जिल्हाधिकाऱ्यांनाच परवानगी दिली जाईल. आपल्या येथून हया शिबिरास सर्व जिल्हा पदाधिकारी उपस्थित रहातील अशी व्यवस्था आपण करावी व आपण त्यांना रेलवे भाडयातील खर्चास मदत देऊन त्या शिबिरास पाठवावे. सेवादलाच्या कामासंबंधीं आपल्या कांहीं सूचना असतील तर त्याहि पाठवाव्यात. शिबिरासंबंधींचें श्री.आनंदीराम कुमट - दलपति - यांचें पत्रक सोबत आहेच. मला खात्री आहे कीं आपल्या जिल्हयांतील सेवादलाचे पदाधिकारी हया शिबिरास उपस्थित राहून आपल्या जिल्हयाचा गौरव वाढवितील. करावे. ही विनंती.

आपला नम्र,

(शंकरराव गेडाम)
सरचिटणीस व सेक्रेटरी
सेवादल नियंत्रण बोर्ड --
महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटी.

प्रत माहितीसाठीं
सर्व सेवादलांच्या जिल्हा अधिकाऱ्यांकडें
रवाना.

ता. १-८-६४

माहे जुलै १९६४ का व्यक्तिगत कार्यका अहवाल

नाम:- आनंदीराम कुमट पद:- दलपति प्रांत:- महाराष्ट्र

पंधरे मुताबिक कार्य जो किया हो:-

ता. १, २ मुंबई कार्यालय । पत्रव्यवहार - दफ्तर का कामकाज

ता. ३, ४ कोपरगांव-पोलेगांव - दौरा - मार्गदर्शन

ता. ५, ६, ७, ८ पूना मुकाम.

ता. ९ मुंबई । कार्यालय कामकाज - पत्रव्यवहार

ता. १० से २० नौरा (मध्य प्रदेश) - अ.भा.कॉं.सेवादल वार्षिक शिविरके कार्यक्रममें महाराष्ट्र प्रांतकी ओरसे हिस्सा लिया ।

ता. २१ मुंबई कार्यालय कामकाज - पत्र व्यवहार.

ता. २२ से २६ पूना - मुकाम तथा शहर कॉंग्रेस की पहली बैठकके मार्गदर्शन.

ता. २७-२८ मुंबई - कार्यालय कामकाज - पत्रव्यवहार तथा प्रांताध्यक्ष व सरचिटणीस आदिसे भेट - बातचीत।

ता. २९-३१ पूना। मुकाम। प्रांताध्यक्ष तथा सेक्रेटरीजी के अध्यक्षतामें पूना शहर सेवादल कार्यकर्ताओंका मेळा हुआ, उसमें मार्गदर्शन किया ।

इस मासमें ३ सर्कुलर्स जिल्हाधिकारी के नामपर तथा जिल्हा अध्यक्षोंके तरफ भेजे गये। सर सिटीजन श्री गोपाल साहब का अेक सर्कुलर जिल्हा अधिकारीके नामपर भेजा गया तथा उसका प्रत जानकारीके लिये जिल्हा अधिकारियोंके तरफ भेजा गया।

कार्य जो विचाराधीन है। ता. ८ अॉगस्ट से ११ अॉगस्ट तक जिल्हा अधिकारियोंका शिबिर शिवनेरीमें बुलाया जायेगा । ता. २० अॉगस्ट के बाद नागपूर-विदर्भ का दौरा करनेका तय किया है।

विशेष कार्य: काम नहीं ।

स्थान: ५६।१-ब सदाशिव पेठ
लक्ष्मी रोड,
पुना २

(आनंदीराम कुमट)
दलपति
कॉंग्रेस सेवादल - महाराष्ट्र कॉंग्रेस

प्रति -

MAHARASHTRA PRADESH CONGRESS COMMITTEE

President :
Vinayakrao Patil

Vice President :
Vasantrao Patil

Treasurer :
Hari Govindrao Vartak

Gen. Secretaries :
Mohan Dharia
Shankarrao Gedam
Eknathrao Nimbalkar
A. R Antulay

Tilak Bhavan,
Khedgalli, Gokhale Road, South,
Dadar, BOMBAY-28.

Telegraphic Address :
" EMPICICI " Bombay Dadar.
Telephone : 65794

Ref. :

$\frac{489}{2}$ अ. सदाशिव पेठ लक्ष्मीरोड पुणे 2

20-8-67.

पूज्य डॉ० साहेब यांस—

सादर नमस्कार.

पूज्य जिल्हाधिकारी यांचे कडून कोल्हापूरची मेळे झाले त्या शिबिराच्या अहवालाचे अवलोकन करीत असताना आश्चर्यकारक शिबिरे मनमानी पार पडली असून कुठलेही नवीन कार्यक्रम न घेता शिबिरे झाली हे दिसून आले. जिल्हा, तालुका जिल्हा, वर्धा, चांदा, अहमदनगर, नाशिक, धुळे, औरंगाबाद, जलगाव, कोल्हापूर शहर जिल्हा, सोलापूर, कोल्हापूर, सांगली, ठाणे, पुणे जिल्हा व पुणे शहर जिल्हा यांचा ८० जिल्हाधिकारी अहवाल आले होते. सर्वांच्या वाचनाची आवश्यकता व त्यामागे सखोल चर्चा होऊन ठोस निर्णय घेऊन आपली विचारणा झालेल्या चार महिन्यांचा कार्यक्रम आपल्या आदेश सोबत पक्षाचे खर आदेश कार्यकर्त्यांची उत्साहवर्धक निर्णय लवकर आदेश सर्वांना दिसून यावी चार महिन्या नंतरी पक्ष आपली अहवाल येऊन कार्यक्रम घेतला नाही त्याबद्दलची माझ आपणांस यावेच लागणार आहे अशी अपेक्षा आहे पुनरुच्चार दाखवू.

मी रात्रीच घर बघितलं आहे पक्ष वरती आहे. बघाच जिल्हा पुढारलेला आहे प्रामाणिक कोणतेही नवे नेतृत्व तयार होऊ दे. ह. म. मुक्त पुढारलेला आहेत. मी ता. १५ पासून मुंबई, विदर्भाच्या दौऱ्याचा निश्चय आहे

आपला विश्वासू

दि. १ - १ - ६४.

नाम :- आनंदीराम कुमठ,

पद :- दलपति,

प्रांत :- महाराष्ट्र,

पद के नुसार कार्य जो किया हो :- ता. १ से ५ तक शिडा, कापरगाव का शिबीरके लिये तयारी के लिये दौरा किया

ता. ६ से १२ तक :- कोडपेवाडी शिबीर चलाया, शिबीरमें १५ जिलाओंके ८० कार्यकर्ता उपस्थित थे उद्घाटन शिक्षामंत्री चौधरीजीने किया और समारोप अ. भा. सेवादल संघटक श्री. अिनामदारजीने किया

ता. १४, १५ :- बंबई मुक्काम, दफ्तर कामकाज, स्व. से. स. सेक्रेटरी श्री. गेडाम - साहाबसे भेट, शिबीरसंबंधी बातचीत.

ता १६, १७ पुणा मुक्काम, प्रांतीक सेवादल संघटक श्री. दुधलकरजीसे बातचीत, चर्चा और शिबीरके उपलक्षमें आभार प्रदर्शन पत्रव्यवहार.

ता. १८ :- बंबई

ता. १९ से २१ पुणा मुक्काम, पुणा शहर जिलाके कार्यकर्ताओंसे बातचीत बैठक, शहर की योजना तयार की गयी, मार्गदर्शन

ता. २२ से २६ तक बंबई :- दफ्तर कामकाज, प्रांताध्यक्षजीसे भेट बातचीत, रक्षा मंत्री चव्हाणसाहाबसे भेट, शिक्षामंत्री तथा नियंत्रण बोर्ड के सदस्य चौधरीसाहाब से बातचीत - निर्णय

ता. २७ से ३१ :- पुणा मुक्काम , पत्रव्यवहार

अिस मासमें दो सरक्युलर जिलाअधिकारीयोंके नामपर तथा जिलाध्यक्षके नाम भेजे गये

कार्य जो विचाराधिन है :- १ से ७ नागपूर, चांदा, वर्धाका दौरा, ८ से १० तक बंबई दफ्तर, तथा सातारा, सांगली, कोल्हापूर औरंगाबाद, नासिक आदि जिलाओंके दौरा करनेका विचार तय हुवा

विशीष्ठ कार्य :- दिपावलीसे " दलसैनिक " नामक विशेष अंकसे मासिक निकालनेकी कोशीश सुरू है तथा कैलेन्डर्स निकालनेकी कोशीश शुरू है

स्थान :-
५४१-२ अ, सदाशिव पेठ
लक्ष्मी रोड, पुणे २.

आनंदीराम कुमठ

(आनंदीराम कुमठ)
दलपति,
काँग्रेस सेवादल महाराष्ट्र काँग्रेस

MAHARASHTRA PRADESH CONGRESS COMMITTEE

President :
Vinayakrao Patil

Vice President :
Vasantrao Patil

Treasurer
Hari Govindrao Vartak

Gen. Secretaries :
Mohan Dharia
Shankarrao Gedam
Eknathrao Nimbalkar
A. R. Antulay

Tilak Bhavan,
Khedgalli, Gokhale Road, South,
Dadar, BOMBAY - 28.

Telegraphic Address :
"EMPICICI" Bombay Dadar.
Telephone : 65794

Ref. : 489/2 કર્ક સદાશિવ પેઠ પુણે 2
વાસુદેવ.

પૂ. ~~શ્રી~~ ડૉ. બા. પુ. દીક્ષિતજી.

સોનેરી સાહેબ પ્રણામ.

આજ નાગપૂર વિમાનતળીય, સૌના આદેશ આલો. ઉમેદવાર-યાદી અંતિમ કરણે કોંગ્રેસ કાર્યકારિણી સમિતીની બેઠક થણે. નાગપૂરના પાર્ટીના સ્થાનિક આ પદાધિકારી પુકારજીના વિધાનસભા ક્ષેત્રાંચા ઉમેદવાર પદા જિંકૂ શકતો. ઔરંગાબાદ હોતો તસો વાતાવરણ પુર્णપણે નવતે. નાગપૂરના પાર્ટીને સ્થાનિક આ પદાધિકારી પુકારજીંચ્યા વિધાનસભા ક્षेત્રાંચ્યા ઉમેદવારીચી પૂર્ણ પડતે. નાગપૂર શહર વ જિલ્હ્યાંના ગિવૂન જવલં જવલં 92, 93 બૈઠકો કાંગ્રેસચ્યા ખાતેર સહજપણે જિંકૂન યેતીલ અસા પુકારજીંચા વેડગાવ પાર્टીકારણ્યાંચેહી સમજણ આહે. પુકારજીંચ્યા વેડગાવ પાર્टીકારણ્યાંચેહી સમજણ કરણ કાંગ્રેસચ્યા ઉમેદવારાના જિંકવિણ્યાંના અડચણી આલે. કાંગ્રેસના પુકારજી હોતે વ જિલ્હ્યાંત કોણ્ય દ્વિધર્ષ ઉમેદવાર કોંગ્રેસચે અસતા હોતે. અ કુલકર્ણ વ ડૉ. પુકારજી વ અંકલવારજી આંની વરોબર પાર્टીચા હેતૂંના. આંની, વર્धી, યવતમાળની કાર્યકર્તુન કુલકર્ણ પાર પડતો. કારણ પૈકીકુણ્યા વિચારધીચા વ કોણત્યા કોણત્યા ગટાચા આ ગોષ્ટીચા સાંગી લોંકે ગોંધી કાંગ્રેસ મેળે પક્ષ મોઠા કરણ્યાચા હેતૂના. પ્રત્યેક ઠિકાણી વેગવેગળે વિચાર નિર્ણાયક દેઊન કામાલા લોંકલ્યાંના. હ્યા કાર્યકુમાચ્યા સાક્षીને મતદાર સંઘાચા આકુલકર પાડવા નીટચ.

કળાવે હી વિનંતી.

ता. क.: श्री. चिमाजी, श्री. अप्पाजी शेंदरी, श्री अप्पाजी पुंजे, श्री पुनमचंदजी बांका हयांनी ही सांगण्या सांगीतले आहे. रा. कुलकर्णी हे सुद्धा सांगीतले आहे. ते मात्र अजमावून घ्यावेत असे वाटते.

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटी - टिळक भवन, दादर, मुंबई २८

ता. १८-९-१९५५

स.न.वि.वि.

अ.भा. स्पेशल ट्रेनिंग कॅम्प ता. १८ सेवनीं २१ ते २० सप्टेंबर पर्यन्त भारत स्काउट्स अँड गाईडस कॅम्पिंग ग्राउंड, हुमायून टोम्ब, नवी दिल्ली येथें चालणार आहे. हया शिबिरास बरीच नांवें येत आहेत. सिलेक्शन करतांना जे कार्यकर्ते भविष्यांत प्रांतांत सिलेक्शन कॅम्प चालविण्यास कमित कमी एक महिनाभर तरी वेळ देऊं शकतील अशाच कार्यकर्त्यांचीं निवड करावी. शिबिरार्थीनिवळ बेडिंग १४ फूट पांढरी दोरी, दररोज वापरण्याचें कपडे, टार्च-बाटी-लोटी, दाढीचे सामान, तेल, साबण, लेखन साहित्य, वर्दी व ममती ड्रेस, त्याच प्रमाणें पी.टी.चे असलेच पाहिजे. पी.टी.साठी हाफ बनियन असलेच पाहिजे. शिबिरार्थी ता. २० रोजीं रात्रीं ७ वाजायच्या आंत कॅम्प प्लेसवर अगर अ.भा.काँ.क., ६ जंतर मंतर रोड नवी दिल्ली येथें पोंचले पाहिजे. शिबिरांत प्रचार प्रसिध्दी, स्पोर्टस व सांस्कृतिक कार्यक्रमाचें शिक्षण दिलें जाणार नाहीं. काँग्रेस सिलेक्शन्स, जनरल सिलेक्शन्स, फायर फायटिंग, ट्रॅफिक कंट्रोल यांचें शिक्षण दिलें जाणार आहे. हयासाठींच नांवें ५४१।२-अ सदाशिव पेठ लक्ष्मी रोड, पुणें येथें त्वरित पाठवून त्या शिबिरास हजर रहाणाराचें प्रमाणपत्र मागवून घ्यावे. त्याशिवाय तेथें परवानगी मिळणार नाहीं. प्रांतांत महत्वाचें काम निघालें नाहीं तर मी व सरचिटणीस श्री. गेडाम साहेब या शिबीरास भेट देण्यासाठीं व माहिती घेण्यासाठीं त्या कामाचें संरक्षण मंत्री मा. चव्हाण साहेब यांना शिबीरार्थीस्ह भेटण्यासाठीं येण्याचे योजीत आहोत.

कोळपेवाडी शिबिरांत ठरल्याप्रमाणें हया महिन्यापासून जिल्हा प्रमुखांना अल्पशी मदत देण्यास प्र.सेवादल समितीचे सरचिटणीस श्री. गेडाम साहेब यांनीं मान्यता दिली आहे. तत्संबंधीं प्रांत अध्यक्ष मा० विनायकरावजी पाटील यांची भेट झाल्याबरोबर कळविण्यांत येईल. श्री. ज.दा.सिंगटे, आर्थिक विभाग स्वावलंबन संयोजक यांचें पत्रक मिळालेलें असेल. त्यांना हवी असलेली माहिती त्वरित पाठवावी. मागील महिन्याचा अहवाल पाठविला नसल्यास प्रांतिक कचेरीस त्वरित पाठवावा. प्रांतिक सेवादल मासिकासाठीं पाठविल्या जाणाऱ्या जाहिरातींचें दर निश्चित नाहींत. मदत रुपयानें जास्तीत जास्त रुपयांच्या जाहिराती घ्यावयाच्या आहेत.

शिबिरास जाणाऱ्या तुकडीचें नेतृत्व श्री. शिवाजीराव ढमढेरे व श्री.सी.के.आव्हाड करतील.

आपला नम्र,

आनंदराम कुमट

(आनंदीराम कुमट)

दलपति.

जिल्हा प्रमुखांसाठीं व प्रत -
माहितीसाठीं जिल्हा अध्यक्षांकडे रवाना.

TAMILNAD CONGRESS COMMITTEE

GRAMS: GONGRESS
PHONE. 82535
Ref No :-G.22/

SATHIAMURTHI BHAVAN
54, GENERAL PATTERS ROAD,
MADRAS-2

16th September 1964

Dear Doctor,

Your letter addressed to Kumari Kanthi regarding Nehruji's photos. We are very happy to learn that you are conducting an exhibition of Nehruji's pictures.

We shall only be too glad to send the avaialble magazines from our library to you. We would however request you to let us know when you can return these magazines as they are the only library copies available with us. As soon as we hear from you, we shall send the available magazines duly packed.

Yours sincerely,

(N.E.Raghunathan)
Office Secretary

Dr N.S.Hardikar,
Health Institute,
Ghataprabha,
Belgam Dist. (Mysore Pradesh)

Camp:- ગાગડુ 137

૧૦-૧૦-૬૪

પૂ ડૉ ગાંધી

આદર પ્રણામ

રવિવાર પારણા એ આજે રવિવારે એ મૂળ વિષય રવાના-ગાળીય માંદણાના અટકાવ પાછોતરા-માટે. રવાના એ તો એરંડાના-કાર્ય કુમારના પોલેકા વધા માંદણી રવાનો પાકવિને માટે. પ્રયત્નોની કેટલા મહેર. રવાકર સંસ્થાનો રવિવાર આપણાના કુસંગીના પ્રયત્ન આજે. મારા મન માટે. પણ વધારે દિવસના પારણ લોગોલેલા ગાંધી ખાતરના પોર માસ લોગા પણ આનંદની લોગો ઉપર કલોના રંગ ત્યાં કારણે આજે. ખુબજ દીવસમ.

ઈશ્વર

138

PHONE : 73111

CONGRESS SEVA DAL

~~ALL-INDIA PUBLICITY COMMITTEE~~

CONGRESS HOUSE,

BOMBAY-4.

Date 7/11/64

My Dear Dr Saheb,

I pray for
your blessings in the
coming year ; while
wishing you happy
new year. I back
Sometime ~~before~~
Sri Anandarji informed
me about organising
a committee for the
Souvenir and my
inclusion therein

Thereafter I received
your letter also
I did not reply to
it because I was
thinking whether
it is practicable
to work in such
a committee. I am
very much dis-
satisfied last year
Sri Prabhu is a good
man you can com-
pletely put him
in-charge of Souvenir

Yours Blanche Nigel

2nd

To

Dr. N. S. Hardikar
Karnatak Health
Institute,
GHATPRABHA
(Dist. Belgaum)
MYSORE STATE

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटी

सेवा-दल विभाग.

टिळक भवन, गोखले रोड
दादर, मुंबई १४.
दिनांक १८-११-१९६१

सा.न.वि.वि.

आपल्या मागणी प्रमाणें कॅलेंडर्स नग ——— पाठवीत आहे. कॅलेंडरची मूळ किंमत १० पैसे आहे. कॅलेंडर दोन कलरमध्यें, तारखांची स्लिप दोन कलर मध्यें व डबल पट्टी टिनची हयामुळें किंमत १ पैशांनीं वाढली आहे. ३० पैसे प्रमाणें वेळून आपण रु. ——— पाठवावेत. ही रक्कम १५ दिवसांचे आंत भुक्ती झालीच पाहिजे, हयाची नोंद घ्यावी. कॅलेंडर्स अजून पाहिजे असतील तर मागणीच्या १० दिवसांच्या आंत पाठविली जातील. आपण सर्वांनीं मन लावून हें काम चिकाटीनें केलें तर स्थानिक स्वरूपाचा पैशांचा प्रश्न सहज सोडवू शकाल.

पुणें, नागपूर आदि ठिकाणाहून कळले आहे कीं पहिले कॅलेंडर समारंभानें रु. १५१ ला विकणार आहेत. आपणही ही पध्दत अमलांत आणली तर आपणसुध्दां आर्थिकदृष्टया ब्याच प्रमाणांत स्वावलंबी बनू शकाल. कॅलेंडर्सची विक्री ता.१ डिसेंबर रोजी समारंभ करून सुरवात करावी.

आपल्याकडें कॅलेंडर्स पोस्टानें - रेल्वेनें - अगर ——— बरोबर पाठविले आहे. आपण ता. ——— रोजी ——— रात्री। सायंकाळीं - सकाळीं । दुपारी——— वाजतां ——— स्टेशनवर मेसूर की ——— यांजकडून हेण्ड डिलीव्हरी घ्यावी. श्री. ——— दि. ——— रोजीं ——— दुपारी २-१० च्या पुणें-मनमाड गाडीनें नागपूर बेगीज असतील.

कॅलेंडर्स संबंधी पत्र व्यवहार १४१३-अ सदाशिव पेठ, लक्ष्मी रोड, पुणें ४ येथें करावा.

कळावे.

आपला

(आनंदीराम कुमट)
दलपति

पू० डॉ० साहेब,

सादर प्रणाम.

आपणांस वर्षीच्या पूर्वी दिवाळी अगर नाही? प्रकृति तर बरी आहे ना? आम्ही इथे साही कॅलेंडर्सची काढणी करून वरीच मजकुरा वरून कळलेच असेल. मी कि० सेवादलची १८५१२० चांदा, वर्धा, नागपूरचा दौरा हुंडकरजी सह करून वाहिलेत. कॅलेंडर्सच्या कामासंबंधी ४ मा० कि० सेवादलच्या सल्याने मागेही नागपूर आपला कार्यक्रम २३, २४ डिसेंबर ६१ ला आम्ही पुण्यास येणार आहोत. तुम्ही सर्व सभा घेऊन ठेवावी. कळावे.

141

V. V. Sangha
Congress Seva Dal.
UDAVI
Tal - Shirahatti
Dist - Dharwar.

ದಿ 24-11-64.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು

ಅನಂತ ನಮಸ್ಕಾರಗಳು

ನಾವು ಉದಯ್ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸೇವಾದಳ ಘಟಕವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ - ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಸೇವಾದಳದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಸೇವಾದಳದ ಸಂಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆದ

विशाल सह्याद्रि–पुणे, गुरुवार ता. २६नोव्हेंबर १९६४

महाराष्ट्र काँग्रेस सेवादलानें काढलेल्या १९६५ सालच्या कॅलेंडरच्या विक्री प्रारंभ समारंभाच्या वेळीं विशाल सह्याद्री'चे संपादक श्री. अनंतराव पाटील हे जिल्हा परिषदेचे अध्यक्ष श्री. शकरराव उरसळ यांना कॅलेंडर देत आहेत. शेजारी पुणे शहर काँग्रेसचे उपाध्यक्ष श्री. रंगराव पाटील, चिटणीस श्री. शिवाजीराव ढमढरे, सेवादल दलपति श्री. कुमटभाई, श्री. जैन, खेसे, भुवड, चरवड आदि सैनिक दिसत आहेत.

पाठाच्या अभीष्ट-चिंतनपर भाषणे झाली. प्राध्यापक रमेश चिंटणीस, प्रा. वसंत सावंत व कु. पुष्पा नाबर यांनी 'भावबंधन' व 'झाऊबंदकी'' या दोन नाटकांतील कांहीं प्रवेशांचें वाचन केले.

—सावंतवाडी, ता. २४:—ह्या तालुक्यांतील सोनुर्ली गावीं ता. २० रोजीं श्री देवी माऊलीची जत्रा सालाबादप्रमाणें भाविकांच्या अलोट गर्दीत झाली. अनेक लोक नवसाच्या फेडीसाठीं देवीच्या मंदिराभोवतीं झोंपून लोटांगणे घालीत असतात. सावंतवाडीहून एस्. टी. नें जादा गाड्यांची सोय केली होती

MAHARASHTRA PRADESH CONGRESS COMMITTEE

President:
Vinayakrao Patil

Vice President :
Vasantrao Patil

Treasurer :
Hari Govindrao Vartak

Gen. Secretaries :-
Mohan Dharia
Shankarrao Gedam
Eknathrao Nimbalkar,
A. R. Antulay

Tilak Bhavan,
Khedgalli, Gokhale Road, South,
Dadar, BOMBAY-28.

Telegraphic Address:
" EMPICICI " Bombay Dadar.
Telephone : 65794

***Ref.*:**

૧૪૫

૪૪૭ ઝ૦ રંગરાવ ચુંબ 2

૫૫।૧૧।૬૯

પૂ૦ ઝા૦ સાહેબ માંગા

વારદર પ્રણામ

હી આપણાંસ્ત્ર વધુ પત્ર લેખીન કારણ આના પણાંસ્ત્ર
ઉદ્યોગોના પ્રકલ્પે અંગત રીત ખુબજ કાળજી કરાવી લાગશે
છે આર્થીક કલ્યાણના પ્રસંગે કેટલીક જરૂર આવશ્યક
બાબતે મારે પ્રતિ સોબત પાઠવેલના આદત

૩) ચુંબ, રાજ્ય સરકારે ખાસ કરીને ખાસ કરીને
બધુ ઉદ્યોગ સોબી આપણા અર્થકારણની મોટા ગાય છે
ચુબધારણ પણ્યાચ સોબીને મારે ચુબે રાજ્યસરકાર કાર,
આપણા પણાના કારણથી મારે પાકેલ મારેલ આપણે કારણ
મારે 1 લી બાબતે લેખના બાદ આપણા પ્રસંગ ઉદ્યોગ
મારે, મારેલ ચુબધ આપણા મારે હા કેટલા આપણ મારે
મી હા કારણો કારણ ઉદ્યોગ મારે. ચુબધા તાલુકા કારણી
પાઠવાથી હી લાગ્યુ. કેટ પેઢીના બાદ આપણા સોબંધો
સોબોધ બાબત વિભાવના બોલાવ બાબતે. આપણા ચુબે રાજ્યસંબંધે
ચૂંથી સાબોધ બોલાવીને કરવાચે દેવું. ચુબે રાજ્યના બોલાવે ચુબજી
ઉદ્યોગધારાઓના પ્રત્યેક આગાન બોલાવના સારસ્વે તેને ચુબના
આપણા સંબંધીને પત્ર, લેખિત પાઠવાવ લોચ લાગ્યુ.

[illegible]

काँग्रेस सेवा दल : महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटी.

टिळक भवन : दादर : मुंबई २८.

दि. २८-११-६४.

जिल्हा प्रमुखांसाठी :-

(महत्वाचे व तातडीचे)

स. न. वि. वि.

१. ता. २७ डिसेंबर १९६४ हा दलदिन सप्ताहाचा शेवटचा रविवार येत आहे. दलदिवस सप्ताह २० ते २७ पर्यन्त साजरा करण्याच्या दृष्टीनें आतांपासून आपण तयारीस लागावे. हया सप्ताहांत सैनिक भरती, आजी व माजी सैनिकांचे स्नेहसंमेलन, वक्तृत्व चढाओढी, खेळांच्या शर्यती, व्यायामप्रदर्शन, सफाई व श्रमदान आदि कार्यक्रमांचें आयोजन करावे. हया सप्ताहासाठीं जाहेरसभा कोणी पुढारी हवा असल्यास कार्यक्रमाची पूर्ण योजना पाठवावी. योजना योग्य असल्यास त्यांच्या दौऱ्याच्या दृष्टीनें पुढारी पाठवू. दलदिनानिमित्त पू० डॉ. हार्डीकरजी, पू. यशवंतरावजी, मा. विनायकरावजी, वसंतरावजी, चौधरीजी, बॅ. पाटील, जिनाभाईजी आदि नेत्यांचे संदेश छापून १५ दिवसांचें आंत पाठविण्याचें ठरविलें आहे. पुणें शहर, अहमदनगर जिल्हा, नागपूर शहर, , औरंगाबाद जिल्हा येथील दलदिवसानिमित्त चाललेल्या तयारीची माहिती योजनेसह माझ्या हातीं आली आहे. आपणही त्वरित प्रयत्नास लागावे व काय प्रयत्न केले ते त्वरित कळवावे.

२. हया दलदिनानिमित्त "दलसैनिक" दलदिवस विशेषांक काढण्याचें काम सुरू झाले आहे. हया अंकांत प्रामुख्यानें जिल्हयांतील फेब्रुवारी ते नोव्हेंबर १९६४ पर्यन्तचा अहवाल आम्ही त्या जिल्हाप्रमुखाच्या नांवानें प्रसिद्ध करणार आहोंत. अहवालांत जिल्हयांतील अधिकाऱ्यांचें नांव, पत्ता, वय, शिक्षण, सेवादलांत दाखल, ही माहिती असावी. त्याप्रमाणें शिबीरें, वर्ग किती झालें, कोणी घेतलें, कोणी कोणी भेटी दिल्या, व संख्या किती होती हयाचा उल्लेख असावा. केंद्र शाखा कोठे कोठे सुरू आहेत, केंद्र नायकाच्या नांवासह व पत्त्यासह व संख्येसह कळवावे. केंद्रांस व शाखांस कोणी कोणी भेटी दिल्या, खर्च किती झाला, देणगी किती मिळाली व उल्लेखनीय कार्य काय केले आदि माहिती अहवालासाठीं तयार करून पाठवावी.

३. डेलिगेसीची स्लिप तयार झाली असेल. कृपया १० पैशाप्रमाणें रक्कम त्वरित पाठवावी.

हया पत्राचें उत्तर १० दिवसांचें आंत ५४१-अ, सदाशिव पेठ, लक्ष्मीरोड, पुणें २ येथें पाठवावे. १० दिवसांचें आंत वरील स्पष्ट माहिती आम्हांस मिळाली नाहीं तर 'दल सैनिक' अंकांत ती दिली जाणार नाहीं हयाची नोंद घ्यावी. हया माहितीच्या आधारेंच अ. भा. कॉं. सेवादल कार्यालयास वार्षिक अहवाल सादर केला जाईल. कळावे.

आपला

आनंदीराम कुमट

(आनंदीराम कुमट)

दलपति.

काँग्रेस सेवा दल : महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटी.

टिळक भवन : दादर : मुंबई २८.

दि. २८-११-६४.

जिल्हा प्रमुखांसाठी :-
(महत्वाचे व तातडीचे)

स. न. वि. वि.

१. ता. २७ डिसेंबर १९६४ हा दलदिन सप्ताहाचा शेवटचा दिवस येत आहे. दल-दिवस सप्ताह २० ते २७ पर्यन्त साजरा करण्याच्या दृष्टीनें आतांपासून आपण तयारीस लागावे. हया सप्ताहांत सैनिक भरती, आजी व माजी सैनिकांचे स्नेहसंमेलन, वक्तृत्व चढा-ओढी, खेळांच्या शर्ती, ध्वजवंदन, सफाई व श्रमदान आदि कार्यक्रमांचें आयोजन करावे. हया सप्ताहासाठीं बाहेरून कोणी पुढारी हवा असल्यास कार्यक्रमाची पूर्ण योजना पाठवावी. योजना योग्य असल्यास प्रांताच्या खर्चानें पुढारी पाठवू. दलदिनानिमित्त पू० डॉ.हार्डीकरजी, पू. यशवंतरावजी, मा. विनायकरावजी, वसंतरावजी, चौधरीजी, बॅ.पाटील, शिवाजीरावजी आदि नेत्यांचे संदेश छापून १५ दिवसांचें आंत पाठविण्याचें ठरविलें आहे. पुणें शहर, अहमदनगर जिल्हा, नागपूर शहर, , औरंगाबाद जिल्हा येथील दलदिवसानिमित्त चाललेल्या तयारीची माहिती योजनेसह माझ्या हातीं आली आहे. आपणही त्वरित प्रयत्नास लागावे व काय प्रयत्न केलेत ते त्वरित कळवावे.

२. हया दलदिनानिमित्त ''दलसैनिक'' दलदिवस विशेषांक काढण्याचें काम सुरू झाले आहे. हया अंकांत प्रामुख्यानें जिल्हयांतील फेब्रुवारी ते नोव्हेंबर १९६४ पर्यन्तचा अहवाल आम्ही त्या जिल्हाप्रमुखाच्या नांवानें प्रसिद्ध करणार आहोंत. अहवालांत जिल्हयांतील अधिकाऱ्यांचें नांव, पत्ता, वय, शिक्षण, सेवादलांत दाखल, ही माहिती असावी. त्याप्रमाणें शिबीरें, वर्ग किती झालें, कोणी घेतलें, कोणी कोणी भेटी दिल्या, व संख्या किती होती हयाचा उल्लेख असावा. केंद्र शाखा कोठे कोठे सुरू आहेत, केंद्र नायकाच्या नांवासह व पत्त्यासह व संख्येसह कळवावे. केंद्रांस व शाखांस कोणी कोणी भेटी दिल्या, खर्च किती झाला, देणगी किती मिळाली व उल्लेखनीय कार्य काय केले आदि माहिती अहवालासाठीं तयार करून पाठवावी.

३. कॅलेंडरची किंमत ठरीव झाली असेल. कृपया १० पैशाप्रमाणें रक्कम त्वरित पाठवावी.

हया पत्राचें उत्तर १० दिवसांचें आंत १४१-अ, सदाशिव पेठ, लक्ष्मीरोड, पुणें २ येथें पाठवावे. १० दिवसांचें आंत वरील स्पष्ट माहिती आम्हांस मिळाली नाहीं तर 'दल सैनिक' अंकांत ती दिली जाणार नाहीं हयाची नोंद ध्यावी. हया माहितीच्या आधारेंच अ.भा.काँ.सेवादल कार्यालयास वार्षिक अहवाल सादर केला जाईल. कळावे.

आपला
आनंदीराम कुमट
(आनंदीराम कुमट)
दलपति.

147

कॉंग्रेस सेवादल - महाराष्ट्र

कॅम्प ५४१।२-अ सदाशिव पेठ
पुणें २. ३०-११-१९६४

प्र० श्री. --डॉ० ना० सु० हर्डीकरजी.------

सादर प्रणाम,

हया वर्षी दलदिवस मोठया उत्साहानें व भरगच्च कार्यक्रमांनीं साजरा करण्याचें आम्ही ठरविलें आहे. त्याप्रमाणें जिल्हया जिल्हयांतील सेवादल कार्यकर्ते तयारीस लागले आहेत. हा दल-दिवस आम्ही दल सप्ताहाच्या रूपानें ता. २० डिसेंबर ते २७ डिसेंबर पर्यन्त साजरा करणार आहोंत. तरी कृपया आपण दल-दिना निमित्त प्रेरणात्मक संदेश ~~आपण प्रत्येक~~ पाठवून आम्हांस अुपकृत करावे. हे संदेश छापून प्रत्येक शाखेपर्यन्त आम्हांस पाठवावयाचे असल्यानें कृपया लवकरांत लवकर ५४१।२-अ सदाशिव पेठ, पुणें २ हया पत्त्यावर पाठवावे ही विनंती.

आपला नम्र,

(आनंदीराम कुमट.)

दलपति
कॉंग्रेस सेवादल महाराष्ट्र

प्र० डॉ० करिता सादर सप्रेम.

ता. पु० २८ डिसेंबरच्या आंत आपला
संदेश जाईल असे पाहून सप्रेम पाठवा ही विनंती.
ते कृपया लवकर होईल ही खात्री.
हया संबंधी मोठा पत्र लिहीन आहे.

व्यक्तिगत कार्य का मासिक अहवाल

नोव्हेंबर, १९६४

नाम:- आनंदीराम कुमट, पद:- दलपति, क्षेत्र:- महाराष्ट्र. मास:- नोव्हेंबर ६४

पदक्रमानुसार कार्य जो किया गया:-

ता.१ से ५ :- पुना मुक्काम - पत्रव्यवहार - कॅलेंडर्स की तैयारी ।

ता.६ से ७ :- औरंगाबाद - औरंगाबाद शहरका दौरा केंद्रकी भेट, कार्यकर्ताओंकी बैठकमें मार्गदर्शन। जिल्हाध्यक्ष तथा पदाधिकारीयोंसे भेट - बातचीत।

ता.८ से २६:- पुना मुक्काम - कॅलेंडर्सकी तैयारी तथा १०,००० कॅलेंडर्स निकालकर प्रांतमें भेजे गये । दरम्यान पुना शहरका दौरा। १० केंद्रोंको भेट तथा मार्गदर्शन।८ जिल्हा सेवादल अधिकारियोंकी तीन सभाओंमें मार्गदर्शन। ७ मंडल कॉंग्रेस कमिटीके पदाधिकारियोंसे भेट, चर्चा, (सविस्तर अहवाल साथके पत्रमें दिया है।) ता.२२ को जि.कॉं. अध्यक्ष तथा विशाल सह्याद्रिके संपादकके अध्यक्षतासे कॅलेंडर्सका विक्री समारंभ हुवा - मार्गदर्शन ।

ता.२७,२८ :- कार्यालयके कामकाजके लिये बंगलौर, मंत्रीप्रधानसे बातचीत ।

ता.२९-३० :- जिल्हा प्रमुखोंके नाम सरक्युलर निकालकर अ.भा.अहवालके लिये करेक्ट मालूमात मंगवाली गयी।

कार्य जो विचाराधीन है।

प्रांतिक कार्यकारिणीके तथा जनरल सभा नागपूरमें होने जा रही है वहाँ उपस्थित रहना । नागपूर, वर्धा, चांदा, धुलिया जिलाका दौरा करना ।

प्रयत्न किया जा रहा है:-

१०,००० कॅलेंडर्स को बिक्री करके आर्थिक सवाल छुडानेमें प्रयत्नशील। पुना शहरमें डोनेशनके रूपमें सिनेमा शो आर्थिक मदद के लिये जिस मा में लिया जायेगा। दसदिन सप्ताह बड़ी धुमधुमासे मनाये जानेकी कोशीश जारी है ।

विशेष कार्य:- कॅलेंडर्स के द्वारा २० हजार व्यक्तियोंसे संपर्क बढानेकी कोशीश कार्यकर्ते कर रहे हैं।

भवदीय,

(आनंदीराम कुमट)

दलपति.

स्थान:-

५११।१-ब सदाशिव पेठ

पुणे २

दिनांक २-१२-१९६४

काँग्रेस सेवा दल - महाराष्ट्र

कॅम्प १४।१।१-अ सदाशिव पेठ
पुणे २. ता. १-१२-१९६१

श्रीयुत रंगरावजी पाटील साहेब
उपाध्यक्ष - पुणे शहर जिल्हा काँग्रेस कमिटी, पुणे १

यांना -

स.न.वि.वि.

ता. १६- १-६१ रोजी शहर जि.कॉं.क.सेक्रेटरी श्री.शिवाजीराव ढमढेरे यांच्याबरोबर आम्ही आपणांस भेटलो. संघटनेसंबंधी सविस्तर चर्चा करून कामास सुरवात झाली. १७ पासून १० पर्यन्त ही जवळ जवळ १० केंद्रांना भेटी देवून सुमारे १००० सेवादल कार्यकर्त्यां-समोर व मंडळ काँग्रेस कमिटीच्या पदाधिकाऱ्यांसमोर सेवादल संघटनेसंबंधी मार्गदर्शन केले. शुक्रवार ता.२० नाना पेठ, भवानी पेठ, गणेश पेठ, नारायण पेठ, रास्ता पेठ हया ठिकाणचे सेवादलाचे कार्य वाखाणण्यासारखे आहे. वरील ठिकाणच्या सेवादल कार्यकर्त्यांचे व मंडळ काँग्रेस कमिटीच्या पदाधिकाऱ्यांचे संबंध उत्तम आहेत. हया वरील ठिकाणी हयाहूनही जास्त आर्थिक मदत मिळू शकेल तर शहरांतील सेवादल अति उत्तम असण्यास मदत होईल.

हया दौऱ्यांत श्री. शिवाजीराव ढमढेरे, श्री.लेले, श्री. जगताप, श्री. मते यांचे सहाय्य जरीसारच अति उत्तम राहिले. त्यांनी कल्पनेच्या बाहेर मेहनत घेतली. हे सर्व धन्यवादास पात्र आहेत. त्याचप्रमाणे सैनिकांत श्री पुठ्ठा, अमलदास, साबे, नेगी, किशुर, म्हसके आदि सेवादलाचे कार्यकर्ते फार उत्साही आहेत. त्यांचेकडे शहर जिल्हा सेवादलाचे लक्ष असणे महत्वाचे आहे.

सेवादल संघटनेच्या दृष्टीने श्री.लेले, मते, जगताप यांनी समजावून काही सूचना केल्या आहेत.

आपण हा दौरा आखून शहरांतील सेवादल कार्यकर्त्यांत व काँग्रेस कार्यकर्त्यांत जो उत्तम दुवा साधला त्याबद्दल आपले व शहर जिल्हा काँग्रेस कमिटीचे तसा वरील सर्व कार्य-कर्त्यांचे मनःपूर्वक आभार. आपल्या सहकार्याने शहरातील सेवादल संघटन भरभक्कम होईल अशी खात्री आहे.

आपला नम्र,

(आनंदीराम कुमठ.)
दलपति.

प्रत-
(१) श्री.विजयरावजी पाटील,
(२) श्री.मेहता साहेब,
(३)पू.डॉ.इटोंजी - संस्थापक
(४) श्री. जिमादारजी, अ.भा.संघटक,यांचेकडे -
माहितीसाठी रवाना.

MAHARASHTRA PRADESH CONGRESS COMMITTEE

President :
Vinayakrao Patil

Vice President
Vasantrao Patil

Treasurer :
Hari Govindrao Vartak

Gen. Secretaries
Mohan Dharia
Shankarrao Gedam
Eknathrao Nimbalkar
A. R Antulay

Tilak Bhavan,
Khedgalli, Gokhale Road, South,
Dadar, BOMBAY-28.

Telegraphic Address:
" EMPICICI " Bombay Dadar.
Telephone : 65794

Ref :

पुक्रा/ अ सचाशिव पेठ पुणे २
१६।१२।६८

पु० डॉ० सा०

सादर प्रणाम

आपली दोन पत्रे मिळाली. आपण नक्की आता आला तर जानेवारी २९६५ ला जेव्हा अमुखाच्या बैठकीस येऊ शकणार नाहीत असे आपल्या पत्रावरून दिसते. २५ २६, २७ जानेवारीस पु० यशवंत रावजी नाशिक येथे येत आहेत त्यावेळी आम्ही जेव्हा अधिकाऱ्यांची बैठक तीन दिवसांची नाशिक येथेच होत आहेत त्यावेळी आपले जाणे महत्त्वाचे आहे म्हणून. आता येऊन परत येऊ शकाल तर बघा नाहीतर त्या दरम्यानच पुण्यास कार्यक्रम ठेवू व पुण्याहून कारने नाशिकला आपणांचा नेऊ काय करावे ते कृपया कळवावे पुण्याच्या कार्यक्रमापेक्षा जेव्हा अधिकाऱ्यांच्या बैठकीत पु० यशवंतरावजी सह आपण उपस्थित राहून मार्गदर्शन करणे भविष्याच्या दृष्टिने मोलाचे ठरणार आहे म्हणून आपणच कळवावे मी ७ दिवस येथेच आहे नंतर २ दिवस शिरामपूर येथे शिबिरास जाईन मुंबईस दफ्तराच्या कामकाजा साठी जाईन व नंतर ३१ ला रात्रीस दुर्गापूरला जावयास निघेन दु. दुर्गापूरहून जानेवारी अधिकारी बैठक संपवून अधिवेशनास हजर राहता. त्वरीत ७ तारखेस तेथून निघून नाशिकला आमच्या शिबिराच्या तयारीस पोहचेन काय ते कृपया त्वरीत पुण्यासच पुक्रा अ० सचाशिव पेठ ह्या पत्त्यावर कळवावे ही विनंती.

विनंती आपला आज्ञांकित
(आंतोरीराम कुमटा)

PHONE : 73111
CONGRESS SEVA DAL
~~ALL-INDIA PUBLICITY COMMITTEE~~
CONGRESS HOUSE,
BOMBAY-4.

Date 28/12/64

Respected Dr. Saheb,

I had yours of 8th Dec. But could not reply earlier.

Your Dal Day Message was read at our weekly meeting but could not be included in our Patrika due to oversight. I am the only responsible man for it. Hope you will forgive me.

I am o.k. physically but mentally am entangled in so many extra works

P.S. Pandit Gupta & Shri Tailor sends you their regards.

that I can publish.
Here [redacted] my Sarva Dal
words, including
Patriots, Sufferers I have
written an article
about our Sarva
Dal Project Campaign
Jan Shakti will be
(on 27-12-64)
sent you a copy.

I had sent some
plots and a block
to Prabhu on your
advice. But he was
not very confident of
bringing out Souvenir
this year when I met
him two days before
Bhavnagar

To

Dr. N.S. Hardikar,
Karnataka Health
Institute,
GHATPRABHA
(Dist. Belgaum)
MYSORE STATE.

153

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटी

फोन नं. ६५७२४

अध्यक्ष
श्री. विनायकराव पाटील
उपाध्यक्ष
श्री. वसंतराव पाटील
कोषाध्यक्ष
श्री. हरि गोविंदराव वर्तक
सरचिटणीस
श्री. मोहन धारिया
श्री. शंकरराव गेडम
श्री. एकनाथराव निंबाळकर
श्री. ए. आर. अंतुले

टिळक भवन
गोखले रोड (दक्षिण), लोकमान्य नगर,
दादर, मुंबई २८.

जा. नं. _____ दि. _____ १९६

Camp:- 5-41 A. Sadashiva Bhuvan
28/12/64.

पू० डॉ० साo

सादर प्रणाम

आपल्या आशीर्वादाने दक्षता पुस्तक व दक्ष दिपत्र तयारीकडे आपल्याच कार्यकुशलतेची साक्ष देत आहे. कार्यक्रम अहवाल पुढील दक्षतेसाठी अंकात दिला आहे. तसेच तुमच्या सहकार्याने काही नवीन कल्पना मांडले आहे. अ. ब. जा. जा. पालक मंत्री आणि इतर सांघिक दक्षता दक्षतेसाठी विशेषांकाचे अधिकाधिक उत्पन्न आणि तसेच पक्ष-सुदृढ व आणखी impression पडावे ही.

दोन-तीन दिवस मुंबई मुक्कामी येणे झाल्यास कृपया कळविले तर मी तसे ठरवून सर्व होईल.

डॉ. वे. दीक्षित

ह्रदयी आ. आ. वा. व अभिनंदनासाठी

154

V. V. Nai
Congress Seva Dal Workers
VADALI

ఆ — Shirahatti
జిల్లా — Dharwar

తా 7-1-65

ఆదివారపు పుస్తకాలు చాలా బాగుంటున్నాయనీ
ధనంతా నమస్కారములు

నాకు మీరు రెండు ఉత్తరాలు రాసినా
నా తరువాత మీకు రాయలేదు. ఇది కొంతవరకు
అలసత్వమనుకోండి. ఇంకా ఇతర కారణాలు
ఏమీ లేవని చెప్పలేను. "దేవర్ల కాలం
ఆ కథలన్నీ చదివాను.

ఇటీవల వివిధ పత్రికలలో మీ కథలు
కొన్ని చదివాను. ముఖ్యంగా
ఆ కథలన్నీ చదివాను. మీ కథలు
లేవు. మీ కథలు చదివాను. మీ కథలు
మీ కథలు చదివాను. మీ కథలు

156

काँग्रेस सेवादल - महाराष्ट्र प्रांत

कॅम्प ५४।१२ सदाशिव
पुणे २
ता. २५-१-१९६५

अति महत्वाचें व तांतडीचें

पत्रक नं. १।६५

स.न.वि.वि.

ता. ३१ जानेवारी व १ फेब्रुवारी असें दोन दिवस खालील विषयावर विचारविनिमय करावयास पुण्यास जिल्हा प्रमुखांची बैठक बोलाविली आहे. आपण व आपले जेथे निकटवर्ती अधिकारी यांनीं या महत्वाच्या वार्षिक बैठकीस कोणत्याही परिस्थितींत, बैठकीचें महत्व ओळखून, काँग्रेस भवन, शिवनगर, पुणे ५ येथें ता. ३१ रोजीं दुपारी २ पर्यन्त पोंचावें ही विनंती.

बैठकीपुढील विषय:-

१) मागील कार्याचा आढावा
२) १९६५ सालाकरितां क्रांतिकारक कार्यक्रमाची आंखणी करणें.
३) जिल्हा जिल्हयांतून सेवादल संघटनेस स्वावलंबी बनविण्याची योजना आंखणें.
४) दल-सैनिक मासिकाबद्दल विचारविनिमय करणें.
५) १९६६ सालच्या शिबिरा संबंधीं चर्चा करणें.
६) आयत्या वेळचें विषय:

भारताचें संरक्षण मंत्री पूज्य यशवंतरावजी चव्हाण ता. १ रोजीं पुण्यास येत आहेत. आपणांस बहुधा श्री. त्यांचेशी चर्चा करावयास वेळ मिळेल. त्या-संबंधीं दुर्गापूरलाच मी त्यांचेशी बोललों आहे. त्यांना यासंबंधीं मी लिहीलेलेंही आहे. मा. श्री. किसनरावजी पाटील, श्री. शंकररावजी गेडाम, श्री. स.वा. जिनादारजी, श्री. मधुकरराव चौधरीजी, श्री. बॅ. जी.डी. पाटील व श्री. माधुसाहेब काचोळे वकील यांना या बैठकीचें निमंत्रण गेलेले आहेच. तरी आपण कृपया वेळेवर उपस्थित रहावे. कळावे.

आपला,

(आनंदीराम कुमट)

सर्व जिल्हा प्रमुखांसाठीं व
प्रत माहितीसाठीं अध्यक्ष, जिल्हा काँग्रेस कमिटी
यांचेकडे रवाना.

काँग्रेस ... महाराष्ट्र

काँग्रेस सेवादल - महाराष्ट्र प्रांत

कम्प ५४।।२ सदाशिव

पुणें २

ता. २५-१-१९६५

अति महत्वाचें व तांतडीचें

पत्रक नं. ११६५

स.न.वि.वि.

ता.३१ जानेवारी व १ फेब्रुवारी ह्यें दोन दिवस खालील विषयावर विचारविनिमय करावयास पुण्यास जिल्हा प्रमुखांची बैठक बोलावली आहे. आपण व आपले शेक निकटवर्ती अधिकारी यांनीं या महत्वाच्या वार्षिक - बैठकीस कोणत्याही परिस्थितींत, बैठकीचें महत्व ओळखून, काँग्रेस भवन, शिवाजीनगर, पुणें ५ येथें ता.३१ रोजीं दुपारी २ पर्यन्त पोंचावें ही विनंती.

बैठकीपुढील विषय:-

१) मागील कार्याचा आढावा

२) १९६५ सालाकरितां क्रांतिकारक कार्यक्रमाची आंखणी करणें.

३) जिल्ह्याजिल्ह्यांतून सेवादल संघटनेस स्वावलंबी बनविण्याची योजना आंखणें.

४) दल-सैनिक मासिकाबद्दल विचारविनिमय करणें.

५) १९६६ सालच्या दिल्ल्या अखिल भारतीय रॅली संबंधीं चर्चा करणें.

६) आयत्या वेळचें विषय:

भारताचें संरक्षण मंत्री पूज्य यशवंतरावजी चव्हाण ता. १ रोजीं पुण्यास येत आहेत. आपणांस त्यांच्याशी चर्चा करावयास वेळ मिळेल. त्या-संबंधीं दुर्गापूरलाच मी त्यांच्याशी बोललों आहे. त्यांना यासंबंधीं मी लिहीलेलेही आहे. मा. श्री. किसनरावजी पाटील, श्री. शंकररावजी मोडाम, श्री.स.का. जिनामदारजी, श्री. मधुकरराव चौधरीजी, श्री.बॅ. जी.डी.पाटील व श्री.भाऊसाहेब कांबळे वकील यांना या बैठकीचें निमंत्रण गेलेले आहेच. तरी आपण कृपया वेळेवर उपस्थित रहावे. करावे.

आपला,

(आनंदीराम कुमट)

काँग्रे. ...राष्ट्र

सर्व जिल्हा प्रमुखांसाठीं व
प्रत माहितीसाठीं अध्यक्ष, जिल्हा काँग्रेस कमिटी
यांजकडे रवाना.

TAMILNAD CONGRESS COMMITTEE

Telegrams: "CONGRESS"
Telephone: [redacted]

Ref T. N. C. C.

[redacted] MOUNT ROAD,
MADRAS-6.

Phone: 82535
"SATHYAMURTHI BHAVAN"
54. GENERAL PATTERS ROAD.
MADRAS-2.

27 / 65.

Respected Dr ji,

Namaste Hope you might have received the Book of Homage to Pandit Jawaharlal Nehru which I have sent you by post.

I am very lucky to get Jawahar Prize I am very much thankful to you and Shri Inamdar

About Madras city Scandal I have already written to you everything in detail Now-a-days I am not having any connection with the Scandal It is giving me too much pain for me what to say or write? I have so many thoughts in my heart I am very much anxiously expecting the time to meet you

Sarvodaya day is coming. we are arranging Non-Stop Bhajan and Spinning from 6 AM to 6 PM.

At Present I am completely engaged

INLAND LETTER CARD

NO ENCLOSURE IS ALLOWED

अन्तर्देशीय पत्र

इस पत्र के अन्दर कुछ न रखिये

Shri N. S. Hardikar

Sanchalak Congress Seva Dal

Karnatak health Institute

Ghataprabha.

Belgam Dist

Mysore State.

<— Third fold here —>

<— Second fold here —>

Sender's Name and Address :

TAMILNAD CONGRESS COMMITTEE

111, MOUNT ROAD, MADRAS-6

Phone: 82535

"SATHYAMURTHI BHAVAN"

54, GENERAL PATTERS ROAD,

MADRAS-2.

THE SOLAR PRINTERS, MADRAS-2.

with the women depts work

I hope you are doing well.

Thanking you

Yours Sincerely

N. Kaur

160

<— First fold here —>

काँग्रेस सेवा दल
महाराष्ट्र

स.न.वि.वि.

आपणांस आधीं कळविल्याप्रमाणें ता. ३१ जानेवारी व १ फेब्रुवारीस जिल्हाधिकाऱ्यांची बैठक ठरविल्याप्रमाणें पार पडली.

या बैठकीचें उदघाटन लोकसभेचे सभापति श्री. हुकूमसिंग यांनीं केलें. व बैठकीचा समारोप मा. यशवंतरावजी चव्हाण यांनीं केला. या बैठकीस १५ जिल्ह्यांतून ३२ अधिकारी हजर होते. या बैठकींत अनेक विषयांवर मार्मिक चर्चा होऊन निर्णय घेण्यांत आला आहे. या बैठकीचा गोषवारा फेब्रुवारी १९६५ च्या दलसैनिक अंकांत सविस्तर देत आहे.

या पत्रासोबत जानेवारी १९६५ चा अहवाल व दलसैनिक अंक पाठवीत आहे. कळावे. ही विनंती.

आपला नम्र

(आनंदीराम कुमट)

स्थान:-
५४१।२-अ सदाशिव पेठ
पुणें २
दिनांक ४-२-१९६५

जानेवारी १९६५ चा अहवाल

ता. १ ते १२-१-६५:- दुर्गापूर अ.भा. कॉं. अधिवेशनास व अ.भा. सेवादल बैठकीस उपस्थित. दुर्गापूर येथें मा. यशवंतरावजी चव्हाण, मा. श्री. किनीकरजी, निंबाळकरजी, चौधरीजी, सिंदेजी आदि नेत्यांच्या भेटी. चर्चा - बातचीत.

१२ ते १९-१-१९६५:- पुणें येथें मुक्काम. पत्रव्यवहार. दलसैनिक अंकाची तयारी, अ. भा. सें. बैठकीत मार्गदर्शन. कार्यकर्त्यांच्या गांठीभेटी.

२०-१-१९६५ हरिगांव, नगर जिल्ह्याच्या बैठकीस हजर. सा.का.चे चेअरमन श्री. माजी सावंत, श्री. सदाफुले आदिसह ७० कार्यकर्ते बैठकीस उपस्थित होते. मार्गदर्शन चर्चा आदि कार्यक्रम पार पडला.

२१-१-१९६५:- नाशिक. जिल्हा सेवादल पदाधिकाऱ्यांच्या भेटी व चर्चा.

२१-१-१९६५:- जिल्हा सेवादल कार्यकर्त्यांसह प्रवासास व देवीच्या दर्शनास.

२२ ते १ फे०१९६५:- पुणें मुक्काम: दलसैनिक मासिक प्रकाशनाची तयारी करून २७ वा अंक प्रकाशित केला. प्रांतांत पत्रव्यवहार करून मार्गदर्शन केलें. पत्रांची उत्तरें. प्रांतीक सेवादलाच्या जिल्हा प्रमुखांची बैठक ता. ३१ व १ फेब्रुवारीस पार पडली. हया बैठकीचें उदघाटन लोकसभेचे सभापति श्री. हुकूमसिंग यांनीं केलें. व समारोप महाराष्ट्राचे लाडके व आवडते नेते श्री. यशवंतरावजी चव्हाण साहेब यांनीं केला. या बैठकीस १५ जिल्ह्यांतील ३१ अधिकारी हजर होते. बैठकीचा सविस्तर गोषवारा फेब्रुवारी १९६५ च्या संघटनात्मक दलसैनिक विशेषांकांत दिला जाईल.

कित.

(आनंदीराम कुमट.)

दलपति.

स्थान:

५४१-बुधवार सदाशिव पेठ,

१ पुणें १

ता. १-२-१९६५

163

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटी

फोन नं. ६५७९१

अध्यक्ष
श्री. विनायकराव पाटील
उपाध्यक्ष
श्री. वसंतराव पाटील
कोषाध्यक्ष
श्री. हरि गोविंदराव वर्तक
सरचिटणीस
श्री. मोहन धारिया
श्री. शंकरराव गेडम
श्री. एकनाथराव निंबाळकर
श्री. ए. आर. अंतुले

टिळक भवन
गोखले रोड (दक्षिण), लोकमान्य नगर,
दादर, मुंबई २८.

जा. नं. _____ दि. _____ १९६

५४१ अ. सदाशिव पेठ पुणे २
१२/८/६५

५० ऽ० सा.

सादर प्रणाम.

(१) आपल्या आज्ञे प्रमाणे [illegible] पाठवण आहे.

(२) "५८ सैनिकांचे" दोन अंक शिल्लक असतील तर. कृपया आम्हास ते कळवावे

३) ५० सदस्यांतर्फे जास्तीत जास्त तीस, सभा त्यांना दिली जाते. घरगुती संबंध असल्यामुळे ते थोडे जास्त होतील. आपण कृपया आम्हास रेसकोर्स रोड वरची दिड्डी द्यावी. पत्त्यावर पाठवू.

४) एक दिवस आधी आपले पत्र आल्यास बरे वाटेल

[illegible]

164

MAHARASHTRA PRADESH CONGRESS COMMITTEE

President :
Vinayakrao Patil

Vice President :
Vasantrao Patil

Treasurer :
Hari Govindrao Vartak

Gen. Secretaries :
Mohan Dharia
Shankarrao Gedam
Eknathrao Nimbalkar
A. R. Antulay

Tilak Bhavan,
Khedgalli, Gokhale Road, South
Dadar, BOMBAY-28.

Telegraphic Address:
" EMPICICI " Bombay Dadar.
Telephone : 65794

Ref :

दि. १८ फेब्रुवारी १९६५.

स. न. वि. वि.

या महिन्याच्या सुरवातीस जिल्हा प्रमुखाची बैठक पुण्यास झालेली आपणांस ठाऊकच आहे. त्या बैठकींत निर्णय घेतल्याप्रमाणें सिनिअर जिल्हा प्रमुख व नियंत्रण बोर्ड यांची संयुक्त बैठक दि. २५-२-६५ रोजीं मुंबईसच घेण्याचें निश्चित झालें आहे. आपण या बैठकीस कृपया जरूर उपस्थित राहावें ही विनंती.

कळावें,

आपला नम्र,

(आनंदीराम कुमठा),
दलपति,

प्रति,
मा. डॉ. हडींकरजी,
घटप्रभा.

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटी,

टिळक भवन, गोखले रोड(दक्षिण),
खेड गल्ली, दादर, मुंबई नं. २८.
दिनांक १८ फेब्रुवारी १९६५.

निमंत्रण

सेवादल विभाग

स. न. वि. वि.

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस सेवादलाच्या कामकाजासंबंधीं विचारविनिमय करण्यासाठीं प्रदेश सेवादल नियंत्रण बोर्डाची बैठक महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटीच्या कार्यालयांत दिनांक २५ फेब्रुवारी १९६५ रोजीं रात्रौ ८-०० वाजतां बोलविण्यांत आली आहे.

तरी आपण या बैठकीस

हजर राहून उपकृत करावें,

कळावें,

आपला नम्र,
शंकरराव गेडाम
(शंकरराव गेडाम),
सरचिटणीस.
व
सेक्रेटरी, नियंत्रण मंडळ महाराष्ट्र प्र.

To पु० मी डा० वा० तर्डेकरजी
८८५ मा.

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटी,

टिळक भवन, गोखले रोड(दक्षिण),
खेड गल्ली, दादर, मुंबई नं. २८.
दिनांक १८ फेब्रुवारी १९६५.

स. न. वि. वि.

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस सेवादलाच्या कामकाजासंबंधीं विचारविनिमय करण्यासाठीं दिनांक २५ फेब्रुवारी १९६५ रोजीं रात्रौ ८-०० वाजतां महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटी येथे प्रदेश सेवादल नियंत्रण मंडळाची बैठक होणार आहे. सेवादलाच्या कामकाजासंबंधी आपल्या कांही सुचना असतील, तर आपण कृपया त्या त्वरित कार्यालयाकडे पाठवून आम्हाला उपकृत करावें,

कळावें,

आपला नम्र,
शंकरराव गेडाम
शंकरराव गेडाम),
सरचिटणीस.

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटी
टिळक भवन - गोखले रोड, वेड गल्ली,
दादर मुंबई २८

पत्रक नं. २ सेवादल वि भा ग. दि. १ मार्च १९६५

स.न.वि.वि.

(१) ता.३१ जानेवारी व १ फेब्रुवारी १९६५ रोजी पुण्यास जिल्हा प्रमुखांच्या बैठकीत ठरल्याप्रमाणे ट्रेन्ड सिनीअर (मुख्य सैनिका) जिल्हाप्रमुखांची व नियंत्रण - मंडळाची संयुक्त सभा ता. १५ फेब्रुवारी १९६५ रोजी मुंबई येथे नियंत्रण मंडळाचे सेक्रेटरी व सरचिटणीस मा. श्री. शंकररावजी गेडाम यांच्या अध्यक्षतेखाली पार पडली. या बैठकीस सरचिटणीस सर्वश्री आबासाहेब निंबाळकरजी हेही जातीने हजर होते. या बैठकीत सेवादल संघटनेच्या दृष्टीने सर्वश्री यशवंतराव ठाणेकर, ज.दा.सिंगले, गायकवाड, शिवाजीराव ढमढेरे, देवराव दुधळकर, सुरेश प्रधान या सर्वांनी मिळून सरचिटणीसांशी खूपच सांगोपांग चर्चा करून बऱ्याच गोष्टी समजून घेतल्या व समजावून दिल्या.

(२) बैठकीत जिल्हाधिकाऱ्यांच्या नेमणूकीस संमती दिली गेली आहे. जिल्हाधिकाऱ्यांची यादी मार्च १९६५ च्या अंकात जाहीर करण्यात येईल. त्याचबरोबर प्रांतिक सेवादल यंत्रणेत कामाचे स्वरूप लक्षात घेता श्री. ज.दा. सिंगले यांना सहायक संचालक, श्री. गायकवाड यांना शिक्षक व श्री. शशी प्रधान यांना आवास अधिकारी म्हणून नियुक्त करण्यात आले आहे, याची कृपया सर्वांनी नोंद घ्यावी.

(३) सेवादल संघटनेस जिल्हापातळीवर स्वावलंबी बनवावे असें बैठकीत ठरविलें गेलें. जिल्हा पातळीवर व स्थानिक पातळीवर सेवादलाच्या कामासाठी लागणारा फंड स्वतंत्रपणें उभा करण्यास अधिकृत मंजुरी नियंत्रण मंडळाने दिलेली आहे. फंडासाठी लागणारी पावतीपुस्तकें सेवादल कार्यालयांकडून आपल्या मागणीप्रमाणें पाठविण्यात येतील. मात्र या संबंधीचें अधिकार दलपति यांना देण्यात आले आहेत. आपणांस १० पावत्यांचें किती पावतीपुस्तकें जिल्ह्यासाठीं पाठवूं हे कृपया त्वरित कळवावे. कोणीही या अधिकृत पावत्याशिवाय फंड गोळा करूं शकणार नाहीं याची सर्वांनी नोंद घ्यावी.

(४) फंड गोळा करण्यासाठीं सिनेमाच्या पेटया आपणांस हव्या असतील तर त्याही पाठविण्यात येतील. या अधिकृत पावत्यांचाच आपण सिनेमाची तिकिटें म्हणून उपयोग करूं शकता. याबद्दल सविस्तर माहिती आपले पत्र आल्यावर पाठविण्यात येईल कळावे.

आपला नम्र,
(आनंदीराम कुमट)
दलपति.

जिल्हा प्रमुखांसाठी व पुढील माहितीसाठी
सर्व जिल्हाध्यक्ष व नियंत्रण बोर्डाचे समासद.
यांकडें रवाना.

TAMILNAD CONGRESS COMMITTEE

167

Telegrams: "CONGRESS"
Telephone: 72477

Ref: T. N. C. C. 60/65.

MOUNT ROAD,
MADRAS-6.
&
Phone: 82535
"SATHYAMURTHI BHAVAN"
54, GENERAL PATTERS ROAD,
MADRAS-2.

11. 3. '65.

Respected Dr ji

Namasthe. I am very sorry that I din't receive any reply from you for a long time I have sent you Pictorial biography of Pandit Jawaharlal Nehru. I hope you might have got it.

I received a certificate and Jawahar Panithoshik medal from Shri Thandaiji Really I am very lucky enough to receive it

I am very much thankful to you and Shri. Thandaiji for the honour of giving me

Thanking you once again.

Yours Sincerely
N. Kanthi.

168 પુષ્પ 2

૪।૪।૬૫

સાદર પ્રણામ

સાગરીસ શિબિર હોળાર
પૂર્વ પ્રાંતીક પુષ્પોચ્ચાર્ય —
કાળાવર કાર્ડ ચાલે. તરફ
ગાંટી. આકૃતિ આળુ આવે.
શ્રી. ચારુ આઝી, ડૉ. જી. ડી. મુકુતરાય
ચૌધરીજી, ગોડા, વિજયકુમારજી
આદીવાસી કાર્ય ચર્ચા કરી.
કાર્ય નો પત્રી અવસ્થા કુરુચ
કુ.

"૬૫ સોપાનકાર્ચ" આગામી
ની અંક વિકાર્ડ ચ કાર્યાલય
એચાલી આંકા ૬૫ આપવા.

આપણા પાર્ટિકલ તરીકે
ગણવા જરૂરી છે કારણ કે
આ
169

पोस्ट कार्ड
POST CARD

जवाबी
REPLY

केवल पता
ADDRESS ONLY

प्रति डा० का० सु० तरीकरजी

कर्नाटक वैद्य इन्स्टीट्यूट

चटप्रभा- जि० बेलगाव-मुधोल

धन्य

चटप्रभा

170

PHONE : 7311
CONGRESS SEVA DA
~~ALL INDIA PUBLICITY COMMITTEE~~
CONGRESS HOUSE,
BOMBAY-4.

Date 30/6/65

Respected Bro. Sahib,

I read in today's Times that you have been appointed member of A.I.C.C.

This is gratifying news. A.I.C.C. will benefit through your rich experience.

I had occasion from 1921 to 1924 I was put with you behind my bars at

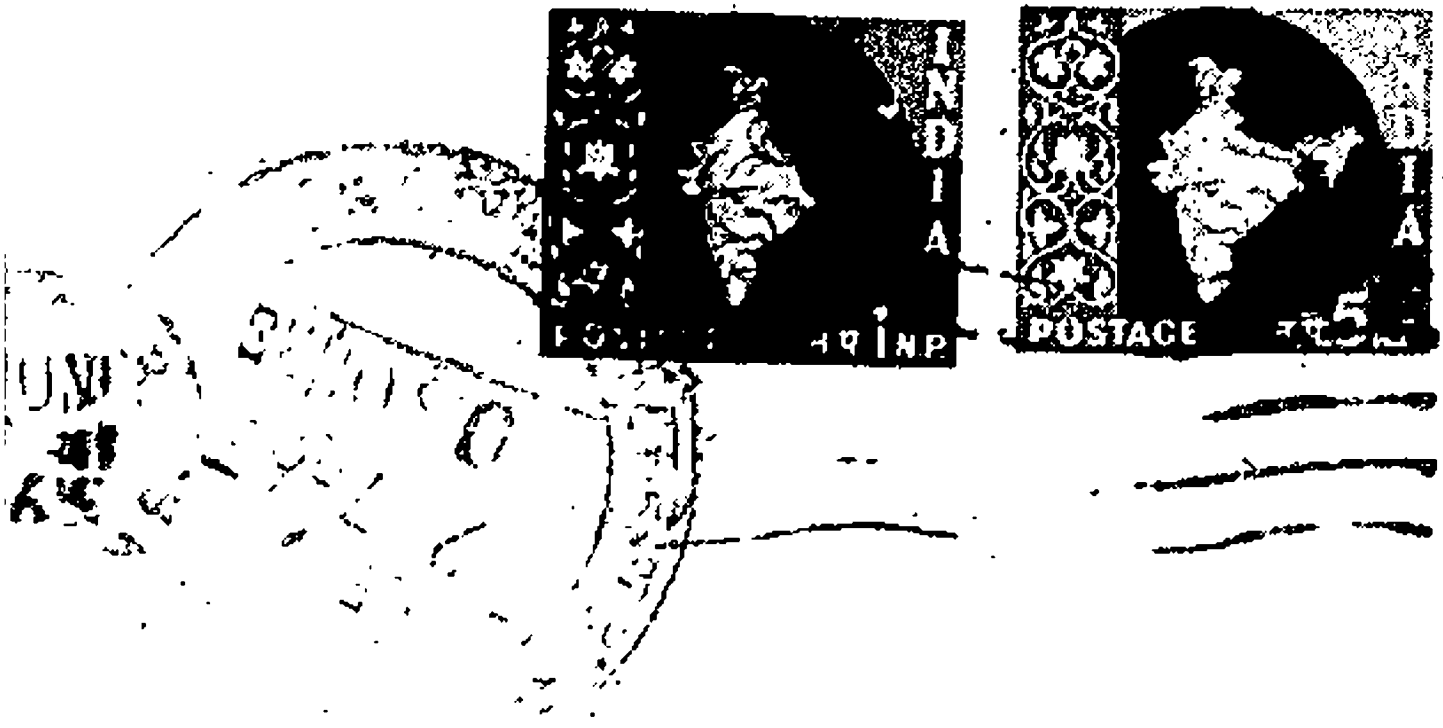

To

Dr. M. ... Kodikara,
Kandy
Ceylon

PHONE : 23952
23478

172

TELEGRAMS : "MYCONGRESS"

Mysore Pradesh Congress Committee

RACE COURSE ROAD, POST BOX No. 1932, BANGALORE-9

Ref. No. om/1389/65

Date 8th July 1965

The President,
District Congress Committee,
BELGAUM.

Dear Friend,

We have been informed by the General Secretary, ALL INDIA CONGRESS COMMITTEE that Shri N.S. HARDIKAR, has been co-opted as a member of the A.I.C.C. under article XIII (A) (h)/(i) of the Congress Constitution for the current term.

Please note that Shri N.S. HARDIKAR, by virtue of being a member of A.I.C.C., will be an ex-officio member of your D.C.C. and of the subbordinate Congress Committees within the jurisdiction of which Congress he resides under the relevent provisions of the Congress Constitution.

Action taken in this behalf may please be intimated to this office.

Yours sincerely,

S.V. Munjunath

(S.V. MUNJUNATH)
PERMANENT SECRETARY
M.P.C.C.

Copy to:-
Dr N.S. HARDIKAR,
Karnataka Health Institute,
Ghataprabha. BELGAUM Dist.

Phones: 23952
23478

Grams: "MYCONGRESS"

173

Mysore Pradesh Congress Committee

Race Course Road, Post Box No. 1932, Bangalore-9

MOHAMED ALI
PRESIDENT

Ref. No PS/1362/65

Date 8th July 65.

Dear friend,

We are happy to inform you that you have been co-opted as a member of the AICC by the Congress President for the current term. We herein enclose a copy of the letter received from the General Secretary AICC in this behalf.

We hope you will make it convenient to attend the meeting of the AICC due to be held at Bangalore from 23rd to 25th July 1965 for 3 days.

Please acknowledge receipt of this letter.

Yours sincerely,

Mohamedali

(MOHAMED ALI)
PRESIDENT.

Dr. T.S. Narikar,
Secretary, Congress Seva Dal,
Belgaum (Mysore

174

PHONE: 73111
CONGRESS SEVA DAL
CONGRESS HOUSE, V.P. RD,
BOMBAY-4.

Date 27/11/65

Respected Dr. Sahab,

I had your letter earlier. Sorry I could not reply soon. You may send the books you mention in your last letter. Your article was very inspiring.

I have already seen [redacted] many of the issues [redacted] Jan. to Oct. but I could not find Babaji's letters. I will write you definite after I receive them & read

of the issues.

We are all well and fit here. Hope you will be in good health. When are you coming this side?

I have completed Hindi version of my booklet- 'Soori Vaico.' and prepared one book on 'Bhavai' (Folk-Drama of Gujarat).

Yours,
Bhanubhai
Nayak

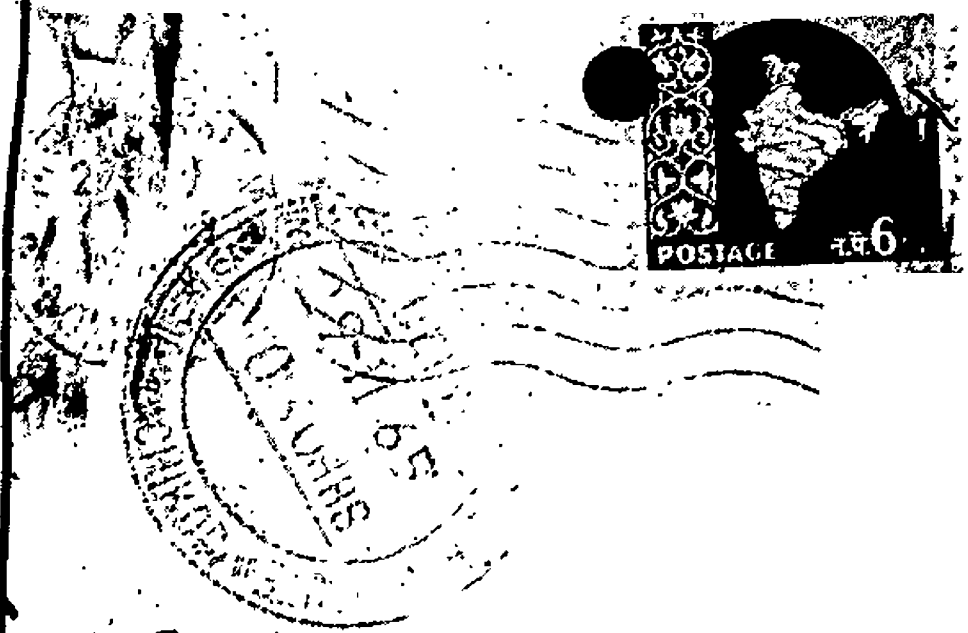

To

Dr. N.S. Hardikar,
Karnatak Health
Institute,
KHATPRABHA.

Dist: Belgaum,
Mysore State

SEVA DAL SANDESH

175

Tele : {Grams : 'CONGRESS'
{Phone : 73111
Congress House,
BOMBAY-4.

Published by : CONGRESS SEVA DAL, ALL-INDIA PUBLICITY & PROPAGANDA COMMITTEE

17, Bhangwadi,
Bombay-2, BR.
23rd Dec. '65.

Respected Dr. Saheb,

Received your letter of 17th Dec. '65. You have work to worry about my troubles but only to relieve. I will try my best. to implement it.

The work was done with the help of my friend Sri A.V. Chandewadkar, of former Bombay Chronicle and thereafter of Times of India. He has advised me to write to you that the particular column in which the letters of Lalaji was appeared is conducted by Sri A.S. Raman, Editor of the Illustrated Weekly. He is very nice and cooperative man. If you write to him he will gladly supply you all the details you want.

I have gone through the letter and was shocked to know the desperate condition of Lion of Punjab

in his last days. It sometimes happens that strongest people are susceptible to such weaknesses.

I am quite O.K. here. Congress Seva Dal Patrika will enter into 19th year of publication next month. But only consolation is that it is still published. We are printing 500 copies out of them about 350 copies are posted to all the nooks and corners of the country. 20 copies are posted to foreign countries Till now B.P.C.C. pays for its expenses monthly printing charges are Rs. 60/- plus about Rs. 10/- postage charges. I think this will satisfy your need. ← पलटा मोड़ → Yours affectly Shankar Nayak

Shankarrao Nayak
CONGRESS SEVA DAL,
~~All-India Publicity & Propaganda Committee,~~
Congress House, V. P. Rd.,
BOMBAY 4.

Res.
17, Bhangwadi,
Bombay. 2BR.

To
Dr. N.S. Hardikar,
Karnataka Khadi
Institute,
GHATPRABHA.
(Dist. Belgaum)
MYSORE STATE

177

GRAMS : KARNATAK

NOS : 3039 & 2539

KARMAVEER A KANNADA ILLUSTRATED WEEKLY

CONDUCTED BY THE LOKA SHIKSHANA TRUST

P. O. BOX NO. 30

EDITOR : R. R. DIWAKAR

ASSTT. EDITOR : S. V. PATI

HUBLI 26-11-42

ಶಿಗ್ಗಾವಿ ಮಿತ್ರಮಂಡಳದವರ ಅರಿಕೆ.

ಸಂಪಾದಕರು, ವಿಕಾಸದ ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ ಹೆಸರಾದ ಕೆಲವು ಮಿತ್ರರು, ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಸಿದವರು, ಸಮಾಜಕ್ಕಾಗಿ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದವರು, ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿದವರು, ಸಂಗೀತಕ್ಕಾಗಿ ಜೀವ ಸವೆಸಿದವರು, ಸಹಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹಗಲಿರುಳು ದುಡಿದವರು, ಹೀಗೆ ಹಲವು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಮಗ್ನರಾಗಿ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಕೊಡಬಹುದಾದ ಮಾನಪತ್ರವನ್ನು ಕೊಡಲು ಇಚ್ಛಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಪಾದಕರು ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾಶಕರು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇವೆ.

ಆಪ್ತ ಸಂಪಾದಕ,

ಶಿಗ್ಗಾವಿ ಮಿತ್ರಮಂಡಳ.

178

TAMILNAD CONGRESS COMMITTEE

GRAMS CONGRESS
PHONE. 82535

SATHIAMURTHI BHAVAN
54, GENERAL PATTERS ROAD,
MADRAS-2

Ref No.

17 3 67

Respected Dr ji,

Namaskhe Thanks for your kind PC

I am very much shocked after the Elections Results announced I don't know how to express my feelings present there is no change here

This is the time has come for to think about the organisations

Dr ji I am always thinking about you This words not coming from my pen it is only from my heart After the Election results announced I thought to go over to Ghatapratha. But as usual I am unable to leave

Now I have started to read Mahathmaji's letters to Mira Behen and others That time I am remembering you very lot

you may know I am not in Seva Dal Through womens dept I am doing my duty will you please write me what type of work I can take in this present time

Some times back Shri Kunsale Rao came here and he told me that due to psychological feelings I have left Seva Dal How far it is true I don't know! I won't accept it.

Dr ji I am very much anxious to read your letters will you please write me one long letter

about ...ty and work so that I can keep
the valuable collections of Dr.. letters
and I can follow it.
I not would like to serve others, this is
the only ambition in my life
Please excuse me for the trouble. I Hope you
are doing well
Thanking you
expeting your affectionate letter
yours sincerely
N Hari

Shri N.S. Hardikar
Sanchalak, Congress Seva Dal.
Karnatak Health Institute
* Ghataprabha. *
BELGAUM
Mysore State.

TAMILNAD CONGRESS COMMITTEE
"SATHIAMURTHI BHAVAN"
54, GENERAL PATTERS ROAD,

MADRAS-2

-: अनुशासन व सेवा :-

★ सोलापूर जिल्हा काँग्रेस सेवादल ★

कार्यालय:- पंढरपूर.

जावक क्रमांक २८

दिनांक ५।५।५५

पूज्य

पद्मभूषण डॉ. ना. सु. हर्डीकरजी

सादर प्रणाम

सेवादल,

आपके ५५ वर्षगाँठकी शुभ अवसरपर सोलापूर जिल्हा काँग्रेस सेवादलकी ओरसे हार्दिक शुभकामनाएँ प्रगट करता हूँ। आप चिरायु तथा दीर्घायुषी हो। यही हमारी शुभकामनाएँ है।

सेवादल सैनिककी ओरसे

सो. ग. नागटिळक

जो. वा. देशमाने

TAMILNAD CONGRESS COMMITTEE

(5)

GRAMS: CONGRESS
PHONE: 82535

SATHIAMURTHI BHAVAN
54, GENERAL PATTERS ROAD,
MADRAS-2

Ref No.

30. 6. 67.

Respected Drji,

Thanks for your letter. The AICC has stopped our monthly Contribution to us. But anyhow I am Continuing my work through women's Section. I am attending the office as usual. Our PCC has not taken any interest to us. They are very quite and Calm. My Convenor Smt. S. Manjulashini is leaving to morrow to England. I have to think about my future after her return only.

I am well. Wishing the same from you.

Thanking you.

yours Sincerely.

N. Kanthi.

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटी
टिलक भवन
खेड गल्ली
गोखले रोड (दक्षिण) दादर मुंबई-२५

दूरध्वनी : ४५१२६९
तार : एम. पी. सी.सी.

दिनांक ४-१०-१९६७

(सेवादल विभाग)

प्रति:- To:- पू० श्री. डॉ. ना पु० लडीकरजी.

पू. श्री. स. वा. अिनामदारजीन

अखिल भारतीय संघटक सेवादल, नवी दिल्ली,

सेवेत सादर प्रणाम,

८ दिवसाचा दौरा संपवून आज ऑफिसला आलो. आपली तार व पत्र मिळाले. पू.डॉ.साहेबांच्या कार्यक्रमासंबंधी ता.२-१०-६७ रोजी मा. श्री. वसंतरावदादा यांचेशी सांगलीस मी बातचीत केली. श्री.चाव्हाण वगैरेशी पण अहिरते बोलणे केले.

अधिवेशनाच्या कामास चालना दिली जात आहे. तरी पण सेवादलाच्या कामास जोराने संघटीतरीत्या चालना देण्याचे कार्य सुरु झाले आहे. प्राथमिक स्वरूपाची तयारी जोरात सुरु आहे. सांगली जिल्ह्यातुन १००० सैनिक व २५० सेविका तथा इतर जिल्ह्यातुन १२५० सैनिक सेविका यांना बोलाविण्याचे निश्चित केले आहे. अखिल भारतीय २५० सैनिकांच्या श्रमदान तुकडीसही निमंत्रीत करण्याचेही ठरवित आहोत श्रमदान मिळविण्याचे निश्चित झाले आहे. जिल्हा परिषद अध्यक्षा मार्फत रेली कन्फरेन्स व प्रात्यक्षिके घेण्यासंबंधी निश्चित झाले. आहे. सांगली,सातारा,कोल्हापूर,पुणे, नगर येथील जिल्ह्यांचा दौरा करुन मी व श्री. गायकवाडभाई आंतच आलो आहेत. सांगली जिल्ह्यासाठी २ शिबिरे व ज्या जिल्ह्यातुन ५० च्यावर संख्या येणार असेल तेथेही ५ दिवसाचे शिबीर घेण्याचे ठरवित आहोत. आंता पर्यन्तचा अनुभव लक्षात घेता प्रत्येक जिल्ह्यास सैनिक संख्या वाटुन देण्याचे काम आज उद्या मध्ये मी पार पाडित आहे. त्याची सविस्तर माहिती पाठवितोच. मीत,फायर,फायटींग,ट्राफीक कंट्रोल,गाईड,आदी तुकड्याना शिक्षण

दूरध्वनी : ४५३२३४
४५१२६९
तार : एम्. पी. सी.सी.

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटी
टिळक भवन
खेड गल्ली
गोखले रोड (दक्षिण) दादर मुंबई-२५

देण्याची योजना पण आहे. प्रत्येक सैनिकास गणवेशासाठी मदत म्हणून थोडीफार रक्कम ही देण्याचे ठरले आहे. रेल्वे कन्सेशन जिल्हा परिषदेमार्फत यशस्वी रित्या मिळविले जाईल.

पू. डॉ. साहेबांचा व आपला दौरा नोव्हेंबरमध्ये घेण्याचे आम्ही निश्चित करीत आहोत. कामास गति दिली आहे. आपण थांबून दौरा घेतला तर तो जास्त फायदेकारक ठरणार आहे. अजून अधिकृत कमेटया व्हावयाच्या आहेत. ऑक्टोबर, नोव्हेंबरमध्ये संघटनेचे इलेक्शन आहेत. जो तो काँग्रेस कार्यकर्ता त्या कामात व्यस्त आहे. नोव्हेंबर अखेर जिल्हा अध्यक्षांचे इलेक्शन आटोपून जाते. नंतरच आपला व पू.डॉ.साहेबांचा दौरा घेतल्यास तो जास्त उपयुक्त ठरेल.

सांगलीत श्री. गायकवाड, श्री. बाजीराव तथा महाजन वगैरे सर्व मंडळी कामास लागले आहेत. मी उद्या धुळ्यास मुक्कामास जात आहे. १० पर्यन्त धुळ्यास आहे. कृपया धुळ्यास आनंद भवन प्रताप मिल समोर धुळे येथे उतरावे ही विनंती.

विनीत,

(आनंदीराम कुमट)
दलपति

पुढे माहितीसाठी:-

पू.डॉ.श्री.ना.सु.हर्डीकरजी व
पू. श्री. वसंतदादा यांचेकडे माहितीसाठी
रवाना.

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटी
टिलक भवन
खेड़ गल्ली
गोखले रोड (दक्षिण) दादर मुंबई-२५

दूरध्वनी : ४५३२२४
४५१२६९
तार : एम. पी. सी.सी.

154

दिनांक ९-१०-५७

(खेवाल विभाग)

पू. श्री. डॉ. हर्डीकरजीसाहेब

यांना

सादर प्रणाम.

पू.श्री.स.वा.अिनामदारजी यांना

एक्सप्रेसने पाठविलेल्या पत्राची प्रत आपल्या माहितीसाठी पाठविलेली मिळालीच असेल. त्या पत्रावरून व या पत्रासोबत जोडलेल्या पत्रांवरून आपणांस सविस्तर कल्पना येईलच.

आपण म्हणत असाल तर १५ नंतर मी आपल्या भेटीसाठी घटप्रभेस येऊ शकेन. कृपया धुळ्यास उतरावे. ही विनंती.

कळावे.

विनित,

(आनंदीराम कुमट)
दलपति

प्रत माहितीसाठी,
पू.श्री. स. वा. अिनामदारजी
यांचेकडे रवाना.

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटी
टिलक भवन
खेड गल्ली
मोखले रोड (दक्षिण) दादर मुंबई-२५

दूरध्वनी : ४५२२२२
४५१२६९
तार : एम. पी. सी.सी.

दिनांक ३-१२-१९६७

(सेवादल विभाग)

जिल्ह्यातील सैनिक संस्थेचा व सेवादलाच्या कामाचा अनुभव लक्षात घेता खालील प्रमाणे सैनिक संख्या दिली जात आहे.

१) सांगली.	०१००	३५०
२) कोल्हापूर	०१००	०५०
३) सोलापूर शहर	००५०	०३०
४) सोलापूर जिल्हा	००२५	०००
५) सातारा	०२५०	०५०
६) पुणे शहर	०७५	०२५
७) पुणे जिल्हा	००१०	०००
८) अहमदनगर	००७४	०२५
९) नांदेड	००१०	०००
१०) परभणी	००१०	०००
११) उस्मानाबाद	००३०	००५
१२) औरंगाबाद	००५०	००५
१३) भंडारा	००१०	०००
१४) नागपूर जिल्हा	००५०	०३०
१५) नागपूर नगर	००३०	०१५
१६) वर्धा	००१०	०००
१७) चांदा	००२०	००५
१८) यवतमाळ	००१०	००५
१९) अकोला	००१०	००५
२०) अमरावती	००२५	०५०
२१) बुलढाणा	००२५	००५
२२) वाशीम	००२५	००५

.186

दूरध्वनी : ४५३२३४
४५१२६९
तार : एम. पी. सी.सी.

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटी

टिलक भवन
खेड गल्ली
गोखले रोड (दक्षिण) दादर मुंबई-२५

ल -२-

२३ नाशिक	००२५	००५
२४) ठाणे	००२५	०१५
२५)धुळे	००१०	००५
	२०००	५००

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटी,
टिळक भवन, गोखले रोड, बेड गल्ली, दादर, मुंबई-२५

(सैनादल विभाग)

दिनांक ४-१०-१९६७

फक्त जिल्हा प्रमुखांसाठी

ता. २-१०-६७ रोजी सांगली येथे प्रांताध्यक्ष पू.श्री.वसंतरावजीदादा पाटील यांचेशी अधिवेशनाच्या कामासंबंधी व आपल्या अडचणीसंबंधी सखोल चर्चा झाली. अधिवेशनाच्या कामाची पूर्ण जबाबदारी स्वयंसेवक संघटनेस पार पाडावी लागणार याची जाणीव आपण डोळ्यासमोर ठेवून कामास अधिक गती यावी अशी या पत्रकाद्वारे मी आपणांस कळकळीची विनंती करीत आहे.

पू.श्री.वसंतरावजीदादा यांचेशी जी चर्चा झाली त्यांतील काही मुद्दे आपल्या माहितीसाठी खुलासा देऊन आपली जबाबदारी विचारी आपले लक्ष या पत्रकाद्वारे मी वेधू इच्छित आहे.

१) अधिवेशनाचे काम २००० सैनिक व ५०० सैविका यांचेकडून पार पाडले जाईल. (२) अधिवेशनाच्या कामी लागणाऱ्या सैनिक सैविकांची राहण्याची व भोजनाची व्यवस्था केली जाईल. (३) सैनिक, सैविकेसाठी स्वतःचे निदान एक गणवेषातरी असावे. (४) दुसरा गणवेष अगर गणवेषासाठी थोडीफार मदत देण्याचा विचारही आम्ही करीत आहोत (५) श्रमदान कार्य सांगली जिल्हापरिषदेमार्फत घेण्याचे ठरले असून रेल्वे कन्सेशन जिल्हा परिषदेमार्फत मिळविण्याचा यशस्वी प्रयत्न केला जाईल. (६) श्रमदान कार्यास अ.भा.तुकडीत बोलाविण्याचा निर्णयही घेतला गेला आहे. (७) ज्या जिल्ह्यांना ५० च्या वरती सैनिक, सैविकेचा कोटा दिला गेला आहे. त्या जिल्ह्याने जर तेथील सैनिक, सैविकांसाठी जिल्ह्याच्या वतीने ५ दिवसाचे ट्रेनिंग शिबीर जर घेतले गेले तर त्यांना प्राथमिक खर्चासाठी १००/- रु. मदत दिली जाईल. (८) पू.डॉ.ना.सु.हर्डीकरजी व पू.श्री.स.वा.अिनामदारजी यांचा दौरा नोव्हेंबर अखेर घेण्याचेही ठरत आहे. (९) आपल्या जिल्ह्यांतील संघटनेचा विचार करता आपणांस सैनिक सैविका यांना परवानगी देण्यात येत आहे. (१०) सैनिक, सैविकेची निवड करताना खालील गोष्टी लक्षात ठेवाव्यात:-(अ) इंग्रजी, मराठी, हिन्दी या भाषांचे ज्ञान असणारे किंवा ह्या भाषांचा अवगत असलेल्यांची निवड करावी. (ब) सैनिक २५ वर्षावरील व ४५ वर्षाखालील असावे. (क) सैविका १८ वर्षावरील व ४० वर्षाखालील असावे. (ड) जिल्ह्यातून एकाच ठिकाणचे सैनिक असू नयेत. (इ) अधिवेशनात पडेल ती जबाबदारी शिस्तीने, संयमाने व चिकाटीने पार पाडणारे निवडावेत. (ई) प्रयत्न करूनही जर यशदाश्चित रेल्वे कन्सेशन मिळाले नाही तर स्वखर्चाने अधिवेशनास येण्याची तयारी असलेल्या सैनिक, सैविकेची निवड करावी (११) ट्रेनिंगच्या कामासाठी जळगांव जिल्ह्याचे जिल्हाधिनायक (उच्चसैनिक) श्री.द.गो. साठे यांची नियुक्ती करण्यात येत आहे. (१२) वरील सर्व गोष्टी ध्यानात घेऊन जिल्ह्यातील सैनिक, सैविकेची यादी त्यांच्या पत्त्यासह १५ दिवसाचे आत या कार्यालयाकडे पाठवावी.

श्री.

पुढे माहितीसाठी:-पू.श्री.वसंतरावजीदादा पाटील
तथा
अ.भा.काँ.से.कार्यालय यांचेकडे रवाना.

विनित,
(आनंदीराम कुमट)
दलपति

टी प:- या पत्रातील मजकूर कृपया प्रसिद्ध करू नये.

188

Phones:
Office 23478 — Residence 26920

Dr. K. NAGAPPA ALVA
President

517, RAJAMAHAL EXTENSION
SADASHIVA NAGAR,
BANGALORE-6

Date 5th Oct. 1967.

Dear Dr. Hardikar,

The A.I.C.C. Session will be held at Jubbalpore on the 28th and 29th and if necessary on the 30th instant also. The Session will start at 10 A.M. on the 28th. This Session is going to be a momentous one. I request you to make it convenient for you to attend the Session.

With kind regards,

Yours sincerely,
K.N. Alva
(K.N. Alva)
President

Dr. N.S.Hardikar,
Member, A.I.C.C.,
Sanchalak, Congress Sevadal,
Karnatak Health Institute
GHATAPPABHA P.O. Belgaum Dt.

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटी
टिळक भवन
खेड गल्ली
गोखले रोड (दक्षिण) दादर मुंबई-२५

दूरध्वनी : ४५३२३४
४५१२६९
तार : एम. पी. सी.सी.

दिनांक १८-१०-१९८७

श्री.----------

-यांना

स. न. वि. वि.

ता. २५ रोजी धटप्रभा येथे पू. डॉ. सा.रे.कांचे सांगली, सातारा जिल्हा प्रमुख कार्यकर्त्यांची बैठक बोलाविला गाले. या बैठकीस पू. इनामदारजी पण हजर राहणार आहेत. आपणांस रेल्वेचा सर्व्हात मदत व्हणून एकीकडील भाडे दिले जाईल. आपण दुपार तारीख २४ ला सकाळी ८ वाजेच्या आंत धटप्रभा येथे पोचावे.

धन्यवाद.

विनित,

(आनंदराव कुलट)

दलवाई

प्रति:-

१) श्री. पी. गायकवाडभाई
२) श्री. महाजन भाई — सांगली.
३) श्री. वाजीराव वेलवलकर
४) श्री. दिनकरराव सावंत
५) श्री. हनमंतराव पवार — सातारा

प्रत - माहितीसाठी. मा. डॉ. ना.रा.कुलकर्णी यांचेकडे
पू. डॉ. साहेब आमदार व कार्यकर्ते
सेवा आश्रम

Anandiram Kumat
Dalpati, Congress Sevadal
Maharashtra Congress.
Editor, ' Dal Sainik ' Magazine
Joint Secretary
The Tin workers Industrial
Co. Op. Society Ltd., Dhulia.

190

Office : Tilak Bhavan
Gokhale Road, Khed Gally,
Dadar, BOMBAY 28.
Tel. 451269
Resi.- ANAND BHAVAN,
Opp.. P. Mill, Dhulia.
Tel. 635

Date 26/10/56

પૂ૦ ડૉ૦ સાહેબ

સાદર પ્રણામ.

તા૦ ૨૯ દશેરાનો વિચાર પડતો મૂકવો. જે જગ્યા જેટલા વિદ્યાર્થીઓ બસના તેટલા તેટલા આપવા ટિકીટોની આગોતરી વ્યવસ્થા કરવા સૂચના આપવી. પૂ૦ ડૉ૦ સાહેબ આપણા આ સંસ્થા બાબતમાં કાર્યક્રમો ગોઠવવા બાબત કાંઈ વિચારણા કરી આપવી. આ સંસ્થાના કાર્યક્રમો ગોઠવવા બાબત પત્રો લખવા, ટેલિફોન કરવા, ટિકીટો આપવા વગેરે કામ માટે એક કાયમી કાર્યકર્તા રાખવા, રૂપિયા, ટિકીટો વગેરે હિસાબ માટે એક ખજાનચીની આપણે નિમણૂક કરવી જોઈએ. આપણા વિચારો કાંઈ જુદા હોય તો વિચારી આપશો.

કુશળ હોવો ઈચ્છીએ.

લિ૦ આપના

કુમટા

(१९)

INDIAN NATIONAL CONGRESS
71ST SESSION, SANGLI

Maharashtra Pradesh Congress Committee
Tilak Bhavan, Khed Galli,
Gokhale Road,(South) Dadar, BOMBAY 25.
Phone: 451269-453234
Gram : EMPICICI

District Congress Committee
Congress Bhavan, Sangli. (Maharashtra State)
Phone . 91
Gram Congress

दिनांक ९-११-१९६७

पू.डॉ.साहेब तथा पू.श्री.अिनामदारजी

सेवेत सादर प्रणाम.

काल श्री.दादासाहेब यांची भेट घेऊन अधिवेशनासंबंधी व आपल्याशी धटप्रभा येथे झालेल्या चर्चेच्याअहवाल दिला. सेवादल, विभागाची तयारी पध्दशीर व उत्तम प्रकारे सुरू आहे. आपणांस सेवादल संघटनेसाठी जसे काम पाहिजे असेल तसे आम्ही करण्याचा प्रयत्न करीत आहोत.त्याचा थोडक्यांत वृत्तांत खालील प्रमाणे.

१) सांगली जिल्ह्यातून १२५५ सैनिकांची अंतिम निवड शिबिरानंतर केली जाईल. तीन हजार सैनिकांची यादी तयार आहे. या कामाची पूर्ण जबाबदारी श्री.चंद्रकांत गायकवाड यांचेवर टाकलेली आहे.श्री.सानप हे प्रदेश काँग्रेसच्या दफ्तरांत परत आल्यामुळे श्री.चंद्रकांत यांना सेवादलाच्या कामासाठी वेळ मिळणार आहे. व त्याप्रमाणे ते प्रयत्न करून राहिले आहेत. या महिन्या-अखेर निदान सांगली जिल्ह्यांत ४ शिबीरे पार पडतील. शिबीरात ट्रेनिंग देण्यासाठी श्री.ज्ञानदेव पायगव्हाणे व श्री.ट.गो.साळुंके,यांची नियुक्ती केलेली आहे. मी हयाशिबीरांना भेट देणार आहे. श्री.चंद्रकांत गायकवाड यांनी वेळ देण्याचे कबूल केल्यामुळे मी डिसेंबरच्या १ ल्या आठवड्यांत मुक्कामास तिकडे पोंचणार आहे.

२) गणवेषासाठी कपडा मिळणार आहे. व कपडयाचे बील परस्पर प्रांताध्यक्ष देणार आहेत. शिलाई आम्हांस करून घ्यावी लागेल. त्याप्रमाणे गणवेषा विभागून तयार करण्याचा प्रयत्न मी व गायकवाड आंतापासूनच करीत आहोत सोबत दिलेल्या पत्रकावरून आपणांस यासंबंधी कल्पना येईलच.

३) २५०० बँजेस् व १००० साहयक बँचेसची ऑर्डर काल्च श्री.ओझे यांचेकडे देवून टाकलेली आहे. ते १५-२० दिवसांत बँचेस् तयार करून आणून देतील.

४) प्रांतात मी दौरा करीत आहे. तेही पत्रक सोबत जोडलेले आहे.

५) रेल्वे कन्शेशनसाठी श्री.हनमंतराव पवार यांची नियुक्ती केलेली आहे. त्या-संबंधी जो पत्रव्यवहार होत आहे त्याच्या प्रति आपल्याकडे वेळोवेळी पाठवून

१९२

INDIAN NATIONAL CONGRESS
71ST SESSION, SANGLI

Maharashtra Pradesh Congress Committee
Tilak Bhavan, Khed Galli,
Gokhale Road,(South) Dadar, BOMBAY 25.
Phone: 451269-453234
Gram : EMPICICI

District Congress Committee
Congress Bhavan, Sangli. (Maharashtra State)
Phone : 91
Gram : Congress

राहिलाच आहातच.

६) प्रांतात प्रत्येक जिल्ह्याचे शिबीर व्हावे असा प्रयत्न सुरु आहे. काहीं जिल्ह्यांची शिबीरे हया महिन्यांत पार पडतीलच. मला वाटते यामध्ये आपले समाधान होईल

कळावे. ही विनंती.

विनित,

(आनंदीराम कुमट)

दलपति.

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस सेवादल.

प्रतिमाहितीसाठीं:-

पू.श्री.वसंतरावदादा पाटील व
श्री.गायकवाड यांचेकडे रवाना.

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटी,
टिळक भवन, गोखले रोड, वेड गल्ली, दादर, मुंबई-२५

(सेवादल विभाग)

फोन नं. ४५१२६९
४५२२३४

दिनांक ९-११-१९६७

श्री.----------

जिल्हाधिनायक काँग्रेस-सेवादल--------

यांना

स. न. वि. वि.

१) काँग्रेस अधिवेशनाची तयारी जोरात सुरू आहे. अधिवेशनाच्या जागेचा प्लॅन तयार झालेला आहे व त्याच्या दोन प्रति सेवादल विभागात असिस्टेंट सेक्रेटरी श्री. गायकवाड भाई यांच्याकडून प्राप्त झाल्या आहेत. मी ज्या ज्या ठिकाणी परत दौऱ्यावर येईन तेव्हा त्या ठिकाणी तो प्लॅन सोबत आणून माहिती देईन.

२) आपला येथून येणाऱ्या सैनिकांना रेल्वे कन्शेशन मिळावे असा प्रयत्न सांगली जिल्हा परिषदेचे अध्यक्ष, श्री. धोंडीराम नाना पाटील व श्री. चारूभाई शहा यांचा रेल्वे अधिकाऱ्यांशी सारखा प्रयत्न सुरू आहे. त्याबद्दल निश्चित नंतरच कळविन,

३) अधिवेशनास येणाऱ्या सैनिकांसाठी एक गणवेषासाठी मदत म्हणून कपडा देण्याचे निश्चित झाले आहे. आपला येथून ----------सैनिकांना परवानगी देण्यात आलेली आहे. या सैनिकांची यादी आमच्याकडे आलेली आहे. आपण सैनिकांचे नांव व शर्टचे व हाफ् पँटचे माप व शिलाईसाठी आपल्याकडून अँड शर्ट व हाफ् पँटची मिळून सैनिक २ रु. प्रमाणे म्हणजे एकूण ---------- रु. हे पत्र मिळताच आनंद भवन, प्रताप मील समोर, धुळे या पत्त्यावर त्वरीत पाठवावी. गणवेषा व बॅच अधिवेशनाच्या वेळी दिली जाईल. तरी कृपया पत्र व्यवहार आनंद भवन, प्रतापमील समोर, धुळे. या पत्त्यावरच करावा. या पत्राचे उत्तर ८ दिवसांच्या आंत वर्गणीसह - त्वरीत पाठवावे.

कळावे.

विनित,

(आनंदीराम कुमट)
दलपति.

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटी,
टिळक भवन, गोखले रोड, खेड गल्ली, दादर, मुंबई-२५

(सेवादल)

फोन नं. ४५१२६९
४५३२३४

तातडीचे

दिनांक ९-११-१९६७

श्री.----------

जिल्हाधिनायक काँग्रेस सेवादल-------

यांना

स. न. वि. वि.

खाली दिलेल्या कार्यक्रमाप्रमाणे मी व साहय्यकसंघटक श्री. डॉ. मुसारीजी दौऱ्यावर येत आहोत. अधिवेशनाप येणाऱ्या सर्व सैनिक सेविकेची बैठक आपण दिलेल्या तारखेस सांयीस्कर वेळेस घ्यावी आम्ही कोणत्या गाडीने येणार ते नंतर कळविन. या बैठकीस अधिवेशनास येणारे सर्व सैनिक सेविका एकत्रीत आल्या पाहिजेत.

-:कार्यक्रम:-

ठिकाण	तारीख	बैठकीची वेळ
भुसावळ :-	१३-११-६७	सायंकाळी
बुलढाणा:-	१४-११-६७	सकाळी १२ च्या आत
अकोला :-	१४-११-६७	रात्री ८ नंतर
धामणगांव:-	१५-११-६७	सकाळी ९ नंतर
वर्धा :-	१५-११-६७	रात्री ८ नंतर
नागपूर शहर:-	१६-११-६७	सायंकाळी
नागपूर जिल्हा:	१७-११-६७	एका दिवसाचे शिबीर
रामटेक :-	१८-११-६७	प्रदेश काँग्रेसच्या बैठकी साठी

दिनांक १८ रोजी रात्री नागपूरहून धुळ्यास प्रयाण कळावे.

विनीत,

(आनंदीराम कुमट)
दलपति.

195

INDIAN NATIONAL CONGRESS

71ST SESSION, SANGLI

Maharashtra Pradesh Congress Committee
Tilak Bhavan, Khed Galli,
Gokhale Road (South), Dadar, BOMBAY 25.
Phone: 451269-453234-451504
Gram : EMPICICI

District Congrees Committee
Congrees Bhavan, Sangli, (Maharashtra State)
Phone. 91
Gram : Congress

तारीख ८ डिसेंबर १९९७

प्र० श्री.अध्यक्ष व.पा.जिल्हाधिकारी,
अ.भा.का.पे.कमिटी,नवी दिल्ली

पेशमें आदर प्रणाम,

तारीख दि.४ डिसेंबर१९९७ के दोनो पत्र मिले . धन्यवाद मैं, आपका सूचना (आदेश)के अनुसार हूं . पुरी तुम्हिद है आपको होगा होगा

१) सांगली जिल्हे १०० प्रतिनिधि ता.१५ डिसेंबरसे ता . करेंगे.

सांगली जिल्हेके ता.२५ डिसेंबरसे ५० प्रतिनिधि ता. होंगे

सांगली जिल्हेमें अनुक्रमे १५० प्रतिनिधि पेठिका ता.३१ डिसेंबरको ता. होंगे जिसे खत्म हो जायेंगे

२) प्रतिनिधि २० डिसेंबरको कुल ५० विशेष अधिकारी सांगली मुक्कामको पोहोच ता पेठे गये है . जिन्हे अधिकारीयोंके गद्दा की ता. ठाव अधिकारी ता.२८डिसेंबर,९७ को सांगली ता.३० डिसेंबरको ९.० को सांगली ७ पोहोच होंगे.

३) प्रतिनिधि संख्या १५० प्रतिनिधि पेठिकायें ता.२२ डिसेंबर ते सांगलीले पहुंच होंगे .

४) प्रतिनिधि पेठकाले पेठे अधिकारी तथा स्वयंसेवक ४ दि ता.२२ते डिसेंबर रेवरी पेठकेमें ठ. होना जायेगा .

५) अ.भा.तुकडोजी प्रवेश मुख्य द्वार रहेगा .यह हमारे जिल्हेसे लगते होगा.

६) सभामंडपनिवासस्थान तयार होगये है .और कुछ हो रहे है . मंडपस्थान टेंटोंमें रहेगा. जेवण टेंटमें नगर पालिका विभागसे घटनारा किया है .कुल २५० टेंट होंगे आये है. स्नानेकी व्यवस्था तथा पाणीकी व्यवस्था मुख्य मंडपमें है. कुल २००जेंटस,५०लेडीज,१० पेशाब घर तयार हो रहे है.

७) भोजनका प्रबंध अपना अलग है. वह टेंटके पाछाडी है . भोजनगृह मुख्य होगया है

८) आप ने आपकी पेशमें प्रदेशके लोगोंसे श्री.एकनाथराव पवारजी के मिलेंगे है. आपकी सहायता लिये प्रमुख अधिकारी नगरपर भेजा जायेगा .

९) आपसे गोरवे आप मुद्दा या की जो २रे पार्टी जितने जल्दी जा सकेंगे उतनी जल्दी कोशिश करना . आप इसकी जरुरत नहीं. अहमदपरसे पत्र आयेगी है.

INDIAN NATIONAL CONGRESS
71st SESSION, SANGLI.

Maharashtra Pradesh Congress Committee
Tilak Bhavan, Khed Galli,
Gokhale Road, (South) Dadar, Bombay 25.
Phone . 451269-453234
Gram : EMPICICI

Zilla Congress Committee
Congress Bhavan, Sangli
Phone : 91
Gram : Congress

१०) श्री विलिंडन गुप्ताजी ... को आपको स्वागतसमितीके अध्यक्ष श्री.पंजाबराव पाटील करेंगे .

११) अधिवेशन कार्यक्रमके लिये कुल कितना अवकाश हम दे सकेंगे .

१२) व.पा.स: मासिक बैठकका मुख्यालय के लिये आपको उपलब्ध कितना हम दे सकेंगे.

१३) विमानतलके जनरल सीटके बारेमें पू० श्री.पंजाबराव जी दादासे बातचित की है

१४) फ्लेग प्रेझेंटेशनका कार्यक्रम उद्घाटनके २४ घंटा पहले, स्वागताध्यक्षके घर आयोजित किया जायगा

१५) रेल्वे कन्सेशन सर्टिफिकेटका नमुना कृपया तुरंत भेजने का कष्ट करें . दुसरी मांगणी तैयार रखना है सर्टिफिकेटपर दिनांक परिषदके चेअरमनकी हो. सही होगी .

१६) आपके जिलाके मुलाखतके कुछ सैनिक हमके लिये हम देंगे

१७) कार्यालयका मुख्यालय ३१ तारीख रखे . ३० को आप सभीको मुला सकते है.

१८) कार्यालय तीन मैल लांबीके रस्तेपर मामूली गिट्टी डालनेका काम है गिट्टी साइटमें तयार है .वह रिकी डालनेका काम करना है

१९) मेला दक्षिण सांगली कांग्रेस भवनमेंही है .

२०) अन्य आपकी बातोंकी नोंद ले ली है .

विनीत

(भालचंद्र कुमट)
रेझल,जी.ओसी.

भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेस

७१ वे अधिवेशन

सां ग ली.

सांगली

दिनांक ७-१२-६७

प्रिय बंधू श्री.---------- गोवा

सप्रेम नमस्कार वि.वि.

१) या पत्रासोबत-त परिपत्रक जोडलेले आहे. त्यावरून संपूर्ण कल्पना येईलच.

२) आपणांस अधिवेशनाच्या कामासाठी विशेषाधिकारी म्हणून नियुक्त केले आहे. आपण दिनांक २१ रोजी सकाळी ९ वाजेपर्यन्त सर्व सोयीनिशी सांगली येथे पोहोचावे.

३) आपणांस येण्याजाण्याचा प्रवास खर्च देण्याचा प्रयत्न केला जाईल. त्याशिवाय येथील प्रवासखर्च विरहित दिला जाईल.

४) आपण येत असल्याचे कृपया धुळगाव फाटा व सांगलीस श्री. चंद्रकांत गोवा त्वरित उतरावे.

विनीत

(आनंदीराम कमट)
ह.ल.पं.नि

ता. २२-१२-१९६७ मालूम बोलाविलेले अधिकारी

१) नागपूर जिल्हा :- १) श्री.डा.पुसारीजी २) श्री.कठाळकरगुरूजी
३) श्री.मोयर

२) नागपूर नगर :- १) श्री.अंकलवारजी २) श्री.कुंभलकरजी ३) श्री.सावरकरजी
४) श्री.चिमाजीसाहेब मोसले

३) वर्धा :- १) श्री.मोयर गुरूजी

४) अमरावती :- १) डा.०यार्स २) श्री.गुलघुले

५) चंद्रपूर :- १) श्री.देवराव दुधलकरजी

६) अकोला :- १) श्री.कुचेकरजी

७) जळगांव :- १) श्री.द.गो.साळुंके

८) नाशिक :- १) श्री.दत्ताभाई कन्सारा

९) धुळे :- १) श्री.अशोक मडागे २) नरेंद्र शहा

१०) औरंगाबाद :- १) श्री.जगन्नाथ घटाडे

११) अहमदनगर :- १) श्री.ज.दा.इंगळे

१२) सोलापूर :- १) श्री.भगवान च०हाय

१३) पुणे :- १) श्री.शिवाजीराव ढमढेरे २) श्री.शांतिलाल बागमार

१४) सातारा :- १) श्री.दिनकरराव साळुंके २) श्री.माधव अभ्यंकर
३) श्री.हणमंतराव पवार

सांगली जिल्ह्यांतून ५ वावें श्री.चंद्रकांत यांनी घावीत.

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटी

७१ वे भारतीय काँग्रेस अधिवेशन

कार्यालय : सांगली
(सेवा दल वि भाग)

दिनांक : ७-१२-१९६७

सर्व जिल्हा प्रमुखांसाठी

श्री. ----------

जिल्हा अधिनायक,) काँग्रेस सेवादल ---------

१) काँग्रेस अधिवेशनाची तयारी बरीचशी होत आलेली आहे. सेवादल विभागाची रहाण्याची, जेवणाची, प्रेक्षागृहाची, पाण्याची आदि सर्व व्यवस्था उत्तम प्रकारे झालेली आहे. आपणांस राहण्यासाठी जवळजवळ ३५० टेन्ट ठोकले गेले आहेत. इतर सर्व ऑफीसेस्, जेवण गृहे, ए.आय.सी.सी.गेस्ट, डेलीगेट कॅम्प, सेवा विभाग वगैरेंच्या सर्वांना सेवादलाचा आपला कॅम्प ठोकला गेला आहे.

२) रेल्वे स्टेशनच्या सिव्हिलाईनची प्रातर्विधी सारखा पु.ना.गा.इमामदारजी करीत आहेत. तरीपण आपणाही पहिल्यांदा जायचे असेल तर त्यांच्या साठी रेल्वे स्टेशन सिव्हिलाईनच्या प्रातर्विधी राहाते.

३) सर्व सेवादलाचे दिनांक ३१ रोजी अगर १ जानेवारी रोजी सांगलीस पोहोचावे लागेल. व दिनांक १० जानेवारी रोजी परत जाण्यासाठी परवानगी दिली जाईल.

४) विशेषाधिकारी पहिली तुकडी दिनांक २१ पासून सांगलीस हजर राहील.

५) दोन्ही विशेषाधिकारी इतर अधिकारी यांचा दिनांक २८ रोजी हजर रहावे लागेल.

६) सर्व कार्यकर्त्यांजवळ भरपूर अंथरूण, पांघरूण फक्त लोटा (ताट नको) आदि कॅम्प साहित्य आणावयाचे आहे.

७) श्री. द्रौपत मारुतराव पाटील यांना अधिवेशनाचे उपदलपति म्हणून आज मी नियुक्त केले आहे.

८) आपल्या येथून येणाऱ्या सैनिकांना आपण वरील माहिती त्वरीत पाठवावी.

९) येणाऱ्या सैनिकांना व कार्यकर्त्यांना विजय पताका फहरे, नो जवान सैनिका, राष्ट्रगीत , वंदेमातरम्, झेंडा गीत मातृभूमी स्मरण ही गीते पाठ असलीच. पाहिजेत. असावे.

विनीत

(आनंदीराम कुमट)

Phones:
Office 23952 — 23478

Grams:
"MYCONGRESS"

200

MYSORE PRADESH CONGRESS COMMITTEE

POST BOX No. 1932, RACE COURSE ROAD, BANGALORE-9

Ref. No. S.D./769 /1967 Date 16th Dec 1967.

" CONGRESS SEVA DAL"

Respected sir,

The Mysore Pradesh Congress Seva Dal has decided to bring out a Sovenier on the occasion of the 45th Birth day of the Congress Seva Dal on 31-12-67.

I request you to kindly send a message for the occasion on or before 24-12-67 and oblige.

Thanking you,

Yours faithfully

Public Relation Offic
For Sovenier Committee.

INDIAN NATIONAL CONGRESS

71ST SESSION, SANGLI

Maharashtra Pradesh Congress Committee
Tilak Bhavan, Khed Galli,
Gokhale Road,(South) Dadar, BOMBA 25,
Phone: 451269-453234
Gram : EMPICICI

District Congress Committee
Congress Bhavan, Sangli. (Maharashtra St.
Phone : 91
Gram : Congress

Camp. Dhulia
29/11/68.

२०२

नागरिक ऊस जी
दाळेगल्ली - पंढरपूर

- अनुशासन व सेवा -

सोलापूर जिल्हा काँग्रेस सेवादल

कार्यालय, पंढरपूर.

जा. क्र. ३०
६।५।१९६८.

दिनांक ६।५।१९६८

पूज्य डॉ ना सु हर्डीकरजी

सेवेत सविनय सादर प्रणाम.

आपल्या वाढदिवसानिमित्त शुभसंदेश पाठवितांना आम्हा सोलापूर जिल्ह्यातील सर्व सैनिकांना फार आनंद होत आहे. आपणांस दीर्घायुष्य व उत्तम आरोग्य लाभो हीच पंढरपूरच्या पांडुरंगाच्या चरणी नम्र प्रार्थना !

P.T.O.

आपण वरचेवर मार्गदर्शन व सहकार्य
करावे हीच सदिच्छा !

पत्रोत्तर द्यावे. दि. ४/१/६८.

आपला आज्ञाधारी सेवक
सो. ग. जागीरदार

Camp- Pandharpur

श्री पद्मभूषण डा. ना. सु. हर्डीकरजी
संस्थापक अ. भा. काँग्रेस सेवादल
कर्नाटक हंगल सेटर बेलगांव
हुबळी - बेलगांव काँग्रेस सेवादल
बेलगांव (घटप्रभा) बेलगांव

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस सेवादल
केंद्र - पंढरपूर.

★ वंदेमातरम् ★

सोलापूर जिल्हा काँग्रेस सेवादल
कार्यालय - पंढरपूर
जा. क्र. ३८
दिनांक ७ मे १९६९

पद्मभूषण पूज्य डॉ. ना. सु. हर्डीकरजी,

Respected संस्थापक तथा संचालक अ. भा. काँग्रेस सेवादल

यांना,

सेवेशी सविनय सादर प्रणाम.

विषय :- वाढदिवसाचें शुभचिंतन - - - -

महोदय,

आपल्या वाढदिवसानिमित्त सोलापूर जिल्हा काँग्रेस सेवादलाच्या वतीनें मी हार्दिक शुभेच्छा व्यक्त करीत आहें. "आपण सेवादलाचें भाग्यविधाते तसेंच स्फूर्तिस्थान आहांत आजही सेवादलाचे संचालक म्हणून काम करीत आहांत व आम्हा सर्व सेवादल कार्यकर्त्यांना मार्गदर्शन करीत आहात.

आपणांस आयुरारोग्य तसेंच दीर्घायुष्य लाभावे व आपल्या हातून जनतेची सेवा करणारी जी भारतांतील एकमेव संस्था "काँग्रेस" ती मजबूत व्हावी व त्यासाठीं पंढरीच्या पांडुरंगानें आपणास अधिक स्फूर्ति द्यावी, अशी आम्ही श्री पांडुरंगास प्रार्थना करतों.

★ पंढरपूर ७/५/६९ ★

पत्रोत्तर यावे ही विनंती.
तसदीची माफी असावी.

सोपानदेव ग. नागटिळक
मंत्री,
काँग्रेस सेवादल, पंढरपूर/सोलापूर.

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस सेवादल
केंद्र – पंढरपूर.

* वंदेमातरम *

जा.क्र. ११९/७०पु.७०

MAY 1970

बाळासाहेब गणपत नागटिळक
काँग्रेस सेवादल पंढरपूर
४४०७ दालेगली पंढरपूर
दिनांक ७ मई १९७०

पूज्य पद्मभूषण डॉ. ना. सु. हर्डीकरजी,

सेवामे सादर प्रणाम।

विषय - बरसगाँठकी अवसरपर शुभकामनाये - - -

यह पत्र लिखते समय मुझे बहुत खुषी होती है।

महोदय,

आपके ८२ बरसगाँठकी शुभ अवसरपर पंढरपूर सेवादलकी ओरसे और मेरी ओरसे हार्दिक शुभकामना प्रगट करता हूँ।

आप युक स्वातंत्र्य संग्राम वीर थे और आज भी संचालकके तौरपर काम कर रहे है। सचमुच आप सेवादलके भाग्यविधाते है, आप प्रेरणादायक तथा सेवादलके स्फूर्तिके स्थान है।

आप चिरायु हो तथा ज्ञातायुषी हो। यही मै हार्दिक शुभकामनाये प्रगट करता हूँ।

आप हमे अधिक उत्साहके साथ कार्य विकासकी दृष्टिसे अनमोल विधायक सूचनाएँ देकर मार्गदर्शन करे।

आशा है कि पत्र पढतेही आपका मन प्रसन्नचित्त होगा। पत्रका जवाब लौटती डाकसे जरूर दीजिये।

सेवादल नियमित रूपसे चलता है।
पत्रका जवाब दीजिये।

आपका सैनिक
नागटिळक

पंढरपूर दिनांक ७।५।१९७०

208

दूरध्वनी : ४९१२६९.
तार : एम्पीसीसी

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटी
टिळक भवन, खेड गल्ली,
गोखले रोड, (दक्षिण) दादर
मुंबई नं. २८.

Camp:- Anand Bhavan,
opp. D. mills. Dhulia.

Dated:- 12/5/68

प्र. मा. डॉ. वर्तिकरजी साहेब

सादर प्रणाम

डॉ. साहेब. शुक्रवार ता. २४ मे ते ७ जून पर्यंत
अ भा जि कॅम (DOT) चेअरमन आहे म्हणून
रजुर सेवा कॅम चालवायचा असतो कोणी
विनती कार्य करते असतो याची कल्पना आहे
या पार्श्वभूमीवर मतदारसंघातून २० कार्यकर्ते असतील.
आपणांसाठी या पार्श्वभूमीवर आपले पक्षीय
सहकार्य. आपणाचे करावा अशी नम्र विनंती आहे.

धुळ्याचे सेवादल सैनिक श्री दिगंबर जाधव
(बोथरी) यांना म्हैसूर राज्यातील म्हणजेच येथील
मेडिकल कॉलेजला दाखले करावयाचे आहे अगर अन्य
ठिकाणीही दाखले होत असतील तर सहकार्य करावे.
डोनेशन वगैरे असेही असतील. पण तसे
मुलास मेडिकल कॉलेजला परवानगी मिळवायला तरी
आपले पत्र आवश्यक तसेच मुलास ही आवश्यक
कॉलेजला. घेऊन येणे पाठवून देऊन तरी कृपया
लवकरात लवकर व कार्यदर्शिनीवर ही कळविणे

विनम्र -

Bombay Pradesh Congress Committee

CONGRESS HOUSE
Vithalbhai Patel Road,
Bombay–4.

Telegram : "CONGRESS"
Telephones : { 353527 (Office)
358556 (President)

(काँग्रेस सेवा दल)

ता० ३० / ७ / ४८

पू. डॉक्टर साहब,

आपकी आज्ञा के अनुसार
इसके साथवाला संदेश तैयार किया है।
अगर आप ठीक समझें तो कृपया दस्तखत
करके भेज दें।

मेरे माता-पिताजी को सेहत अच्छी
है। दुर्घटने आपको. पूणाम किये थे।

आपका,
[illegible]

साथमें है. २ नकल

ತಂತಿ : ಕರ್ನಾಟಕ

ದೂ : ೨೦೩೯
೨೫೩೯

ಕರ್ನವೀರ

ಕನ್ನಡ ಸಚಿತ್ರ ವಾರಪತ್ರಿಕೆ

ಸಂಪಾದಕ : ಆರ್. ಆರ್. ದಿವಾಕರ
ಸಹಸಂಪಾದಕ : ಎಸ್. ವಿ. ಪಾಟೀಲ

ಪೋ. ಬಾ. ನಂ. ೫೦

ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ 13-11-35

೨೦

ಮಾನ್ಯರು ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳರ ರಂಗಪ್ಪನವರಿಗೆ

ನಮಸ್ಕಾರಗಳು. ನಿಮ್ಮ ಕಾರ್ಡಿನ ಮೇರೆಗೆ

ಶ್ರೀ ವಿಜಯವಿಠ್ಠಲ ಸ್ವಾಮಿಯವರು ಬೆಳಗಾವಿಗೆ ಬಂದು ಹೋಗುವ ವಿಚಾರವನ್ನು

ನಿಮಗೆ ಬರೆದಿದ್ದೆನು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಅವರು ಡಿಸೆಂಬರ್ 13 ರ ಸುಮಾರಿಗೆ ಬೆಳಗಾವಿಗೆ

ಬರಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಬರುವ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು

ಬೆಳಗಾವಿಯ ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ.

ನಿಮ್ಮ ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ಏನಾದರೂ ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಇತಿ ನಿಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸಿ

ಆರ್. ಆರ್. ದಿವಾಕರ

Phone: 2400 2-12 Telegram: Congress

Dharwar District Congress Committe, HUBLI.

ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಸಮಿತಿ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ. (ಕರ್ನಾಟಕ)

President: M. S Javali ಅಧ್ಯಕ್ಷ: ಎಂ. ಎಸ್. ಜವಳಿ

Secretary: L. B. Muddannavar ಪ್ರ. ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ: ಲಿಂಗರಾಜ ಮುದ್ದಣ್ಣವರ

Ref. No _____ Date 21-5-1969 5 AM

Dear Dr. Hardiker.

Just while I was preparing to start to Nisiprabha a messinger from Byadgi came with a letter to approach Padmashri Dr R. B. Patil to consult about a serious case so I cannot attend, I pray God to favour you with a long life. and at the same Time I assure you that I am doing a bit of my duty which you have left for the yoselns

your sincerely

Lingraj Muddannavar

General Secretary

Dharwar Dist Congress Committee
HUBLI.

Seva Dal Bulletin

Tele : {Grams : 'CONGRESS' / Phone : 73111
Congress House, BOMBAY - 4.

Published by : CONGRESS SEVA DAL, ALL-INDIA PUBLICITY & PROPAGANDA COMMITTEE

213

17, Bhangewadi,
Bombay-28 BR.
28/17/69

Respected Dr. Saheb, Your P.C. of 22nd at hand. You might have received Bombay Samachar (Weekly) which carries my Travelogue of Goa.

I think I have replied all your queries. But here I ~~will~~ repeat. Photos:

① I want photos of Doctors visiting a village. i.e. Mobile Health Unit. ② Doctor or Nurse treating a child on the hand of a mother. ③ Administering a drug. ④ A doctor injecting an old man. (3) Cobalt Unit working in Hospital, and ⑤ operation of a lumps on the neck of a child or man — before operation and after the operation.

Smt. Tushar: (~~2-01-1970~~)
Sri Harendra did not meet me since the death of his daughter

I had written to him but I also did not get the reply. I will remind him

Seva Dal Academy building is under construction. Now that we got some money from recent drama work has begun. We hope to complete construction before the end of the year. So that it can be inaugurated on 26th Jan. 1970. I hope you are O.K.. Please write me how you like my travel-story of Goa.

Yours obedient,
Bhanukumar Nayak

← पहला मोड़ →

CONGRESS SEVA DAL,
All-India Publicity & Propaganda Committee,
Congress House, V. P. Rd.,
BOMBAY 4.

Bhanukumar
Nayak
17, Bhangwadi,
BOMBAY-2BR.

MYSORE STATE
GUHATPRABHA
Dr. N.S. Hardikar,
K. H. I. T.
Dharwar

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस सेवादल
मंडळ - पंढरपूर.

जा. क्र. ६५
२७।८।१९६९.
वेळ दुपारी १२।१५

★ वंदेमातरम ★

सोमानंदेव गणपत नागटिळक
(जिल्हा मंत्री)
काँग्रेस सेवादल पंढरपूर
४४०७ दाळेगल्ली पंढरपूर

दिनांक २७ ऑगस्ट १९६९.

परमपूज्य श्री. डॉ. ना. सु. हर्डीकरजी,

सेवेत सविनय सादर प्रणाम।

आज नारळी पौर्णिमेच्या शुभदिनी आपणास हे पत्र लिहितांना मला फार आनंद होत आहे. आपले पत्र व आपल्या वाढदिवसांचा अंक मिळाला. तो संपूर्ण मी वाचला. वाचून प्रेरणा व स्फूर्ति मिळाली. तो अंक सर्व सैनिकांना वाचून दाखविला. त्याचप्रमाणे तो अंक माझे स्वतःचे संग्रही ठेवलेला आहे. आपले सेवामय व त्यागमय जीवन आम्हा सर्व सेवादल नवतरुणांना संजीवनीचं आहे असे मला वाटते.

२) पंढरपुरात सेवादलाच्या ३ शाखा आहेत. त्या नियमितपणे चालतात. एकूण सरासरी उपस्थिति १२५ पर्यंत असते.

३) नुकतेच माढा तालुक्यात मोडलिंब या गांवी सेवादलाची शाखा सुरू केलेली आहे. तेथील स्वयंसेवकांची संख्या ५० पर्यंत असते. तेथील सेवादलाचे तरुण व उत्साही कार्यकर्ते श्री. हनुमंतराव माने हे काम पाहतात. जिल्ह्यात जास्तीत जास्त व प्रत्येक तालुक्यात १।१ शाखा काढण्याचा प्रयत्न मी व श्री. औदुंबरभाई देशमाने (जिल्हा संघटक) करीत आहोत. पैकी मंगळवेढा, बार्शी, अक्कलकोट, पिलीव, मोडलिंब, करकंब, गिड्डेवाडी सांगोला या गावामध्ये अनुकूल वातावरण निर्माण केलेले आहे. आपण वरचेवर मार्गदर्शन व मदत करावी हीच सदिच्छा!

४) माननीय श्री. स. वा. इनामदारजी व श्री. आनंदीराम कुमटभाई यांची पण पत्रे वेळोवेळी येत असतातच. त्यांचे मार्गदर्शन व प्रेरणेनेच आम्ही ध्येयवादी राष्ट्रीय तरुण संघटित व एकत्रित आणण्याचा प्रयत्न करीत आहोत. आपला आशिर्वाद मिळावा हीच एक नम्र प्रार्थना!

५) पंढरपुरात सेवादलाचे कार्य नियमितपणे चालू आहेत. सेवादलात २०ते२५ कार्यकर्ते कॉलेज विद्यार्थी आहेत. त्यांच्या सहकार्याने कॉलेजमध्ये व हायस्कूल विद्यार्थ्यांमध्ये सेवादलाचा प्रचार करण्याचे कार्य जोराने

चालू आहे. नुकतीच १५ ऑगस्टला या विद्यार्थ्यांची बैठक पण घेतली.

५) १५ ऑगस्टच्या कार्यक्रम सेवादलाच्या चमूनी पार पाडला. ध्वजवंदन - मिरवणूक - रक्तदान आदि कार्यक्रम झाले. उपस्थिती ७५ स्वयंसेवक होते.

६) पंढरपुरला वर्षातून ४ यात्रा - भरतात. (आषाढी - कार्तिकी - माघी व चैत्री.) या यात्रेला दिंड्या घेऊन येणाऱ्या लोक येतात. तेव्हा अशा यात्रेच्या वेळी पंढरपुरात स्वयंसेवक सेवाकार्य करीत असतात.

७) मी नियमितपणे जि. भा. कार्यालय व मुंबई कार्यालयास रिपोर्ट पाठवीत असतो.

आपण सांगितल्याप्रमाणे व पत्रात लिहिल्याप्रमाणे या कामात पुष्कळ दक्षता घेत आहे. आपले मार्गदर्शन मिळावे.

८) माझी प्रकृती थोडे दिवस ठीक नव्हती. आता जरा बरे वाटू लागले आहे. पुन्हा उत्साहाने सेवादल कार्य सुरू केले आहे. आपला आशीर्वाद या कार्याच्या पाठीमागे सदा असावा हीच पंढरपूरच्या पांडुरंगाचे चरणी नम्र प्रार्थना.

९) जुन्या व नव्या उत्तम सेवादल कार्य करणाऱ्या व केलेल्या कार्यकर्त्यांचा डायरेक्टरी (फोटो संग्रह व कार्य) तयार करीत आहे. मार्गदर्शन व्हावे.

आपले कसे काय चालले आहे. माझे व्यक्तिगत काम होईल. कोणतेही

आपला आज्ञांकित सेवक
सोपानदेव गणपत नागटिळक

अन्तर्देशीय पत्र कार्ड
INLAND LETTER CARD

प्रेषक का नाम और पता :— Sender's name and address :—

श्री सोपानदेव गणपत नागटिळक
४४०७ वाखरी पंढरपूर
Pandharpur Dist. Sholapur

प्रति,

परमपूज्य पद्मभूषण डॉ. ना. सु. हर्डीकरजी
संस्थापक तथा संचालक काँग्रेस सेवादल
कर्नाटक हेल्थ सेंटर बेळगांव
घटप्रभा (बेळगांव)

तीसरा मोड़ Third fold

इस पत्र के भीतर कुछ न रखिए NO ENCLOSURES ALLOWED

भानुकुमार नायक
१७, भांगवाडी, बम्बई-२. BR.

Phone : 310924
BHANUKUMAR NAYAK
Bhangwadi, BOMBAY-2. BR.

26/12/69.

Respected Dr. Saheb,

Your chit of 14th at hand. Thank you I was about to write to you..

I had been to Gandhi-nagar along with Seva-Dal workers. The Session was a grand success. I have written about it in our newspaper Jan Shakti. Sri Mantri met

(P.T.O.)

(2)

me to-day. He is here to visit Azad maidan session. We are not participating in the session although Sri Hariharan Rawal, Sri Hule and some district officers have gone that side. It seems that congress split will also affect our organisation.

Smt. Hansaben Rajda our mahila Adhinayak will attend the Workers'

भानुकुमार नायक
२७, भांगवाडी, बम्बई-२. BR.

Phone : 310924
BHANUKUMAR NAYAK
Bhangwadi, BOMBAY-2. BR.

(3)

meeting at Ghatprabha
She will tell you more
about Bombay's situ-
ation. Our Seva Dal
Board's chairman
Sri Bhanushankar
Yagnik is Vice-President
of Reception Comm. of Azad
maidan session. He
had ordered that Seva
Dal ~~thought~~ should take
part in the session. But

(4)

our President Shri A.K. Hafizka told us that we cannot take part in it as we have not boycotted the session. Hence we kept aloof of it; while Shri Raval and others have gone there of their own responsibility. They tried to draft more workers from our side but most of our workers did not fall prey to their ~~tricks~~ tricks.

Shri Dahyabhai Patel, Sec. PVB has asked me to look after Kheda Dist. till the situation is clear. I send my greetings for Sarva Seva Day.

Bhalchandra Mungekar

Sevak

Tele: { Grams: 'CONGRESS'
Phone: ~~3111~~ 353527
Congress House,
BOMBAY-4.

shed by: CONGRESS SEVA DAL, ALL-INDIA PUBLICITY & PROPAGANDA COMMITTEE

Bombay 2nd Jan. 1970.

Respected Dr. Saheb,

I reached here yesterday afternoon. Thanks you very much for ~~to~~ all the trouble ~~taking~~ taken by you all for Bombay group.

I think that my visit to Ghaziabad has given me new vitality for the work when you have rightly said that your decision will be based on 'who broke discipline first'. This was what I wanted from you. Because Sena Dal was organised for the sole purpose to train disciplined workers

(2)

If we take out discipline from Seva Dal what will remain? In my humble opinion Indira's broke discipline of the Party by not accepting decision of its Board and working against the official candidate in the Presidential election.

I hope to get your guidance and (~~welcome~~ wishes) in the service of our people, Thanking You

← पहला मोड़

Jayaprakash Narayan

CONGRESS SEVA DAL,
~~All-India Publicity & Propaganda Committee,~~
Congress House, V. P. Rd.,
BOMBAY 4.

Dr. N. S. Hardikar,
Karnataka Health
Institute,
SHAHPRASHT
Dist. Belgaum

दूसरा मोड़ →

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमेटी,
टिळक भवन, गोखले रोड, महात्मा गांधी मार्ग,
दादर, मुंबई-२५
दूरध्वनी:- ४५१२६९
४५१२६०
(सेवादल-विभाग)

वैयक्तिक लिहा.

परिपत्रक क्रमांक १-१९७०

दिनांक १०-१-१९७०

स. न. वि. वि.

मुंबई प्रदेश अधिवेशनास आपल्या जिल्ह्यातून सेवादलाने जोर्ड व्यवस्था होती. त्याबद्दल आपण आपल्यापरीने आवश्यक-मार्गदर्शन सहाय्य, शिस्तीने उत्तमप्रकारे कार्य केल्याबद्दल सर्वांचे धन्यवाद कळवावे.

आपण अनेक वर्षांपासून आपला जोर टिकवून श्रद्धा ठेवून सेवादलाचे कार्य करीत आहोत. भविष्यातही मोठया प्रमाणावर जास्तीत जास्त कार्यक्रम घ्यावयाचे आहे. त्यांचा परिस्थितीचा आपण सर्व बाजूंनी विचार करीत आहातच. अधिवेशनाचा आपला ध्येयलेखा संदेश प्रत्येक नागरिकापर्यंत पोहचवायचा आहे. सेवादलाने ही बदलत्या परिस्थितीचा योग्य पद्धतीने ताबडतोब सामना करावयाची आहे. त्यासाठी सध्याचे प्रांतिक सेवादलाचे कार्यालय बंद करण्याचा निर्णय घेण्यात आलेला आहे. यापुढे हे विभागीय मुख्यालय नाशिक, पुणे ,अमरावती व नागपूर या ठिकाणी राहील. तिन्ही ठिकाणचे जिल्ह्यांचे संघटन करण्याची जबाबदारी त्या त्या विभागीय मुख्यालयावर राहील.

या पद्धतीने नाशिक, अहमदनगर, धुळे, जळगांव, पुणे व सोलापूर हे जिल्हे नाशिक विभागाशी जोडण्यात आले आहेत. याबाबत पुढील कार्यक्रम ४-५ दिवसांत आपणास कळविण्यात येईल. जिल्हा प्रमुखांची बैठक घेण्यात येईल.

काँग्रेस अधिवेशनासाठी जमा केलेला निधी, त्या जमा-खर्चाचा २-३ दिवसांत महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमेटीचे कार्यालयीन सचिव श्री. वि. ग. विठ्ठलराव गाडगीळ यांच्याकडे आपला जमा खर्चाचा हिशोब व जमा रक्कम जिल्हा प्रमुखांकडेच आहे. तरी तो श्री. विठ्ठलराव गाडगीळ यांच्याकडे पोहोचता करावा. त्यांनी श्री. ज्ञानदेवराव घोलपांकडे पोहोच पावती पाठवावी.

जिल्हा सेवादलाचा वार्षिक अहवाल रिपोर्टाचा फार्मसुद्धा पाठविण्यात आले. आहे.

कळावे.

आपला स्नेहांकित,

(आनंदीराम कुमट)
दलपति, काँग्रेस सेवादल महाराष्ट्र

प्रत:-
जिल्हा प्रमुख सर्व

Gram : "CONGRESS"
Phone : 34342

CONGRESS SEVA DAL
(काँग्रेस सेवादल, बम्बई प्रदेश)

Congress House,
Vithalbhai Patel Road,
BOMBAY-4. (BR.)

Date 22/2/60

प्रिय जॉन्सन साहब,

मिलने के साथ हमारे यहाँकी प्रवृत्तिका, मेरे साथ खींचे अनेक दो फोटोग्राफ, अखबार आपकी जानकारी के हेतु भेज रहा हूँ।

जाती भांति की परिपाटी से देशको निकाले रखने की और बढ़ाने की कोशिश में हूँ। आपके आशीर्वाद सदैव मेरे साथ ही है ऐसी मुझे श्रद्धा है।

आपकी शुभेच्छा पत्रिका अभी तक मिली नहीं। उसकी पत्रिका वर्ष दो अंक के अंक तैयार हुआ है जो भेज दिया जायेगा।

आशा है आप स्वस्थ और कुशल होंगे। हम सब कुशल हैं।

आपका
मधुकर लिमये
(दलपति)

संलग्न है
अखबार

कार्य विवरण दिसम्बर १९६९ व जनवरी १९७०.

भारतीय राष्ट्रीय कांग्रेस में फूट पड़ने का अवसर सेवा दल पर भी हुआ। हमारे प्रदेश के दलपति श्री हरिहर राव प्रदेशाध्यक्ष के आदेश के विपरित सरकारी कांग्रेस में गये। उतना ही नहीं उन्होंने बम्बई में हुये सरकारी कांग्रेस के जलसे को स्वयं-सेवक उप समिति के अध्यक्ष व दलपति की जिम्मेदारियां स्वीकारी। ता.१ ली दिसम्बर को उनके इस हरकत की जानकारी मिल जाने पर प्रदेश सेवा दल बोर्ड के मंत्री श्री डाह्याभाई पटेल ने एक पत्र द्वारा प्रदेशीय प्रचार प्रकाशन अधिकारी श्री भानुकुमार नानक को सेवा दल का चार्ज लेने की विनंति की। जिस पर से ता.१ ली दिसम्बर १९६९ से श्री नानक ने चार्ज सम्भाल लिया।

सेवा दल के कुछ अधिकारियों को श्री रावल ने अपनी कमेटी में शामिल किये थे। लेकिन बाद में सर्व श्री बा.बा.नाकाशे, श्रीमती महादा व श्री महादेव शेट्टी ने सरकारी कांग्रेस को साथ देने का इनकार करके अपने सेवा दल में ही रहेंगे ऐसा जाहिरातें की। श्री मनसुख भी मेहता भी इसी तरह वहां से भागते आ गये।

श्री रावल के साथ प्रदेश से सर्व श्री गोविन्द झुके, भैरोंसिंह से श्री गंगाप्रसाद कनोजिया और शाहानी उनमें से सर्व श्री झुकें ने हमारे अधिकारियों के आगे तैय्यारी आगे की इच्छा व्यक्त की है। उनको समझाने की कोशिश की गई है।

दरमियान में जहां जहां संगठन में क्षति हुआ है वहां वहां दूरस्त करने का प्रयास शुरु किया गया है। और हमें अच्छा सहयोग मिल रहा है।

सेवा दल में वापस आ जाने के बाद उसके सामने पहला काम था गांधी नगर कांग्रेस अधिवेशन की तय्यारी में साथ देना। बम्बई से इस अधिवेशन में २८०० कांग्रेस कार्यकर्ता गये थे। उस में सेवा दल की टुकड़ी में ३३ सेवक-सेविका गये। और भी १७ कार्यकर अपने अपने जिलों से कार्यकर के नाम पर गये थे। इस तरह सेवा दल के ५० कार्यकर गांधी नगर पहुंचे। स्पेशल ट्रेन की व्यवस्था में सेवा दल ने हाथ बटाया। अपने साथ फ्रामोपचार की टुकड़ी भी सेवा दल ले गया था। डॉक्टर चंद्रकांत देसाई उसके इन्चार्ज थे।

अधिवेशन के बाद 'सेवादल सप्ताह' निमित्त ता.२८ को कांग्रेस भवन में श्री जे.के.हांगिजकर, अध्यक्ष, बा.पी.उ.सी. के हाथों से ध्वज-वंदन का व उसके बाद स्नेह सम्मेलन का कार्यक्रम रखा गया था। ध्वज-वंदन में कुल मिला कर ६० व्यक्ति उपस्थित रहे।

लोह सम्मेलन में अध्यक्ष के उद्घाटन, झूलपुर दलपति डॉक्टर डी.आर. परवेगी, श्री नानालाल महेता, वरिष्ठ के श्री सत्यनारायण गुप्त व प्रदेश सेवा दल इन्चार्ज श्री मानुकुमार नायक के प्रवेश हुये।

सेवा दल के संचालक डॉ. जेड.जेड.हडसिर साहब ने भारत के प्रमुख सेवा दल अधिकारी को मिलने का अवसर देने पर सा.२० को होनेवाली सेवा बैठक में भाग लेने के लिये सम्पूर्ण से सर्व श्री मानुकुमार नायक, श्रीमती महेता व अन्य पदाधिकारी पधारे थे। सम्पर्क के सेवा दल के दो झूलपुर के गोविन्द हुये व ग के हरेन्द्र भी पधारे थे। बैठक में राजकारण के कार्य के बारे में श्री मानुकुमार नायक व अन्य पदाधिकारी ने तीनों से आने वाले पेश होते हुये शिक्षणालय पर गौर किया।

डॉक्टर साहब ने भी सेवा दल में शिक्षकों के चयन व कार्यों और अपने आने वाले पेश होते हुये शिक्षणालय के बारे में ख्याल रखने पर गौर किया।

नये साल में पहला काम शारीरिक शुरू करने का निश्चय किया गया। झूलपुर दलपति श्री राजेन्द्र शारीरिक के जिम्मेदारी में से कार्यभार अपने पास रखे थे। बार बार कहने पर भी शारीरिक कार्य किसी को सौंपने के बजाय स्वयं दलपति ने शारीरिक कार्य करने का निश्चय किया। शिक्षण में सेवा दल के नियम रखने में फिर शिक्षण शुरू हुआ। अब नये सिरे से नियुक्ति की रखी है। श्री मानुभाई नायक व मानुकुमार पेश ने शारीरिक के भार दिन रखे ता /// को सौंप दिया है।

सा.२० जनवरी को हर साल की तरह वार्षिक उत्सव मनाया गया। सेवा दल के २५ सेवक सेविका व अधिकारी उपस्थित रहे। सेवा दल ने विभिन्न ७ जगहों पर श्रमदान किया। शामको सेवा दल के ओरसे लाठी व समूह-नृत्य का मनोरंजन कार्यक्रम रखा गया था। सेवा दल के ड. मेजर अधिकारी श्री बेंद्रांगले जी सहयोग से जो सहयोग हैं उन्होंने लाठी के खेल करके प्रात्यक्षिक दिखाये। बाद में समूह नृत्य हुआ। उसमें लोटे बड़े सबने भाग लिया। सारे के प्रयोग के अनुसार गाने और धुनों से बजाया गया था। सारे सेवा आनंद-विभोर हो उठे और सबने यही कि ऐसे कार्यक्रम बार बार रखने चाहिये।

सा.२८ को शहर के एक पुराने कार्यकर्ता व पत्रकार श्री लड्डाजी में स्वयं सेवकों के अनुज दादा पालीकर का ८० साल की उम्र में निधन हुआ। प्रदेश व इन्चार्ज श्री मानुकुमार नायक व अन्य सेवा दल कार्यकर्ताओं ने उनकी स्मशान-यात्रा में भाग लिया।

...२...

प्रदेश इन्चार्ज ने स्मशान भूमि पर सेवादल की ओर से दादा को श्रध्दांजलि अर्पित की। ता.३१ को हुई प्रदेश के अधिकारियों की बैठक में भा. दादा के निधन पर शोक प्रस्ताव मंजूर किया गया।

पू. बापूजी का निर्वाण दिन ता.३० को मनाया गया। सेवा दल के इन्चार्ज अधिकारियों ने गांधी स्मारक निधि आयोजित मूक जुलूस में सक्रिय प्राणिता में भाग लिया।

सेवा दल की जाम्नाकिक मार्गदर्शिका शिबिर में और तारा में हुआ। प्रदेश अधिकारियों की बैठक हुआ। इन मिटिंगों में जिलों के प्राप्त अहेवालों पर संगठन के प्रश्नों पर खासी चर्चा-विचारणा हुई।

मा. वार्ड की ओर से एक फर्मेशन ता.८ जनवरी को पालीताणा गोल्डपर गया था। लगभग ५५ बालों और १८ गा तों ने और बच्चोंने भाग लिया।

सुभाष
(दुलेपति)
सेवा दल प्रदेश)
ता-२३/२/९०

राष्ट्रीय सेवा दल
सेवा दल प्रदेश

FOR FAVOUR OF PUBLICATION:

The General Secretaries of the BPCC have issued the following statement to the Press:-

'The Pradesh Seva Dal Board of Bombay Pradesh Congress Committee appointed Shri Bhanukumar Nayak (12) G.O.C. of the Congress Seva Dal, Bombay Pradesh.

The Seva Dal Board also decided to re-organise the Seva Dal after the Congress split and complete the building of Seva Dal Academy. The Committee was re-constituted by Pradesh Seva Dal Board:

1.	Shri Manoharlal M.Marwa	Chairman
2.	Shri Dahyabhai L.Patel	Secretary
3.	Smt. Sushila D.Nerurkar	"
4.	Shri Bhanukumar Nayak, G.O.C.	"
5.	Shri Dahyabhai S.Patel	Members
6.	Shri Uttamchand D.Dadia	"
7.	Shri Nanalal D.Mehta	"
8.	Smt. Hansa A.Rajda	"
9.	Shri Ibrahim P.Gandhi	"
10.	Shri Vasudeo A.Joshi	"
11.	Shri Bhagwati Shroff	"

PRESS HOUSE
AV-1.
2-.07.

Bhanukumar Nayak, G.O.C., Congress Seva Dal, Bombay Pradesh:

Pradesh Seva Dal Board of the Bombay Pradesh Congress Committee appointed Shri Bhanukumar Nayak (12) G.O.C. of Congress Seva Dal.

Shri Nayak is a veteran journalist and senior office of the Seva Dal of 25 years standing and was in charge of publicity. He has reached this post by rising gradually from an ordinary volunteer. He has worked at all levels of Seva Dal organisation and has vast experience.

Shri Nayak joined the Seva Dal in 1945 and got Seva Dal's highest prize "Nawahar Paritoshik" in 1953. He edits Congress Seva Dal Patrika (Marathi) official organ of Seva Dal, since last 23 years.

He is a Director of Congress Seva Dal, All India Co-operative Store Ltd since more than a decade.

Shri Nayak is pioneer in the field of Seva Dal's publicity work. He has published 7 Seva Dal Souvenirs. In appreciation of the publicity work the Seva Dal uniform was presented to him at the hands of Pandit Nehru, 2nd All India Rally of Seva Dal at Bombay in 1961.

Shri Nayak writes in Gujarati and Hindi. His Gujarati book "Soneri Vate" got prize in 13th All India Competition for Neo-literates. He has written a booklet on "Bhavai" also.

He is married with Smt. Champagauri and has four sons.

For Information 229

CONGRESS SEVA DAL, BOMBAY PRADESH,
Congress House, Bombay-4.

Report for Feb.-March'70.

Seva Dal workers are rallying round the orgasation after disillusionment of the new B.P.C.C. Now we can claim that we have base in all the wards of the city. The presence in the weekly meetings are increasing.

The first meeting of the reconstituted Pradesh Seva Dal Board was held on 20th Feb. 1970. All the following members were present: (1) Sri Manohar Sinh Marwah (2) Sri U.D.Dadia (3) Sri Nanalal B.Mehta (4) Smt. Musa Rajda (5) Sri Ibrahim P.Gandhi (6) Sri Bhagwati N.Shroff (7) Sri Vasudeo A. Joshi (8) Sri Dahyabhai L.Patel (9) Smt. Sushila D. Nerurkar (10) Sri Bhanukumar Nayak, Incharge.

The meeting unanimously decided that Sri Manohar Singh Marwah should be the chairman of the board and Sri Bhanukumar Nayak be the G.O.C. of the Prdesh Seva Dal. It also appointed three secretaries as follows: Sri D.L. Patel, Smt. Sushila Nerurkar and Sri Bhanukumar Nayak (G.O.C.). It was decided to restart the construction work of the Seva Dal Academy after necessary clearification from Sri B.M.Yagnik, the Ex-Chairman.

Congress Seva Dal, 'G' Ward, received the Gandhi Jyot in Bombay. Disteict Organiser Sri Dinesh Vora and other workers of the ward attended the function.

All India Meeting of Seva Dal Officers was attended by Nine officers of the pradesh as follows: Sri Bhanukumar Nayak, Dinesh Vora, Ramesh Mehta, ~~xxxxx~~Anant Gadkari, Mansukh Mehta, Tulsidas Joshi, Smt. Padmaben Bhutta, Miss Kanta Rajda and Miss Pratima Kapadia.

2nd meeting of the Pradesh Volunteer Board was held on 25th March 1970.

The Full-Day Pradesh SevaDal Workers' Camp was held on 29th March 1970. The Camp was attended by 40 workers including 6 Sevikas.

Sri M.B.Patil, Vice-President, B.P.C.C., unfurled

the Congress Flag in the morning. The Camp started with Seva Dal songs. Sri Marwah, Chairman, Pradesh Seva Dal Board, inaugurated the Camp. Sri M.B.Patil, presided. Sri Marwah and Sri Patil exhorted Seva Dal workers to make the organisation welknit and streng. Smt. Sushila Merurkar and Dada K.L.Berker also spoke. The G.O.C. thanked the guests.

The camp was divided into four sittings. In the first sitting the G.O.C. gave report of the All India meeting and minimum programme decided there. This was followed by questions. Sarvshri Dinesh Vora, Ishwarbhai Sheth, Mansukh Mehta, Rasikbhai Patel, Kanu Nayak, and Smt. Anjani P.Desai participated in the discussion.

During the lunch hour the Seva Dal workers offered Shramdan for cleaning and rearranging the Seva Dal office. All took part in the common lunch thereafter.

The evening session was meant for discussion on new appointments and the yearly programme. The G.O.C. Suggested that the Pradesh should be divided into Four Zones and each Zone should be reorganised under Senior Seva Dal Officer called Zonal Organiser. They will help the G.O.C. in setting up the organisation in the district and appointment of the officers.

Dr. T.B.Marwaha, M.L.A. Ex-G.O.C., said in concluding speech that the spirit of dedication which was seen in the years before 1947 would have to be created once again for making the organisation strong. He suggested that each one should add at least one more worker and the rest will follow.

It was decided to enroll 100 workers in each ward during the year and a Rally of about 1000 workers should be held on 9th August 1970. All the district were asked to send one worker in the All India Organisers Camp to be held in May in M.P. Sri Dinesh Vora announced that 5 Days' Sainik Training Camp will be held in May at Chatkoper. Districts were told to prepare for

sending at least 5 workers to the All India Conference of Seva Dal in September 1970.

Pradesh will have one camp for District organisers in the month of October 1970.

The ended with new enthusiasm and hope for the revitalisation of the organisation.

The Pradesh Seva Dal Patrika could not be publish--ed for want of financial resources.

---------O---------

Phone : 310924
BHANUKUMAR NAYAK
17, Bhangwadi, BOMBAY-2. BR.

232

ता० ७, ३/७०

पूज्य डॉक्टर साहब,

आपका ता० ४
मार्च का आशीर्वादरूप पत्र मिला।
हाँ, मैं करने गया के लिये
G.O.C. बन गया हूँ। आज तक
जिस पदसे दूर रह कर कार्य
करता रहा उसकी जिम्मे-
वारी आखिर मेरे पर ही
आ गयी! लेकिन मैंने कभी
जिम्मेवारी टाली नहीं।
हाँ तक दूसरोंको G.O.C.
बनानेकी दौड़ १५ तक
हुई ही आगे करता रहा।
अब आप कमजोरी से G.O.C.
बननेके लिये कोई तैयार
नहीं थे। अब लिये ही संगठन

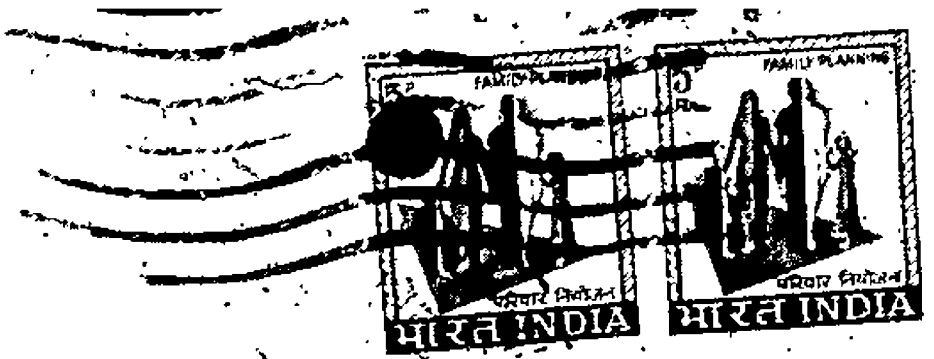

प्रति,
डॉ० अेल० अेस० हुडेकर,
कर्नाटक आरोग्य धाम,
धारवाड (जि. बेलगाम)

धनवंते ... ने ... 7/11/...
बारो ... ने ... 19/11/...

आज प्रदेश ... केवल अहिंसा-
विचारक सेवाभावी हंसाबहन
ही बाकी है। और महिला
संगठक आशा कापडिया,
जो गांधी दर्शन ट्रेन के साथ
उधूटी पर है। दूसरे सभी
अधिकारी सरकारी कॉन्फ्रेंस
में गये है। प्रदेशके स्थानी
पारत कॉड भी नहीं। देखता हूं
क्या हो सकता है। मैं ता.
2 को दिल्ली जा रहा हूं।

चमुकुमार आदमी

संचालकके प्रश्नोंके जवाब

प्रश्न १ : गत बारह सालोंमें जबसे हम आज़ाद हुये थे, सेवा दलको कहाँ तक सफलता मिली है? क्या आप इससे संतुष्ट हैं?

उत्तर : 'कॉंग्रेस' सेवा दलका जन्म हुआ सिर्फ दो सालके ही हुये थे कि उसने किस प्रकार आज़ादीकी लिये बारिओं झुलाओं और आगे से लिखाता रहा पर देखते हुये यह महसूस होता है कि : "सेवा दल ही सेवादलको हीक हद तक सफलता मिली है। हुये लिखने से सेक प्रतिशत संतोष है। फिर लिखा अफ़सोस है कि सेवादलको शक्तिका पूरा पूरा उपयोग हुआ लिखा नहीं जा हिन्दुस्तानी सेवादलको स्थापना के समय कॉंग्रेस सेवा दलका नाम हुआ। इस का अर्थ कही जाना कि कौनसी 'सही' को सरह हिन्दुस्तानी सेवादलके आदर्शोंके तथा कॉंग्रेस का दलके रहने हुसका पूर्ण जागरूक कार्यकर्ताओंको सहयोग समय सेवा दलकी पुकारिया हो रही थी, जेलसे छुटे हुये साथियों को संगठित किया जा रहा था, प्रदेशोंमें अलग अलग नामसे चलते सेवादलोंको एक संगठनमें लाये जा रहे थे कि हमारी आज़ादी आवे। मानो कि हम उसके लिये पूर्ण रीतसे तैयार नहीं थे। आज़ादीके साथ साथ आगेकी लड़ाईमें देशको घेर लिया। पंजाब और बंगालके हत्याकांड हुये,

लेहाज़के प्रत्याघात पैदा हुये, दिल्लीमें कौमी आगको शान्त करनेके लिये बापूजीने अनशन किये। इस वक्त सेवादलके कार्यकर हालांकि पूरी तरह संगठित नहीं थे फिर भी अपनी अपनी मति अनुसार देश सेवामें जुट गये। कौमी आगमें कभी बाकी-अबाकी कार्यकर शहीद हुये।

राज्यक्रांतिके बाद जैसा कि हुआ करता है काफी गरबड़ी हुई। कभी लाइन - करोजें - लोगोंका स्थलांतर हुआ। सिंधसे, पंजाबसे लोगोंकी कतारें भारतमें आश्रय ढूंढने आने लगीं। कुछ लोग अपनी बिछायतसे आये थे, कुछ लोगोंसे सारं लूंट लिया गया था। इनकी हीजरत, माल, असबाब सब लूंट लिया गया था। इनके प्रियजनोंको अलग किये गये थे। वैरकी धूलसे इनके दिमाग़ सारो जेवा दूसे थे। ऐसे सौ दो सौ नहीं, हजारों लाखों लोगों लोग थे। जो पूरे भारतमें फैल जाँय तो बड़ा आर्तनाद हो जाता। जैसा कि हमारे पड़ोसी चाहते थे।

कुरुक्षेत्रकी छावनीओंमें जा कर सेवादल इनके आंसू पोंछे। इनकी दर्दनाक कहानियाँ सुन कर सान्त्वना दी। इनके प्रियजनोंके लिये खोज की। पाकिस्तानसे आनेवाले जत्थों जहाजोंमें सेवादलके सैनिकोंने निर्वासितोंकी पालकी सिलकर्तोंकी रक्षा की।

निर्वासितोंको बसानेका सवाल बड़ा विराट सवाल था। सेवादलने अपनी शक्ति अनुसार उसमें सहाय की। इनके जाति के केन्द्र बनाकर इनके मन प्रवृत्ति की ओर बढ़ाये।

मानवतावादी दृष्टिसे देखें - तो भी सेवादलका यह कार्य इतिहासमें सदैव अमर रहेगा।

१९४७ में सेवादलका अखिल भारतीय कार्यालय सुव्यवस्थित बना। पूरे भारतके साथ स्थापित हुआ। सेवादल सशक्त तैयार होने लगा।

सेवादलने अपनी प्रवृत्तियाँ अब सुव्यवस्थित ढंगसे शुरू की। तदीक तरीकेसे सभी प्रदेशोंमें प्रशिक्षण शिबिरोंके निमंत्रण किये गये। सेवादलने अपनी प्रणालिका अनुसार देशकी सेवा करनेका तय किया। पहले शुरुवात देशके आजादी की लड़ाई के लिये स्वयं-सेवक तैयार करना अब बदलते कॉन्ग्रेस का रूप - सारे लोगोंमें समाजवादी, इस्लाम जोड़ दिया गया। पं. नेहरूके निर्माणका प्रेरणा हुआ। गांधी जी की मार्ग भी तो रहा - अहिंसात्मक और सेवक-भावनासे। - जो कॉंग्रेस का था। स्वतंत्रताके आंदोलनके बाद ही स्वतंत्रताकी लड़ाईके लिये तैयार करनेका नहीं रहा अब तो सेवादल देशके लिये नागरिक और आदर्श नागरिक तैयार करनेका रहा।

सेवादलके शिविरोंका रंग ढंग बदल गया। स्वरूप से शुरू और आज तक देखा जाय तो सेवादलका कार्य बहुत सुंदर तरीकेसे सफल रहा है। सेवादल आज तक लाखों - करोड़ों लोगोंको तक पहुँच गया है।

बेकार जाने अनुभवों से हमारे नये नेतागण और 'सरदार' नहीं पैदा होंगे।

लेकिंग:— जिस प्रक्रिया से सबसे बड़ा नुकसान हुआ कि सेवादल राष्ट्रके युवाओंकी एक राष्ट्रीय संस्था (National Organisation) बिल्कुल सिर्फ एक पार्टीकी (Party organisation) संस्था बनी। फलतः जो जोश, तमन्ना, कुछ हद तक उन्माद और व्यापकता सेवादलके निर्दिष्ट धारामें इस तरह अनुशासित और किनारोंमें खामोश नहीं रही। इसके बाद इसे जब भी सेवादलके जोरोंमें रोपा गया तब पार्टीके एक अंतर्गत प्रणालीके हैसियतसे, आपके निर्देशके अनुसार हैसियतसे ही रोपा गया। सेवादलके सरदारोंने व्यक्ति (Individuals) का व्यक्तित्व कभी नहीं पनपने दिया।

फिर से सेवा-क्षेत्रोंमें सेवादलको प्रवृत्त करें। फिर चाहे वह आसाम, काश्मीर, नागालैंड हो या गुजरातका रेल-संघर्ष हो, अंजार हो (गुजरात) भूकंप हो, जबलपुर, मध्यप्रदेश या अन्य प्रदेशोंमें दंगे हो। सामाजिक क्षेत्रमें भी पुराने रूढ़िवादी जातिवाद, आंतरजातीय और आंतरप्रांतीय शादियाँ (Inter-caste & Inter-provincial marriages) करके, सेवादलके कार्यकर्ताओंने मिसाल्स रखें। एक ओर जगह पर-विरुद्ध और देशके कु-रिवाजोंका विरोध किया जैसे अंधश्रद्धा, अंधविश्वास, अस्पृश्यता निवारण आदि। सेवादलके व्यापक शक्ति इसमें बढ़ेगी।

राजकीय क्षेत्रमें कॉंग्रेस को १९५२ के और उसके बादु
१९५७ के आम-चुनावोंमें विजय दिलानेमें सेवा दलका भारी
हाथ रहा। दलके कार्यकर्ताओंने शांतिपूर्ण ढंगसे और सुव्यवस्थित
रूपसे चलानेमें मदद करनेके अलावा, मतदाताओंको मतदान
केन्द्रोंतक लानेमें और उन्हें मतदान-केन्द्रोंसे वापस घर
तक पहुंचानेमें सहायता करनेका काम भी किया था। देशके ४० करोड़ मतदाताओंके बीच हुए
चुनाव शांतिपूर्ण ढंगसे हुए। और इसमें सेवा दलके
कार्यकर्ताओंका भी कुछ हिस्सा था।

सेवा दलके सेवाकार्योंका यह संक्षिप्त ब्यौरा देनेके
बाद मैं इतनी बात स्पष्ट कर देना चाहता हूं कि आजके राजकीय वातावरण में,
सेवा दल जैसी कोई संस्था ही नहीं, न होना!

जहांतक मेरा अंदाज है, १९४७
के बाद युवाओंको नया मार्गदर्शन, नया रचनात्मक
नया कार्यक्रम देनेवाली और कोई संस्था ही नहीं है।
१९४२ और उसके बाद युवान पीढ़ीको तोड़-फोड़ करनेकी
जो आदत पड़ी है उससे रचनात्मक मार्गोंकी ओर
अगर मोड़ा नहीं गया तो देशकी युवान
पीढ़ी गलत रास्ते पर चली जाती।

विदेशोंमें सेवादलने जो काम किया
वह कितने ही सरकारी कौंसरसे न होता।
जल संकट और अन्य राहत कार्योंमें
सेवादलको पहलेसे आदत हो गई है।

दूसरी संस्था अुतनी, सरलता और कुशलता से यहत नहीं पहुँचा सकती।

सेवा दल कहीं होता तो देश के पहली पंक्ति के लोग सरकारों में जाने के बाद रचनात्मक काम बंद पड़ता। सेवा दल ने कांग्रेस कार्य चालू रखा। संस्था तो अुठा लेगा। सेवा दल नहीं होता तो कांग्रेस विधान सभा में कभी भी चुनाव नहीं जीत सकती। वर्षों के किसानों के आदमियों से जीत आदमियों से लोग मिलता। फिर कांग्रेस के पास सदस्यों को देने के लिये पैसे भी कहाँ से। सेवा दल नहीं होता तो चुनावों अुतनी सुलभ और सरल नहीं होती। और अखबारों में भी इतनी जागृति नहीं देखी गअी।

सिर्फ [illegible] इस दृष्टि से देखें तो सेवा दल का पिछले [illegible] में [illegible] [illegible] [illegible]

अखिल भारतीय स्तर पर गीत शिविरों का आयोजन भी कुछ सालों से ही शुरू हुआ है। इसी प्रकल्प पहली अखिल भारतीय सेवादल रैली से अभी अभी अयोजित हुआ है। शिविरों के सब कार्यक्रम आजकल प्रचार भी ज्यादा होता है। सेवादल ने पहले तीसरा प्रचार-तंत्र प्रचार अधिकारी का पद शायद - पहली बार ही शुरू किया। इसके प्रचार पहली बार ही प्रचार अधिकारी की नियुक्ति कलकत्ता भी बनाया गया। तिसरी बार - ब्यावरिलाल का प्रतिनियुक्ति किया गया।

शिविरों सब होते हुये भी अलग-अलग राज्यों जैसे सेवादल कार्यकर्ता जरूर मिलते हैं। पहले जो त्याग, सहादत और कुर्बानियों की भावना थी वह आज नहीं दिखाई देती। आजादी के पहले जिन्हें कई कार्यकर शहीद हुये थे। जबकि आजादी के शहीद कोई याद ही हुआ होगा। हाँ, [illegible] या कहिना मिलेंगे हमारे कई कार्यकर्ताओं को [illegible] सहन करना पड़ा है।

पहले निःस्वार्थ और त्यागी कार्यकर्ता मिलते थे। आज कुछ कम ऐसे हैं जिन पर हम भरोसा कर सकते हैं।

प्रश्न : २ : किससे अधिक अच्छा क्या कुछ हो सकता था और कैसे?

जवाब : अन्य देशोंमें जब जब क्रांति हुई है तब क्रांतिमें अग्रसर रहनेवाले युवक-संगठन ही देशके परिवर्तन और नवरचनामें अग्रसर रहे हैं। जो पक्ष राज्यसत्ता पर आया है उसने ऐसे संगठनोंको राष्ट्रीय संगठनमें परिवर्तित करके उनको पूरी ताकत, राज्यसत्ता, दे कर उनकी पूरी शक्ति देशके हुक्मत-कामोंमें ली है। भारतमें ऐसा नहीं हुआ। सेवादलको लगता कि देशकी आज़ादीमें महत्त्वका हिस्सा किया था, उसको हुक्मतमें सभी राष्ट्रीय संस्थाओंमें हिस्सा मिलना चाहिए था, फिर से, आज़ादी आनेके बाद उसे "कॉंग्रेस" सेवा दल बना कर उसकी कार्यशक्ति को खंडित किया गया। इससे राष्ट्रकी राजनीति पर पार्टी को स्वस्थ आधार नहीं मिला। सेवादल की शक्ति अगर जितनी है उससे भी कुछ ज़्यादा होती। कोम. सी.; सो. सो.; युवा एकता दल, टेरीटोरीअल आर्मी, लोक सहायक सेना, आदर्श सेवक समाज बनाकर, संस्थाओं संगठित करनेमें सरकारका जो खर्च और संपत्ति नष्ट हुई वे नहीं होते और नया बनाया संगठन ही मिल जाता।

सवाल यह था कि आज़ादी की लड़ाईके बाद संगठनके कार्यकर्ताको जिस प्रकार सम्हालने चाहिये उस प्रकार सम्हाले नहीं गये। वैसे ही जेल जा कर, लाठी-डंडे खा कर कार्यकर अपने कार्यकाल से आये थे। जीवनमें जब आराम करनेका, सिद्धिका एंजोय लेनेका, परिणाम देखनेका मौका आया तब ऐसे कार्यकरोंकी ओर उपेक्षा की गयी। परिणामतः सेवादलके कार्यकर सेवादलको और कॉंग्रेसको धक्का देते हुये अलग हो गये। कई दूसरे दूसरे विभागोंमें जा मिले। कई दूसरे देशोंमें स्थलांतर लिये चले गये।

हमारे राजकर्ताओंने उसका एक उपाय ढूँढ निकाला। "पॉलीटीकल सफरर्स फंड" निकाला। लेकिन उसका अमल ऐसा हुआ कि जिनको सचमुच मददकी जरूरत थी उनको बहुत मुश्किलसे थोड़ी मदद मिली। आप कहेंगे कि हमने जो वचन दिये थे, आज़ादीके लिये, वह बदलेकी आशासे नहीं दिये थे। बेशक! उस वक्त उसी दृष्टिसे ही जंगमें झुकावा था। जो शहीद हो गये उनके लिये बदला मिले न मिले वो अलग बात है लेकिन उनके आश्रित या बाल-बच्चोंकी अच्छी देखभालकी व्यवस्था तो होनी देखनी थी। आज़ाद भारतकी सरकारने ऐसा प्रबंध किया है क्या?

इस प्रकार हमारी आज़ादी की शुरुआतमें ही सेवादलकी उपेक्षा की गयी। फिर तो निर्वासितोंके सवालों, कौमी दंगे रोकने वगैरा और

अन्य आफ़तोंके वक्त सेवा दलने पक्षभेद से परे रह कर कार्य किया।

लेकिन जब कोई छोटीसी सहूलियतके लिये भी आज इस सरकारके पास जाते हैं तो जवाब मिलता है= सेवा दल एक "राजकीय पक्ष" का अंग है। इसे सहूलियतें नहीं मिल सकतीं। इतना ही नहीं सरकारके कई कर्मचारी सेवादलके प्रति अपमानजनक वर्तन करते हैं।

इस अगर कॉंग्रेसके साथ नहीं रहते तो, मार्गदर्शनके लिये रेल-किरायेमें छूट प्राप्त कर सकते थे। कॉंग्रेसके साथ रहनेसे ही हमें युवक प्रवृत्तियों के लिये सहायता नहीं मिलती। इसी वजहसे हम निधि-संकलनका कोम से भी सहायता नहीं ले सकते हैं।

जब भी कहीं विदेशोंमें प्रतिनिधित्व करनेका सवाल आता है तब भी एकदम भिन्न भिन्न रंगरूप होने पर भी पार्टी के नाम पर सिर्फ दो-तीन प्रतिनिधि ही मिलते हैं। जब कि दूसरे रंगरूप खुलके साथ नहीं होते हुये भी कुछके कुछ ही प्रतिनिधि होते हैं।

कॉंग्रेसके साथ रहनेसे ही हमें दूरके अंतर्गत जगहमें केन्द्र सरकारके लिये नहीं मिल सकती है। क्यों कि हम राजकीय ~~[illegible]~~ पक्षके हिस्सा होनेसे दूरके अंचलके अंतर्गत प्रतिनिधित्व की सेवा हमारे आ जाते हैं।

आपको मालूम होगा कि बंद साल पहले ही राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघने हिन्दू महासभासे अलग होकर "भारतीय जनता पार्टी" नामकी अपनी राजकीय संस्थाकी स्थापना की। यद्यपि कि स्वयंसेवक संगठन होते हुये भी अपने आदर्शोंके अनुसार राजनैतिक क्षेत्रमें काम करनेका, खास करके पार्लमेन्टरी क्षेत्रमें, कुछ अधिकार दिया जाता था। किन्तु जिन्हें पार्लमेन्टरी कार्यके लिये अलग संघ खड़ा किया। चुनावके नतीजोंने यह साबित कि सेवादलको हालत और कांग्रेस के जनाधार कैसा है। कांग्रेस सेवादलको पदाधिकार के लिये दे दें। तो कांग्रेस सेवादलके कार्यकर्ता को राजनीतिके चुनावोंमें किसी प्रकारसे भाग लेना होगा, तो कांग्रेस कि अध्यक्षता, सहयोग, अनुमति के अनुसार काम करना होगा। सेवादल कांग्रेसका है क्या?

सेवादलमें १० साल रहनेके बाद भी कोई व्यक्तिके लिये क्या 'कांग्रेस' के पदाधिकारी होना वह सदस्य, कार्यकर्ता या तो अ० भा० कांग्रेस कमेटी का सदस्य रहेता है। इस स्थान तक पहुँचनेके लिये भी कितना कठिन परिश्रम और त्याग करना पड़ता है। जब कि दूसरी संस्थाओंमें

सरकार से चुनाव में टिकट मिलती है और राजनीतिक क्षेत्र में अच्छे स्थान को प्राप्त कर सकते हैं। कांग्रेस सेवादल अगर 'कंसीव' देने वाली संस्था होती या हुई जाती तो हमारे सामने आवश्यक बात रहती। आज कांग्रेस में, भारत में और संसार में नौ करोड़ विद्यार्थी देते हैं। वह बहुत अच्छे से कांग्रेस के आगे रो हैं।

सेवादल को तो [illegible] कार्यकर्ताओं की संस्था बनाएँ या तो [illegible] ढूँढने वालों की संस्था बनाएँ। एक साथ ही "फकीरी और बादशाही" का ध्येय नहीं चलेगा। खास करके आज के जो लोग जहाँ निःस्वार्थी सेवा दुर्लभ से हो गई है और ढकोसले वालों को ही तूरीका ज्यादा जोर है। हमें दोनों में से एक को स्वीकार ही होगा।

प्रश्न : 3 : क्या सेवा दल अपने पितृ संगठन कॉंग्रेस की रचनात्मक सेवा करने में सक्षम हुआ है?

उत्तर : सेवा दल को कॉंग्रेस ने जब अपने संगठनों से निकाला, तब कॉंग्रेस की मंशा यह थी कि सेवा दल को आज़ादी की लड़ाई के लिए राजनीतिक शिक्षण मिलेगा। सेवा दल ने यह मंशा पूरी की। अनुसार कोई रचनात्मक आज़ादी के बाद, कॉंग्रेस ने कहा था कि सेवा दल के बारे में बातचीत का कोई मतलब नहीं है। जो सेवा दल ने हासिल किया है उसे भूल जाना चाहिए। लेकिन सेवा दल ने अपना रास्ता खुद बनाया। सेवा दल लोकतांत्रिक संगठन बना रहा। चुनाव में सेवा दल ने कॉंग्रेस के उम्मीदवारों के लिए चुनाव प्रचार नहीं किया। सेवा दल ने कहा : कॉंग्रेस के उम्मीदवारों को चुनाव प्रचार की जरूरत नहीं है। सेवा दल जनता के बीच जाकर काम करता है। "चुनाव जीतने के लिए संगठन को छोड़ कर नहीं है।" सेवा दल ने कॉंग्रेस को दो बड़े चुनावों में मदद की। जिस पर कॉंग्रेस ने या सेवा दल से अलग होने वाले कार्यकर्ता बढ़ता ही रहा है। हाँ जिन्हें अच्छा

जिम्मेदारियों के लिये पसंद किये गये. उनको सेवादल का सक्रिय कार्य बंद करना पड़ा। लेकिन सेवादल ने इसके विरुद्ध असंतोष नहीं प्रकट किया।

कॉंग्रेस के प्रति सेवादल की वफादारी की दूसरी कसौटी भारत के तूफानों के वक्त हुई। S.R.C. रीपोर्ट के बाद करीब करीब सब जगह फिरकावारी हवा फैली थी। वर्षों के पुराने कॉंग्रेसी भी कॉंग्रेस छोड़कर चले गये। तब भी 'सेवादल' कॉंग्रेस के साथ ही रहा। लोगों के तूफानी नारों के बीच सेवादल शांतिपूर्ण रहा। सेवा के नाम पर मनमानी करनेवाले कितने संगठनों को काफी मुसीबत का सामना फिर से करने के लिये पड़ा है।

हम देखते हैं कि कुछ लोग कॉंग्रेस के सेवादल को बार बार यह सलाह देते हैं कि "कॉंग्रेस को अलग हो जाने।" लेकिन ऐसे लोगों के लिये यह सवाल उठे बगैर नहीं रहता है कि अलग होने की बात तो दूर रही, खुद राष्ट्रपिता महात्मा गांधी ने सेवादल को कॉंग्रेस शासित करने की बात ही कॉंग्रेस को चलाने और निर्णयों का भार भी सेवादल के ऊपर अप्रत्यक्ष रूप से डाला था। इन सब बातों से आज तक जब जब राष्ट्र लड़ने का मौका आया तब सेवादल को आगे रखा है। और जब जब लड़ने का मौका आया तब हम आगे रहे हैं। सभी अवसरों में

हमसे होती है। शायद दिख लिखे ही हमने कॉंग्रेस
शब्द हमारे नामों सरनेमों पीछे रखना पड़ा कि
सेवा दल - कॉंग्रेस के पिछे है फिर भी कॉंग्रेस से पहले
सेवा दल हो कॉंग्रेस के आगे ही रखना है। जैसे
नाम में पार्टी पक्ष ... नाम ... [illegible]
[illegible] नहीं कि कॉंग्रेस के पिछे सेवा दल की ताकत
है। बजाए [illegible] ही होना होगा तो पहले
सेवा दल स्थापित होता, लोगों ने कॉंग्रेस।
सेवा दल के [illegible]
[illegible] कार्यकर्ताओं [illegible]
[illegible] क्या [illegible]
[illegible]

प्रश्न 4: विश्वकी प्रगतिके साथ साथ चलनेके लिये हमें क्या करने चाहिये?

उत्तर: विश्वकी प्रगतिके साथ साथ रहनेके लिये सेवादलको अपने पाठ्यक्रममें थोड़ा फेर करना चाहिये। शिविरार्थियोंको 'ध्येय' के साथ कुछ 'पेय' भी देना चाहिये। शिविरोंमें सादगीकी जगह नये पद्धतियोंका उपयोग होना चाहिये। इस दृष्टिसे, सेवादल एजुकेशनल ट्रस्टकी केन्द्रीय अध्ययनमें भेजना एक पाठ्यक्रम चलाना चाहिये कि जो अंतर्राष्ट्रीय इकोनोमीको, ग्लोबल मार्केट समझ सके। जो इन्टरनेटके युगके साधनों, जैसे वेबसाइट, ईमेल, सॉफ्टवेअरोंके उपयोगसे सिखाया जाता हो। ताकि आजके शिविरार्थियोंके साथ हम भी आगे शिविरार्थी बन सकें।

शिविरोंमें भी थोड़ा बदल करना चाहिये। चायको हमारा 'राष्ट्रीय पेय' (National Drink) कहा जा सकता है। हो सके तो शिविरमें कैन्टीन भी लगाई जाय।

सेवादलके प्रदेश, जिला, तहसील या तालुकामें कमसे कम एक वेतनदार कार्यकर्ता हो। उसके प्रवास-खर्च और जीवन-खर्चकी अलगसे व्यवस्था हो।

विदेशोंमें प्रशिक्षणों और शिविरोंमें हमारे प्रतिनिधिओंको भेजना चाहिये। जिनके पास पैसे हो, वो अपने विदेश जा सके ऐसी व्यवस्था हो करनी चाहिये। और जाने के पहले ही वहाँ जाने का पूरा प्रबंध करना चाहिये। जिसके लिये "सांस्कृतिक का फंड" कायम करना चाहिये।

इन शिबिरों जिनमें हमें सैद्धान्तिक शिक्षण प्राप्त करना चाहिये। जैसे मजदूरी, युवक, महिला इनको जिम्मेदारी सौंपना चाहिये। यदि हमारा हो तो हमारे साहित्य का, प्रेस, प्रकाशन, रेडियो और टेलिविजन का, उनका संचालन करनेके व्यवस्था करनी चाहिये। इसी तरह शिक्षाओंका प्रशिक्षण प्राप्त [illegible] संचालन करने चाहिये। [illegible] युवक मेगेजीन प्रकाशन चाहिये। इंटरनेशनल सेमीनारों का आयोजन करना चाहिये।

विदेशमें [illegible] को भारतमें [illegible] पर [illegible] कुटुंबोंके साथ रहनेकी सुविधा देनी चाहिये। इससे हमारे विदेशोंमें जो [illegible] के लोगोंको मौके मिलेंगे। [illegible] के तौर पर [illegible] सुविधा प्राप्त करने देनी चाहिये। किस प्रकार इंटरनेशनल युवक - विद्यार्थी संबंध कुछ करें?

किसी सिलसिले में एक-दो महीने बढ़ाना चाहिये। कम से कम भारतके प्रत्येक बड़े शहरमें सेवा-दलकी एक होस्टेल होनी चाहिये।

अंतर्राष्ट्रीय खेल — जैसे क्रिकेट, हाकी, वैडमिंटन, टेनीसमें भाग लेनेके लिये टुकड़ियाँ तैयार करें।

हमारे सदस्य और हमारे कार्यकर्ताओं की क्षमता अनुसार हमें क्रमानुसार विशेष क्षेत्रमें आगे बढ़ना चाहिये।

ऐसा अनुभव पाया है कि जो संस्थाएँ किसी भी प्रकारसे अंतर्राष्ट्रीय क्षेत्रमें नाम कमानेकी कोशिश करती हैं वे बहुत ही जल्दी एक जाल में फँस जाती हैं, जिस लिये हमें आहिस्ते आहिस्ते लेकिन ठोस कदम उठाने हैं।

१७, भगवती पुरी,
जबलपुर-२.
ता० ३/८/६०.

अनुकूल नायक

प्रदेशीय प्रकाशन अधिकारी
कॉंग्रेस सेवा दल,
जबलपुर प्रदेश।

252 Phone : 353527

CONGRESS SEVA DAL

(काँग्रेस सेवादल, बम्बई प्रदेश)

Congress House,
Vithalbhai Patel Road,
BOMBAY-4 (BR)

Date 22/5/50

[redacted]

(G. O. C)

प्र. डॉक्टर साहब,

आपके साथ मैं कुछ कटिंग भेज रहा हूँ। जो देखने के बाद आप हमारे अ० भा० कार्यालय में एकदम के लिये भेज दें। अर्पण के जन्म दिन को अनुशासन दिन की रौशनी में मनाने को सोचा अपील भी दी। हमारा अनुशासन ता० 2 से 9 मई को चला। विशेष पूर्णाहुति अनुशासन दिन तक मनाई, सुबह से० सरदारों को अनुशासन की प्रतिज्ञा संघ से ली गई। शाम "जे० पी० की अध्यक्षता में अभिनंदन ओझा की सभा में समाप्त हुआ। रोशन हुआ।

(कृ० प० अ०)

[illegible] पत्रिका [illegible] [illegible] [illegible]
हुआ है, [illegible] पत्रिका भी
नहीं [illegible] है। — (2)

(2)

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Fresh का मेरे अखबार में
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[

Phone : 310924
BHANUKUMAR NAYAK
17, Bhangwadi, BOMBAY-2. BR.

254

24/5/70

Respected Dr. Sahebji

Your P.C. of 14th at hand. Thanks.

Sahitya Sul Academy is still not completed. We had a talk about it in the meetings of the P.V.B. But we have not taken up the decisions. Our Problems and Sec. could not find time. In Dahyabha

Patel is out of Station. I will talk to him when he returns.

Patrika is under print. I am trying to place it on sound footing. Some monetary arrangements will have to be made. P.K.B. must live per- mission for it.

To

Dr. N. S. Hardikar,

K. H. L.

CHATTRABHA

(W.B. formerly) BOMBAY STATE

Phone : 310924
BHANUKUMAR NAYAK
17, Bhangwadi, BOMBAY-2, BR.

256

12/6/70

Respected Dr. Saheb,

Your P.C. of 2/12/70 at hand. Thanks.

I have acted as per your wishes and I hope you can tell that our Patrika will be regular

We have decided to approach our workers and sympathisers for small advertisements and We found that

response is very good.

Seva Dal spirit has worked. I sent to one of the old workers who has left our party. I have personal relation with him. He gave me Rs. 100 immediately. Three Jana

To.

Dr. N. S. Hardikar,
Sanchalak
Congress Seva Dal,
Kaivalak Health
Institute, GHATPRABH
(Dist. Belgaum)

Bharath Seva Dal
HEAD OFFICE-
MARA KRUPA ROAD.
BANGALORE-1.

28-8-40

अंतःप्रेरणासे आगे बढो।

कांग्रेस सेवा दल पत्रिका बीस साल पूरा करती है उसमें कोई आश्चर्य की बात नहीं। आश्चर्य तो तब होता कि वह बाल्यावस्था में ही मर जाती। क्यों कि सेवा दल का कार्य आयोजित, नियमित व दीर्घजीवी होना चाहिये।

एक ध्येय पर लम्बे अर्से तक कार्य करते रहना वही अपने आप एक सिध्दि बन जाती है। ऐसे अवसर पर अपनी कमियां अंतस्फोजसे ढूंढ निकालनी चाहिये और अंतःप्रेरणा से ही आगे बढ़ना चाहिये।

—ना.सु.हर्डीकर

(संचालक : कांग्रेस सेवा दल)

CONGRESS-SEVA-DAL-ACADEMY:

A Military Academy is a place where Soldiers are given intensive training according to Military manuals and requirements for the three wings namely ARMY, NAVY and AIR FORCE.

The Seva Dal had been a non-violent Army of Congress during Independence struggles. Its soldiers, trained or untrained fought the mighty British Empre and compelled them to quit India.

Seva Dal was organised in 1923 to train the volunteers for "Freedom Fight". It had a certain curiculam according to which they were trained in those days. They were camps where they got some training and more things they learnt when in Jails where they enriched their ideas with experience. Seva Dal established an Academy at Bagalkot (Dist: Bijapur, Mysore State) ~~established an Academy at~~ for higher training. We have one at Mahemdabad (Dist:- Kaira, Gujrat) with all the facilities for Seva Dal camps. Looking to the needs of the Organisation, spread over the vast country like India, we need many such acadamies. It is a matter of satisfaction that All India Office of Congress Seva Dal is moving in the direction and it has decided to build one such Academy at New Delhi. Fund collection has already been started amongst the members of Seva Dal. It is a matter of pride for Bombay Pradesh Congress Committee that the Pradesh Seva Dal has also decided to have an Academy for which a piece of land has already been purchased. The fund-collection drive for the Bombay Academy will also start very soon.

When we are having more than one academies we should think out some guiding principles for them so as to bring some

CONGRESS-SEVA-DAL-ACADEMY:

A Military Academy is a place where Soldiers are given intensive training according to Military manuals and requirements for the three wings namely ARMY, NAVY and AIR FORCE.

The Seva Dal had been a non-violent Army of Congress during Independence struggles. Its soldiers, trained or untrained fought the mighty British Empre and compelled them to quit India.

Seva Dal was organised in 1923 to train the volunteers for "Freedom Fight". It had a certain curiculam according to which they were trained in those days. There were camps where they got some training and more things they learnt when in Jails where they enriched their ideas with experience. Seva Dal established an Academy at Bagalkot (Dist: Bijapur, Mysore State) ~~established an Academy at~~ for higher training. We have one at Mahemdabad (Dist:- Kaira, Guirat) with all the facilities for Seva Dal camps. Looking to the needs of the Organisation, spread over the vast country like India, we need many such acadamies. It is a matter of satisfaction that All India Office of Congress Seva Dal is moving in the direction and it has decided to build one such Academy at New Delhi. Fund collection has already been started amongst the members of Seva Dal. It is a matter of pride for Bombay Pradesh Congress Committee that the Pradesh Seva Dal has also decided to have an Academy for which a piece of land has already been purchased. The fund-collection drive for the Bombay Academy will also start very soon.

When we are having more than one academies we should think out s[illegible] establishements, functions and

[redacted] Academies should be situated at a place where one would stay with peace of mind. Atmosphere and surroundings should be such as to promote calmness, attention and learning. It should be free from unhealthy climate. Mostly Banks of Rivers, Vallies, Gardens or places near sea-shores are ideal sites. Mehamadabad Academy is on the Bank of River Vatrak and proposed academy at Bombay is also near Sea-Shore. Both sites are ideal for such training centres.

OBJECTS: The aim and objects of Seva Dal Academies should be tp provide training facilities to Seva Dal Cadets and a Hostel for Seva Dal Students, to entertain guests and other tourists; to spread message of Seva Dal in surrounding places; to conduct an ideal Seva Dal Kendra, to initiate various popular activitie of Seva Dal ~~and also~~ programme, to conduct a Gymnasiam for Body Building, clubs of indoor and outdoor games, a small Library and Dispensary, a research centre for mental health of Youths, to maintain an emergency force, a museum about Seva Dal and provide for pratical training in farming and gradening wherever possible. The Academies can be useful for Seva Dal Gatherings, Meetings and Conferences and Outings.

FACILITIES: An Academy should have at least following facilities

BUILDING: Office-Premises, 2 two room tenaments- one for Resident Manager and the other for Chowkidar or the farmer of the Academy.

Guest House to accodomate 9 singles and a couple.

Hostel accomodating 25 to 30 students.

A Hall equipped with electricity and with the facilit of Cinema projection.

Kitchen surficient for cooking and servicing about 100 persons,

Water Taps, Bath Rooms for 20 person at a time,

10 laterins,

a Well, (if water is not available)

Store Room,

Water Storage Tank for one Thousand Gallons.

EQUIPMENT: a) Office requirements including Telephone (whereever possible),
b) Impliments for farming or gardening-Seeds, Manure.
c) Furniture for Guest House-a Radio Set if possible
d) Cots-Cup Boards, Tables for Hostel.
e) Lanterns and Candles where there is no light.
f) Photos of Leaders (for decoration of Hall), Library Books and useful Books, Cinema Projector and Magic Lantern and useful slides.
g) Kitchen Set of Vessels for cooking 100 persons,
h) Rope, Buckets and Tin Pots,
i) Provision store for two families for two weeks,
j) Tents and other kit for camping,
k) Sports Kit,
l) Mike Set with two Horns.
m) Gramophone with records of Seva Dal and other National Songs.
n) Tape Recorder.
o) Malkhamb, Single and Double Bars, Ground for Basket Ball, Volley Ball, Badminton Court & Akhada.
p) Lezims, Dumbells and other requirements for Drill.
q) Fire-Fighting Set.
r) Few Drugs for small Despensary.
s) a motor or van or a Gadi if the place is too far from the city or town.
t) Flag post.

MANAGEMENT: The academies should be managed by separate trusts Registered under the Society's Act. Following should be ex-Officio trustees:

1) President PCC, 2) Secretary PVB, 3) Sanchalak or Resident PSS Manager ((whose term of Office may be fixed for 2 years consecutive with the term of the PVB) 4) GOC of the Pradesh Seva Dal 5) one representative from Donors (by cooption).

The academies can be runned on public donations collected on Dal Day or by Cultural programmes by Seva Dal. PCC may be requested to bear a part of the recurring expenditure . Public Trusts and philontrophics should be approached for Donations.

Small charge may be collected from the students who take advantage of the Hostel. Similarly some amount may be collected as the rent of the Hall of the Academy.

Resident Manager will be Incharge of the Academy. He should be such a man to cope with any emergency. Chokidar or a farmer or a gardener should be a trusted man.

Efforts should be made to get exemption from Income-Tax for the Donations to the Academy. A pamphlet explaining aims and objects of the Academy with photos of the activities should be published.

One day in a year should be celebrated as Academy Day to focus attention of the whole Pradesh on the Academy. Various programmes should be arranged on the Academy Grounds.

(3) 263

Congress workers can arrange the Picnics and outdoor meetings at such places. It should be like a Holiday resort for Congress workers and sympathisers.

Congress House,
Bombay,
24.9.60.

BHANUKUMAR NAYAK
PUBLICITY OFFICER
CONGRESS SEVA DAL, BOMBAY.

Gram : "CONGRESS" 264 Phone : 353527

CONGRESS SEVA DAL

(काँग्रेस सेवादल, बम्बई प्रदेश)

Congress House,
Vithalbhai Patel Road,
BOMBAY-4 (BR)

Date 26/6/71

~~Harihar Raval~~
(G. O. C)

पू० डॉक्टर साहेब,

आपका ता० २१ का पत्र आज मिला। कल ही मैंने आपके पहले पोस्टकार्ड का भी जवाब भेज दिया है।

हम सब यहाँ कुशल हैं। बा, जयश्री, बाल-गोपाल सब मजेमें हैं।

सेवादल का काम यथावत चलता है। मैं मेरी ऑफीस में ज्यादा व्यस्त रहने से बहुत ही कम समय देने पाता हूँ। इतवारकी मीटिंग अब भी होती है और जिलों की प्रगतिके बारेमें रीपोर्ट लेते हैं और मार्गदर्शन देते हैं।

(कृ० प० मु०)

केन्द्रीय कचहरीमें दिल्लीमें अब केवल श्री. गोवर्धन प्रसाद और श्री. मदनजी रह गये हैं। श्री. मणुभाई पटेल इन्चार्ज हैं और गोवर्धनजी और मदनजी आपके सहायक। मणुभाई पटेल का पता इसप्रकार है Rajpuri Bhavan, Harni Rd., BARODA अभी कल वे कहां हैं यह पता नहीं। आपका एक रजिस्टर्ड पत्र ३१/१/१९७२ का लिखा था।

जिसके साथ कॉंग्रेस की संगठन चुनाव कमिटी के अहेवाल में सेवादल के बारेमें की गयी नोट के कुछ पन्नों की फोटो प्रिन्ट आपकी जानकारी के हेतु भेजता हूँ। आशा है आप प्रसन्न अवश्य होंगे।

CONGRESS SEVA DAL

TELEGRAM & CONGRESS
TELEPHONES

Delhi Office : 7, Jantar Mantar Rd., NEW DELHI * Bombay Office : Congress House, V. P. Rd., BOMBAY-4

Bombay 25/6/71

Respected Dr. Saheb,

Your P.C. of 12th at Lunch.

I had contacted Sri K. Haranad dra on phone. He has promised me to finish the translation of 'Gandhi Tushan' very soon. I will

a copy of it as soon as I get it.

We have shifted to 3rd floor of Sirdar Sabhagriha. Everything is helter-skelter. It is very difficult to shift the things gathered for 40 years to elsewhere. It will take 15 days to arrange it. I am O.K.

Bhanu Joshi

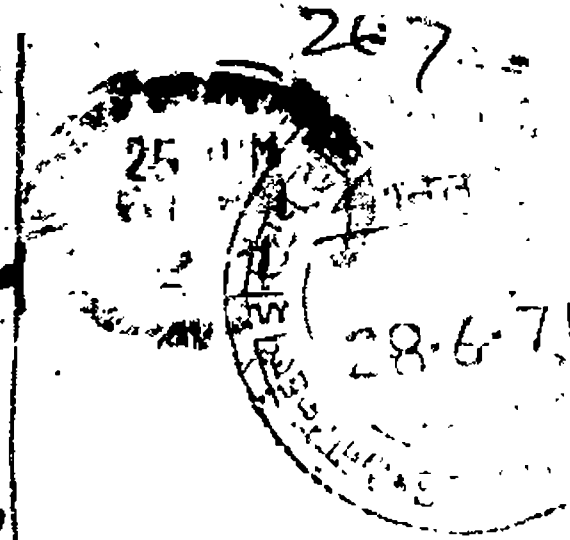

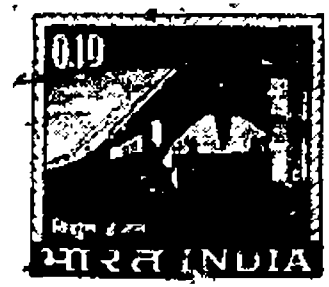

To
Dr. N.S. Hardikar,
Karnataka Health
Institute,
GHATPRABHA.
(Dist. Belgaum)
MYSORE STATE

Gram: "CONGRESS"

Phone: 353527

CONGRESS SEVA DAL

(कांग्रेस सेवादल, बम्बई प्रदेश)

Congress House,
Vithalbhai Patel Road,
BOMBAY-4. (BR.)

गुरु पूर्णिमा, Date 8/7/71

पू० डॉक्टर साहब,

आज 'गुरु पूर्णिमा' है। मिश्र लिखे गुरुकी याद आना स्वाभाविक है। मैं आपके चरणोंमें वंदन करता हूँ और अगले वाले दिनोंमें मैं संघर्षोंके सामने टिक सकूं ऐसी शक्ति व धैर्य के लिये प्रार्थना करता ~~रहूंगा~~ हूँ।

सेवा दलका नया दफ्तर अब तैयार हो गया है। रंगकाम चालू है। चंद ही दिनोंमें नये सिरेसे प्रवृत्तियाँ शुरू कर देंगे।

मेरी ऑफीसमें भी मेरे प्रोमोशनका प्रश्न कुछ अटक गया था। वह अब करीब करीब सुलझ गया है।

घरमें पिताजी-माताजी व छोटे-गोपाल सब आपकी दुआसे कुशल हैं।

आप भी स्वस्थ और प्रसन्न होंगे।

(क.प.अ.)

(2)

दिल्ली से गोवर्धनप्रसाद जी का पत्र आया था। उसमें आपके आने पर मिलने की पत्रका उल्लेख था। श्री मा० कार्यालय की ओर से अक्तूबर तक सेवकों के चार व. सेविका अंक एक साथ ५ रु० मनि० ग्राहकों के नाम कर रहे हैं।

अलग डाक-पोस्टेज से बचने के लिये 'इनेट पुस्तक' के हिन्दी अनुवाद की कुछ मैटर भेजता हूँ। के. एरेन्द्रो अनुवाद सम्पूर्ण करके भेजा है। मैं जैसे समय मिलेगा वैसे उसकी नकल करके आपको भेजता रहूँगा।

आपका
[illegible]

JAG-AVB2 [illegible]

(2)

दिल्लीसे गोवर्धनप्रसाद जीका ख़त आया था। उसमें आपके नाम पर लिखे हुये पत्रका उल्लेख था। अ० मां० कार्यालयकी ओरसे अंकलेश्वर तक सेवकोंके चार व सेविकाओंका एक जैसे ५ अ० मां० शिबिर कैम्प कर रहे हैं।

अलग डाक-पोस्टसे, मैं जिसके साथ 'स्केट तुषार'के हिन्दी अनुवादकी कुछ मैटर भेजता हूँ। के. ईश्वरने अनुवाद सम्पूर्ण करके भेजा है। मैं जैसे समय मिलेगा वैसे उसकी नकल करके आपको भेजता रहूँगा।

[illegible]

Gram : "CONGRESS"
Phone : 353527

CONGRESS SEVA DAL
(काँग्रेस सेवादल, बम्बई प्रदेश)

Congress House,
Vithalbhai Patel Road,
BOMBAY-4 (BR)

Date 15/7/71

[redacted]
(G. O. C)

पूज्य डॉक्टर साहब,

आपका ता० १३ वीका
खत, मिला आपने मेरे गत महिनेके ख़त
की बात लिखी है लेकिन मैंने गत ४ थी को
गुरुपूर्णिमाके दिन आपको ख़त लिखा है और
जिसके साथ भेजे हुये 'स्वेट हुपार' के
पहले आर्डर/के आज की नकल भेजी थी। वह
आपको मिला कि नहीं? मैंने वी.पी.
सी.सी. में पोस्ट करनेको दिया था कृपया
अुसकी पहुँचकी सूचना करें।

आपने सेवादल के इतिहास के
बारेमें लिखा है। वह कार्य हमारे किसी
निवृत्त मात्री या जरूर अच्छी तरह हाथमें
ले सकते हैं। श्री. मराठेजी या
डॉ. नरवणे अगर चाहे तो यह कार्य
हाथमें लेकर पूरा कर सकते हैं। श्री.वी.
जोग. ~~इतिहास~~ जिम्मेदार भी लिख सकते
हैं। वे सब सेवादलके इतिहासके शुरू
आज तक संबंधित हैं। मेरे जैसे अनेक
(क्र.प.अु.)

(2)

कार्यकर्ताओं का सत्कार अनुको मिलता ही रहेगा। आप. प्रिय वारेन की. मनुभाई पटेल (जो अब पार्टी के जनरल सेक्रेटरी हो गये हैं।) और श्री. स.वा. शिवानंदारजी से मिलें। मेरे ख्यालसे श्री. शिवानंदारजीने कुछ काम की चीज़ें आपके पास ही रखी हैं।

मैं संपूर्ण स्वस्थ हूँ। माता-पिताजी व बाल-गोपालजी भी स्वस्थ अवम् प्रसन्न हैं। घरकी कोनी फिकर नहीं। कभी कभीनोंसे आपसे मिलनेकी प्रतीक्षा हुआ है लेकिन मैं मेरे प्रोमोशन की अनिश्चितता में फँसा हूँ। अब बात पक्कीसी हो गयी है। जैसे ही मुझे प्रोमोशन मिल जायेगा वैसे ही मैं दो दिनके लिये आपके पास अवश्य आऊँगा। आशा है आप स्वस्थ अवम् प्रसन्न होंगे। बाकी सब का जीवन यथावत् चलता है। बी.बी.सी. सुरत है। यहाँ आजकल जोरदार बारीश गिर रही है।

मनु सुथार

272

Phone: 66811

TAMILNADU CONGRESS COMMITTEE

8, Gangadeeswarar Kovil Street, MADRAS-84

Dt. 10th January 1972.

Dear Doctorji,

I was very anxious to see you when I was working as Instructor at Davanagiri State Level Camp. But unfortunately, due to some unavoidable circumstances, I could not come. Excuse me.

Since I have promised to spare 200 volunteers for the Mysore Election I have to come there necessarily. So I will certainly come and see you.

I am always praying to God for your good health and welfare.

Yours sincerely,

V.R. [illegible]

STATE ORGANISER.
CONGRESS SEVADAL.

C.P. Ramaswamy
Chief Editor
Souvenir Committee
Bharatha Seva Dal

Kumara Krupa Road
Bangalore-1.
Sept 6th, 1972

Replied 1972

Dear Sir,

Received your kind letter dated 1-9-72 and I thank you very much. On the eve of Indian Independence year, we have planned to publish a Souvenir to give out to the public the work turned out by Bharatha Seva Dal since two decades.

The articles are expected from members of Bharatha Seva Dal Executive Committee, Bharatha Sevak Samaj eminent writers, workers and others who are interested in the youths, and in Physical Education & Social Service

The proposed Souvenir is going to be published during the first week of next month (preferably on 2nd Gandhi Jayanthi). It is already under printing and it may take another 20 days.

The proposed Souvenir deals on youth movement, youth organisations, Social Service, Physical Education and allied activities with special reference to youth and Gandhian philosophy of life.

I request you Sir, kindly to subscribe an article for this with a passport size photograph.

I am waiting for your article?

Thanking you Sir, Yours in Seva-me,

[signature]

-- b/sm

275

V. V. Wali
Taluka Shiraballi
Dist Dharwar

ಬಡಲಿ 15-9-1972

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪೂಜ್ಯ ಡಾಕ್ಟರರ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ,

ನಮಸ್ಕಾರಗಳು.

ತಮ್ಮ ಕೃಪಾಪತ್ರವು ದಿನಾಂಕ -12-9-72 ರಂದು ತಲುಪಿತು, ಪರಮಾನಂದವಾಯಿತು. ತಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯ ಭಾಗ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಾ ಇರಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನನ್ನ ಮಾತೃಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಎಂಟೆ ಎಕರೆ ಜಮೀನಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಬೇಡಿಕೆಯಾದ P. W D ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ಮಾಡಿಸಿದ್ದು ಅದರಿ ಇದೇ ತಿಂಗಳ 4 ರಂದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಅದರ ಮುಖಾಂತರ ಅಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶವಾದ ನನ್ನ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ನೀರಾವರಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಶೆಗಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಎರಡು ಶೆಗಳು, ಬಂಡಿ ಬಾಂಧಾರ, (ಡಬ್ಬಸೆ) ಗಳನ್ನು ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಮುಗಿಸಿ ನಾಲ್ಕು, ಮುಗಿದು ಲಘು ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ಇದ್ದು ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ನಾಗರಿ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಂದಿನ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಮುಂಚೆಯೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಇದಲ್ಲದೆ ಮತ್ತು ಆಗಳು ಕಲ್ಲಾನಗರ ತುಂಗಾಭದ್ರಾ ನದಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಇಂಗೇಶಗಿ ಮಾಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಆಗಳಲಿ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಸು 3985 ಎಂಟರಷ್ಟು ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೆರಡು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜು 1280 ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೆರಡು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ತಾಲೂಕಾದ್ಯಂತ ಹಲವು ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಳೆ-ಬೆಳೆಗಳು ಕೈಕೊಟ್ಟು ಬರದಿಂದ ಕಂಗೆಟ್ಟಿದ್ದು ಈ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಅದರಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮುಕ್ತಿ ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಹತ್ತಿರದ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಬರಗಾಲ ಎಂದು ಸಾಕಲಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆಮಗುಣವಾಗಿ 15-16 ಕಡೆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಭಗ್ನವಾದ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಮಾತ್ರಂಯಿಂದ 15-20 ಕಡೆ ಬಿಡ್ಡುಗಳನ್ನು ಡಾಕಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ನಡೆದಿದ್ದು 5-6 ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೇಡಿಕೆಯಾದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇಂದು A.C, ತಹಶೀಲ್ದಾರ, ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಡಿ ಇಂಜನೀಯರ ಇವರುಗಳಿಗೂಡನೆ ಎಲ್ಲ ಕಾಮಗಾರಿಯ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದೆ ಮತ್ತು ಆ ಜನತೆಗೆಲ್ಲ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಸಂತೋಷದಿಂದಿರುವಂತೆ ಮನಃಪೂರ್ವಕ ಶೆಗಂಜೆನು. ಇವರಿಗೆ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾನ ಲೆಕ್ಕವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಸೌಲಭ್ಯ ಪಡೆದು ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಂಪೇಗೌಡರ ಜನ್ಮಸ್ಥಳವಾದ ಹೆಸರಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯ ಭವನ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಜಾಗವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದೆ. ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಶುಭ ಹಾರೈಸಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನದ ವತಿಯಿಂದ ಆಲಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಣ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ P.V.C ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು (ಈ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕೊಡಿಸಿದ್ದೇನೆ) ಹಾಗು ಪ್ರೊಜೆಕ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ಸುಸಜ್ಜಿತ ಟ್ರೇನಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜು ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿಯವರಿಗೆ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೌಶಲದ ಮನೆ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮಂಡ್ರಿ ವಿಂಡ್ಸರ್‌ಗಾಗಿ ದೊಡ್ಡವರಾದ ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ, ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ, ಶ್ರೀ ಡಿ.ಕೆ. ನಾಮ್ಮೀರ ಮತ್ತು ಕೆಂಪುರ ಗೃಹಸಚಿವರು ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಚ್. ಎಂಗಸಂದ್ರ ನಾಳೆ ಬೆಂಗಳೂರು, ತುಮಕೂರು -14-9-12ರಂದು ಆಗಮಿಸಿದ್ದರು. ಅವರುಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೋರಿಸಿ ಒಂದೊಳ್ಳೆ ಭೋಜನ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬಿಸಿಎಂ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಇನ್ನೇಕ ಕಡೆಯಿಂದ ಆಹ್ವಾನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಅನುಭವದಿಂದ ಉದಾರ ಹೇಳಿಕೆ ಪಡೆಯುವ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯನ್ನಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಹಾಗೂ ಇನ್ನೂ ಅಂಥವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಹೃದಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ವಿನಮ್ರತೆಯಿಂದ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಾರಿಯ ಪಕ್ಷದ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಬರುವಂತೆ ಸರ್ವೇಕ್ಷಣವನ್ನು ನಡೆಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ನೇರವಾದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತನಾದ ನಾನು ಎಂದಿಗೂ ಕೆಲಸ, ಚಾರಿತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಗೌರವವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಕ್ಕೆ ಸದಾ ಋಣಿಯಾಗಿರುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ನನ್ನ ಸಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮುಂದೆ ತಾವಿನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದು ಕ್ಷೇಮ ಕೇಳಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕೊನೆಯದಲ್ಲಿಯೇ ಧನ್ಯವಾದಗಳು ತಿಳಿಸಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ತಮ್ಮ
V. V. [illegible]
16/9
M.L.A.

ಲಿಖಿತೋಕ್ತ ವಿನಂತಿ.

ಶ್ರೀ ಭ್ರಾಂಖೀ ಇನಾಮುದಾರರಿಂಗೆ ನನ್ನ ಆಲಾಖಾ

ದೆಲ್ಲಿ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸೇವಾದಲದ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಕ್ಯಾಂಪ್ ಅಥವಾ ಟಿಲ ಇಂಡಿಯಾ ಸೇವಾದಲ ಕ್ಯಾಂಪು ಕರೆಸಲು ಮುತ್ತು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿರೆಂದು ವಿನಂತಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಕೈಳ ಪ್ರಿಟ್ಟಿಗಂದು ಸೌಕರ್ಯಾನುಕೂಲವಾದಲ್ಲಿ ಪಂದ, ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ನಾನು ಡಿಸೆಂಬರ್ಲಿಂದ ಜೀರಡಬ್ರವರಿ ವರೆಗೆ ಕಾಲವ ವಿಧವಿದ ಅನುಕೂಲತೆ ಬಗೆದು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಷಯದ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದೇನೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ನನ್ನ ಆಲಾಖೆಗೆ ಸೇವಾದಲದ ಕೈನಿಕ ಅಧಿಕಾರಿ ಯಂದ ಮಾತುಕತೆಗಳ ಏರ್ಪಡಿಸಲು ಭಾರತದ ಸೇವಾದಳಾಧಿಕಾರಿ ಸಂದರ್ಶನ ಏರ್ಪಡಿಸುವದು ನಿಮ್ಮಿಚ್ಛೆ ಬರೆದು ಕಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ತಾವೂ ಕೂಡಾ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡಬೇಕು.

ನಮಸ್ಕಾರಗಳು

16/9/57 V. T. ಭ.

M.L.A.

No 384/72-73

ಕಾಸರಗೋಡು
2-10-72

ಅಧಿಕಾರಿಯವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಗಳು

ನಾನು ನಮ್ಮಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನನಗೆ ನಮ್ಮಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ನನಗೆ ಒಂದು ಉತ್ತಮವಾದ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ನೋಟೀಸು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಸೇರಿದ ದಿನಾಂಕ 4-10-70. ಆದರೆ ನಾನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು 5-10-70. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಕೆಲಸ ಬಿಡುವ ದಿನಾಂಕ 4-11-72 ಆಗಿರುತ್ತದೆ. (ಒಂದು ತಿಂಗಳ ನೋಟೀಸು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ) ಆದರೆ ನಾನು ಕೆಲಸ ಬಿಡುವ ದಿನಾಂಕ 5-11-72 ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನನಗೆ ಒಂದು ಉತ್ತಮವಾದ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನಿಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸಿ

P.T.O

No. 401/12 20

ಶಿರಸಿ
20-10-12

ಶ್ರೀಯುತ ಕೆ.ಜಿ.ಬೋಪಯ್ಯ ರವರಿಗೆ

ನಮಸ್ಕಾರಗಳು

ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಕೆ.ಜಿ - ಹಿನಕಲ್ ಶಾಲೆಯ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಶಾಲೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತಮಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಪನೆಯ ಚಿತ್ರಗಳು ಅದ್ಭುತವಾಗಿವೆ. ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ಈ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಹಿನಕಲ್ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಸೂಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಕೋರಿದೆ.

ಧನ್ಯವಾದಗಳೊಂದಿಗೆ

ತಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸಿ

V.V.ಪಾಟೀಲ
M.L.A.

281 V. V. ಪುರಂ

Shivakathi
Sivakasi

ದಿನಾಂಕ 30.10-52

ಶ್ರೀಮತಿ ಪಿ. ಕಾಮಾಕ್ಷಿಯಮ್ಮನವರಿಗೆ,
ಶ್ರೀಯುತ ಕೆ.
ಓಂಕಾರಪ್ಪ ರವರ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯವರಿಗೆ
(ಲಕ್ಷ್ಮೀಬಾಯಿಯವರಿಗೆ) ಯುಕ್ತ ಪ್ರಣಾಮಗಳು.

ಶ್ರೀಮತಿಯವರಿಗೆ

ಆರೋಗ್ಯಕರ ಪರಮಾನಂದಕರವಾದ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಬರೆಯಬೇಕಾಗಿ
ನಿಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಅನಿವಾರ್ಯ ಕಾರಣಗಳಿಂದ
ಬರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಬರೆಯುವ
ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕ್ಷೇಮವಾಗಿದ್ದೇವೆ. ನೀವೂ ಅಲ್ಲಿ
ಕ್ಷೇಮವಾಗಿರುವಿರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆಶೀರ್ವಾದ ಹೇಳಿ.
ಓಂಕಾರಪ್ಪನವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಹೇಳಿ. ಇಂತಿ ನಿಮ್ಮ

ಶಿವಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಮಳೆ
ಇನ್ನೂ ನಿಂತಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಸಾಯಂಕಾಲ ೭ ಗಂಟೆಗೆ ಮಳೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ
ಬೆಳಗಿನ ಜಾವದವರೆಗೂ ನಿಲ್ಲದೆ ಸುರಿಯುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪಟಾಕಿ
ಕೆಲಸವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಂತುಹೋಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ
ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಮಳೆಯಿಂದಾಗಿ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಬಹಳ
ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಮಳೆಗಾಲ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಬಹುದು.

ಇಂತಿ ನಿಮ್ಮ
ಕೆ. ಟಿ. ಓ.

V.V. WAI.
VADAVI.
Dist. DHARWAR

No. 4[illegible]/73

VADAVI
4-1-1973

ಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀಯುತಾನ ಡಾಕ್ಟರ ಎನ್. ಎಚ್. ಹುಡೀಚರರಿಗೆ

ನಿವಾ. ನಮಸ್ಕಾರಗಳು.

ತಾಲ್ಲೂಕಾಂವು ಕ್ಷೀರಜ್ಯೋತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರದೇಶ ಬಾಬ್ತಿದ ಕ್ಯಾಂಪ್ರಿ ಬಾಬಿದ್ದು. ನಂತರ ತಾಲೂಕಾದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ವಿರೋಧಿಗಳ ವಿಶೇಷವನ್ನೆ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೊಸ್ಕರ ಹೋದೆ. ಆದರೆ ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿದ ನಂತರ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬಹಾಳರಿ ವಿರೋಧಿಗಳುಗಳ ಉಪಸ್ಥಿತಿಯಾದ ವಿಶೇಷಕ್ಕೆ ಕಲಘಟಗಿಕ್ಕೆ ಪ್ರದೇಶ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆಡನೆ ಹೋಗಿದೆನು. ಬಿಧ್ಯನ ನಗರದಲ್ಲಿ ಬಂಗಾಲ ಪ್ರಿಯಾಲಯದ ಪ್ರದೇಶ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಚೇರಿಯ ಮಾತ್ರ ಅವಿಲ ಭಾರತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನದ ತ್ಯಾಗರಾಜ ನಡೆಯಿತಿಂದು. ಮಾತ್ರ ನಿಜ್ಜ ವಿಷಯವೇ ಅಡಕೆಯಲ್ಲಿ ಎಂಬ ಕಾರ್ಯದ ಅಧಿವೇಶನದಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ನಿರಿದ ಹೋಬಾದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಂಪ್ರಿ ಅಧಿವೇಶನದಿಂದ ಪರಿಷಾನಿಗೆ ಇಲ್ಲದೇ ಕ್ಯಾಂಪಿನಲ್ಲಿ ಬಾಡಿದಾಸವಾಗಿದ್ದರು. ಪರಿಷಾದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ ವಿಶೇಷಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದಿರು ರಾತ್ರಿ 12 ಗಂಟೆಗೆ ಕ್ಯಾಂಪಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರನ್ನೆಲ್ಲ ಬಾಯಿ ಬಾಂದಂತೆ ಹೊಡೆದು ಕಾರ್ಯಾಲಯದಿಂದ ಕ್ಯಾಂಪಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರನ್ನೆಲ್ಲ ಬಿಡಿಸಿ ಬಿಟ್ಟರು. ಮಾತ್ರ ಹೀಗೆ ಇಂತಹಂಥ ಹೇಯವಾದಲದ ಕೃತ್ಯಗಳಿಗೆಲ್ಲರನ್ನು ಪ್ರೇರಿಸಿದ್ದ ಬೇಳಗಿ ಅವರ ಬ್ಯಾಹಿನಿನಲ್ಲಿಂದೆಗೆ ತಂದಿ ಬಿಟ್ಟರು. ಈ ಬಿಡುವನೆಂದು ಪ್ರೀ ಇನಾಬಾದಾರಣಿಗೆ ಬಹುಕಷ್ಟದಿಂದ ಬಳಿಸಿನ ನಾಲ್ಕೈ ನಂತರ ಬಂದರು.

ಬುಲಂದ್ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಸಾರ್ಥಕವಾದಂತೆಯೇ ಶಂಕರ್ ಬಳಿಕ ಕೆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಿಷೇತರರನ್ನು ಬಾತ್ರ ಸ್ಪೀಕರ್ನಿಂದ ಬೈನ್ ಟಿಲ್ಲ ಬ್ಯಾನರ್ಜಿಯವರೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಕ್ಯಾಂಪಿಗೆ ಎಬ್ಬಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಇಂದಿರಾ ಮೆಮೊರಿಯಲ್ ಹಾಲ್ ಮುಂತಾದ ಕೆಲವಾದರೂ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಪಾದಯಾತ್ರೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡೆವು. ಬುಲಂದ್ ದಲಿತ ಜಿಲ್ಲಾಪರಿಷತ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆಗೆ ಪೊಲೀಸರಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಿಸಿದೆವು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮೀರತ್ ಮೂಲಕ ದೆಹಲಿಗೆ ಬಂದೆವು. ಮೀರತ್ ಮೂಲಕ ಹಾದು ಹೋಗುವಾಗ ಮಾಜಿ ಸಚಿವ ಯೋಗೇಂದ್ರ ಮಕ್ಕರ್ ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿಸಿದೆವು. ಕ್ಯಾಂಪಿಗೆ ಹೋಗಲಾಗದ ಚಂದ್ರಜೀತ್ ಯಾದವ್, ಜನೇಶ್ವರ್ ಮಿಶ್ರಾ ಅವರಂಥ ಹಿರಿಯ ನಾಯಕರು ಕ್ಯಾಂಪಿಗೆ ಬಂದು ಕಾರ್ಯಕರ್ತರನ್ನು ಹುರಿದುಂಬಿಸಿದರು. ಕ್ಯಾಂಪಿನಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಅಧಿಕೃತ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಹ್ಸಿನಾ ಕಿದ್ವಾಯಿ ಅವರ ಪರವಾಗಿ ಮತಯಾಚನೆ ಮಾಡಿದೆವು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಅಧಿಕೃತ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ಪರವಾಗಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆಯಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮತಿ ಸೋನಿಯಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಿದರು.

ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶದ ವಿಮೋಚನೆಯ ಶತಮಾನೋತ್ಸವದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ಪ್ರಧಾನಿಯವರಾಗಿದ್ದ ಶೇಖ್ ಹಸೀನಾ ಅವರು ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆಯಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮತಿ ಸೋನಿಯಾ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಗೌರವಿಸಿದರು.

285

13
25/4/73

Phones Office 75852
Res 74998

MYSORE PRADESH CONGRESS COMMITTEE

(ORGANISATION)

Post Box No 1932
BANGALORE-9

Ref

Date 23rd April 73

PRESIDENT.
VEERENDRA PATIL

Message

I send my greetings and best wishes to the Organisers of the Seva Dal Golden Jubilee on their decision to offer their eternal gratitude to Dr. N.S. Hardikar, for the meritorious services he has done to the Movement. His life-long association with the Seva Dal has been of much value to the consolidation of unselfish service to humanity. Dr. Hardikar has given his best to inspire courage and confidence in moulding the Seva Dal to its present glory. I wish success to the function.

Veerendra Patil

(Veerendra Patil) 23/4

Sri S.V. Inamdar,
Chairman, Programme Committee,
Seva Dal Golden Jubilee Celebrations,
Karnatak Health Institute,
GHATAPRABHA, Belgaum Dist.

Seva Dal Bulletin

Tele: {Grams: 'CONGRESS' Phone: 35352}
Congress House, BOMBAY-4.

Published by: CONGRESS SEVA DAL, ALL-INDIA PUBLICITY & PROPAGANDA COMMITTEE

Bombay 20th May 1973.

Respected Dr. Saheb,

I received your two consecutive letters of thanks. That shows your anxiety about me. But I was helpless in more than one way.

Firstly our All India Officers on their own, in annual meet at Patna decided not to attend the reception in person but only to send messages. Although I didn't attend the meet, the decision was conveyed to me when I told to my assistant about my plan to visit Ghatprabha. Since I am the G.O.C. under All-India Command. I am bound by discipline of the organisation. So I had to re-think about my plan. Even after that I could have attended the function. But there was strike and

lock-out in our Press and / we were all upset. The strike ended only on 5th, so as to print something about you on just 7th May.

I am also anxious to meet you as soon as I can. Sri Harendra has told me to send you all the cuttings and translation of Sneh Tushar. I am sending it in next week.

We are all O.K. here. Sena Dal activities are slowed according to time. Sena Dal Patrika could not be printed for lack of funds. Yours obediently

Bhanukumar Nayak

पहला मोड़ →

Bhanukumar Nayak
CONGRESS SEVA DAL,
All-India Publicity & Propaganda Committee,
Congress House, N. P. Rd.,
BOMBAY

To
Dr. N. S. Hardikar,
Karnataka Health
Sanskar Kendra,
Ghat prabha (Dist. Belgaum)
(Mysore State)

WHAT A BLESSI

ಬಂಗಾಲ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಸೇವಾದಳದ ಕಂಪ್ಲೀಟರಾದ

... ಮುಖೋಪಾಧ್ಯಾಯರು ನಡೆದ ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ಣ ವೃತ್ತಾಂತ ವಿವರಿಸಿದರಲ್ಲದೇ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದರು. ನಾನು ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದ ನಿಂಪ್ಲೀಟನೆ ಮಾಡಿದ್ದೆ ಅದನ್ನು ನೆರೆದವರೆಲ್ಲ ಹಾಳು ಮಾಡಿದರು. ನಾವು ಪ್ರೈವೇಟಾಗಿ ಬಂದವರು ಬಿಡಿ ಬಳ್ಳಿಗೆ 7 ಗಂಟೆಗೆ ಬಿಳಿಧನ ನಗರದಲ್ಲಿ ಕಾಲಾಟ್ಟಿಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಊಟಾನಿದ್ದಾವಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಮೊದಲೆ ನಮ್ಮ ಜನರನ್ನು ಹುಡುಕಲಾರಂಭಿಸಿದೆವು. ಶ್ರೀಗಳಾದ ಇನಾಮುದಾರ, ಮದನಭಾಂಜಿ, ಆಲಿಬಾಬಿ, ಗುಲ್ಜಾರಸಿಂಗ ಇವರೆಲ್ಲ ಇನಾಮುದಾರರನ್ನೆಲ್ಲಂಬೇ ಕರಾಡಿದಂತಿ. ವಿಧ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಾದರು ಬಂದು. ನಮಗೆ ಕೆಲವು ಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕ್ಯಾಂಪಿಗೆ ಹೋಗಲು ಉದ್ಯೋಗ ನೀಡಿದರು ಬೆರಳಲೆ 9 ಗಂಟೆಗೆ ಕ್ಯಾಂಪಿಗೆ ತಲುಪಿದೆವು. ಮುಖೋಪಾಧ್ಯಾಯರು ಪ್ರಶಾಂತವಾಗಿ ಆಪ್ತರ ಅಶೀರ್ವಾದದಿಂದ ಭರವಸೆಯಿಂದ ನಿರ್ಭಯತೆಯಿಂದ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ತಲುಪಿದೆವು

ಏಪ್ರಿಲ್ ೩೦ ರಂದು 15 ದಿವಸ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನದ ಮುಂಜಾನೆ ಕ್ಯಾಂಪ್ಸ್ ವಿಜಾಪ್ಯಾರದಲ್ಲಿ ಮಾಲ್ಗ ತುಮ್ಮ ಹುಟ್ಟು ಹಬ್ಬದ ದಿವಸ ಬೆಳ 7 ರಂದು ಬಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಮಾಡ್ಬೇಕಲ್ಲಿ ಅಭಿವಂದನೆಯೆಂದು ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿದ್ದ ಈಗ್ಗೆ ಭಾರತದ ವಿವಿಧ ಭಾಗದಿಂದ

ಮುಖಾರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯವರಗ ಸೆಟ್ಟಿ 500 ಜನರು ಇರಬಹುದೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಶೌಚಾಲಯ ಮತ್ತು ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಬರುವವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗಲೆಂದು ಸ್ಥಳಕವಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಶ್ರೀಮಂತ ಇನಾಮುದಾರರಿಗೆಂಬಿಗೆ ವಿಚಾರ-ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಕೆಗನೆಯವರಿನ ಬಿಳಿಚಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲಾಗುವುದು. ಆಮೇಲೆ ಅವಶ್ಯ ಭಾರತ ದೇಶದ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಬಿಡಿತ ದೊರೆಯುವುದು.

ವಾನು ಇನ್ನೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೆ. ಆಲ್ಲಾಗಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ-ಕಲಾಪಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಶೆಲ್ಟರ್ ಮುಂಜಾಗ ದೊರೆತಿದೆ. ಶೆಲ್ಟರ್ ಮೇಲಿನೆಂದು ಹುಡುಗರಲ್ಲಿ. ಆಲ್ಲಾಗಿರುವರಲ್ಲಿ ಭಾಗ ದಂಪತಿಗಳ ಇದ್ದದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಾವಾರಿಂಗೋ ಒನೆಂಬುದು ಶೆರಿಂಪ್ರದ ಮುಂಜಾಗರಿಂಬುದು ಇಂದು ಭಾವಿಗಳ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ರೈತರಿಂದ ಶೇಖರಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಲ್ಲ. ಯಾರಿಂದಲೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ 70 ಕೆಲಸ ಮುಂಜಾರಾಗಿದೆ. (ಪ್ರತಿ ಕಡೆಗೆ 5+3 ಕೊಳಿಕ ಭಾವಿ + ಮಂಪಸೆಟ್ಟು) ಉಳಿದವು ಕೆಲ ಅಂಗಳುಗಳಾಗಿರಲಿವೆ ಮುಂಜಾರಾಗುತ್ತವೆ. ಇಂದು ಮಾಡದಲ್ಲಿ ಹಿಟ್ಟು ತರೆದು ಚಿಕ್ಕ ಗಳನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಮುಂದೆಂದೂ ದೊರ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬ್ಯ ಲಕ್ಷ ಹೊರ್ಯಿಸುತ್ತೇವೆ.

ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಸ್ನೇಹ ಪತ್ರದಿಂದ ಉತ್ತರವು ಇನ್ನು ಬಂದಿತ ಬಾರ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಮುಂದಿನ ವಾರ ನಮ್ಮ ಆಲಾಗಾದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂಟಪ ಗಳ ಪ್ರಾರಂಭವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ರಿಬ್ಬನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಆಮ್ಮ ಹಿಂದಿರುಗಿದ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಉಳ್ಳವನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಆಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಬಿಳಿಕಾಗದ ಕೆಲವು ಪುಟಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿರಿ. ಹೆಚ್ಚಿನಾದ ಬಿಡುವಿಲ್ಲದೆ ಬಿಡಿಸುವ

ತಮ್ಮ
V. V. ಪಾಟೀ
M. Lad Shirahatti

Member, Legislative Assembly.
SHIRAHATTI. (Dist. Dharwar)

पोस्ट कार्ड
POST CARD

केवल पता
ADDRESS ONLY

भारत
INDIA
10

ಶ್ರೀಯುತ ಎಚ್. ಎನ್. ಕಡಿದಿರ

ಕಂಪಲಾಪುರ

ಕಿಲಾಲಪುರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸೇವಾದಳ

ಅಧಿಕಾರಿ

ಇಂದ:- ಶಿವಕೆ ಸೇವಾದಳ

ಶ್ರೀಯುತ ಎಚ್. ಎನ್. ಕಡಿದಿರ ಅವರಿಗೆ ಸೇವಾದಳ ಕಿಲಾಲಪುರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸೇವಾದಳ ಅಧಿಕಾರಿ ಶಿವಕೆ ಸೇವಾದಳ ಕಂಪಲಾಪುರ

जा.क्र.८७/७१/ 292 * अनुशासन व सेवा * पंढरपूर
१२।७।१९७४. १२।७।१९७४.

पूज्य श्री. डॉ. ना. सु. हर्डीकरसाहेब याना —

सेवेत सादर प्रणाम.

आपले पत्रप्रभेदून दिनांक ४।७।१९७४ रोजी लिहिलेले अतिशय महत्वाचे पत्र मिळाले. मजकूर समजला. ताबडतोब सेवादल अधिकाऱ्यांची बैठक घेऊन आपल्या पत्रातील मजकूरासंबंधाने विचारविनिमय केला.

(आपल्या) आमच्या सेवादलाचे अखिल भारतीय संघटक पूज्य श्री स. वा. इनामदार व महाराष्ट्र सेवादलाचे प्रांत संघटक श्री. ज्ञानदेवराव पायगव्हाणे हे नुकतेच पंढरपूरला येऊन गेले. सेवादल कार्याचे त्यानी निरीक्षण करून समाधान व्यक्त केले. व आमच्यासारख्या नवतरुण कार्यकर्त्यांना अमूल्य असे मार्गदर्शन केले. त्यामुळे सोलापूर जिल्ह्यातील सर्व नवतरुण कार्यकर्त्यांना स्फूर्ती व प्रेरणा मिळून सर्व कार्यकर्ते वेगाने कार्यास लागले आहेत

पंढरपूरला आषाढी, कार्तिकी माघी, चैत्री या फार मोठ्या यात्रा भरतात या यात्रेस पंढरपूरला भारतातून अनेक प्रांतामधून लोक येतात अशावेळी पंढरपूर सेवादलाचे कार्यकर्ते (१) यात्रेकरूना पाणी वाटप करणे (२) देवदर्शनासाठी सहकार्य करणे (३) चुकलेल्या लोकाना योग्य ठिकाणी (मठात) नेऊन सोडणे (४) यात्रेत कचरा नाकेवर यात्रा ड्यूटि करणे आदि सेवाकार्य करतात. याठिकाणी ठाकवादी अखिल भारतीय पातळीवरील "सेवाकार्य टुकडी" "ट्रॅफिक कंट्रोलिंग टुकडी" असावी असे मला वाटते हे पण कळविण्यास आपणास आनंद होत आहे

दुसरे विशेष म्हणजे बुधवार दिनांक ६ मार्च १९७४ रोजी पंढरपूर येथील नव्या पेठेतील (कोर्टजवळील) किसनलाल परमानंद परदेशी यांच्या "ऑईल मिलला" पहाटे प्रचंड आग लागून त्यात मिल भस्मसात झाली या आगीने सुमारे पावणेदोन लाख रु. चे नुकसान झाले आगीत यंत्रसामुग्री, शेंगदाणा आणि थोडे तयार तेलही जळून गेले.

शेजारच्या १।२ इमारतीना व सेवादल कार्यालयाच्या इमारतीस (जिल्हा कार्यालय) आगीची झळ पोहोचलीच. अशावेळी सेवादलाच्या तरुण युवकानी व इतर नगरपालिका व बँकेच्या कर्मचारी वर्गाती आग विझविण्याच्या कामी सहकार्य केल्यामुळे अधिक नुकसानी टळली. पहाटे ५।। वाजता लागलेली ही आग नगरपालिकेच्या फायरमेन बंबाने काही तासात आटोक्यात आणली.

सेवादलाचे रिकॉर्ड व इतर फर्निचर आदि काढणेसाठी प्रथमतः मी स्वतः (सोपानदेव नागरिळक) व श्री. राजेंद्रभाई भोसले यानी माडीवर जाऊन सुरक्षित ठिकाणी आणून ठेवले. व सेवादल रिकॉर्डचे व इतर साहित्याचे संरक्षण केले आग विझविण्याचे कार्यात — श्री. सोपानदेव नागरिळक, श्री. औदुंबरराव देशमाने श्री. राजेंद्रभाई भोसले, श्री. संभाजीराव शिंदे, श्री. शाहीकांतराव बर्गे आदि सेवादल कार्यकर्त्यांनी खूपच मदत केली. त्यामुळे मुद्दील होणारे नुकसान टळले. अशारीतीने सेवादलाचे कार्यकर्त्यांनी फार चांगले कार्य केले आहे. → पुढे पहा

हे पण आपल्या माहितीसाठी मुद्दाम कळविले आहे.

देत जाईन. आपले सतत मार्गदर्शन व आशीर्वाद असावा हीच सदिच्छा!

आपण पत्रात लिहिल्याप्रमाणे आपणास माहिती कळवीत आहे. त्याचा आपण जरूर विचार करावा.

१) श्री. क्षेत्र पंढरपूर हे महाराष्ट्राचेच नव्हे तर भारताचे पवित्र क्षेत्र आहे. पंढरपूरला भारताचे "दक्षिण काशी" असे म्हणतात. यावर्षी आषाढी महायात्रेचे वेळेस तीन लाख लोक पंढरपूरला विठ्ठलाच्या दर्शनासाठी आले होते. यावेळी पूज्य संत विनोबाजींच्या प्रेरणेने वारकरी सांप्रदाय आणि सर्वोदय यांच्या समन्वयाची भावना प्रगट झाली आहे. गंगा-यमुना संगमात जी महान शक्ति आहे, तशीच शक्ति निर्माण व्हावी या सद्भावनेने वारकरी-सर्वोदय मेळावा आषाढ शुद्ध त्रयोदशी शके १८९६ मंगळवार दि. २१.७.१९७४ रोजी श्री क्षेत्र पंढरपूर येथे महाराष्ट्र सर्वोदयाच्या वतीने आयोजित करण्यात आला होता.

या परिषदेत थोर वक्त्यांची, थोर संत मंडळींची व नामदार मंत्री महोदयांची भाषणे झाली पंढरपूर येथे भर रस्त्यावर ठिकठिकाणी देशी व विदेशी दारूची दुकाने आहेत. याबाबत कडाडून टीका झाली व ती बंद करण्याबाबत सरकारला सुचविण्यात आले.

२) वारकरी सर्वोदय मेळावा स्वागताध्यक्ष मा श्री. ग वा. उर्फ बाबूरावजी जोशी (वकील) अध्यक्ष पंढरपूर शहर काँग्रेस कमेटी यानी नशाबंदी मंडळ महाराष्ट्र राज्य मुंबई याना पत्र लिहून कळविले आहे आपण याबाबत जरूर ती कार्यवाही करावी.

३) पंढरपूर चाठिकाणी दारूची दुकाने व त्याची माहिती खालीलप्रमाणे आहे.

	दुकानाचे नांव	पत्ता	भरवस्तीत अगर लांब
१)	श्री. मोतीराम संताणी	नाथचौक पंढरपूर	मेनरोड.
२)	श्री सुभाषगीर गोसावी	हनुमानमैदान पंढरपूर	भरवस्तीत
३)	" प्रभाकर डोंगरे	काळामारुती पंढरपूर	भरवस्तीत.
४)	" बापू लवटे	संतपेठ पंढरपूर	भरवस्तीत.
५)	" के. एल. मलजे	जिजामाता बागेसमोर पंढरपूर	भरवस्तीत
६)	" गोसावी (मदिरासागर)	उजनी ऑफिस समोर पंढरपूर	भरवस्तीत
७)	" आश्विनकुमार व्होरा	स्टेशनरोड पंजाब नॅशनल) पंढरपूर	मेनरोड
८)	" श्री. गोसावी (शमवा नं २)	मटनमार्केटजवळ पंढरपूर	भरवस्तीत.
९)	" श्री. मोहसीनभाई बोहरी	गांधीमारुतीजवळ पंढरपूर	भरवस्तीत.
१०)	" श्री. धोत्रे (फुटकल किरकोळ दुकान)	पोलीस टाऊन समोर (डा. सेंटर)	भरवस्तीत.

याशिवाय गांवात गावठी दारूची चोरटी दुकाने ४० ते ५० आहेत. याच ठिकाणी अफू, गांजा, चरस आदिची विक्री सरसि चालू आहे.

४) आजचे पिण्याचे प्रमाण वाढलेले आहे.

सेवादल संघटनात्मक माहिती वरचेवर देत जाईनच. सध्या आपली प्रकृति कशी आहे. आपले कसे काय चालले आहे. आमी सर्व अधिकारी ठाकरा घटप्रभा निवासस्थानी यावे म्हणतो. लिहा. पत्रोत्तर जरूर देणे. वाट पहात आहे. आपला आज्ञांकित सेवक

श्रीमती शांताताई सामंत व इतरांना यथाप्रमाणे नमस्कार. आपलेच नागेश

Phone : 310924
BHANUKUMAR MAYAK
17, Bhangwadi, BOMBAY-2. BR.

2/4

२९/७/७४

डॉक्टर साहब,

आपका ता० २९वी
का कृपा-पत्र मिला। बहुत खुशी
हुई।

मैं हालांकि कोई विशेष काममें
नहीं हूँ फिर भी दैनंदिना जीवन
दुभर बनता जा रहा है। कि
हिंसे कोई प्रवृत्तिमें मन लगाता
नहीं। हरघडी यह चिन्ता रहती
है कि दोनों छोर कैसे मिलावें?

पत्रिका के बारेमें यह परि
स्थिति है कि अंक को प्रकट करने
में खर्च की जब व्यवस्था
होती है तबही प्रकाशित
करते हैं। कर्जदार बना कर
चलानेका प्रयास सफल
नहीं हो रहा है।

आपकी हॉस्पिटल को पूछने पर लगा कि मनुभाभी आजकल दिल्ली होंगे। A.I.C.C. में रोज जाते हैं। यहाँ लिखनेसे आपको खत मिल जायेगा।

हमारे यहाँ रायचूरमें और आसपासमें कार्यकर्ता मिलते हैं। आमतौरसे अच्छे शिविर होनेका विचार है।

आपका स्वास्थ्य अब कैसा है?

— मनुभाई

प्रति,

Dr. N. S. Hardikar,
Karnatak Health
Institute,
GHATPRABHA.
Dist. Belgaum
KARNATAK

246 ★ वंदेमातरम ★

सोपानदेव गणपत नाशटिठक
सोलापूर जिल्हा काँग्रेस सेवादल
११९० A नवीपेठ पंढरपूर

पूज्य श्री. डा. ना. सु. हर्डीकरसाहेब,

सेवेत सादर प्रणाम. दिनांक ९।८।१९७४.

आपले दिनांक १३।७।७४ रोजी लिहिलेले महत्वाचे व सविस्तर टीकात्मक पत्र मिळाले. आपल्या मार्गदर्शनामुळे प्रेरणा व स्फूर्ति मिळाली.

(१) नुकतीच सेवादल अधिकाऱ्यांची बैठक घेऊन आपल्या पत्रासंबंधाने विचार विनिमय केला. पंढरपुरात आसपासच्या परिसरात "दारूची दुकाने" असला कामा नयेत - यासंबंधी खूप चर्चा झाली पंढरपूर येथे भर रस्त्यावर ठिकठिकाणी देशी व विदेशी दारूची दुकाने आहेत याबद्दल सर्वच अधिकाऱ्यानी आपली तीव्र नापसंती व्यक्त केली. व कडाडून टीका पण केली. व ती बंद करण्याबाबत माननीय नामदार श्री पोपटलाल शहा दारूबंदी मंत्री महाराष्ट्र राज्य सचिवालय मुंबई-३२) याना पण कळविले आहे. व येथील सर्वच तरुण मित्रमंडळीना जिद्दीने कार्य करण्याबद्दल आवाहन केले आहे. यासंबंधाने त्याच्या अनेक प्रति (१) मा. श्री पी. के. सावंतसाहेब अध्यक्ष महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमेटी मुंबई-२५ (२) मा. कलेक्टर साहेब सोलापूर याना पण पाठविल्या आहे

(२) पंढरपूरातील युवकजन हे काम करण्यास सरसावलेले आहेत गांवातील अनेक समुदाय मंडळीची भेट घेऊन सविस्तर चर्चा केली आहे. त्यांची नांवे खालीलप्रमाणे -

(१) मा. श्री. ग वा. उर्फ बाबूरावजी जोशी (वकील) - अध्यक्ष पंढरपूर काँग्रेस कमेटी पंढरपूर
(२) मा श्री. औदुंबरराव कोंडीबा पाटील आमदारसाहेब पंढरपूर (अध्यक्ष सोलापूर जि. काँ. सेवादल विभाग)
(३) " श्री. देवराव मोरे - स्वातंत्र्य सैनिक पंढरपूर
(४) " श्री. पांडुरंगराव डिंगरे - (स्वातंत्र्य सैनिक) चीफ ऑफिसर नगरपालिका पंढरपूर
(५) " श्री. काकासाहेब खिस्कर अध्यक्ष सोलापूर जिल्हा सर्वोदय मंडळ (पंढरपूर)
(६) " श्री. ह. भ. प. दादामहाराज मनमाडकर पंढरपूर
(७) " श्री. ल. ब. नवले (दलितमित्र) मंत्री सोलापूर जिल्हा सर्वोदय मंडळ पंढरपूर
(८) " श्री. हनुमंतराव माने विभागीय प्रांत संघटक काँग्रेस सेवादल पंढरपूर
(९) " श्री. डोळारमामा अध्यक्ष श्री संत गाडगे महाराज कीर्तनकार महामंडळ गाडगे महाराज धर्मशाळा ३६९/सोमवार पुणे-११
(१०) " श्री. रामभाऊ हुंडेकरी सराफदेणीस स्वातंत्र्य सैनिक संघटना पंढरपूर
(११) श्री. दासोपंत गोरे साहेब व चेअरमन प्रा. शिक्षण मंडळ नगरपालिका पंढरपूर.

(३) आषाढ शुद्ध त्रयोदशी शके १८९६ मंगळवार दि. २।७।७४ रोजी श्री क्षेत्र पंढरपूर येथे "वारकरी सर्वोदय मेळावा" झाला. या मेळाव्यात अनेक थोर संत मंडळीची व मंत्री महोदयांची भाषणे झाली. व पंढरपूरात प्रदक्षिणा रोडवर असणाऱ्या ठिकठिकाणच्या देशी व विदेशी दारूचे दुकानासंबंधाने कडाडून टीका झाली आणि

अन्तर्देशीय पत्र कार्ड
INLAND LETTER CARD
पूज्य डा ना सु हर्डीकरसाहेब
स.स.थोरपक्ष - काँग्रेस सेवादल
कर्नाटक आरोग्यधाम घटप्रभा
मु.पो घटप्रभा ता बेळगांव (कर्नाटक)
पिन PIN
प्रेषक का नाम और पता :— Sender's name and address :—
पिन PIN
इस पत्र के भीतर कुछ न रखिए NO ENCLOSURES ALLOWED

पंढरपूर येथील कवठेकर हायस्कूल, संत ज्ञानेश्वर मंदीर व नाथ महाराज यांचे जवळील व मेनरोड वरील देशी-विदेशी दारुची दुकाने बंद करण्याबाबत सरकारला सुचविण्यात आले. हे सर्व कार्तिक शुद्ध द्वादशीपर्यंत करावे व गावापासून दूर अंतरावर देवावीत.

८४) सेवादलाचे वतीने "काँग्रेस सेवादल वाचनालय पंढरपूर" चालते वाचनालयात नवीन पुस्तके आणण्याचा प्रयत्न चालू आहे. सेवादल प्रकाशन पुस्तकांची अतिशय आवश्यकता आहे. तेव्हा आपणाकडील कोही पुस्तके वाचनालयासाठी पाठवून द्यावीत म्हणजे कॉलेज तरुण सैनिकांना त्याचा अधिक फायदा होईल. याबाबत खुलासा करावा.

त्याचप्रमाणे सेवादल बिरादरी योजना, इंदिरा गांधी सहकारी सोसायटी नियमित पंढरपूर (पंढरपूर यात्रा सेवाकार्य दुकडी) आदि संस्था पण नियमितपणे सुरु आहेत. या सर्व संस्थांनीसुद्धा आपणांपासून प्रेरणा व स्फूर्ति घेतली घेतली आहे. (आम्ही सर्व च अधिकारी - घटप्रभेला आमच्या निवासस्थानी सन ७ मे १९७३ साली आलो होतो. तेव्हा स्फूर्ति व प्रेरणा मिळालेली आहे.) — आपण आमच्या नवतरुण सेवादल कार्यकर्त्यांचे प्रेरणा व स्फूर्तिस्थान आहात. तेव्हा वरचेवर सेवादल संघटना प्रगतिचे दृष्टीने मार्गदर्शन करावे व सतत आपला आशिर्वाद असावा हीच सदिच्छा!

श्री. स.वा. इनामदार यांची पण नियमितपणे पत्रे येतात. श्रीमती रंगनाबाई राहुल व इतरांना मानप्रमाणे नमस्कार. पत्रोत्तर जरुर द्यावे. पत्राची वाट पाहात आहे.

सो. म. नागटिळक

म. जिल्हा संघटक,
सोलापूर जिल्हा काँग्रेस सेवादल

V. V. Wg. 98

Member, Legislative Assembly
SHIRAHATTI. (Dist. Dharwar)

19-9-74

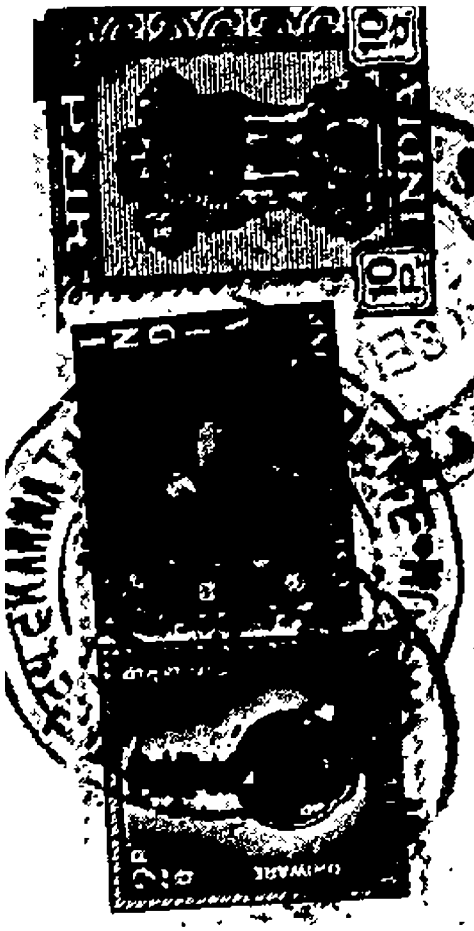

V. V. Giri Shivalli

MEMBER,
KARNATAKA LEGISLATIVE ASSEMBLY

ತಿರುಪತಿ
5-10-74

ಆಯುಷ್ಮಾನ್ ಶ್ರೀ ಶಿವಶಂಕರಪ್ಪ ಅವರಿಗೆ

ವಿಜ್ಞಾಪನೆಗಳು.

ಅಬ್ಬಲೂರಿನಲ್ಲಿ ಶಿವಾಲಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಮಾಡಿಸಿದೆನೆಂಬ ಹೆಸರು ಮಾತ್ರ ನನಗಿದೆ. ಶಿವರಾತ್ರಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಪರ್ವದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಬ್ಬಲೂರಿನ ಎಲ್ಲ ಭಕ್ತರೂ ಸಹ ಬಹಳ ವಿಚಾರಮಾಡಿ, ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಶಿವರಾತ್ರಿಯನ್ನು ಆಚರಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು 1-10-74 ರಂದು ಅವರೆಲ್ಲರೂ ತಿರುಪತಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಅಭಿಪ್ರಾಯ (ನಿರ್ಣಯ) ಪಟ್ಟರು. ಆದುದರಿಂದ ಅಭಿಷೇಕಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ-ಶಿವನ ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ವಿ.ವಿ.ಗಿರಿ

302

P-No. 391/74

V. V. Wai,

Member, Legislative Assembly
SHIRAHATTI. (Dist. Dharwar)

ಶಿರಹಟ್ಟಿ

11-11-74

ಶಿರಹಟ್ಟಿ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು
ನಿರ್ಮಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ.

ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ತಾವು ಶಿರಹಟ್ಟಿ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ದಿನಾಂಕ
೧೦ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೧೯೭೪ ರಂದು ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ್ದಾಗ ಪಟ್ಟಣದ
ಜನತೆಯ ಪರವಾಗಿ ಮನವಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದೆವು. ಆ ಮನವಿಯಲ್ಲಿ
ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು
ನಿರ್ಮಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಹ ಒಂದು ಅಂಶವಿತ್ತು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು
ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ
ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಸೂಕ್ತ
ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಅಂದಾಜು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ
ಕಳುಹಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಿರಿ. ಅದರಂತೆ ಪಟ್ಟಣದ ಪುರಸಭೆಯ
ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಸೂಕ್ತ
ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಅಂದಾಜು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ
ದಿನಾಂಕ ೧-೧೧-೭೪ ರಂದು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು.
ಆದರೆ ದಿನಾಂಕ ೭-೧೧-೭೪ ರಂದು ಕೆಲವು ಸ್ಥಳೀಯ
ಪುಂಡರು ಪುರಸಭೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ K. V. K. Rao ರವರ
ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಅವರ ಕಾರನ್ನು ಜಖಂಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.
ಈ ಘಟನೆಯಿಂದ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು
ನಿರ್ಮಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಅಡಚಣೆಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ
ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ಪೊಲೀಸ್
ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲು ಕೋರಿದೆ.

ఆచార్య లక్ష్మీనారాయణ గారు,
వర్ధమాన రచయితలకు ప్రోత్సాహం ఇవ్వడానికి
ఏదైనా ఒక పురస్కారం ఇవ్వాలని మీరు ఆలోచిస్తున్నట్లు
తెలిసింది. మీవంతు ఆసక్తి ఉంటే తగిన వివరాలు
పంపించండి.

మీ ఆలోచనకు నేనే సాధనాల్ని పంపడం ఆచార్య నారాయణ
రెడ్డి గారి ప్రతిపాదనలో నన్ను చేర్చడం ఇవన్నీ
ఎలాగో ఉన్నాయి.

(1) పురస్కార స్వరూపం ఎలా ఉండాలనుకుంటున్నారు.
ఒక్కరికా, ఇద్దరికా ఇవ్వాలనుకుంటున్నారు.

మీ విధేయుడు
ఆచార్య
V. I. Lenin
M.C.A.

C. C. Wm, 304

Member, Legislative Assembly.
SHIGGAVATTI. (Dist. Dharwar)

ಶಿಗ್ಗಾವಿ

28-11-76

ಬಿಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ
ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು
ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ
ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು
ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಕೆಲವು
ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ
ತಂದಿದ್ದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು
ಈಗಾಗಲೇ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ
ಬಂದಿವೆ.

(1) ಗದಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ
ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೆ.
ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಸಕಾರಾತ್ಮಕವಾಗಿ
ಉತ್ತರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

(2) ಗದಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು
ಕಡೆ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು
ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ
ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ
ತಂದಿದ್ದೆ.

MEMBER,
KARNATAKA LEGISLATIVE ASSEMBLY

30.11-76

3.05

सावरकर ललितकला अकादमी केंद्र - नागपूर

संचालक : विप्रदास नारायण सावरकर

दूरध्वनि ——

संदर्भ

'सुकाया कुंज'
डॉ. धर्मवीर पुजे पथ,
सीता बर्डी
नागपूर-१

दि ——

"वंदे मातरम्"

अधिकृत पत्र

श्री विप्रदास विनायकराव बेनोडेकर (शारदा समाज - जवळ, टिंबरू - नगर शेगांव जि. बुलढाणा) यांना मी गेल्या सहा वर्षांपासून ओळखतो. ते सध्या पुढे करून आपली दृष्टी गमावली आहे. डॉ. नारायण दामोदर सावरकर यांचे चरित्र लेखनाचे कार्य आरंभिले आहे.

~~आपण~~ या कार्यात आपणास शक्य ते सर्व सहकार्य आपण श्री विप्रदास विनायकराव बेनोडेकर यांना द्यावे. ही विनंती आहे.

आपला,
स्वाक्षरी
(नि. ना. सावरकर)
अधिकार : डॉ. ना. दा. सावरकर
"जीवन आणि कार्य"

दिनांक २ | ६ | ०५

विप्रदास विनायकराव बेनोडेकर
Viprodas Vinayakrao Benodekar
शारदा समाज - जवळ, टिंबरू - नगर,
शेगांव
SHEGAON.
(444303)

"ॐ"
"वन्दे मातरम्"

आदरणीय डॉक्टर महोदय यांसी —

सादर प्रणाम। मी उपरोक्त संकल्पित ग्रंथ स्वयंस्फूर्तीने लिहिण्यासाठी घेतलेला आहे. आणि त्याचे संदर्भ म्हणून छापील वा इतर तसेच हाताने लिहिलेले टिपण-साहित्य डॉ. सावरकरांच्या सहवासातील व्यक्तींची नावे त्यासाठी संदर्भ म्हणून वापरली जाणार आहेत.

आपला आणि डॉ. नारायण दामोदर सावरकरांचा जुना सहवास दैनंदिनी आणि माझ्या आठवणी-

जमाले आपल्यापैकी कुलकुलयाला डॉ. लावलेरी बरोबर शिक्षणासाठी दीला. तेथे त्याने डॉक्टर मुलर्जीन त्यांनि इतले, व गिरणीत येथील लोकांच्या उपचारात सहकार्य दीले. तेथून परत आपल्या गावी परिचय व संबंध होता असे मला कळले.

तेव्हा आपणांसारख्या आपली लोकांची माहिती परिणामकारक औषधांची सविस्तर माहिती, दुष्परिणाम, अज्ञात घटना तसेच शासकीय लोकांनि घेतलेले निर्णय, घेतलेले कृपा-ये संबंधी (Recollections) आठवणी मला कृपया त्वरीत पत्राद्वारे कळवाव्यात. तोवरही मी आपला आभारी राहीन.

कळावे,

आपला स्नेही

(वि. वि. लेलेकर)

उत्तर पाठवावे — डॉ. वि. वि. लेलेकर —
कार्ड आठवणी आहेत — नंबर —
आवश्यक तेथे खेरीज लिखाण —
नाव पूर्ण लिहावे

पहले मोड़ First fold

अन्तर्देशीय पत्र कार्ड
INLAND LETTER CARD

प्रेषक का नाम और पता — Sender's name and address

पिन PIN

दूसरा मोड़ Second fold

पिन PIN

311

At. Po. Ankalgi
Dist. Belgaum
9-8-75.

My. Dear Doctor,

There is considerable relief from my cough and throat trouble. I was very much annoyed with them for a considerable period. Thank you very much.

I am sorry I could not see you before my discharge. I could not walk that much distance. I hope you will excuse me for my inability.

The K.H.S has spent a lot on my account. Please send all the bills. I will be at ease if I pay the dues. Otherwise I feel very much awkward. Please don't misunderstand me at any time.

About the great Soul that has departed. What a great man we have lost! I met two great men in my life. one DR Hardikar — the other Mahatma Gajanan

LAST BULLETIN

Dr. Hardiker was maintaining good health and activity till this morning at 7 - oo a. m. He was bright and was planning to undergo an operation on his eye next month.

About 7 - 5 a. m. he sat on the Commode as usual and in a short period without any indication of uneasiness, he suddenly fainted. All efforts were made to revive him for half an hour but there was no effect and he passed away ar 7 - 30 a. m.

26th Aug. 1975

Dr. M. K. Vaidya,
C.M.O., K.H.I.

FILE. NO:-91

1960 TO 1974

PAGE NO:- 1 TO 454

Telephones : 40320
45870
43877

Telegrams: CONGRESS

ALL INDIA CONGRESS COMMITTEE

7, JANTAR MANTAR ROAD,
NEW DELHI-1

29-7-60

पू. डॉक्टर

परवा सायंकाळी मी पांडिचेरीच्या नावावर अंकपत्र पाठवला अंक ऽ मी व ८ वाजेपर्यंत कार्यक्रमाची माहिती दिली. रात्री साडेनऊ वाजे सुमारास (रविवार होता तरी) उत्तर पाठवले. message - I send my greetings and good wishes to a brave soldier in the struggle for India's freedom Dr. P V S Handeka. Quietly and devotedly he has worked for the Seva dal now for more than thirty years. It has been my privilege to have been associated with him during this lengthy period, and I am happy that he is still carrying on the good work which he was doing so long ago.

त्यानंतर सावंत यांच्याकडून दोन तासांनी पुन्हा १५ ऽ पत्रे पाठवली आहे त्यांनी Pondicherry Congress Committee च्या नावावर आहे त्यांनी परंतु ती Seshadri Congress Committee च्या नावावर आहे त्यांनी बरोबर पाठवलेल्या पत्रात बाजूकडील अंक ऽ मी करता पाठवला आहे. अंक ऽ मी त्यांना पांडिचेरीच्या पत्रात बाजूकडील अंक ऽ मी चा उल्लेख केला होता आणि ती त्यांना पांडिचेरीच्या पत्रात बाजूकडील अंक ऽ मीची प्रत आहे आणि ती अंक ऽ मी बंद झाल्याचे तुर्त स्वेच्छेने अंक ऽ मीची प्रत आहे आणि ती अंक ऽ मी पांडिचेरीहून त्या पुढे त्यांनी प्रत मागितली आहे त्यांनी को बाजूकडील अंक ऽ मी चे पुनरुज्जीवन. [illegible] केला हा अंक ऽ मी अंक ऽ मी चा पुनरुज्जीवन आहे.

[illegible] येथे कार्यक्रम ठरवलेला आहे. कार्यक्रम दिल्लीच्या प्रतिनिधींनी काँग्रेस कमिटी हाती व त्याच वेळी पांडिचेरीच्या पत्राची मोठी आपण कोणी माहिती [illegible] येथे येता आहात ते पक्के झाल्यावर आपण कोणी माहिती [illegible] नाही आपण येथे येता आहात ते पक्के झाल्यावर पांडिचेरीच्या [illegible] नाही पुढाऱ्यांना त्या दिवसाचे तिकीट काढून पांडिचेरीच्या [illegible] निमंत्रणे करता आहे. कार्यक्रमाचे मसुदे सर्व काँग्रेस अध्यक्षांचे तसेच सेवादलाच्या [illegible] गांधी नगर सदर्न रेल्वे स्टेशन पर्यंत आणि परत [illegible] हे सर्व ३-२ दिवसांत ठरवून त्याप्रमाणे येथील कार्यक्रम INTUC च्या सभेत व्यग्र आहेत.

आपले [illegible] काका येथे आणि मला आपली कार्यवाही जाणून आहेत. [illegible]

Telephones : 40320
45870
43877

Telegrams : CONGRESS

ALL INDIA CONGRESS COMMITTEE
7, JANTAR MANTAR ROAD
NEW DELHI-I

२८-७-६०

पू डॉक्टर,

आपकी तार व ता २६ चे पत्र मिळाले. काहीच मी परत पुन्हा तार पाठवली होती ती मिळाली का? आता स्वातीला तार दुसरी पाठवली आहे.

"Confirm seventh may programme Delhi Advisable plane. Hotel to avoid enemies Shekharbhai requested preside."

तारेप्रमाणे कार्यक्रम दिल्ली प्रदेश काँग्रेस कमेटीतर्फे करण्याचे ठरवले आहे. श्री संजीव रेड्डी ~~येथे मुक्काम करणार~~ आणि इंदिराजी, पाटील येथे मुक्काम करून पंतजी व गोविंदजी यांची स्वतंत्र भेट घेऊन पुढे श्री ढेबर आहेत याना भेटणार आहेत. हीच्या बद्दल पत्र पाठवले आहे व तारेने उत्तर मागवले आहे. या दौऱ्याच्या धरकरण पुढचे कार्यक्रम करण्याचे, यांची रोका वारल्यावरून ठरविण्याचे ठरवले. पुढचे या वर्षावर, यापुढची बांधणी पडणार नव्हती. येथे येणे मात्र आहे. परंतु पुढचे विधानसभा येथे बडाचे ठरवल्याचे गाडगीळ व ओंकार कोडिल्ला यांना मान्य होणार नाही. आपली प्रकृती बरी आहे असे कळल्या वरून येथे कार्यक्रम करण्याचे ठरवले. प्रकृतीस जपणे सक्त विश्रांती तार तारेने कळवावे, आपल्या दोन दिवसांचा परिणाम कार्यक्रमावर होऊन परंतु प्रकृतीस प्रथम जपावे लागेल. आपण लौकरच आपली सेवा आनंद होईल. काय ते आपण ठरवावे व आपल्या प्रकृतीस जपावे. येथील कार्यक्रम वरील प्रमाणे ठरवले आहे.

डॉ कोटनीस यांची स्मृती होती को कार्यक्रम दुसऱ्या कोणत्या तरी वेळी करावा कारण M. P. बजेट यावेळी निश्चित गेलेले असतील. स्मृती योग्य होती परंतु

विवेकानंद महत्व देतात नाही
कुंकू सर्वांचे वर आहे.

3

आ.

के. वा. देशपांडे

All India Congress Committee
7, Jantar Mantar Road.
New Delhi-1

Dr. N.S. Hardikar
Hubli.
Dutt Bakan way
(Mysore State)

3.-५.-६७

पूज्य डॉक्टर,

सोबत श्री प्रभाकर आर्य यांनी आपणास दिलेले पत्र पाठवत आहे. श्री प्रभाकर A.D.C. म्हणून होता. दोन-तीन वेळा इथे आला आहे. आंघोळ करण्यापुरते पाणी आहे. आपण म्हणाला त्याप्रमाणे करू परंतु प्रत्यक्ष ओढाच सोयीचा ठरणार नाही. आपण येथे आल्यावर तेथून फोटोग्राफर बोलावणे योग्य होईल. परंतु त्यापूर्वी आपण कोणाला तरी पाठवून त्या ठिकाणची सोय करणे आवश्यक आहे. आपण याबाबतीत काय करणे योग्य वाटते ते आपण कळवावे.

आपला

ने. वा. देशपांडे

१७/१२५, हाऊसिंग बोर्ड कॉलनी,
कांदा-चौकी जवळ, परेल,
मुंबई नं. १२, ७-१२-५८

सादर नमस्कार वि.वि.

आज आपला ७१ वा वाढदिवस आनंदात
पूर्ण झाला. या शुभ प्रसंगी आपणास
दीर्घायुरारोग्य लाभो अशी मी मनःपूर्वक इच्छा करतो.

कळावे, लोभ असावा ही विनंती.

आपला नम्र,
वि. दि. [illegible]

डॉ. नां. सु. हर्डीकर, एम्.पी.
नवी दिल्ली

ones : 40320 45870 43877

Telegrams : CONGRESS

ALL INDIA CONGRESS COMMITTEE
JANTAR MANTAR ROAD,
NEW DELHI-1

6

१६.५.६७

पू. डॉक्टर,

आपली दोन पत्रं मिळाली. ता ८ चा कार्यक्रम फोटोसाठी व ते मी पत्राने आपणास कळवणे होते. पुणे येथे ता ६ ते १० जून पर्यंत होणाऱ्या अ. भा. वार्षिक शास्त्रीय पत्रक व कार्यक्रम आपणास मिळाला असेलच. या शास्त्रीय आपण सेवादला संबंधी विचारविनिमय करता येईल आहे. आपली प्रकृती कशी आहे?

मी साधारपणे ता २-३ जून रोजी पुणे नागपूर असा करत, पुण्यात ते १ वा रविवार पेठेचे सुब्बाराव पोलीस ठाण्याच्या दोन्यावर आहेत. तेथे स्थानिक सेवादल गावपातळी उत्तर प्रदेश मधील कार्यकर्त्यांच्या निवडणुकीत मदत करण्याची जबाबदारी.

~~मी मार्गदर्शक~~ ~~सल्लागार~~ ~~सचिव~~ म्हणून संदेश आवश्यक आहेत: या पैकी काही मी कळवणे होईल.

पंडितजी, पंतजी, राधाकृष्णन, दिवाकर, लाल बहादुर इं. पटवर्धन, आठवले, यशपाल, डॉ. काटजू, राधारमण, देशमुख जी, राघवेंद्रराव (बंगलोर) पद्मजा सेन, सुशीला नय्यर, मे. ओस. शास्त्री (on d. secaly A.I.C.C. new minisli Hyderabad प्रताप सिंग कैरो. कोणी संदेश दल समाचार पाठवायचे दिले आहेत. इकडे सर्व ठीक आहे.

आ.
स. का. पाटील

पु. डोंगर

मी नागपूर आकाशवाणी केंद्रावर काम करीत आहे. आज सायंकाळी पुष्पा नावाची महिला मला भेटली. तिच्या नवऱ्याच्या निधनाची माहिती तिने मला दिली. ती सध्या नागपूरला राहते. पु. ह. [illegible] तिला मदत करण्याची विनंती केली. मी तिला मदत करण्याचे आश्वासन दिले. तिच्या नवऱ्याच्या निधनाची बातमी आकाशवाणीवरून प्रसारित करण्याची व्यवस्था केली. तिच्या नवऱ्याच्या निधनाची बातमी आकाशवाणीवरून प्रसारित झाल्यानंतर तिला पेन्शन मिळण्यास मदत होईल.

तिच्या नवऱ्याच्या निधनाची बातमी आकाशवाणीवरून प्रसारित झाल्यानंतर तिला पेन्शन मिळण्यास मदत होईल. तिच्या नवऱ्याच्या निधनाची बातमी आकाशवाणीवरून प्रसारित झाल्यानंतर तिला पेन्शन मिळण्यास मदत होईल.

माझ्या कार्यालयाच्या नावावर खालीलप्रमाणे पत्ता पाठवावा

माझी प्रकृती आता मुंबईच्या वातावरणात चांगली आहे आणि सुरक्षीत जागेवर बदली मिळाल्यास मी पुन्हा कामावर हजर होईन.

आपला

वि. वा. [illegible]

पत्ता.

श्री. वि. वा. [illegible]

~~A-9~~ A-11-6

P.W.D. Quarters

Bandra (East) [illegible]

Bombay 51

Shri Gopalrao R Rambax, at present working as Clerk in the office of Superintendent, Prohibition and Excise, Bombay 1, wants transfer in Maharashtra Legislature Secretariat Bombay

Address:

Shri G. R. Rambax

P.t.o.

17/1130, Housing Board
Colony Near Kala
Chowki, Parel, Bombay 12

Thro'
Shri S.H. Belavadi,
Secretary, Maharashtra
Legislature Secty.

Jean Dranda

टेलीफोन { ४०३२०
४५८७०

तार : कांग्रेस

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी

७, जन्तर मन्तर रोड,
नई दिल्ली-१

पुना ६०.६.६०

I डॉक्टर,

मी काका मोरेंचे यांचे हर्ट शिबिराचे उद्घाटन झाले. शिबिरात १४ प्रांताचे ६१ अधिकारी आणि आहेत शिबिराची. डागा फार्च उच्च आहे. (नेशनल डिफेन्स अकॅडमीच्या स्तरावर) काका साहेबांची आठवी सर्व पाकिस्तान व्यापक बंगल्याचा वर (राज्यकर्त्यांचे) कोटकी. आम्ही पाकुळा तरुण तयार करतो व मुख्य हेतू.

ही स्वयंसेवक, कारकीर्द व मदत शिबिराचे संचालन करत आहेत.

मी आज सी सीच्या बैठकीत प्रांताच्या संघाचे बोर्ड, त्या सेक्रेटरींची बैठक दोन घेतली. ती बैठक हो करते झाली.

मी १ दुपारच्या पर्यंत येथे आहे. नंतर कोल्हापूरचा जाणार १० तारखेच्या पुण्यात येऊन 22 ला दिल्लीस येणार.

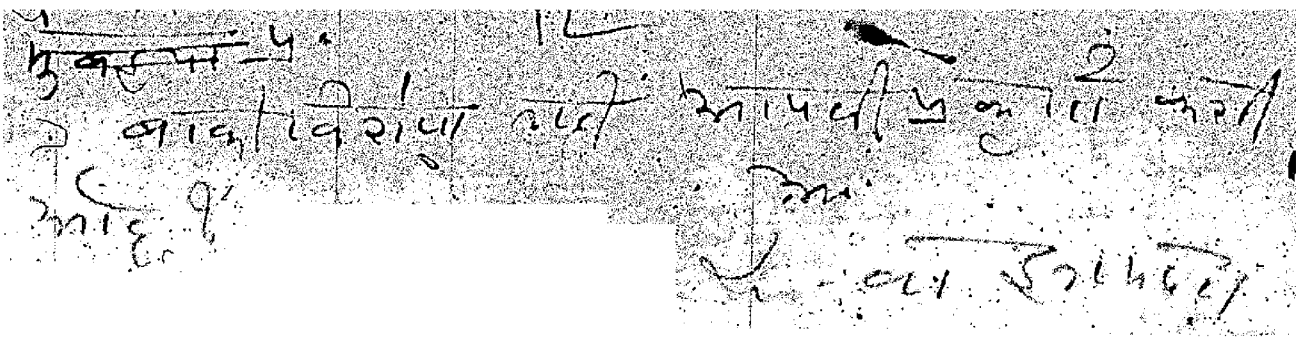

पत्र ।।

Confirm Revised Seal Stamps.

Irrigation Inspection Bungalow

Khadakwasla (Sarth),

Dist Poona.

Bombay
Poona
19.6.60

Respected Sahib,

I have your letter for which sent to my brother. I reached here today. I leave for Delhi tonight.

The following is the information about the case of Sh. Gambar.

(1) Name: Gopalrao Ramrao Rambar
(2) Working in the office of the Superintendent of Prohibition and excise in the State of Maharashtra (Bombay)
(3) Wishes to be transferred to Maharashtra Legislature Secretariat with a view to better his prospects. He is at present a clerk and wishes to be transferred also as a clerk.

This could be easily done if you suggest to take him Sh. B.S. Balavade whom you know and who is the Secretary of the Maharashtra Legislature Secretariat Council Hall Bombay to Sh. Rambar to take him in his department.

You can write to my brother to this address about this.

S. V. Inamdar.

Sh. L. V. Inamdar
A-11-6 P.W.D. Quarters
Bandra (East).
Bombay 51

P.S. As there is possibility of your application for transfer in the immediate future the Mr. Belavade shall have to be informed earlier otherwise it would be difficult for him to do any thing after words.

Telephones : 40320 45870 43877
Telegrams : CONGRESS

VS

ALL INDIA CONGRESS COMMITTEE

7, JANTAR MANTAR ROAD,
NEW DELHI-I

२८.६.६७

पू. डॉक्टर,

आपण कडून बरेच विवेचन घेतले नाही. आपली प्रकृती कशी आहे. डकडोक विश्रांती घ्यावी.

(१) ~~~~ पुणे येथे सादर केलेल्या वार्षिक रिपोर्टसंबंधी आपण दिलेल्या सूचनांवर दोन दिवसांपूर्वी चर्चा झाली त्याचा रिपोर्ट तयार पाठवीन.

(२) या वर्षी National Discipline बद्दल एकत्रित रिपोर्ट तयार करण्याचे ठरले होते. पुढाऱ्यांना अंकण करून अंक कोणी द्यावा व तो रिपोर्ट कोणी वाचावा, याबद्दल कमिटी, भारत सरकार शिक्षण विभाग यांना देण्याचा कोणता कार्यक्रम ठरवण्याची व्यवस्था करण्याचे पुढे (पुढाकार) तयार आहे. सदर कमिटी हा संकलित करावा अशी सूचना आहे. आपल्या या बद्दल काय सूचना - कोणत्या बाबतीत - पत्र स्वरूप वा विषय काय ठेवावा वगैरे - आहेत?

(३) १९६१ च्या जनगणनेच्या २री आ. आ. पंचवार्षिक अहवाल रिपोर्ट ठरवले. पंडित, पंडित्या, पुढे पाठवण्यात आहे.

(४) आठ आकड्यांच्या जागा करता अजून कोणी रेडी यांना फोटो - व्यवस्था होता पण काही निष्पन्न झाले नाही

(५) या महिन्याच्या २७-२८ तारखेस, पुस्तकांचे अंक डेलिगेट - देण्यासाठी येथे जाहीरात आहे. त्यात महाराष्ट्राच्या नागपूर करता, आसामचे गोरक्षणी पंजाबचे यादवेंद्र के. प्रतापसिंह बाजवा यांची उपस्थिती इच्छावयास आहेत.

(६) W.A.Y. च्या ध्यानी येथील कॉन्फरन्स संबंधी करता

अन्तर्देशीय पत्र

इस पत्र के अन्दर कुछ न लिखें

24 VI 60

A.I.C.C.-D 321

भेजने वाले का नाम और पता

All. India. Congress. Committee

7, Jantar Mantar Road,

New Delhi-1

Dr. K. S. Hardikar

Karnatak Health

Institute

Ghalapirabka

P.O Belgaum

Mysore State

New

18 1.7.60

Respected Doctor,

I have your D.O. of 28th ultimo.

(1) Sushil Babu is at Kausalya ganga Fishery Farm Balakati Distt Puri. I had redirected your P.C. to him.

(2) Yes it is a good suggestion. I would try to collect the reports of those who were sent to foreign countries by Jawaharlal. The only difficulty is whether the G. Secretary A.I.C.C. would agree to publish it. I have already some reports with me.

(3) About the Academy it would be better to meet Pandit ji & others here when you come to Delhi for the Parliament. I met Sh K.C. Reddy and just a casual talk.

(4) Kotadaniji is ill and his father is still invalid - unable to walk. But doctors say he would be cured completely.

(5) I will talk to Pathakji & Sharma about the editing of Jawaharlal Ramacharan. They took off it. I am also

responsible for that.

(6) A separate file has been created for your queries. Should I send the papers to you or you will see them when you come here. List of the Poona campers is being sent shortly to you.

(7) I have accepted Padmaben as an Act. G.O.C. for Bombay but it seems the P.V.B was desirous to appoint her as a G.O.C. What is your advice?

(8) As regards seminar on National Discipline. I am sending herewith a note I submitted to the Camps President. I have shown it to Sadik Ali Chakravarti. With a view to work at higher level it was thought advisable to call a seminar on this subject. Bombay is prepared to bear the expense. We wanted invite educationalist, prominent leaders and social workers and orient them to the problem of discipline in youths. We will provide to invite prominent persons provide board & lodging for the duration of the seminar. The report of the seminar

could be placed before the working Committee & even the Central Govt. Thus we can try to associate and participate ~~in this the~~ in this mission. Subbarao has suggested following names; for Seminar G. Kariappa, R. Srinivasa, Shriman Narayan C. D Deshmukh G. Ramchandran (Gandhi Smarak Nidhi) Dr Zakir Hussain, G. Bhonsle, Prof Bidhi Singh & N. Sekhar, Kh. Daidanin ch. Some vice Chancellors problem, Universities may also be addressed.

We will now finalise the number of the days of seminar and the cost of the seminar. I will do this after getting your suggestions. When you come here we can begin approaching the selected persons under your signature. I have not yet discussed the details or the note with the President. As far as the W.C.C. is concerned (~~Geneva~~ ~~office~~ I do not think they would give any financial contribution. We shall have to arrange it ourselves

Tarahai reckild rin are oh. 2

S. C. Francis

दादरी
22 ७-७-६०

पू. डॉक्टर

अंधश्रद्धेच्या पर्दाफाशाचे व
प्रचाराकरता एक pamphlet
तयार करावयाचे आहे त्याचा
डाफ्ट सोबत पाठवत आहे तो
आपण पाहून परत पाठवावा
त्यांत जे आक्षेपार्ह वाटतील
तसे त्या संबंधी illustrations
घालावयाची आहेत.
बाकी सर्व ठीक आहे.

आ.
प्र. वा. डोंगरे

Telephones : { 40320 / 45870 / 43877 }

Telegrams : CONGRESS

ALL INDIA CONGRESS COMMITTEE

7, JANTAR MANTAR ROAD,
NEW DELHI-1

27

99-6-60

पू. डॉक्टर,

माझे मागील पत्र पोचले असेलच. सुब्बारावांची जाण्याची तयारी चालू आहे. पत्र पेशाची अडचण आहे. ऑफिस कडून 92 रु० रुपये कर्जाची मागणी केली होती परंतु ती मान्य झाली नाही कारण हल्ली चार्टर्ड पाळू आहे. तर्फे पैसे उसने घेऊन सुब्बारावजींचे रोकडीचे व तारीची व्यवस्था ही त्यांनी केली आहे, परंतु आपल्या डोक्यावर कर्जाचा इतका बोजा ठेवून जाणे सुब्बारावांसारख्यांच्या बाबतीत वाटत नाही कारण हे पैसे फेडण्याचे त्यांचे दोन वर्षांचे लागतील व ज्या कामाकरता ते जात आहे ते त्यांचे वैयक्तिक काम नाही. कायद्याविषयी मार्गदर्शन घेण्याचे बोलणे झाले तेव्हा मी त्यांना सांगितले की जाण्याचा बेत बदलून तर पैशाची व्यवस्था करण्याचा प्रयत्न तुम्ही अगोदर चालू ठेवू व हा बेत व्यावहारिक दृष्ट्या शक्यावर न पडेल याची व्यवस्था करू. योग्य वेळी तुमच्यावर सोपविण्याचा बरोबर या बद्दल पुन्हा बोलण्याचा विचार आहे. परंतु तोपर्यंत प्रयत्न चालू ठेवू पाहिजेत. आज वाडीकार ना पैशाची काही व्यवस्था होऊन कार्यक्रम ठरविता आहे. आपण काही मार्गदर्शन करावे असा हेतू होता. हरकत नसेल तर आपली वाडीलाल यांना बोलावे. सुब्बारावांचे पत्र बरोबर पाठवीत आहे. तुमचे आशीर्वाद.

दुसरा प्रश्न सोनिताराचा आहे: त्यांची तयारी सुरू केली पाहिजे. हे काम सुब्बारावांवर सोपविण्याचा विचार होता परंतु ते जात असल्याने ते आता पडणारी जात आहेत. तेव्हा काय करावे. दुसरा विचार असा आला की या कामाची कमिटी तयार करणे याविषयी काही महत्वाच्या शिफारशी ताज्यांबरोबर व नंतर त्यांच्या लोकांबरोबर

[illegible] 24 [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

Telephones: { 40320 / 45870 / 43877

Telegrams: CONGRESS

ALL INDIA CONGRESS COMMITTEE
7, JANTAR MANTAR ROAD
NEW DELHI-1

26

July 21, 1960

My dear Doctor,

This is just a post-script to my previous letter - I should have been on the ship by now. But I could not get the passport in time. So, I thought I would fly - There is ample time for that.

But on calculation, I find each of us has to spend Rs. 2,600/- minimum - only to touch Accra and return and none of us were to cover other regions. An additional Rs 500/- would cover Europe. But the position is that I have Rs 400/- with me which in a way I can claim as "mine" and Rs 100/- which belong to the A.I.C.C. I was prepared to spend this whole amount of Rs. 500/- At least Rs. 1000/- was expected from the A.I.C.C. - I had asked for Rs 1,250/- as grant and a similar amount as loan. The General Secretary wrote on the note, after consultation with President and colleagues, - just one word - 'Sorry'. (On a similar note for going to U.S.S.R. Shri Shriman Narayan, then Gen. Sec. had written "His work is very satisfactory the amount may be given as grant"). Well, Secondly I had hoped to receive travelling charge by taking to sea passage and this has not been. Thirdly, Anandarajan had expected some money from Nairobi and there is no response from them to this letter. Fourthly, I have not heard from any Bombay financiers.

Or, I mean I take a loan for attending the Conference. Surely I can not pay bigger instalments than Rs 50/- against the loan amount - which boils down to this position, - I take a loan of Rs 2,500/-, attend the Conference and struggle for 2 years to

repairing the house. I hope you will appreciate that I had to give up. Both Anandarao and I were eager that I should participate at the Kerala meeting. But it cannot be at such big cost of money. So, yesterday I finally asked Anandarao permission to go for a substitute who can join the meeting. I have written to Manubhai if he could go. I confess it is all not done well. But we could not help. However, I am glad I will be home when you come.

With respects,

Yours affectionately

ON Subbarao

All India Congress Committee
7, Jantar Mantar Road,
New Delhi-1

To
Dr. N. S. Hardikar, M.P.
Secretary, Congress Legislature Party
Karnataka Vidhan Sabha
GHATAPRABHA
Belgaum Dist
Mysore State

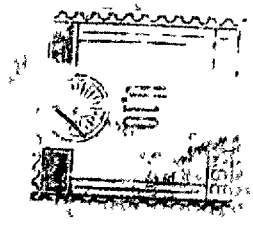

Telephones : { 40320 45870 43877

Telegrams · CONGRESS

ALL INDIA CONGRESS COMMITTEE

7, JANTAR MANTAR ROAD,

NEW DELHI-1

28

24-8-60

पू. डॉक्टर,

आपण पेंबर्टन परत आला असाल. तेथे महत्वाचे काम महणजे पेन्शनचा सुव्यवस्थित दिसेटाचे रु १६०० हे दुरुस्त करून फॉलन्सीस देण्याची व्यवस्था करणे व ती लागू देण्यास सांगणे. मी पत्र लिहिले आहे.

दुसरे गोष्ट महणजे महाराष्ट्राच्या पि.ओ.ए चे नाव व प्रदेश संवादचा बोर्डाची नावे आली आहेत. पि.ओ.ए बद्दलचा आपण येथे आल्यावर पत्र पाठवाचा. पण डी बोर्ड बनवले आहे त्यात ३-४ संवादकांचे अधिकार आहे परंतु येथून दिसून येत ~~दिसत~~ सर्व प्रांताना एकाच आहे की त्यात आणि अधिकारी तसावत - (पि.ओ.ए व माहिती अधिकारी सोडून) काहीच इतर अधिकारी बोर्डात आल्याने हे अधिकाऱ्या पद्धत unsatisfactory व आतला विरुद्ध बोलण्याची भीती असते. आणी अशी सूचना आहे की हे बोर्ड फक्त ~~आणि~~ प्रांतिक संवादचा अधिकाऱ्यांचे बनवावे. पण ~~[illegible]~~ वरील सूचनेचे दुरुस्ती करावी आणि वाटते पण महाराष्ट्राच्या बोर्डाचे दुसरे ~~[illegible]~~ डी आजून डोक्याचे अधिकाऱ्यांचे वर राकपाचे तहेत आणा लोकांची नावे आहेत तेंव्हा ती नावे काढल्याने व्यवस्थित प्रकारचे बोर्ड मोक प्रयोग म्हणून ~~[illegible]~~ करता येईल. आपण डायरेक्ट्सचे पत्र कुणाला आणि

महाराष्ट्र प्रांताच्या कॉंग्रेसची यात्रा योजनेबद्दलची बातमी वृत्त
काय वृत्तपत्रात तुम्ही पहावे. बाकी पत्रामधे प्रकाश करण्यासारखे
या बाबतीत पक्षाच्या प्रांताच्या कॉंग्रेसकडून कोणतेही विशेष
कळविण्यासारखे घडले होते परंतु त्यांनी तसे काही कळविले नाही.
कॉंग्रेसची यात्रा योजना तुम्हाला कळविली आहे परंतु
ती आपण पक्षप्रकाश पोहोचविण्याचे प्रयत्न केले पाहिजे
नाही. कॉंग्रेस संबंधी आणखी शंका येईल त्या वेळेस
वेळोवेळी तसे कळविले.

आपला
स. का पाटील

All India Congress Committee
7, Jantar Mantar Road,
New Delhi-1

Dr. N. S. Hardikar
c/o Wadilal Sabhai
Bombay Pradesh Congress
Congress Bhavan
Bombay 4

टेलीफोन { ४०१२०
४५८७०

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी

७, जन्तर मन्तर रोड,
नई दिल्ली-१

प्रे. डॉक्टर

१०-१-६७

आपले तार-एक्सप्रेस कार्ड मिळाले.

(१) श्री नवीनभाई बद्दल मोरारजीना बोलणे ~~झाले~~ साक्षात्कार नाही. श्री ठाकोरभाई देसाई यांचे बरोबर बोलणे ~~झाले~~ तेव्हापासून नवीनभाई जवळ बोलणे नंतर व्हावयाचे. परंतु आपले राज्य गोपालन यांना पत्र लिहिल्यावर गुजरात P.C.C. कार्यालयाचे बद्दल मत त्यांना कळविले येईल. दरम्यान होता होता काही दिवस लागतीलच. तोपर्यंत तुम्ही तुमच्या कार्यक्रमाबद्दल होईल तेवढी प्रसिद्धी आणि तयार झाले तर मोरारजी भाई मध्ये प्रचार होईल.

(२) रोबत भेटी आंतरराष्ट्रीय दौऱ्याचे बद्दल मंत्रिमंडळाच्या पाठवत आहे. दुसऱ्या बद्दल चौकशी केली आहे.

(३) आपण कळविल्याप्रमाणे पंडितजींचे विदेश स्टेटमेंट बद्दल साप्ताहार मध्ये हिंदी व इंग्रजी देत आहे. पण त्या स्टेटमेंट मध्ये पूर्वी असे एक वाक्य (गोवंश) होते की "काँग्रेस आघाडीच्या बरोबर या गोष्टी चर्चा केली आहे व गोवंश स्टेटमेंटची काही तुमच्या जवळ आक्षेपार्ह गोवंशाच्या पत्रा पाठविले व त्याचा काही उपयोग तर तातडीने कळवा. दुसरे साप्ताहार १५ ला प्रकाशित होते.

(४) तुम्ही दिलेल्या यादीवर अनेकांच्या कार्यकर्त्यांचा त्यांच्या

टेलीफोन {४०३२०
४५८७०

तार : कांग्रेस

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी

७, जन्तर मन्तर रोड,
नई दिल्ली-१

१०-१-६७

पू डॉक्टर

आपको तार च्या पोस्ट कार्ड विषयी

(१) श्री नवीनभाई बद्दल मोरारजीना बोलणे ~~[illegible]~~ माझ्याकडे नाही मी मीठाभोरभाई देसाई यांचे बरोबर बोलणे ~~[illegible]~~ दिनशाकडे नवीनभाई बद्दल बोलणे नंतर करावयाचे परंतु आपले राजगोपालन यांना पत्र गेल्यावर गुजरात P.C.C. कडे दिल्या बद्दल मला त्यांना सांगता येईल. दरम्यान होता होता काही दिवस तरी तुम्ही तसे सुचवावे कारण यावर होईल तो मोठा गोंधळ झाल्या प्रमाणे विचार आहे तयार झाले तर मोरारजी भाई मध्ये व्यवहार नाहीत.

(२) सोबत मोठ्या फोटोच्या दोन प्रती ज्या बद्दल मध्यंतरी त्या पार्श्वभूमी आहे. इथल्या बद्दल पुन्हा विचारीत आहे

(३) आपल्याकडील त्या प्रमाणे पंडितजींचे विचारांचे स्टेटमेंट बद्दल सामाचार मध्ये हिंदी व इंग्रजीत देत आहे: तसेच त्या स्टेटमेंट मध्ये पूर्वी आणि नंतर वाक्य संबंध होते की "काँग्रेस मध्ये ~~[illegible]~~ बरोबर ~~[illegible]~~ या गोष्टींची चर्चा करणे आहे वगैरे वगैरे स्टेटमेंटची कापी तुमच्या जवळ असल्यास गेलेल्या पत्रा पहावी व त्यात काही झाल्यास आपण तारेने ~~[illegible]~~ बद्दल समाचार १५ ला प्रकाशित होईल.

(४) टाइपिंग झाल्यावर आपल्या कार्यकर्त्यांना त्याच्या

त्याच्या कापीवर पाहिजे होते. 3)

(4) मला वाटते पेंडसेंनी हे आपण होऊन सुरुवात होऊन पत्रिका बंद करायला. आहे त्या आपण दुरुस्त्या कोणी आहे. तर हे तसे सहकार्य मला देण्याचे होऊन गेले. त्यामध्ये मंडळी तर तारेने कळवावे. इंदिरेनी पण Contact करण्याचा प्रयत्न करत आहे.

→ वाक्य वेगळे नाही.

M.

V वा

Telephones : { 40320 45270

Telegrams : CONGRESS

ALL INDIA CONGRESS COMMITTEE

7, JANTAR MANTAR ROAD
NEW DELHI-1

१३-९-६९

पू. डॉक्टर,

आपण पाठवलेल्या पत्रावर अंकुश पाठवली ~~का~~ होती त्यात उत्तर आलं नाही. पंडितजींनी दिलेली नोट दत्त स्वयंसेवक मध्ये प्रकाशित करण्याचा आपण विचार होता. परंतु अंकुश त्यातली गोष्ट पंडितजी व शास्त्रीजी यांनी वादविवादाची गोष्ट आहे तेव्हा त्या दृष्टीने ती प्रकाशित करणे कितपत योग्य होईल या बद्दल आपली साशंकता प्रगट केली होती. त्या नोटमध्ये काही ठोस पण तुम्ही ~~ठोस~~ स्वरूप होते ते स्वरूप देण्याच्या पूर्वी योग्य ते वाटल्या पूर्वी आपले उत्तर न आल्या मुळे ती ~~दत्त~~ स्वयंसेवक मध्ये या वेळी देऊ नाही.

पंडितजींच्या आजारपणी चौकशी करता आणि काही ती त्यांनी आपणास पत्र पाठवले आहे व त्यात दुरुस्त्या सुचवीत. तेव्हा ती आपण दत्त स्वयंसेवकमध्ये देऊ शकाल आहे दत्त स्वयंसेवक उद्या पोस्टाला टाकले असल्या मुळे

यशवंतराव चव्हाण

इतरत्र वंदनीय राज्य तेव्हते.

सर्वश्री डॉ. पटवर्धन व श्री. दिवाकर यांनी केलेल्या मार्गदर्शनाबद्दल आभार मानणे आवश्यक आहे. त्यांच्याशिवाय हे कार्य होणे अशक्य होते. त्यांचे मी अत्यंत ऋणी आहे.

श्री. रविंद्र चक्रवर्ती (पुणे) यांचे काम आवर्जून पाहिले. ते त्यांच्या वडिलांचे काम असल्याने.

आपली प्रतिक्रिया आता कळवी आहे.

दोन फोटोंपैकी एक चक्रवर्ती यांचे वडिलांचे असल्याने.

आपला

प. वा. जोशी

नवी दिल्ली
१२-१-६७

प्र. डॅनियल

माझी पहिली मुलाखत
मोबत. सी.इ.डॅनियल यांना
पाठवली. त्यानंतर दोनची
पाठवता आहे. मला वाटतं
की बायबलिकल approach
कमी आहे. कोणीतरी
कमी जास्त न करता
गोष्टी. काही ऐतिहासिक दृष्टी
पर्यंत तर उतरे आली पाहीजे.
जास्त पापटर घेऊन पात्रे
वाढवीत तर ~~असली~~ मोठी काही
तडजोड पात्रे ठेवावे. मोठ्या
की आवश्यकता नाही

श्री विष्णु पंताच्या पत्रावर...

त्यांनी आ बाबतीत पत्र पाठवले
वाटते आणि वाटते. मला हे पत्र
त्यांना पाठवावे, असा वाटते
त्यांनी पत्रात लिहिले आहे की
~~त्यांनी~~ पोस्टर-जाहिराती
कोणाला पाठवाव्या त्यांना माहिती
आहे असेच बोलले गेले
परंतु आपण विचारले तेव्हा
सुचवली होती त्यानुसार
पोस्टर बहुतेक विद्यार्थ्यांना हे
हे विष्णु ताच्या लक्षात राहिले
गेले आहे असे.

दिसत असते की राज्यातील
वरील - सेवा दलाची जागा
देता ही यांना बनवावयाचे
ची त्यांना पोस्टर्स - आवश्यक

રચના વર્ગ આપણે પાઠ
અધ્યયન આપણે ક્યાં પર્યંત
આવી તારીખ તૈયાર કરવી
પડશે. તેનો ક્રમ કેવી રીતે ગોઠવવો
આપણે કોણ રચના કરવાના
અધ્યયનમાં તારીખ વાર અને ઋતુ
ક્યારે પ્રથમ પાઠવવી આવે
અને ત્રીજવા આધારો પરસ્પર
કેવો વ્યવહાર રાખવો આવે

~~ફેબ્રુવારી~~ ફેબ્રુવારી ૧૬ તારીખ ૨૬ પર્યંત અઠવાડિયાના
પાંચ દિવસ ગીત ગવાયું રાખવું આવે
એમની આપણે કોઈની આવડત
પ્રમાણે આપણે તૈયાર કરવી
તારીખના ક્રમમાં ગીતોને ક્યાં
ઠરવવું
જે ફેબ્રુવારીના ગીતો ગવાયેલ

Telephones : 375370

ALL INDIA CONGRESS COMMITTEE

7, JANTAR MANTAR ROAD
NEW DELHI-1

१०.५.६९

पू डॉक्टर

सोबत आपल्या रुही चरला कांही पागल पाठवत आहे त्यावर-न रुही चरन त्या प्रत्येकाची कांही स्वाक्षीच व्यक्तिगत पाठवायची आहे (३ कॉपी) कार्यकर्ते पाठवायची (GC)

(१) श्री मुकुंद राव बलसावर

(२) श्री वी. पी. नाईक २१० कॅडल रोड मुंबई

(३) श्री चुन्नाभाई पटेल माटुंगा पटेल सोसायटी रोड नं ४

माहितीकरता -

(१) श्री पद्माबेन पटेल.

(२) श्री वाडीलाल पटेल.

, श्री डाह्याभाई पटेल - कॉन्ग्रेस हाऊस, या तीघांनी ~~बलसावर~~ व श्री बलसावर यांनी गांव कोहेची पत्रे त्यांची त्यांना पाठवायची आहेत.

आपलेविश्वासू

मो. क. वा. उगावकर

ALL INDIA CONGRESS COMMITTEE
7, JANTAR MANTAR ROAD
NEW DELHI.

C-45870

Ref. _____

Date May 9, 1961

CONGRESS SEVADAL

My dear Sh Wadilkar.

Dr. Hardiker has appointed a committee to exaine the working of the Stores and suggest ways and means for its progress. As An All India Stores of Sevadal, it must serve more efficiently the purpose for which it was started. The details of the committee and terms of reference are given in the attached papers. You will allow the committee members to see and examine all the papers, articles etc. which they require in connection with the work entrusted to them. They should have access to all files and records of the Stores without any hesitation or techincal reasons. I am sure you will help and cooperate with them in the performance of their duties.

They will write to you about further details in due course.

Yours sincerely,

S. V. Inamdar

(S. V. Inamdar)
ALL INDIA ORGANISER

Telegrams: CONGRESS

Telephones: 40320
45870

ALL INDIA CONGRESS COMMITTEE
7, JANTAR MANTAR ROAD,
NEW DELHI.

Ref. _____

Date May 9, 1961

CONGRESS SEVADAL

My dear Sh Padmanabhan

Dr. Hardiker has appointed a committee to examine the working of the Stores and suggest ways and means for its progress. As an All India Stores of Sevadal, it must serve more efficiently the purpose for which it was started. The details of the committe and terms of reference are given in the attached papers. You will allow the committee members to see and examine all the papers, articles etc. which they require in connection with the work entrusted to them. They should have access to all files and records of the Stores without any hesitation or techincal reasons I am sure you will help and cooperate with them in the performance of their duties.

They will write to you about further details in due course.

Yours sincerely,

S.V.Inamdar

(S.V.Inamdar)
ALL INDIA ORGANISER

Telegrams: CONGRESS

Telephones: 40320
45870

ALL INDIA CONGRESS COMMITTEE
7, JANTAR MANTAR ROAD,
NEW DELHI.

Ref. _____

Date May 9, 1961

CONGRESS SEVADAL

Dr. Hardiker has appointed a committee to exaine the working of the Stores and suggest ways and means for its progress. As an All India Stores of Sevadal, it must serve more efficiently the purpos for which it was started. The details of the committ and terms of reference are given in the attached papers. You will allow the committee members to see and examine all the papers, articles etc. which they require in connection with the work entrusted to them. They should have access to all files and records of the Stores without any hesitation or technical reason I am sure you will help and cooperate with them in th performance of their duties.

They will write to you about further details in due course.

Yours sincerely,

(S. V. Inamdar)
ALL INDIA ORGANISER

Copy of the letter addressed to
Sh. Wadilal Chairman Sevadal Stores
(2) " Dwarkadas Patel Secretary
(3) Smt Padmaben Patel H.O.C. Bombay.

For information to Sh. M. Balsara Convener Stores Committee.

43 C/C

May 9, 1961

Confidential

Dr. Karlikar has appointed a committee to examine the working of the stores and suggest ways and means for its progress. As an All India Stores of Joydel, it must serve more efficiently the purpose for which it was started. The details of the committee and terms of reference are given in the attached papers. You will allow the committee members to see and examine all the papers, circulars etc. which they feel are in connection with the work entrusted to them. They should have access to all files and records of the stores without any hesitation in financial matters. I am sure you will help and cooperate with them in the performance of their duties.

I will write to you about further action in due course.

Yours sincerely,

SCL

(S.V.Ianavar)

Shri Padmaben Patel, Bombay.
Shri Wadilal Patel, Bombay.
Shri Dwarkadas Patel, Bombay.

Copy to Shri M.Balsavar,
Convener Stores, Committee - BOMBAY

टेली फोन : ४०३२० ऑलइंडीया रेडीओ जवळ संसद मार्ग नवी दिल्ली
४३८७७
४५८७० बहुदा पत्रव्यवहार पक्षाध्यक्षांचा

तार : काग्रेस

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी

७, जन्तर मन्तर रोड,
नई दिल्ली-१

दि. १०. ६७

प्रति,
डॉक्टर

मी काल येथे आलो. घरच्यांची गाडी तेथेच सोडून केवळ मुलाची मुटेघाट येथे आलो. पोडेतीच्या मुलाकरिता बंदुकीची टोर फेकाची आहे. या प्रसंगी आपण त्याला पसंतीचे मुलाचे मुं करता बनवावा? हाफ चेन्ट शर्ट का फुल पेन्ट कोट पगेरे (जो थंडीच्या दिवसात वापरता येतो - सगर बक्ट शर्ट नेहमी वापरतात) सेदान्च्या जेवी वापरता येतो. तो असावा.

येथे काम फार आहे. राहण्याची जागा वाचवीत असावी लागते. पुन्हा नाही होवच्याचे कारणाने आणि मुलाचे मुंडण करावे लागते. त्याचे वाढवावे व त्याना अंघोळ घालावी, पंडोतीचे हस्ताक्षर करावे. त्या मुळे अडचण हो होईल या दोन्ही कामाना थोडी विश्रांती उद्या होईल. मी त्याना अंघोळीचे मुलाचे हस्ताक्षर करण्याचे कबूल केले. त्या मुळे मोठे काम थोडे आहे.

येथे सेडीओ वाले व जवीन आहे. त्यांचे मुलाचे हस्ताक्षर घेतले. त्यांच्या बोलण्यावरून असे दिसते की ते मुलाचे संगोपन करतील. मी त्याना सांगितले की ते योग्य उदाहरण होणार नाही. त्यामुळे काही प्रमाणात हवे होईल. मी त्याना सांगितले की ते कधीकधी आहे व पंडोतीचे हस्ताक्षर घेण्याचे आहे. फक्त कार्यक्रमाचे चांगले फोटो घेण्याचा विचार करता येईल. आपली मुलाखत

मोठ्या घाईचे काम असल्याने मी आता थांबतो. विशेष जास्त आहे. रेडीओ वाले नेहमी येतात.

← First fold here →

INLAND LETTER
अन्तर्देशीय पत्र
NO ENCLOSURES ALLOWED

Sender's name and Address

अखिल भारतीय काँग्रेस कमेटी
७, जन्तर मन्तर रोड
नई दिल्ली - १

← third fold here →

← Second fold here →

Telephones : 40320
45870

Telegrams : CONGRESS

ALL INDIA CONGRESS COMMITTEE

7, JANTAR MANTAR ROAD
NEW DELHI-1

प्रु डॉक्टर,

९-१०-६७

माझे पोहोचल्याचे पत्र मिळाले असेलच.
रोजचा डॉ. पटवर्धन यांचा पाठवलेल्या पत्राचे उत्तराची काही आहे.

प्रोताकडून स्वयंसेवकांचा नंबर वाढत आहे. विशेष जोर धरलाय जवळ जवळ १५ हजार झाले. परंतु संस्था पैसा देणगीचा युनिफॉर्म वगैरे देऊन ही करता स्वयंसेवक पाठवावेत असे पत्र पण पाठवले आहे त्याची कोणी दिवाळी असेलच. वाढलेल्या संख्येत महाराष्ट्र २ हजार गुजरात २ हजार म.प्र. ३ हजार पंजाब ७०० ~~मद्रास~~ कर्नाटक १५०० असे मिळून आहेत. झाडल्या पार्श्वभागाचे हे आकडे कमीतकमी तीन महिने वाढतील. लोकांचा उत्साह वाढत आहे हे मात्र वाढत.

दुसरा एक नाजुक प्रश्न उभा आहे. पाडला तीन २ च्या आसपास २३ तारखेला बोलावून २ वेळचा आधीची दिवशी २३ तारखेच्या पार्श्वभूमीवर एक सार्वजनिक सभा घेण्याचा प्रयत्न आहे. विरोधी लोकांनी

मुद्दा क्रमांक ४ बाबत खालील प्रमाणे बाजू आहे
व्याजदर ₹ 23 लाख रुपये कोणत्या
2 रु ची आपण कायदेशीर मुद्द्यांवर
उपाय आहे का ? यात K.K. च्या प्रकरणात अशाच
झाले आहे. आपण याबाबत विचार करावा.
आपली प्रतीक्षा करत आहे.

दुसऱ्या प्रश्नाबाबत सर्व सदस्यांचे तपशीलाची
करोबर युनियनच्या कार्यालयीन बाबतीत बाबत पडताळणी
ते झाल्या नंतर - निरोप देण्यात येईल.
शेवटी युनियनचे प्रश्न - कर्मचाऱ्यांच्या
यांनी व्यक्त केलेले
बाबतीत नाही.

धन्यवाद !

R. G. Hukkeri.
Publisher

Subhash Road
Dharwar, 22-

टेली फोन : ४०३२०
४३८७७
४५८७०

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी

७, जन्तर मन्तर रोड,
नई दिल्ली-१

तार — काग्रेस

६-१-६२

...

(૬) શ્રી ચુનીભાઈ વૈદ્ય પાસેથી ચૂંટણી અંગેના કરવાના ખર્ચા અંગેની વિગતો મેળવી લેવી.

...વિષે પૂરતી માહિતી મેળવવાનો સ્વીકારવો આવે. કામ કરવાની તૈયારી બતાવવી આવે. પરમિશન માગ્યા કરતાં વધુ વખત ફરતા રહેવું. મુંબઈથી પાછા આવ્યા પછી ત્યાંના અનુભવો, ત્યાંના કાર્યકરોનો પરિચય કેળવવો આવશ્યક છે. ચુનીભાઈ પાસેથી ઓફિસ ચલાવવાની પદ્ધતિ વગેરે જાણી લેવું આવશ્યક છે. ચુનીભાઈ પાસેથી ઓફિસ ચલાવવાની પદ્ધતિ વગેરે જાણી લેવું આવશ્યક છે. ચુનીભાઈ પાસેથી ઓફિસ ચલાવવાની પદ્ધતિ વગેરે જાણી લેવું આવશ્યક છે.

(૭) રાષ્ટ્રીય એકતા ફંડની બાબતમાં ચર્ચા કરવી. 10-15 કાર્યકરો પસંદ કરવા પડશે. તેમની સંખ્યા ઓછી આવે છે. કામ 3-4 માસ પર્યંત ચાલુ રાખવાનું - ખર્ચા સંબંધી સૂચનાઓ આવે છે. આ બાબતમાં personal collection ...

...ચૂંટણી ખર્ચ અંગેની ઓફિસ ...

...ચૂંટણી ખર્ચ અંગેની ઓફિસ ...

← First fold here →

Sender's name and address:—

અખિલ ભારતીય કોંગ્રેસ કમેટી
૭, જન્તર મન્તર રોડ,
નઈ દિલ્લી - ૧

Send First Fold

AIR MAIL
AEROGRAMME
NO ENCLOSURES
ALLOWED

Shri K. S. Hariharan
Secretary
Election Office
Congress Party
Bombay 1

Second fold here →

टेलीफोन ४५८५१ (५ लाईन) तार : कांग्रेस

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी

७, जन्तर मन्तर रोड,
नई दिल्ली-१

पू डॉक्टर,
आपले लाईट चे कार्ड फॉर्म.

प्रीफरेन्स मध्ये फॉर्म नाही. विष्णु पंताच्या डायरेक्शनप्रमाणे काम करणारे पंतांचे डायरेक्शन घेऊन यांचा बरोबर रेझिस्टन्स लागतो म्हणून संपादक म्हणून ~~ही~~ कार्यकर्ते काम करतात. ते-हे काम ~~(illegible)~~ आपल्या पद्धतीने पहिले. याच प्रकारे हे काम वर्तमान संपादक (illegible) निरुत्साहाचे कार्य झाले है असावेत असे वाटते. विष्णु पंतांचे नाव बाहेर कोठेही येऊ देण्याचा प्रयत्न असतो. पण त्यांना सेवादलाचे सहकार्य आहे. पक्का हेडिंग नाव प्रसिद्ध होत. पण त्यांना सेवादलाचे ब्लॅकमेलिंग नाही. कुणाला सांगून कर आणि कुठल्याही है काम करण्याचा विचार असतो तर त्यांना सेवादलाची मदत घेऊन करायला सांगा. मी पण असेच करतो आहे

डॉ. करकर यांना, सेवादलाचे कोणते प्रोग्रॅम आवडतात त्यांचा एक पण पाठवा आणि आपल्याला कोणते प्रोग्रॅम पाठवायचे आहेत ते पण कळवा होईल.

श्री. विष्णु ग्रंथ मालेतील [illegible] वाचून मराठी वाङ्मयाचा केवढा. त्यांची रचना मराठी साठी सेवादल [illegible] हवे. बऱ्याच ठिकाणी कुठल्या कार्यक्रमात सेवादलाचा सहभाग असावा याचा विचार करावा. हे [illegible] काम सेवादलाने हातात घ्यावे. हे [illegible] काही निवडक संस्था नाशिकचे [illegible] त्यांनी कार्यपद्धती पाठवली आहे दोघांनी ठरवले आहे, परंतु ते याप्रमाणे करणार आहेत याची खात्री पुरेपूर नाही 2-३ महिन्यांनी परत भेटीला. तोवर हे काम सुरू करता येईल.

सुशासन सुवेनीर च्या उपाध्यक्षांचे फोटो व परिचयाचे तयार आहेत का आपण त्यांना विचारले. त्यानंतर आपल्याला कार्यक्रम तयार करावयाचे असल्यामुळे त्याचा त्यांची तयारी आहे. सुवेनीर सेवाधिकाऱ्यांच्या व इतर संघटनांच्या माहितीसाठी अशा प्रयत्न केला जाईल. याबाबत लवकरात लवकर आपण कळवावे ही विनंती.

सुब्बाराव परत्यर्थ आपले सुपुत्र श्री. प्रकाश यांच्या सेवाधिकाऱ्यांची ओळख करून देण्याचे काम पूर्ण झाले. ही यादी विविधांना तयार होताच निवडक व्यक्तींना निमंत्रण पाठवण्यात येईल.

धन्यवाद

आपला
[illegible]

First fold here

Sender's name and Address

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी

७, जन्तर मन्तर रोड,

नई दिल्ली-१

Dr. K. Subbarao
Secretary
Sarvodaya Samaj
Kalakshetra Road
Tiruvanmiyur
Madras-20

टेली फोन : ४०३२०
४३८७७
४५८७०

तार : कांग्रेस

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी

७, जन्तर मन्तर रोड,
नई दिल्ली-१

५-२-६२

पू. डॉक्टर,

आपल्या पत्रात २-३ गोष्टी बद्दल उल्लेख होता त्या संबंधी पान कार्ड मृ. २-२ ओवीच लिहिल्या. या पत्रातून जरा विस्तृत खुलासा होईल असे वाटते.

(१) को-वार्ड वार्ता ६.०.९. बद्दल आपण लिहिले होते. मी मागील पत्रात लिहिल्या प्रमाणे ती मदत पत्र्या येथे मृत होती. पाड्या पाड्या कडे थोडे ज्यास्त लक्ष देणे जरूर आहे. तरी मदत संबंधकांच्या जबाबदारीवर पुरवठा करावा. तात्रीमदत ही करत जाईन. मी कुपन ही काढत आहेत. मी त्यांना सांगितले होते की ५ रुपयाचे काम नाही चालणार नाही या संबंधी अजून तरी कुणी मोकळे होण्याचा प्रसंग नाही व त्यांनी पत्र लिहिले नाही. त्यांचे बोलण्या वरून असे वाटते की संबंधकांच्या संपर्कात नाहीत. संबंधकांचा ६.०.९. हा whole time worker मानला आहे व त्या करता त्यांना ६.०.९ मृत्यू नंतर पुढेही तसा संपर्क व देवू शकणार नाही. दर्वेदी तालुक्या पैकी काही कमी जास्त करता येईल. ६.०.९. च्या ठिकाणी काम तेथील. ती कुण प्रकार राखून ठेवता करेता ती व्यक्ती योग्य असे काही तरी चाचणी ती त्यांची मदत घेतली जाऊ शकेल असे गोष्ट मान आहे त्यांच्या विचारांचा कोन काही वेळी थोडा तिरका पडला. परंतु ती फार महत्वाचा नाही कारण ती जबाबदारीने काम करतात.

(२) दुसरा प्रश्न फातुकुमारचा सुवेनीर व फ्रेम, फ्रेमिंग कामदंच्या बद्दल. मी मागे लिहिल्या प्रमाणे फ्रेम, फ्रेमिंग काम फातुकुमार सांभाळत आहे परंतु अडचण ही आहे फ्रेम, फ्रेम बद्दल प्रत्येक कामकर्त्याच्या वारंवार कोऽऽ वस्तूंचा पुरवठा व personal touch असणे जरूर आहे. ती फातुकुमार देऊ करू शकतील हा प्रश्न आहे. कारण इंगुळी जरा हेवी झाली या दोन्ही कारणावर त्यांचे पाय ब्रेकिंग नाही. पण जोपर्यंत त्यांच्या पर्यायी योग्य मनुष्य मिळत नाही तो पर्यंत ते काम त्यांचे करून घ्यावयास हवे.

सुवेनीर बद्दल प्रमुख व तालुकेवार काम करू शकतील परंतु प्रत्येक संबंधक संपर्क जबाबदारी संबंधाच्या कामाची राखून ठेवली असेल असे वाटते. त्यामुळे त्यांचे संबंधकांचा वाटेल. तुमच्या सोबत गोष्ट आणीबाणी प्रसंगी काही वेगळी रचना काही पोलिटिकल स्वरूप द्यावयाचे असेल तर ती तुमच्या कडे पूर्वीच होण्याचा संभव आहे. पुढील प्रिंटिंग पण महाग पडते परंतु या संबंधी प्रमुखांमार्फत हा परत आल्यावर विचार करता येईल. जर पर्यंत सुवेनीरची तयारी [illegible]

Dr. N. S. Hardikar
Karnataka Health Institute
Khalapradka
Distt. Belgaum (Mysore)

AEROGRAMME
NO ENCLOSURES ALLOWED

Third fold here

First fold here

COPA - 50

Sender's name and address

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी
9, जंतर मंतर रोड,
नई दिल्ली - 1

टेलीफोन : ४०३२०
४३८७७
४५८७०

तार : काग्रेस

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी

७, जन्तर मन्तर रोड,
नई दिल्ली-१

५-२-६२

पू डॉक्टर,

आपको दो 2 पोस्ट कार्ड आताच धाडले.

त्यातील मजकूर जी गोवर्धनजी यांना दाखवावा. त्यानंतर गोवर्धनजींच्या करता कंवार्टर्स मिळेल शक्तीचा काही उपाय जी राजगोपालन यांना विचारावे. त्यानी हाऊसिंग कमेटीला जी दिवाण चंदयांना फोन करून विचारावे. जी दिवाणचंद यांनी मंजूर केल्याचे जी पुरुषोत्तम दास टंडन यांचे पत्र आणावे. कंवार्टर्स मिळेपर्यंत तेथे तात्पुरती सोय म्हणून टंडन यांनीच पत्र दिले तर कंवार्टर्स मिळाल्या दिवशी खाली करण्याचे लिहून देण्याची विनंती करावी. तो मिळाल्या दिवशी खाली करण्याचे लिहून देण्याची विनंती करावी. यात काही दुसरी अडचण असल्यास मला माहीत नाही. परंतु काही अडचण नसेल तर आपण तसे पत्र पाठवावे. काढण्याची व्यवस्था मी करीन. दरम्यान जी गोवर्धनजी यांची बदली पक्की झाल्याचे गोपीनाथला देत जाईल. तरी या बाबतीत आपण योग्य वाटेल तसे करावे.

आपण आपल्या परिसराचे वृत्तपत्र काढीत आहात. मुख्य प्रश्न आपल्या वृत्तपत्रासाठी प्रकाशकाचा व प्रकाशन स्थानाचा. आपल्याला काम आपल्या वृत्तपत्रासाठी कोण तरी करावे लागेल. दुसरी गोष्ट आली ती इंग्रजी पुस्तकाचा संच दिला तो स्वप्न होईल परंतु इंग्रजी पुस्तकाचा स्वप्न होणे कठीण आहे. मी आजच काम यांना पत्र पाठवले आहे. त्यांचे काय उत्तर येते ते पहातो.

राजकवडा यांचे पुस्तक पाठवण्याचे गुजरात काँग्रेसचे आहे.

आपला
स. का. पाटील

AIR LETTER

हवाई पत्र

AEROGRAMME

NO ENCLOSURES ALLOWED

REGISTERED

12-6 P.M.

POSTAGE 10 NP

Dr. N. S. Hadalgi

Karnataka Health Institute

Dharwad

Belgaum (Mysore)

Cost - 95

First fold here

Third fold here

Second fold here

Sender's name and address

अखिल भारतीय कॉमर्स कमेटी

७, जन्तर मन्तर रोड,

नई दिल्ली - १

६२

नवी दिल्ली
८-२-६२

पू. डॉक्टर,

सौ. वत्सला यांच्या तब्येतीबद्दल आपण काही बातमी कळवावयाचे असेल तर कळवावे. आपले स्नेहांकित शिवाजीवर दिवसेंदिवस प्रकाशात करावी लागेल. तरी लगेच आपण सर्वांनी परत पाठवावे. आपण सर्वांनी करून पाठवायचे. ६ वर्षांच्या ६ हजार रुपये करावे लागतील. आपले दोघांचे काम पडेल. आता काही बातमी कळवावी असे वाटत पडले पुस्तक वाचल्यावर सुरुवात करावी असे वाटते. Arrange करतो पुस्तकाची ~~पुस्तकाची~~ सोय पुण्यात करतो.

सर्वांनी पूर्ण मागल्यावर

(3) वाडीकाका व पद्मावतीच्या माहेरी
अकाऊंटची मोठ्ठी पार्टनरशिप बघून
पुन्हा कौतुकाने हात चोळण्याशिवाय गत्यंतर नाही.

पूर्वा उत्साहाने पुढे होऊन बघती झाली
पाणावली आहे.

आपले मोठ्ठे एक पार्टनरशिप
बघून माझे कुमार पाणावलेले हात
दोन्ही कानावर ठेवीत मान वाटली

म.
प. वा. जोगळेकर

टेली फोन : ४०३२२०
४३८७७
४५८७०

तार काग्रेस

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी

७, जन्तर मन्तर रोड,
नई दिल्ली-१

१३-२-६२

पू डॉक्टर

आपको तार के बारे में।

(१) श्री कृष्णन् M.L.A. है मैसूर के प्रदेश संगठक आहेत. परतायेथे इकडेच्या अ.भा. अन्न शिबिराचे तो राजकीय पीडित होते. त्यांनी ते कार्य चांगले केले. आफ्रिकेत (कॉगो) Work camp of various Conference आहे. दरवर्षी स्वयंसेवकांच्या प्रतिनिधी या कार्यक्रमाला जातात. या वर्षी त्या करता कृष्णन यांचे नांव प्रतिनिधी म्हणून पाठवले आहे. कान्फरन्स झाल्यावर काही निवडक लोकांना आफ्रिकेतील काही अंगरेजी शिबिरांत training करता म्हणून जायचे आहेत. त्यात श्री कृष्णन यांच्या भोवती करावा असे मला वाटते. या करता ते select झाल्यावर त्यांना 3/4 प्रवास खर्च मिळेल असे वाटते. या करता ओकंदर रु ७ हजार रुपये खर्च येईल. त्यांची निवड झाल्यावर त्यांच्या पासपोर्ट वगैरे झाल्यावर तयार करून घेता येईल. त्यांना २ महिने जावे लागेल.

(२) विदेशातील प्रतिनिधींच्या कार्यासंबंधी एक पुस्तक प्रकाशित करण्याचा विचार करून पूर्वी चर्चा झाली होती. ते काम श्री व्यास यांना सांगितले आहे. मजकूर वगैरे जमवून ते छापण्याची तयारी ते दाखवीत आहेत. त्यांच्या खर्चाच्या संबंधी बोलणे चालू आहे. यश कार्यालय ने एक पुस्तक प्रकाशित केले आहे असे वाटते.

(३) श्री व्यास यांच्या दौऱ्याचे पत्रक पत्रे पाठविली आहेत. उदा. केरल कर्नाटक - कोचीन - जात आहेत. त्यांचे दौरे पक्के झाले की.

(४) आपल्याला कदाचित खर्चासंबंधी श्री एकनाथ यांना जास्त जास्त १० हजार रुपये इलेक्शन ऑफिस धनवाद म्हणून पाठवावे लागतील. होमकमिटीचे धक्के पैसे जात आहे. अजूनही काही मदत पाहिजे. खरीज आपल्या इच्छेनुसार खर्च होईल!

P.S. आताच माझी तिकाची ची कुमारी नंदिनी नावाची मुलगी ट्रेनिंग सेंटर हैदराबाद मधील कोणास दिली गेली नाही. कृपया आपल्या स्वतंत्रपणे कळवा मुलगी.

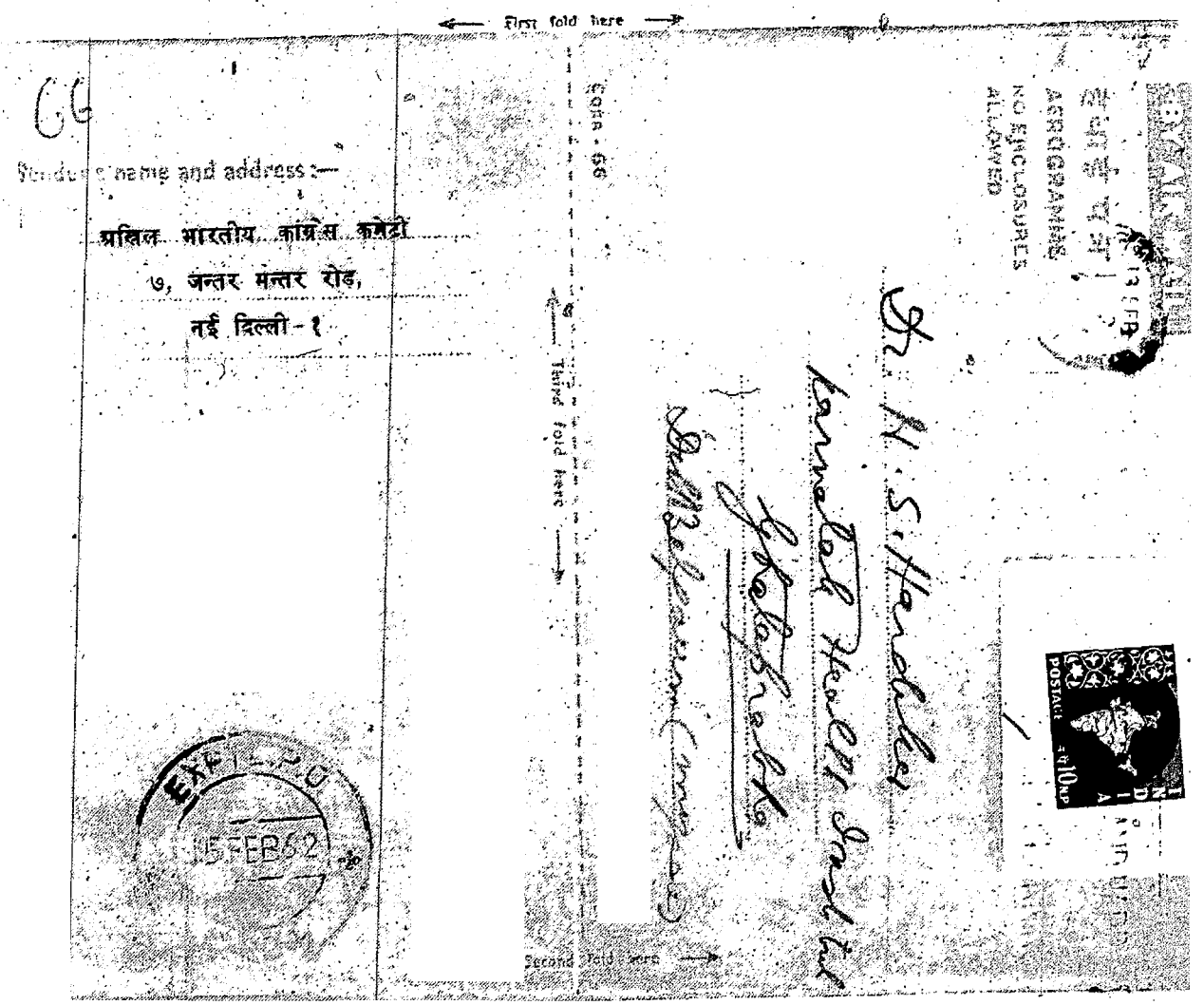

Telephones 40520
45870

Telegrams : CONGRESS

ALL INDIA CONGRESS COMMITTEE

7, JANTAR MANTAR ROAD
NEW DELHI-1

29-६-६२

पू. डॉक्टर

१) बागडाकूट अकाडमी च्या योजनेचा ३ रा ड्राफ्ट साक्षता पाठवला आहे. आपण त्याला संक्षिप्त टीपिका करून काय करावयाचे ते ठरवावे.

२) शांतिवन च्या जागे संबंधी आपण कोही ठरवले नाही. पण वाटते ते पत्रिकेत काही तरी होईल व त्या बाबतीत आपणास पत्र येईल.

३) स्टडी सेंटर संबंधी ही स्थायी समिती च्या बैठकीत निर्णय घेतला पाहिजे. केंद्रीय समितीच्या बैठकीस तोपर्यंत पुढे ढकलता येईल. officially कार्यक्रम म्हणून पुढे ढकला नाही.

४) नवीन जनता सेंटरची व अहवाल यांची चर्चा झाली आहे. नवीन काम करण्याचे हाती घेतले आहे.

५) पुढील वर्षी ३ री ते २८ पर्यंत दिल्लीच्या जवळ शिबिर होईल त्यानंतर ऑगस्ट मध्ये पुरोगामी व वयोवृद्ध शिबिर... शिबिराचा कार्यक्रम नाही. तरी आपला कार्यक्रम ठरवून ... संस्थेतर्फे Visit ठेवावी लागेल.

६) गांधीजी संबंधी पत्र करण्या करता मजूर तयार होत... त्याच्या बैठका करून A.I.C.C. च्या अधिवेशनाची बातमी... आपण सर्वांना दोन शब्दांचा पत्रकार्यालयी होती त्यांना ही... तार पाठवली होती पण त्यांचे प्रत्युत्तर आलेले नाही.

P.S. (नवीन वर्षाच्या...

"Camomille" च्या नावावरच तेथे काम सुरू करावे लागले. पुढील
(अ) काकडकर व डॉ. गोखले इ. च्या कार्यक्रमांचे कव्हरेज आहे
त्यांना संवादात सुरू करण्यात व इतर ही पॅन पाठवले आहे
आपण पण पहावे. पनडी च्या पाठवर.

ब) श्री विजू पेंडसे हडपर राष्ट्रसेवादल जागृत राखले नाहीत.
~~काम~~ वाचकांचे त्यांचे शंतांची उकल्यानी झाली आहे अशा व्यवसाय
-ना त्यांचे पत्र आले आहे. ती त्यांना पुन्हा पत्र पाठवले आहे

(c) सुबोधवाव पत्र-पदरामधे अंकाशी संबंधित करता येईल
नवीनच आमंत्रण आलेले आहे. सुहासिनी वाकडे यांचे लेख
आले पत्र आले आहे. आपण कडून त्यांना पत्र नाही आले
पाहिजे.

d) परवा शहाडी बरोबर अपघात झाला. सामानाचे
नुकसान झाले परंतु सर्वजण डाबलीला गेले (डॉ ~~आले~~ आपण पण
पाहिजे होतो) ~~आपला~~ आंगाची वाट लागली. डॉ कोपरकर तालुका
आहे त्यांची ओळख करत आहे.
इंजेक्शन सर्वांना दिले आहे.

म. वा. इ. [illegible]

टेलीफोन ४५८५१ (५ लाईन) तार: कांग्रेस

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी

७, जन्तर मन्तर रोड,
नई दिल्ली-१

3-७-४२

पू. डॉक्टर,

आज पटवर्धन यांच्या रोखीने उद्घाटन के. के. राहा यांचे हस्ते झाले. रोखीत ४० जण आहेत व या व्यतिरिक्त तिसरे रोखीर. या रोखीस ज्यांचा बंधन आवेद असली यांना दोहिर्व आहे, सेवादला च्या रोखीत ज्यांची इच्छा होती.

गोवर्धन यांनी आपल्या नावावरचे जाज स्वतःकडे ठेवून तीच जागा दुसऱ्या M.P च्या नावावर पेढवी आहे हे मी मागीच कळवले होते आपल्या पक्षा प्रमाणे ही गोष्ट खाता फोन नंबर व रोगितले को या जागेचे काही बाकी असल्यास मी ते लागलीच देईन. दोन्ही डॉक्टरांनी M.P च्या अनावश्यक शक्ति वाढविल्या त्यांकरिता पाठवले.

डॉ. केळकरी जगन्नाथ राव पोद्दिकोयांचे कडे सेवादला विषयी बोलणे झाले त्यांचे बरोबर सेवादलाचे कार्यक्रमा चर्चा झाली होती. मी त्यांना कांग्रेस ची आपण घेतलेली भूमिका व यापुढे आपण करावयाचे तसेच डॉक्टर कडून यापुढे काय अपेक्षा आहे याविषयी सविस्तर चर्चा केली. डॉक्टर कडून यापुढे काय अपेक्षा आहे याविषयी आपली चर्चा झाली. डॉक्टरांनी सेवादलाचे महत्व ओळखले व्यायामशाळा चालविणे हे सेवादलाचे प्रमुख कार्य आहे हे त्यांनी मान्य केले. सेवादलाने पोलीस कॉन्स्टेबल्सची भरती करण्याचा प्रयत्न करावा असे सुचविले. तिकीट मागू नये असेही सुचविले. सेवादलाने या सेवादलाच्या कार्यासाठी स्वतंत्र जाहीरपत्रक काढावे. हे पत्रक तयार करण्याचे काम मी करीन. पण प्रत्यक्षात ते जमू शकले नाही. आता के. के. राहा हे पाच सेवादलाची ३००० हजार कार्यकार्त्यांची यादी काढावी. मी पैशाची व्यवस्था करीन. पण शेवटी ते ३०० कार्यकार्त्यांना कोणत्या तारखेला बोलावले पाहिजे हे आता ठरविले पाहिजे. त्याप्रमाणे ते पत्र लिहीन. आक्टोबर मध्ये हा कार्यक्रम करावा. सेवादलाचे कार्यक्रम सुरू झाल्यावर त्याची प्रसिद्धी करीन. कारण सुरुवातीस प्रत्येक ठिकाणी उत्साह असतो. पुढेही तो टिकवून ठेवण्याची आहे.

वार्षिक रोकडिय उद्देश 31 ते 10 आगस्ट कारकार्य खर्च आहे देणगीदा
पत्रांचा व्यवहार झाला.
10 मेसर्स इन्डस्ट्रीज खरेदीसाठी काय खर्च?
विणकरांचे पत्र आले होते. त्यांना कळवले की कच्चा माल
रु. पाठवावी असे त्यांनी विचारले होते. ते [illegible]
पाठवावे व [illegible] पाठवावे [illegible] पाठवावे
[illegible]
पाठवले आहे. [illegible]
पाठवले आहे.
कारखान्या [illegible]
सांगितले काय करावयाचे.
[illegible]

First fold here

1-1
Sender's name and Address.

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी
७, जन्तर मन्तर रोड,
नई दिल्ली-१

To
The Assistant Secretary,
Handloom Weavers Co-operative Society,
Ltd.,
Kalakshetra P.O.,
Madras.

INDIA POSTAGE
RUPEES
010

NEW DELHI
A.M.
3-8-32

टेलीफोन ४५८५१ (५ लाइन)

तार : कांग्रेस

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी

७, जंन्तर मन्तर रोड,
नई दिल्ली-१

१६.६.४२

डॉ. डॉक्टर,

आपले तार च श्री विजुपंत यांची पत्रे मिळाली

(१) गोयंतल यांना National Integration literature व Salary संबंधी पुस्तिका आठवण केली आहे.

(२) रेल्वे संबंधी माहिती मिळाली. श्री वाटवे व कुलकर्णी यांची पण पत्रे आली आहेत.

(३) ठरीं कमी मध्ये ट्रेनिंग मिळाले फोडणे कुणाकडे कमी राहीला त्याबद्दल पावसाला पुण्यला प्रत्यक्ष कामाला लागल्यावर होणार नाही. त्यासंबंधी चर्चा पाठवेल.

(४) विजुपंतांची दोन हिंदी पत्रके संबंधी त्यांनी जी भूमिका स्वीकारली आहे ती योग्य वाटते. दोन्ही जाहिरातीत त्यांचे नाव पूर्वी केले तर बरे होईल. त्यांनी तोंडी जाण्याची भीती वाटते परंतु ते कोणाच्याही बाबतीत होऊ शकते. त्यासाठी काही थांबण्याचे कारण नाही. फक्त विजुपंतांना मराठीत लिहावे लागेल हीच अडचण आहे. त्याबद्दल ते पुस्तक प्रथम एक मराठी वाचकाकडून करवून घ्यावे.

(५) श्री. विजुपंतांना पाठवले होते त्याच आणखी २-३ आठवडे लागतील असे दिसते. त्यासंबंधी काही करता येत नाही. पण सरकारच्या कोणत्या तरी खात्यावर पाठवले तर बरे होईल. श्री. विजुपंतांना बरोबर पुढचे काम करता येईल. शिवाय हरदासांना पाठवल्याने ठरवले. हे पण हरकत नाही. करण्यासारखे असेल. विजुपंत लागेल आल्याशिवाय

राजस्थान सध्या तेथील लोकसंख्या व बेडसंख्या यांच्या
तुलनेच्या अनुषंगाने प्रतिनिधित्व पाहता योग्य आहे. मात्र या
जोखीम क्षेत्रावर त्यांनी कडक वॉच ठेवणे आवश्यक आहे.

६) पंजाबचा केस नंबर पाठविला आहे. मी २८.२२
ला ३डीस जाण्याने दि. १ सप्टेंबर - २-३ दिवस
आधीच परत येईल. त्यांच्या पायाला treatment
चालू आहे. त्यांनी त्याबद्दल आपणास लिहिले
असेलच.

७) गोव्याहून श्री. कवळेकर यांचे कार्यक्रम पाठवा.
बहुतेक आले आहे. ते पाठवून देतो आहे. आपण जो
फोन दिवशी होती. त्याला मी उत्तर बरोबर लिहिले पाठवले पण त्या
पुन्हा उत्तर आले नाही.

आपला,
स्व. वा इनामदार

सर्वांना बहुत नमस्ते
८) फरीदाबाद मतदारसंघ आहेत. First fold here

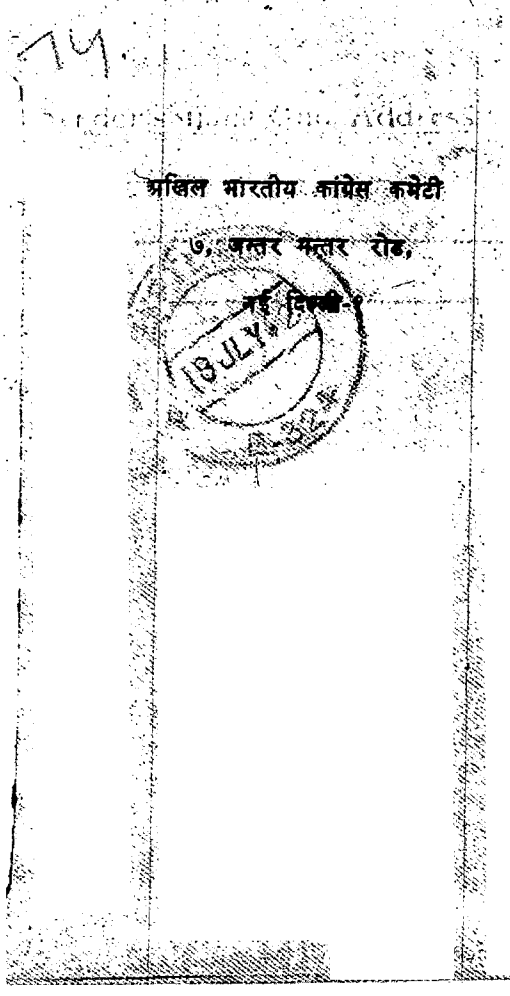

टेलीफोन ४५८५१ (५ लाईन) तार : कांग्रेस

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी

७, जंतर मन्तर रोड,
नई दिल्ली-१

3. 10.62

प्र. डॉक्टर,

मी आज सकाळी येथे आलो. पुष्कळसे फुलपर मेंदूकडे सात त्यांना तरांच सांगितला. आपल्या दूर संबंधी पण उमाप्रसाद, लॉयर नागपूर ला पाठवले. कोई आपण पण पत्र पाठवी उसलीकाच.

कुंदरस वाडीयाजू च आजुशंकर यांना भेटणे होता. पक्षाबत चर्चेसी त्यांचे बरोबर बोलणे झाले. आजुशंकर हेमवती नंदन भेटले होते. त्यांनी पक्षा बत कडून दृष्टिकोन आपल्याला कळवा केली होती व तोंत आल्याच त्यांना कडून कळवा लागले असे ते म्हणाले होते. त्यांना तसे करावे लागले तर त्यांस आपली अडचणी समजून नाही असे त्यांना सांगितले होते. पण त्यांची दोन्ही सूचना मी "तुम्ही या दृष्टीकोनाचा ~~[illegible]~~ पुनर्विचार करावा" असे त्यांना कळत कळविले द्यावे." असे त्यांना सांगितले दृष्टिकोन बगारच्या बाबत P.C.C. ने आहे. त्यांत आम्ही हात न घालणे बरे. तुम्ही पाहिजे तर चौकशी करून योग्य ती कळविले द्यावी" पक्षा बतचे सदर पत्र आपणास पाठविले आहे व हेच पत्र माहितीस व डायरीस्तव येथे खाली होत आहे व हेच पत्र कुरुंदवाडकरांना तयार आहे. त्यांचे प्रमाणे आपली डायरी झाली असेल तर ठीक नाही तर आपण तयार आहे. माझ्याकडून आपणास खबरा आहे व खाली सूचना शब्दांचा बदलाव व आपण माझ्याकडे कळविला तरी चालेल. धन्यवाद.

~~[illegible]~~. दोघांच्या दृष्टीकोनाचे चर्चेनंतर, आम्हांस त्यात योग्य तो बदल सुचत नाही. सदर या बाबतीत आपण ~~[illegible]~~ पुढे काही करू नये. पक्षाबतचे सदर पत्रात दृष्टीकोन दिला आहे व बाकी दृष्टीकोनाचे आपण मजाहीरवक्त पत्रे ~~[illegible]~~ P.C.C. ला कळवावे. त्यांचे उत्तर P.C.C कडून पत्रिका येईपर्यंत थांबणे आहे!! असेही सुचवले आहे.

बाकी विशेष नाही.

आपला वि. वा. [illegible]

टेली. फोन : ४०३२२०
४३८७७
४५८७०

तार : काग्रेस

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी

७, जन्तर मन्तर रोड,
नई दिल्ली-१

८-१०-६—

प्र. डॉक्टर

माझे काकांचे पक्के मित्रच असल्याने. त्या नंतर श्रीउमाप्रसाद व नंदकुमार यांचा ट्रंक कॉल आला होता. त्यांचे म्हणणे प्रांतात Tax bill वद्दल agitation चालू आहे व उरले सुरले राजकारण चालू आहे तेंव्हा यावेळी येथे महत्वाचे काम मानले नाही व वातावरण अनुकूल नाही तेंव्हा डॉक्टरांनी नांदेडला मध्ये यावे. मी त्यांना सांगितले की डॉक्टरांचा नागपूर व पुढील काही गावांचा कार्यक्रम, नक्की झाला आहे. तेंव्हा त्यांना इकडे यावे हे लागलीच. नांदेडला मध्ये येणे शक्य झाले तर आणखी काही ठिकाणी जाता येईल. नांदेडला मध्ये थंडी वाढल agitation चे मुख्य काम कामात असणे हे आज काल अगदी normal झाले आहे तेंव्हा आमच्या कार्यक्रमाचे बद्दी त्यांचा झाला विचार नक्की तारीख चालेल. अशा प्रकारे तारखा साईल उतार काही राहूं द्यावीत. तारखा नांदेडला मगर तार स्वरूपाने पाठवा लागेल. नंदकुमार आपणास ट्रंक कॉल (डायरेक्ट फोन आहे का?) मगर पसंत पडवतील. तसे काय ठरवावे लागेल तारीख कळवल्यास बरे. लक्षवावे.

मुक्काम डॉ. सरदेसाई यांचा राखावे लागेल. ते बाहेरगावी गेले होते. त्या मुळे त्यांची गांठ पडू शकली नाही. आपले पत्र व पोस्टाचे पाठवून त्यांना सदर विचारले बरे होईल की कां येथे National Medical Council च्या डायरेक्टरांचे कडून येथे उदाहरण यांचे डोके तपासून घ्यावे. त्यांचे करता आपल्या पत्राची जरूर आहे.

बाकी विशेष नाही.

आपला

टीप. आपले उमाप्रसाद यांचा ट्रंक कॉल मध्ये. वा. इनामदार आला. आपला दौरा ठरवण्यासंबंधी सेक्रेटरीने अनुमती दिली आहे. फक्त कांग्रेस मजूर [illegible] कार्यक्रमाचा.

कवीणजींना नवकुमार सर्व पं-यांत बरोबर आहे याकुमार बाहेती उमाप्रसाद कार्यक्रम बरोबर आहे तरी पण आपण नोंदणीची Confirmation तात्काळ पाठवावे.

धन्य.

कलम

← First fold here →

INLAND LETTER
अन्तर्देशीय पत्र
NO ENCLOSURES ALLOWED

Sender's name and Address :-

अखिल भारतीय काँग्रेस कमेटी
७, जंतर मंतर रोड,
नई दिल्ली - १

To
Shri K. S. Kanwarji
Kanwarji Health Centre
Chandrapur
Maharashtra

GHATANJI
8-10-65
DIST. CHANDA

← Third fold here

← Second fold here →

टेलीफोन ४५८५१ (५ लाईन)

तार : कांग्रेस

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी

७, जन्तर मन्तर रोड,
नई दिल्ली-१

८-१०-६२

पू. डॉक्टर,

आज आपका तार पत्र मिलने पर पढ़कर पाठवती हूँ ही तो निकाली अच्छा. आपका तार हमें कोड में मिलते. त्यांना आपण पैसे देतो त्या तारवाल्या कडून पावती घेतात की नाही.

उत्तर प्रदेश का कार्यक्रम १८ तारीख पासून मीरठ का सुरू होत आहे. त्यांना ओपावजावच्या डॉक्टरांना पाठवत सुरू करण्यास सांगितले. नाही. मीरठ असून कार्यक्रम सुरू करण्यास इतर ठिकाणी वार लागेल. इतर ठिकाणी १८ तारीखला पोहोचणे शक्य होईल. कारण आज २६ वर्षांची क्रांतीदिवस त्या करता ओपावजाने इतर ठिकाणी वार लागेल व नागपूर हून ~~[illegible]~~ १५ ला ~~[illegible]~~ संकल्पी ६.७. ने निघणार आहेत.

मीरठच्या प्रदेशाच्या कार्यक्रमा बद्दल श्री तांबे यांना विचारले होते. पण त्यांचे उत्तर आले नाही. तो कार्यक्रम आपण वरील स्थितीत ठरवावा लागेल.

उत्तर प्रदेशाच्या कार्यक्रमाचा १८ मीरठ, २२ मुजफ्फरपुर, २० सहारनपुर २१-२२ बरेली, २३ शाहजहापुर वगैरे तारखा आपला कार्यक्रम आहे. हा कार्यक्रम final करण्या बद्दल त्यांना आज तार करत आहे.

तेवढा वरील तारखा त्यांचा कार्यक्रमात ही बदल करण्यास आपण डायरेक्ट टेलिग्राम करावा म्हणजे, तार त्यांना पण पाठवावीत. करावी. इतर ही ~~[illegible]~~ संबंधित व्यक्तींना पत्र पाठवीन.

*1 श्री. वाघ्या का. पु. ने इन्व्हेंशन केली आहे पण पेटंट रजिस्टर आहे. जाणा मंत्रालयाकडे आपण पाठवावे. 93 वा संस्था नाहीतर संयुक्त जनता अध्यक्ष 92 वा सरकार निधन 93 वा 1 वाजता पंतप्रधान मंत्री मला झालेले नाही. पु. ना गोरेपाठोपाठ 92 वा सरकार नागपुरकाम पाहतो व- 93 वा सरकारी पेन्शनर (कार्यालय) निधन वाचला आहे. बाकी वर्णन नाही.

आ.,
य. वा जोशी

82

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी
७, जन्तर मन्तर रोड,
नई दिल्ली-१

Dr. N. S. Kanekar
C/o Sh. Kanekar
B/22 Ganesh Prasad
10 Aleali Road
Bombay 7

टेलीफोन ४५८५१ (५ लाईन)

तार : कांग्रेस,

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी

७, जन्तर-मन्तर रोड,
नई दिल्ली-१

2-99-E 24

पूडॉक्टर,

आपले ता 30 चे पत्र मिळाले.

ही-ही प्रांतांचा डाटा यांना अंकपारंपरा पाठवले आहे. त्याची कार्बन आपणास देण्याची आवश्यकता.

श्री k.k. शहा यांचे बरोबर बोलणे झाले. ट्रेड्सचे संदर्भ परीक्षण करीत आहेत. मी आणि ते आम्हाला संदर्भ परीक्षण करीत आहेत. त्यांची कल्पना पुढे चालवून व योजनेसाठी त्यास्तव आवश्यक आहेत त्यांची कल्पना पुढे चालवून काम तयार करून सुरू करू. ट्रेड्सचे सरकारीकांना वाढत आपल्या काम संबंधाने. श्री शहा tightly time table करत आहेत. त्यांना सुरू करीत आहेत. तारतम्याने ट्रेड्सचे माहिती आणि आवश्यकतेनुसार पाहिजे. त्यांचा ही त्यांना योजनेसाठी. आपण आपले कार्यक्रम तयार करून ठेवा, पाठवा आहेत. - आपल्याजवळ त्यांचे ट्रेड्सचे पत्रिकेचा पत्ता करावे. पत्रिकेचे संपादक आहेत. ते ट्रेड्सचे आपली अध्यक्षांना पत्र लिहिले आहेत. पत्रिकेचे नाव, ता. फेडरेशन व केंद्रीय काम करून ते कळवीत. तात्पर्य ही Leader देणे ट्रेड्सच्या कार्यक्रमाबरोबर पत्र व्यवहार करत आहेत त्यांचा तो त्यांना पत्रव्यवहार तयार असल्याचे कळवावे आहे.

दोन दिवसांचा एक कॉन्फ. (असोसिएशन of Youth Conference) यांनी युवक संस्थांचे प्रतिनिधींना संकल्प केले व National Youth Front ची स्थापना या कट्टर तरुण वर्गाच्या युवकांना एकत्र आणण्याचा प्रयत्न करावी. त्यांचा कार्यक्रम तयार करण्याचा करावा करण्याचा संकल्प करण्याची आहे. त्यांना ही Convener आहे. कार्यक्रमाची रूपरेषा कार्यक्रम तयार केला आहे. त्यात नवे असे काही नाही परंतु सरकारी agencies बरोबर संबंध स्थापित करून योजनेचा युवक संघटन यशस्वी war efforts करण्याची काम करावे. ३-४ दिवसांत त्यांचे बरोबर त्यांची आहेत ती पाठवीन. यात रस्ता Youth Congress, Youth Hostel, Jana Jagaran, Bharat Sevak

टेली फोन : ४३८७७ ४५८७०
तार : कांग्रेस

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी

७, जन्तर मन्तर रोड,
नई दिल्ली-१

९.११.७१

प्रि. डॉक्टर

National Youth Front बद्दल मी आपणास दोन दिवसांपूर्वी तोंडी व्यवस्था केली आहे. त्याप्रमाणे पाठवणी आहे. त्यानंतर दोन-तीन दिवसांनी श्री. के. के. Shah व डॉ. पंजाबराव देशमुख हे दोघे Calcutta Defence Committee चे K. K. Shah आहेत व त्यांनी युवक संगठन चालू केले आहे. त्याचे N. Y. Front चा अध्यक्ष होता. Front चे Chairman निवडले आहे. Front करता एक प्रोग्रेस व कार्यपद्धती तयार केली आहे. K. K. नाव सरकार व्यवस्था सरकारी मदत व सहाय्यकारी निधी संघटना. K. K. यांचे Border disturbance संघटना व कार्यकर्ते करावे व प्रत्येक संघटनेत निधीचे काम असणे असावे. ही कल्पना मांडली आहे व ती दोघांनी ही या पूर्वी Border Council च्या कामाच्या कार्यक्रमासंबंधी पसंत केली आहे. प्रांतवारी पक्षाचे व्यवहार चालू आहे. या संबंधी पाठवणी पत्र आपणास तयार केली आहे. तरी आपणास असे सूचवायचे आहे की आपण श्री. शाह, श्रीमती इंदिरा गांधी व K. K. Shah यांना एकत्र बोलवून पाठवणी द्यावी. [illegible] Chairman Hide द्यावे. तरी पुढील [illegible] पाठवणी या कामाला [illegible] आहे ही [illegible]

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी
७, जन्तर मन्तर रोड,
नई दिल्ली - १

टेलीफोन ४५८५१ (५ लाईन)

तार : कांग्रेस

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी

७, जन्तर मन्तर रोड,
नई दिल्ली-१

१६-११-५२

पू. डॉक्टर

माझी पत्रे व आपल्या तारेस उत्तर म्हणून आलेली तार मिळाली असेलच. आपली पत्रे कशी वाटली?

National Youth Front अजून विचाराच्या स्थितीत आहे. २-३ दिवसात काही तरी स्वरूप त्याचे ठरेल असे वाटते.

श्री विष्णुपंत पेंडसे आले आहेत ते आपणास कळवले असेलच. त्यांना भारत सेवक समाजात भारतसेवक पत्र सुरू करण्या करता बोलावले आहे असे दिसते. आपण बोलणे व त्यानंतर आलेले त्यांचे पत्र यावरून त्यांचा हेतू स्पष्ट होईल असे वाटते. श्री त्यांना हे स्पष्ट केले की भारत सेवक पत्र हे त्यांचे असो वा दुसऱ्या कोणाचे पत्र हे पार्टीचे पत्र नसून पार्टीच्या भूमिकेतील असावे त्या दृष्टीने संपादन हे पार्टीचे संघटन करणे आहे. यास्तव संस्था असलेला वरील संस्था संघटना त्यांचा प्रचार करत असता आपली तत्त्वसंख्या वाढविण्याचा प्रयत्न करणे हा भारत सेवक समाजाचे कार्य नाही असे भारत सेवक श्री त्यांना सांगितले असे कळले. श्री पेंडसे यांना तसे आपणासही भेटले असतील.

श्री उधा गोरखपूर येथे जात आहे. तेथे एक रिपोर्ट आहे. पार्टीचे पत्र बरोबर घेत आहेत. २७ तारखेस परत येईल. २८-२९ ला A.I.C.C. बोलविली आहे. तीसच्या उजाडण्यावर आसामच्या बाजूस जाण्याचा विचार आहे. आपण A.I.C.C. करता सोबत होता त्यांचे काय झाले. आपणास सोयीस्कर तारीख पुन्हा श्री अजय यांस कळविण्यास आवश्यक त्या व्यवस्था करावे.

श्री प्रभु म. प्र. दिवंगत यांचे हातचे Rifle दोन्ही श्री योजना सरकारला देऊन गेले. परंतु official दिवंगत व्यक्तीच्या agencies ने हाताळ संरक्षणाचे काम सरकार देवाच्या विचारात नाही असे दिसते.

Dr R. S. Hardikar
Karnataka Health
Institute Kalaprabha
Dept Belgaum
(Mysore State)

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी

७, जन्तर मन्तर रोड,
नई दिल्ली-१

9.12.६८

पूर्डॉक्टर

आडली तार फिकावी असेकाय. त्यानंतर मीदोन दिवस येथेच होतो. नंतर दिब्रुगड व तीर्थ सरवोदय करका गेलो. तेथे सेवादलाचे दोन्ही प्रांतिक कार्यकर्ता श्री गोरवामीव चक्रवर्ती काम करत आहे. या दोन्ही जागा पूर्वोत्तर सरहद्दीवर आहे दोघेही पोंगल्या तरुण काम करता आहेत. लोक शांत व नम्र आहेत. कदाचित सीड फायर पुर्व वातावरण शांत झाले असेल. नेफा कडून बरेच ~~इ~~ evacuees आले. पण त्यात पैकी कोणी माता परता जात आहेत. दिब्रुगडचा ले तेजपुर तसा सेवादलाचे दोन गट चांगले काम करत आहेत. ~~ले~~ evacuee कॅम्पमध्ये स्वयंसेवक काम करत आहे सो काल येथे परता आला. सरहद्दीवरील येथे आले आहेत. सरहद्दीवरील जाडिल्याला M.L.C. मध्ये जात full time worker देण्या करता M.L.C. च्या कार्यकर्तुकी चर्चा करता आहे. त्यां पैकी कोन कार्यकर्ता तेजपुर, गोलपारा, धुबरी, गोहत्ती करता जाईल ते बाहेरुन पाठवण्याचा खर्च आहे. हे काम्यावर १ पूर्ण वेळचा व अर्धवेळ काम करणारे सरहद्दीवरील सुरक्षा संबंधी सोयीसाठी ही विचारणा आहे. तेथील काम कसे चालते. तेथील सरहद्दीवरील जिल्ह्याची माहिती व्यवस्था करुन घेतली पाहिजे.

येथे काल अध्यक्ष बरोबर अ. प्र. कार्यालय व ता. रहात आहेत. सेवादलाचे काम करावयाचे आहे त्यांची आवश्यकता आहे. सरहद्दीवरील सेवादलाचे प्रत्येकी ५ सैनिक घ्यावेत व त्यांना इतर प्रांतातून ट्रेनिंग (१० दिवसाचे) सैनिक बोलावून व असा विचार मनात येतो पण त्यांचे हे काम होते, हे कारण

स्वीकारकर्ता के द्वारा की कार्यवाही का सार गृहीत

93

M. Venkatachalaiah

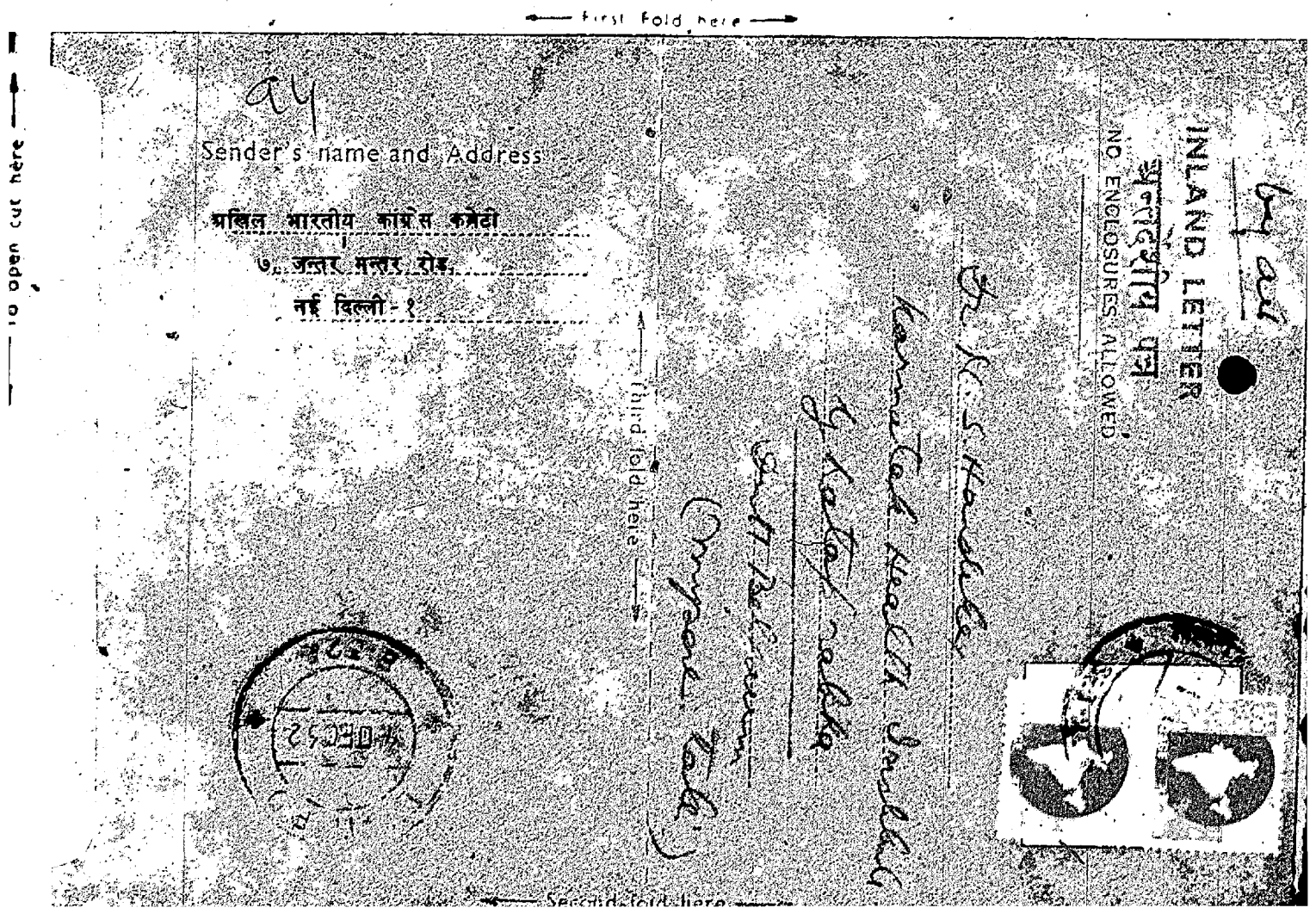

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी

७, जन्तर मन्तर रोड,
नई दिल्ली-१

टेलीफोन: ४५८५५१ (५ लाइनें) तार: कांग्रेस

६) काहीसे आवश्यक पुर्व व नंतर व्यायाम पुर्व व नंतर व्यायाम

पश्च पुर्व व नंतर व्यायाम

५) पायांच्या पेशींमध्ये आकुंचन उत्पन्न करून वाहनांचे प्रेरणाकेंद्रन स्वरूपाचे संगठन काम करणे नाही. संगठन Unite up करण्याचे कार्य करण्यास विलंबाने शक्ति कुचकामी होते. पायांच्या वरच्या भागात स्नायूंच्या आकुंचनाचे प्रेरणा देण्याचे प्रेरणादायक स्वरूप पायांना आणि मांड्यांना पायांच्या खालच्या भागात विचारांती स्वरूपात हळूहळू कार्य प्रक्रिया ज्या पायांचे कार्यक्षमता B.P. C.C कडून मांसपेशींच्या ज्या पायांना प्रथम स्वरूप करणे आवश्यक. कारण हे कार्य करण्यास प्रथम तयार होते जाऊन शरीराचे पायांना पहाण्यासाठी, ठेवण्यासाठी करता येते.

६) जोपर्यंत शक्ती (पूर्ण) आहे - या संपूर्ण पायांच्या शक्तिचा आकुंचन (१०) रक्ताभिसरणाच्या विशेष पूर्व भारण पायांचे ? मां. रक्ताचा संगमस्थान

First in the box

Sanders Stamp Pvt. Ltd.

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी

७, जन्तर मन्तर रोड,

नई दिल्ली-१

Telegrams "CONGRESS" Congress Seva Dal Telephone 5485

Andhra Pradesh Congress Committee

GANDHI BHAVAN,
HYDERABAD
26-12-62.

પૂજ્ય ફોકેટ સદોબા :-

નમસ્તે :-

મેં તા. ૧૯ ના
હોશંગાબાદ ના બારે માં Sri. S.V. Ramdarji
ને પત્ર લખતા રહેતા હું જો કે A.I.C.C
ના programme આવતા રહેતા હું તેમ ને
Distt mandals માં મોકલતા હું. આવા
હમે પૂરી તરહ સે કોપ્ર ને સમ્પ્ત બનાને
કો કોશીશ માં હું.

Chincafront ના નામ સે A.P.C.C માં
એક committee બનાઈ ગઈ જીસ કો
Sub-committee training કે લિએ 6 mem
કો બનાઈ ગઈ થી. જિસ માં દો ministers
આવા મેં ભી શામિલ થા। ઇસે committee

ને જણાવાર Pradesh level પર ચાર Camps
કરવા અને Dist workers ને તૈયાર કરવા
ના સોંપ્યા પ્રા પ્રદે Camp 15 દિવસ ના હોવા
વાળા પ્રા દરેક Camp ની પૂરી જિમ્મેવારી
Sevadal પર રહી Syllebus ને five
Service, air raid precuations, first aid
Politicaly inteledual Classes & rifle
training રાખવામાં આવ્યા હોવા જોઈએ તેમ
કિ Campsite ની દેખરેખ રાખવા કરવા પ્રા |
17-12-62 AndhraPradesh Executive
ને પણ camp ના મહત્વ ની 36 મી કલમ
ના પ્રદે બહુમત પાસ્યા કિ Govt level પર ના
Camps કરવા વાળી ઈ કલમ ને દૂર
કરી trainees ની વધુ ને ભોગ જાય |
કેમ પ્રકાર બહુમત કિયા દ્વારા Camps ની

Telegrams "CONGRESS" Telephone 5485

Andhra Pradesh Congress Committee

GANDHI BHAVAN,
HYDERABAD

Cancel कर दिया गया। मैं सेवादल को अगर सभी जगहों का इन camps में शामिल करा या अलग first aid, fire service rifle training classes में अलग रहा है वह training पूरा करने के बाद A.P.C.C ground gandhi Bhawan में खुले classes चलाएंगे।

यहां A.P.C.C & Andhra Govt इस emergency period में group politics की वजह से कुछ intrust नहीं ले रही है साथ ही P.V.B. भी active नहीं। सेवादल को कोई खास नहीं बड़ी मुश्किल से यहां Programme को सामने लाने की कोशिश कर रहा है।

आपका
Satyanarayan

नवी दिल्ली
२७.१०.६२

१०१

डॉक्टर

आपला प्रवास कसा झाला? पुण्याच्या जागतिकवाची काही सांगता Working Committee चा ठराव पाठवता आहे. पोहचायचे सांगणे बरोबर. बाकीचा, बकाऱ्यांचा पत्ता सेवादलाचा बहुधा बोलणे तेथेच होईल. काही काम बहुधा नाही. तुमचा खर्च नाही. आमची आकाशवाणीवरील कार्यक्रम ठीक व काय कार्य करावे या करता उद्या पाठवीन आणि कार्यक्रमाची तारीख संभव आहे. त्यावर आहे. बंधनातून मुक्त होऊन राष्ट्रपतीच्या आणखी आणि आरतीचा आता अंदाज आहे.

के. ची सूचना अद्याप हाती नाही. पुन्हा काँग्रेस कार्यकारिणी पुढील सोमवार मंगळवार होणार त्यानंतर दोन चार दिवसांनी ठराव आकाशवाणी आणि सर्व पाठवीन. ठराव करण्याचा प्रश्न नाही.

सरकार दरबारी प्रयत्न हा तर पाहणा चर्चा करणे प्रश्न महत्त्वाचा आहे. अर्थ चांदीचा पण पाठपुरावा करणे. दरम्यान त्यांना संबंध नाही. पत्रव्यवहार करणे आवश्यक वाटू नये एवढेच.

विहारचा कार्यक्रम काय? कसा पडेल काही. बंगलोर चा कार्यक्रम काय करावयाचा? नाही. आणखी एक पुरुष. तेथला आवश्यक संबंध ठेवणे. तेथील संस्था करीअर संस्था करणे. काँग्रेस आधिवेशनाचा काय एक काही विशेष काम असतील. पाठवावे.

सरकार कडून State range guards, व Territorial Force कडून National Rifles यांच्या संघटन होणार आहे. इतरही अशी अधिक वर्धापन माहिती असल्यास.

उदाहरणार्थ SI मंजुनाथ यांना दरवर्षी त्यांनी operation केलेल्या रुग्णांची परिक्षा झाल्यावर मानधन सरकार देत नाही असे लिहिले. त्यात Flashing Emergency करता येईल by मेसेज ही दुरुस्ती करण्यास विनंती आहे. SI यांनी लिहिलेली कॉपी देत आहे. मंजुनाथ यांच्या संदर्भात सरकार देत नाही.

बाकी ठीक आहे.

आ

के. वा. उन्नीकृष्णन

तार: कांग्रेस
टेलीफोन ४५८५१ (५ लाईन)

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी

७, जन्तर मन्तर रोड,
नई दिल्ली-१

४-१-६३

पू. डॉक्टर,

आपली ता. २८, २९ व १ चीपर्यंत पंजाबहून आल्यानंतर वाचली. कार्यकारिणी सभा राज्य विधानसभा संपवून नागपूरच्या अधिवेशनाच्या दृष्टीने छोटीच पण डॉ. कुंदरी इ वर अशक्त्या मुळे व मीपणा बाहेर असल्या मुळे रजेची मंजुरी घेऊ शकलो नाही. सेक्रेटरी (तारकेश्वरी) यांचीच तोंडी हे करून घ्यावी. तात्पर्यात नीतीनभाई - दिनेशभाई - मुंबईचे शिबिराची व्यवस्था P.C.C. कडून होईल किंवा काय या बद्दल पत्रव्यवहार आहे. तेथे ते जमल्यास राजकीय कार्यवाहीचा हेतू (दिल्लीस शिबिर घेतल्यास) करून काय होईल? मला वाटते हे फारसे संयुक्तिक नाही. यांना आपल्या स्थानिक आवश्यक असे काही दृष्टिकोणातून. मुळात एक Emergency Training Camp प्रांताला पाठवणे आहे पण तात्पुरत्या तात्काळ घेतलेल्या कराव्या प्रांतिक कार्यकर्त्यांना पण शिबिर देणे जरूर आहे. ती या वेळी दिल्लीस झाली तर Refresher Camp पण होऊ शकेल. १०-१५ दिवसांचा हा कमी-जास्त - मिटींग आपली असे मला वाटते. मुंबईस जमले जाणे नाही तर दिल्लीस घेतलेले कसे होईल? रेल्वे खर्च पडावा या हेतूने आपण जागेवर शिबिर घेतले. पण मला वाटते मुंबई किंवा दिल्ली येथे घेतल्यास हेतू साध्य होईल. स्वातंत्र्य दिनाच्या दरम्यान सर्व कार्यकर्ते आपापल्या प्रांतात असणे जरूर आहे व तोपर्यंत सदस्यता व्यवस्थित होऊन शिबिर २८-२९ तारखेस घेणे शक्य होईल. डॉ. कुंदरी येथे असतांना रजेची मंजुरी घेऊन थोडीफार चर्चा करून आपण राहता त्या प्रमाणे १९-२० तारखेस ही येथे आणि असतांना (तारकेश्वरी) यांनीच कुंदरीशी बोलल्यास कुंदरी ते जमवेल असे वाटते.

आपल्या पत्रावर प्रथम पत्र लिहिले.

सभा-शिबिर मुंबईस झाले तर पक्षाचे पदाधिकारी वरिष्ठ अधिकारी इ. ना बोलावणे येईल. पत्रव्यवहाराचे विवरण होऊ शकेल

...
by [illegible] प्रकृतीवर गेली आहे. डॉक्टर यांना हे विचारावे की
गरज्या करता जागरुक पाळण्याचा कोणता प्रकारचा व्यायाम करावा
हे कळावे? [illegible] मंत्र्यांना दाखवण्यावर आहे की? मी [illegible] दिवस
मंत्र्यांचा दाखवा कोणता प्रकार [illegible] पडावा (as a precaution).
पंजाब मध्ये cold wave आहे तेव्हा कोणता प्रकारचा [illegible] प्रकारचा
स्वरूपाचा असावा तापमान थंडीत प्रकारचा काहीच
फायदा नाही. मग वारंवार तो प्रकाराचा परिणाम असावा.
[illegible] प्रत्यक्ष प्रकारचा मी काहीच treatment केली नाही. मी
हे treatment प्रकाराचे करता येईल. तरी डॉक्टर यांचा सल्ला
विचारून कळवावे म्हणजे बरे होईल.

सध्या कुटुंबाचे पत्र आले आहे. आपण पाठवलेले पत्र मी
वाचले आहे. सुखरूप असल्याचे पत्र वाचून आनंद झाला. त्यांना १५-२० कार्यकर्त्यांची
भीती वाटत आहे. आमच्याकडे A.C. च्या विरुद्ध a कार्यक्रम [illegible] आहेत. आम

First fold here

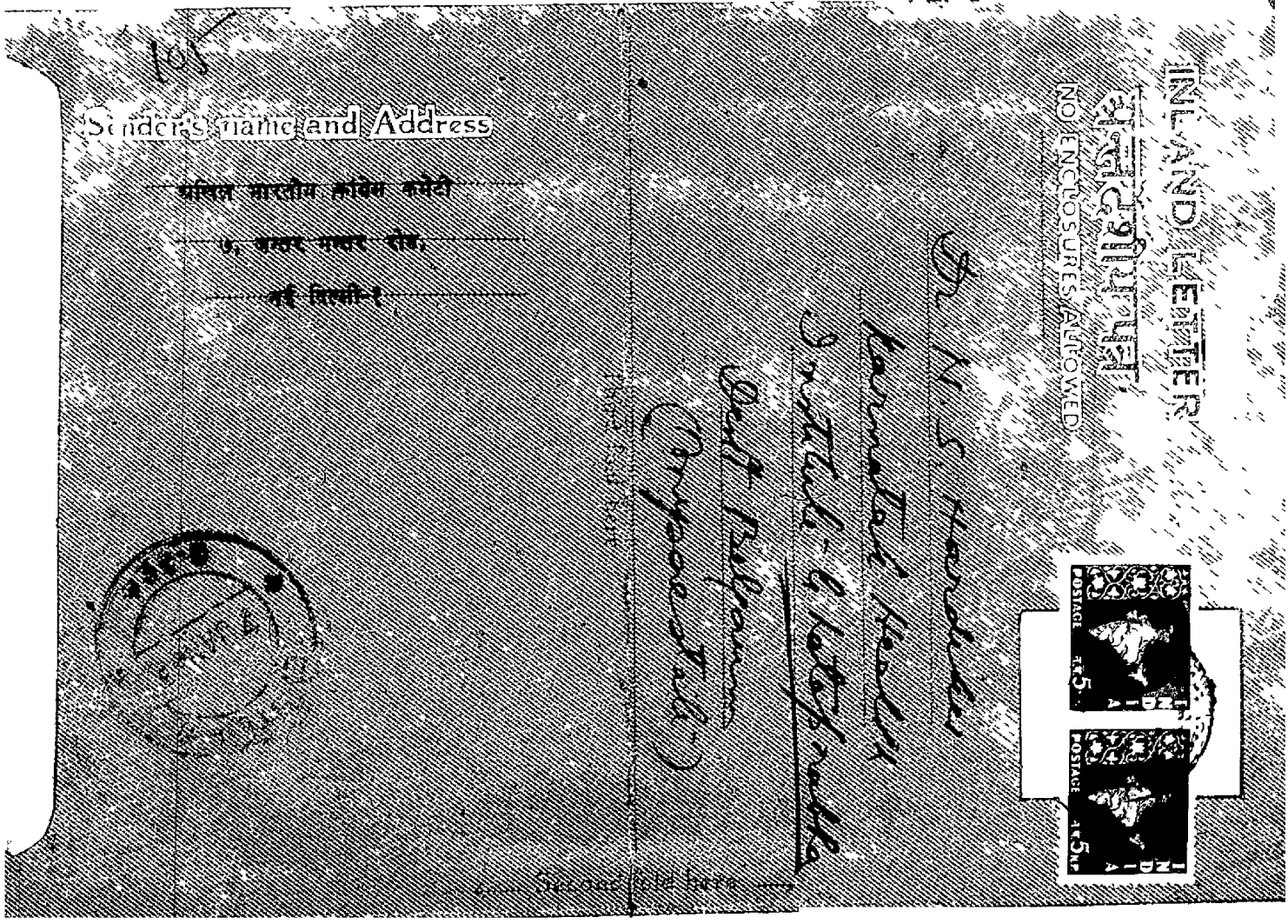

Second fold here

निरोप ~~काल~~ श्री रेणुका भी रेवानी बॅनर्जी (आपल्याकडे ३ दी १ दिवस) व मुलांचा मुरब्बीचा विचार १६-१७ तारखेचा होणार आहे.

टेलीफोन ४५८५१ (५ लाईन) तार: कांग्रेस

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी

७, जन्तर मन्तर रोड,
नई दिल्ली-१

७. ७. ६३

प्रु डॉक्टर,

दा २ चे पत्र व तार आपले दा ३ चे पत्र पण मिळाले.

१) प्रांतात डीसेंबर जानेवारी तिसरे काम दिसत नाही याचे एक कारण आपले वार्ता की सर्व होत असलेले काम सरकारच्या नावावर व मार्फत जाणार आहे दुसरे कारण आपले वार्ता की आर्थिक तुटीचे संवादाचे व काँग्रेस कमेटयांची स्थिती यांचा पहिल्या पेक्षा खालावली आहे काम कोण संरक्षण खेडात पैसा होता त्यामुळे काँग्रेसका पैसा मिळेलतरी A-B-C-D वर्ग पण एक emergency fund साठीच्या कडून मागितलेले होते तेवढा आणि नाही व प्रांतातापण येथून मदत करता आली नाही डी सेंकटरी आपल्यावरच्या बाकीत ही पत्रे करणार आहे चांदीकडे दिसेल. परंतु पण k k च्या हातात ते तारी काय करणार / k k चे पहिले आपल्याकडे आहेत आहेच. Central Citizen Committee (Cent) करता पैसे अजून करण्याचे काम ही त्यांचे वरच आहे: ~~असलेला~~ प्रांतात याचे ही अडचण. आपल्यावर व त्यांचा परिणाम आपल्यावर होत आहे हा अजून विचार करता करण्याचे आहे तारीफ आपल्या पत्रानंतर ही कार्यकारिणी/personal Cellen पाठवण्याचे सुरवात केली आहे व कमीत कमी ~~दो~~ एक असले आहे त्यांचे आपल्यावर (तारखेचे) स्थान, खर्च वगैरे finalise करून करावीत

२) ~~काम~~ ती नीट काम करू शकेल असा कार्यकर्त्या बाबतीत discuss करण्यात आडचण होणार नाही त्यांचे प्रदेश कांग्रेस कमेटी ची ~~सभा~~ समिती बद्दल थोडे पहाण जाणार, पुढचे नक्कीच ठरवले जाते

३) नुसत्यांचे ~~ते~~ आले आहे त्यांचे त्यांची पहाणी (विदेशी ते ठाकूर आहे मीत्यांना पत्र पाठवले आहे प्रांतीक बैठकीत त्यांचे जीवनात आपले त्यांचा पूर्व उपयोग करून घेणे) ~~आपले~~ ~~पत्र~~ ३ आ संघप्रेमी पहाण यांना बाजूस सारून काम करता आले पाहिजे) पण नवीन आईली यामा साहेबा तर पाठवले त्यांना ही पहिल्या पासून, योग्यता आहे. पण नवीन आईली यामा करवा दोघांचे पुन्हा बोलावणे ते दोघी गरहजर / कुणाहे नवीन आईली पुन्हा तार केली तेव्हा दोघांचे व पहाण आणि नाही असली त्यांनी ठाकूर केली! खरेतर ~~आपले~~ सर्वेक्षणरहित ठाकूर केले असतीतर त्यांचा काही अधिकार होता! ही नुकसान कारक आहे

(४) प्रांतातल्या काम चालू आहे. त्याचे रिपोर्ट प्रमाणाच्या प्रांतात. वरच नाही तर दिवस [illegible]

१५) दिवसानंतर रेजिमेण्टल दल चुकले. [illegible] आपण [illegible]
[illegible] कार्यालय [illegible] आहे. [illegible] कार्यालय [illegible] कार्यालय (Rly. Coy) आहे. [illegible] आपले [illegible] पत्ता c/o Rly. Coy. Purnia [illegible] Bihar हा आहे. [illegible] पत्ता c/o Regimental Centre आहे. [illegible] आहे. [illegible] पत्ता [illegible] Records Sena Bal office Jammu हा आहे. [illegible] पत्ता [illegible]

१६) [illegible] आहे. [illegible] आहे. [illegible] आहे. [illegible] आहे. [illegible] with a good feeling [illegible] आहे. [illegible]

१७) [illegible] आहे. [illegible] आहे. [illegible] आहे. [illegible] आहे.

टेलीफोन ४४८५१ (५ लाईन्स) तार : कांग्रेस

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी

७, जन्तर मन्तर रोड,
नई दिल्ली-१

१५-१-६३

प्रिय डॉक्टर,

आपको व्यापक पैमाने पर विकास योजनाओं के विचार करने, बनाने और उन्हें कार्यान्वित करने के बारे में बहुत कुछ करना है। हम लोग एक बहुत ही महत्वपूर्ण मोड़ पर खड़े हैं। हमें अपने दृष्टिकोण में बहुत ही सावधान रहना है। हमें अपने सामने बहुत से काम हैं। हमें अपने सामने बहुत से काम हैं। हमें अपने सामने बहुत से काम हैं।

डॉ. वेंकटप्पैया के बारे में मैं आपको क्या लिखूं। मैं उनसे कई बार मिला हूं। वे बहुत ही अच्छे व्यक्ति हैं। उनके पास बहुत से काम हैं। वे बहुत ही व्यस्त रहते हैं। उनके पास बहुत से काम हैं। वे बहुत ही व्यस्त रहते हैं।

मैं आपको यह भी बता दूं कि मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं। मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं। मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं।

मैं आपको यह भी बता दूं कि मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं। मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं। मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं।

मैं आपको यह भी बता दूं कि मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं। मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं। मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं।

मैं आपको यह भी बता दूं कि मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं। मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं। मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं।

मैं आपको यह भी बता दूं कि मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं। मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं। मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं।

मैं आपको यह भी बता दूं कि मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं। मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं। मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं।

मैं आपको यह भी बता दूं कि मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं। मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं। मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं।

मैं आपको यह भी बता दूं कि मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं। मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं। मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं।

मैं आपको यह भी बता दूं कि मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं। मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं। मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं।

मैं आपको यह भी बता दूं कि मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं। मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं। मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं।

मैं आपको यह भी बता दूं कि मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं। मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं। मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं।

मैं आपको यह भी बता दूं कि मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं। मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं। मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं।

मैं आपको यह भी बता दूं कि मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं। मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं। मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं।

मैं आपको यह भी बता दूं कि मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं। मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं। मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं।

मैं आपको यह भी बता दूं कि मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं। मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं। मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं।

मैं आपको यह भी बता दूं कि मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं। मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं। मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं।

मैं आपको यह भी बता दूं कि मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं। मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं। मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं।

मैं आपको यह भी बता दूं कि मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं। मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं। मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं।

मैं आपको यह भी बता दूं कि मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं। मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं। मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं।

मैं आपको यह भी बता दूं कि मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं। मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं। मैं आपके साथ काम करने के लिए बहुत उत्सुक हूं।

आपण पाठवलेली पत्रे आम्हाला मिळाली. पण आपली पत्रे आम्हाला आवश्यक आहेत. कारण अक्षर चांगले पण मजकूर कमी होतो.

110 बाकी विशेष नाही.

आ.
पु. ना. गाडगीळ

First fold here

111

Sender's name and Address

अखिल भारतीय काँग्रेस कमेटी

७, जंतर मंतर रोड,

नई दिल्ली-१

INLAND LETTER

अन्तर्देशीय पत्र

(NO ENCLOSURES ALLOWED)

Second fold here

Telephones : 45851 (5 Lines) Telegrams : CONGRESS

112

ALL INDIA CONGRESS COMMITTEE

7. JANTAR MANTAR ROAD
NEW DELHI-1

९-२-६३

प्र डॉक्टर,

आपले पोस्ट कार्ड मिळाले होते. आता आपली प्रकृती कशी आहे? दिवसेंदिवस थंडी कमी होतजात आहे. शिबिरे उघड्यावर असल्या मुळे येथे थंडी होती परंतु राहत्या घरात फारशी कमी होती.

शिबिरात जवळ जवळ ७७ जण होते. हे सर्वांचे कोणी ना कोणी तरी होते. येथे कोणीच नाही. ज्यांना ज्यांना कोणी ना कोणी आहे. फक्त लालबहादुर शास्त्री मंत्रिमंडळाचा गोत्या मुळे व काँग्रेस अध्यक्ष पद प्रकरणा मुळे यांना यावे लागले नाही. इंदिराजींनी शिबिराचे उद्घाटन केले व पंडितजी शेवटचे दिवस आले त्या मुळे शिबिरास फार महत्व आले. याशिवाय, इतर सर्व मोरारजी देसाई, इंद्रजीत, बाबू जगजीवनराम, के. के. बिर्ला वगैरे शिबिरास येऊन गेले.

पंडितजींना जो पक्ष पाठवले होते तो १३-१४ दिवसांनी त्यांना पोचला. सर्व लोकांचे उत्तर आले की इतर सर्वांकडून वेळ फार थोडा मिळाला. तरी ही

त्याला प्रत्यक्ष भेटलो. भेटीस आल्याच्या रागाची
गर्दी कमी झाल्यावर त्यांनी आपली कहाणी
डायरी काढून सांगितली की ५ ला दुपारी येतो.
त्या मुलाची त्यांना सांगितली होती की दुपारी येत
नसाल तर आम्ही सर्व येथे येतो. आपण बोलायचे
पाहिजे असताना त्यांच्या हकालपट्टीचा
फार आश्चर्य करण्या सारखे होते. पण त्यांचे
येण्या पूर्वी सर्वांना आनंद झाला. त्यांनी
बोलताना सांगितले की कदाचित उशीर होईल
त्या पूर्वी माझ्या कार्यक्रमाला काही पुरे करून
मी येथे आलो. वर्तमान पत्राला या सर्व गोष्टी आल्या
त्यांनी वृत्तांताच्या आरक्षण त्याच प्रकारे फोटोसह
रिपोर्ट तयार करून पाठवले.
धन्यवाद नाही.

आ.

स.वा इनामदार

संपादक पाठवलेल्या कागदावर रद्दी करून पाठवावी

टेलीफोन ४५८५१ (५ लाईन्स)

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी

, जन्तर मन्तर रोड,
नई दिल्ली-१

८.३.६३

पू. शंकर,

आपले दि. २८ फेब्रुवारीचे पत्र मी कुंबरूला पाठवून दिले आणि परत आलो. तेथील स्टोअर व पक्षाचे काही तक्रारी विषयीचे पत्र कुंबरूने सेवा दलाचे कार्य पहावे हा आपल्याचा उद्देश होता.

(१) स्टोअरची रक्कम बोलावून खात्याकडे गोळा केल्याचा व त्या प्रत्यक्ष अधिकारात आपल्याकडे राखण्याचा करून कुंबरूने पाठवी.

(आज स्टोअरचे मॅनेजर म्हणून काम करता असलेल्याचे जे नोंगीलाचा जाती चालू तोटेरा दिलेले (परंतु त्यांचे लक्षात राखीता. दिलेले) व स्टोअरचे काम दुसरे सेवादल आपल्याकडे सोपविले जाईपर्यंत चालू ठेवावे.

(३) स्टोअरचे काम करत असताना पक्षाचा व पक्षाच्या जो व्यवहार झालेला आहे त्याचा हिशोब ठेवण्याची व्यवस्था करावी.

(४) स्टोअरच्या मालाची तोडणी रक्कम वसूल करण्याची व स्टोअरच्या हिशोबाची कुंबरूने दर महिन्याचे रिपोर्ट पाठविण्याची व्यवस्था करावी.

(५) स्टोअरची कुंबरूने काम राज्य कार्यालयाकडे कमी करताना त्याची चार्जेस उचार केलेला पक्षाचे प्रचारी यांचे कर्जाचे खाते ठेवले.

(६) प्रदेश अधिकाऱ्यांची रक्कम बंधून त्यांना स्पष्ट सांगितले की यांची स्वतंत्र नियमित बंधून सेवादलाचे काम पाहावे. पक्षाचे काम करताच्या त्यांची जरूर नाही. त्यांच्या कार्यालयाचा पक्षाचे हा खोलीदार नाही. तसेच कुंबरूने घेतलेले तोंडी आदेश कार्यालयीन कार्यवाही करतीला. महाराष्ट्र, गुजरात यांना पत्र होणार असे सांगितले. पक्षाचे काम हे स्वतंत्र कोणी तिसरा व्यक्ती करावे. पक्षाचे काम पक्षाचे कार्यालयातून चालावे. पक्षाचे काम पक्षाचे कार्यालयातून चालावे. पक्षाचे काम पक्षाचे कार्यालयातून चाल

आपण जर [illegible] - म्हणजे सध्या नवीन नोकरीच्या नवीन
ऑफरा मंजूर झाल्या तर या बद्दल तुमच्या बायकोचे आणि मुलांचे
1) कार्यक्रमांचे जरी वर. काय बद्दल असंतोष दूरध्वनी/कार्यक्रमांचे
संघर्ष होणार नाही. कारण कुटुंबातील बायकोला आपल्या पतीने
प्रेम करता असतात. त्यांचे काही अडचणी आहेत - त्या-
त्या अडचणी आहेत. त्या अडचणींचा संबंध कार्यक्रमांचे
त्या वेळच्या पैशाचे अपेक्षितीशी आहे की नाही पण्यांशी
आहे बद्दल शंका नाही. मग त्या वेळ त्या कार्यक्रमांचे कार्य
काही शंका नाही. तोपर्यंत तो जरूर काही कर शकेल का? असा
या बाबतीत कुटुंबाचे assessment करण्या करता काही मार्ग
आपण पुढे पाहू. परंतु assessment करता plan of work and
necessary machinery यांच्याही चर्चा आहे. पुढे पाहूच. तो आहे
त्यांचे काही [illegible] वर शंका नाही. ही शंका नाही आहे. [illegible] आपण
evaluation committee तयार करणे आहे. या कमिटी [illegible]
या [illegible] बद्दल होता असतो तर, आपण कमिटी नेमणे चांगले आहे. [illegible]
[illegible] या कुटुंबावर काम करणारे [illegible] कुटुंबाच्या अडचणी [illegible]
[illegible] या [illegible] पण कुटुंबाचे [illegible]. पूर्ण understanding [illegible]
idea किंवा आपण [illegible]. कुटुंबामध्ये [illegible] कार्यक्रमांचे [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] First fold here [illegible] [illegible]

Dr. M. Schmalhausen

Wissenschaftl. Assistent

Institut

für

Systematische

Botanik

Universität

3 Bild Kern

Bitte deutlich Adresse

टेली फोन : ४०३२०
४३८७७
४५८७०

तार : कांग्रेस

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी

७, जन्तर मन्तर रोड,
नई दिल्ली-१

१७-३-६३

पूडॉकर,

आपको ता १२ चे पत्र मिळाले.

पुढे लिहिले P. धर्मराज नावाचे कार्यकर्ते अहेत. त्यांचा पत्ता Comrade House Puttur असा आहे. मी त्यांना आपणास भेटण्या बद्दल पत्र व तार पाठविली आहे व Paul Walker आहेत अगर नाही ते माहीत नाही. मला वाटते नसावा. पत्रात तो काढण्यात अडचण ही आहे की ती गाळ प्रदेश कांग्रेस कमेटीच्या अधिकारा तील आहे, आजपर्यंत कोडिकडून चालिला बदलावे याचा प्रयत्न करता होता. परंतु काकुरांकर अगर कोणी या बाबतीत फारच वाढत होता व आहेत पण कोणी काही करत नाहीत. कारण कोणाला नाराजी करण्यास कोणी तयार नाही. तेंव्हा तांत्रिक कार्य त्यांनी विना सेवकाचे ही नाही असे समजून काम करावे असे सांगत आलो व तसे पत्रात कळविले तोंडावर मी सांगितले. या बाबतीत काकुरांकर यांचे वागणे थोडे चमत्कारिक वाटले. निघताना काकुरांकर व महाडेश्वर त्रिकोणा काढता असे महाडेश्वर पण कळविले नाही. कोणी असले तरी तीन आठ असणे तरुणांच्या सारखी आहे.

त्यांच्या जागेवर नेमता येईल असा कार्यकर्ता कुणी नाही. काकुरांकर कदाचित डोनरचे यांचे नाव पुढे करतील. एवढे ते वाईटही यांचे नाव सुचवता होते. ~~तेंव्हा~~ तेंव्हा या करता थोडे थांकावे लागेल.

श्री कुमठे यांचे मी व आपण दौरा करावा या बद्दल पत्र आले होते. मी त्यांना १० तारीख नंतरचा कार्यक्रम ठरवावा असे कळविले आहे. आपणास ही गोष्ट अनुकूल आहे का?

BY AIR MAIL

हवाई पत्र

AEROGRAMME

NO ENCLOSURES ALLOWED

Dr. N. S. Hardikar
Karnataka Health
Institute
Gokulprabha
Post Balgaum (Karnataka)

Sender's name and address:—

भेजक : भारतीय आयुर्वेद कांग्रेस

उ. अंसारी मजार रोड,
नई दिल्ली-1

Core : 6"

First fold here

Third fold here

Second fold here

POSTAGE 10 NP

INTERIM GOVT. OF INDIA

Regd. No. D(C) 23

Regd. No. D(C) 23

११/१

श्री. डॉ. हार्डीकर

कर्नाटक हेल्थ इन्स्टिट्यूट

गोकुलप्रभा

पोस्ट बेलगाम (कर्नाटक)

दि. १७/१२/५४

प्रिय डॉक्टर साहब,

आपका दि. १६ का पत्र मिला. धन्यवाद. मैं आपके विचारों से सहमत हूँ. मैं आपको विश्वास दिलाता हूँ कि मैं आपके विचारों को कार्यान्वित करने का प्रयत्न करूँगा. मैं आपको यह भी विश्वास दिलाता हूँ कि मैं आपके विचारों को कार्यान्वित करने में आपकी सहायता करूँगा. मैं आपको यह भी विश्वास दिलाता हूँ कि मैं आपके विचारों को कार्यान्वित करने में आपकी सहायता करूँगा.

आपका/ही. [illegible]

आपली तार पक्षाच्या कार्यालयाकडे पाठवावी.

टेलीफोन ४५८५१ (५ लाईन) तार : काग्रस

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी
७, जन्तर मन्तर रोड,
नई दिल्ली-१.

१-४-६३

पुडाकर,

आपली २६ ची पत्र वेळेवर पाठवल्याबद्दल आपले धन्यवाद. मी जेवढा पंजाब फक्त फिरलो. मी जेथे जेथे गेलो तेथे तेथे पक्ष पाठवले होते त्यात हे दोघे होते. दोघांनी वेळोवेळी (पूर्वी प्रमाणे) बंगलोरला गेल्याशिवाय व पक्षाचे पक्षाचे प्रांतातून येऊन भेटल्याशिवाय त्यांच्या तक्रारीवर होऊ शकणार नाही. जो तेथेला वस्तुस्थिती राहील तेथेला त्यांचा बंगलोरवर व आपल्या कार्यकर्त्यांवर काबू राहील. त्यामुळे आपल्याकडील तेथेल्या प्रकारे संबंधितांच्या Type Letters पाठवून प्रांतिक कमिटी कडून होत नाही असे दिसते. पण त्यांचे हे म्हणणे चुकीचे आहे. हे पत्रावरून स्पष्टपणे स्पष्ट करणे वाटत आहे. दोन्ही पार्टीला पूर्वीप्रमाणे अधिकार दिले आहेत तो संघाचा कार्य-नाही तो शेवटी कमिटीत त्यांना स्पष्ट आणावी लागेल. त्यांनी मागणी होती की पार्टीचे वेगळे जाहीरनामे पाठवावेत. हे पण योग्य होणार नाही असे मी त्यांना कळवले होते. कोणी पक्ष [redacted] त्यांना जाहीरनामे पाठवले जातात [redacted], पण प्रत्येकवार वाचून काढणे शक्य नाही. दोन्ही पक्षांचे हे पत्र वेगळे पाठवले नाही वरावयास नाही. दोन्ही वेगळे जाहीरनामे पाठवले तर ते वेगळे वाचले जाईल. हे स्पष्ट करता येईल. पण ते गेल्या [redacted] वेळेला केले नाही. कधी कधी तेथे गेला होता तेव्हा केले नाही.

कस्तूर पक्षाची संघटना स्थिती संबंधी आपण वेळोवेळी पाठवली. या वर्षी प्रांतात Referendum Camps (जुन्या चालू ठेवायच्या) पेक्षा जास्त झाले आहे. कस्तूरचा गट हा कधी हारेल. त्या वेळी आपण अनुभवल्याप्रमाणे विचार करून पाठवावे लागेल. त्यांचे कार्यालय त्या वेळेला मोठ्या प्रमाणात वाढवावे आपण [redacted] बळकट करू. [redacted] करावे लागेल. तसेच करावे लागेल. तसेच करावे लागेल. तसेच करावे लागेल.

INLAND LETTER

अन्तर्देशीय पत्र

INDIA POSTAGE 10NP

Dr. H. S. Hardikar
Karnataka Veterinary College
Hebbal
Bangalore
(Mysore State)

Fold here

Sender's name and Address

प्रेषक का नाम और पता

Fold here

127

टेलीफोन ४५८५१ (५ लाईन)

तार : कांग्रेस

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी

७, जन्तर मन्तर रोड,
नई दिल्ली-१

Camp. Trivandrum
12.4.63

Dear Doctorji,

Namaskar. Your postcard. How much elated I became after your reading letter.! It was full of Compliments to me! I cannot say whether I deserve them or not, but the fact you have showered on me those meaningful words, mean that I have become worthy of them yes, Doctorji, I feel more Confident and firm in my work than before. I am striving my best to serve my motherland and I shall do so in the future also

In Kerala Slowly Sarvodal is ~~do~~ gaining ground I am glad of it It may take some more time to bring about the change, but gradual change I find as regards the sarvodal field yes. INCC discussed about the sarvodal activity and it appears they wish to develop the city front and later spread further. They approved my scheme and budget and the work is likely to start from that itself. It is a good sign as you said. I shall extend my Co-operation to them I had been to Hyderabad last month for a week to meet the workers And friends there also the field is quite wide & open. Under the oriental workers thought & approach to suit the modern youths mind, we may not succeed in an instan

Some of our workers I find feel difficult to change themselves

How is your health? I believe You have no trouble now a days. Are you moving ~~at~~ properly? I pray for your good health

Yours Sincerely

K Narayana

=

12/5

First fold here

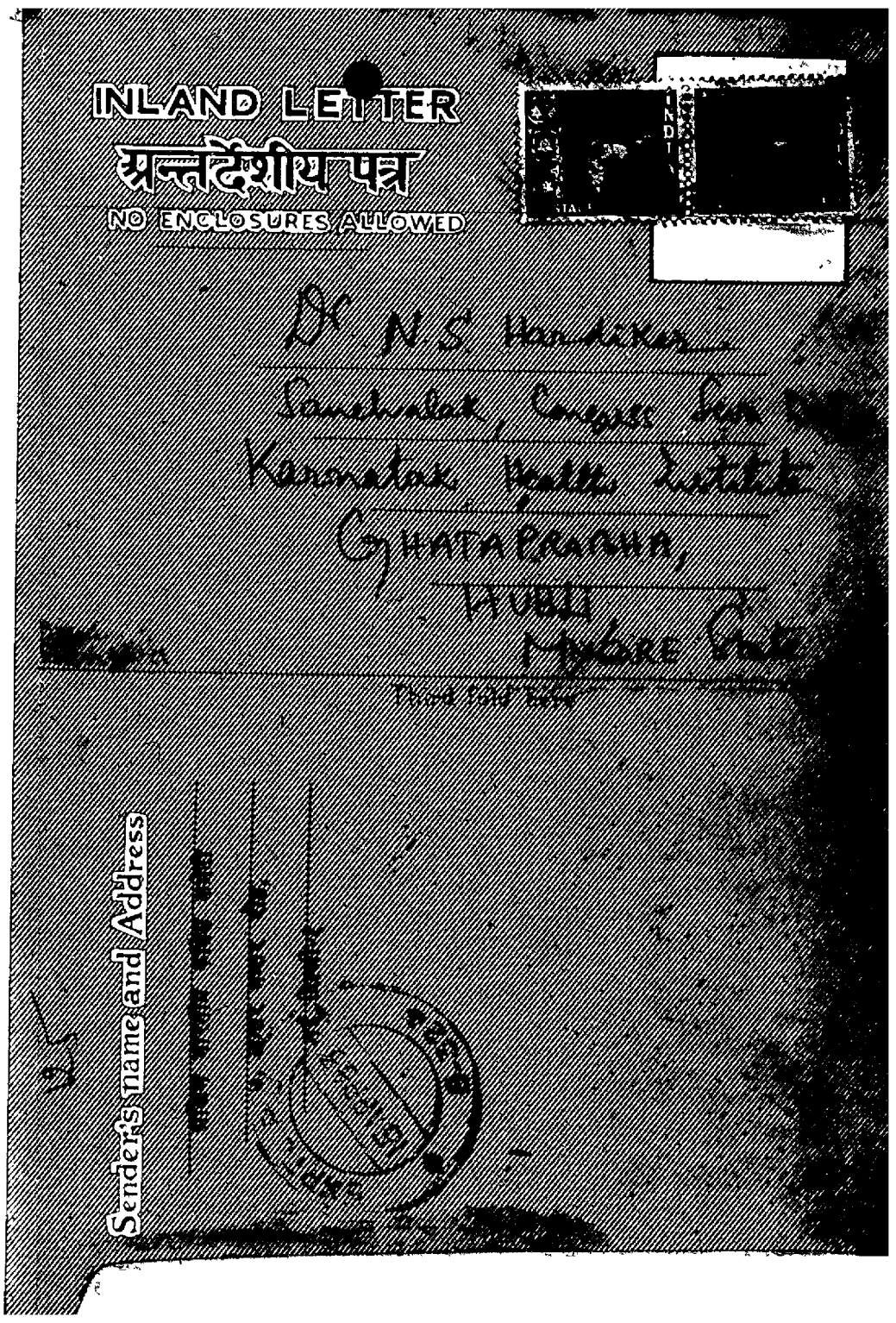

टेलीफोन ४५८५१ (५ लाईन्स)

तार : कांग्रेस

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी

७, जन्तर मन्तर रोड,
नई दिल्ली-१

१७.७.६३

पू.डॉक्टर,

A-I C.C. आधिवेशनाला करता मी येथे थांबलो होतो. काहीतरी खाण्याचा विचार आहे. येथे थांबल्याने दुसरे कारण असे होते की मी अंक सीताबरोबर दिल्ल्या करता अंक योजना पत्नी होती. वेळ ६ ते ६ हजाराचे होते. तरी अंक दिवस पडून राहिले होते. चोई ची बलवंत राय मेहता व काँग्रेस अध्यक्ष यांची सुद्धा त परंतु अंक होते परंतु स्वतःच्या हृदयात व्यक्त केले यांची करारी पार्टी होती. A-I C.C संपल्यानंतर के.ए. ना फोटो व तो अंजर करण्याला काय अडचण आहे त्या बद्दल विचारले. त्यांचे मृदपर्व तारखेप्रमाणे खर्च करा परंतु अंक १० ची काही माहिती करून ठेवली. मग त्यांच्या खर्चाचे Annual बजेट मांडण्या प्रमाणात करायचे ठरवले होते परंतु प्रत्यक्ष खर्चाचा प्रश्न आला तेव्हा तो ५०-६० कार्यकर्त्यांच्या बाजीवाचावर येऊन ठेपले. त्यांचे मृदपर्व अंकांना जाण्याला आदर व्यक्त करावे हे बोलणे कितीही चांगले दिसले तरी प्रत्यक्ष व्यवहारात ते आपण आणण्यासारखे आहे. म्हणून त्यांचे ते मृदपर्व मी स्वीकारले नाही. त्यानंतर दरम्यान स्वीकारले जाण्याला अडचण करता हजार रुपये अंजर केले बाकी नंतर पाठवू असे मृदपर्व. तेव्हा फिरवल्याला परवानगी घेतल्याचे तयारीत मी आहे.

आसामच्या कॉम्प्रेस करता हजार अंजर केले होते या बद्दल ही ६ ते तक्रार करत होते. त्याला काय पार्टीला व अडचणीला व अडचणीला वारंवार त्यांच्या तावावर काही होते अडचणीत ते त्यांना पार्टीला आहे.

मी बिहारच्या सरहद्दीच्या जिल्ह्या कडे व त्यानंतर को कोडमर (अंबरनाथ) जायचे असे ठरवले होते. तिकडे जाण्याचा विचार करता आहे. त्याच्या पलीकडे पडत आहे. तिकडून आसाम पर्यंत बस्ती जाईन व ता १० ला परत महाराष्ट्र वापस जाण्याला प्रथम प्रदेशाध्यक्ष दारा करण्याचा विचार. महाराष्ट्राच्या दौऱ्या बद्दल एक दोन गोष्टी आपणाशी चर्चा करायच्या आहेत त्या वेळी येऊ शकाल काय?

श्री. वारंवे यांचे पत्र आले होते, त्यावरून कुलपती व त्यांचे मधील
गैरसमज दूर झाला आहे असे दिसते. म्हणजे श्री वारंवे यांची अंक
गोष्ट स्पष्ट होता नाही. त्यांनी या पत्रात पुन्हा दोन वेळा "मी
आपली वर्करच आहे" वर्कर पेक्षा अधिक काय असणार आपली
असण्याचा काय दावा? सारखे. दोघांपैकी कोणाला काय वाटते हे महत्त्वाचे
नाही. प्रश्न कोणी पेक्षा आहे असणार आहे हा नाही तर
त्यांच्यावरची जबाबदारी आहे ती पार पाडण्याचा करण्याचा तो
पुरेसा वेळ व राखता असणार नाही हा आहे मी त्यांना पाठवलेल्या उत्तराचा
हेतू आहे.

गोवर्धन यांच्या पुढाकाराने झालेला काम अशाच कुवेत पुढच्या
खुलासा पत्रांवर आधारित आहे असे. श्री. खुरसाणे
पंचायत अधिकारी श्री नवीन आणि पुढाऱ्यांची (गोवर्धन)
व्यवस्थित आहेत.

एवढीच सध्याची वर्क आहे.

आपला
प. वा. [illegible]

First fold here

Sender's name and Address

[illegible]

INLAND LETTER
अन्तर्देशीय पत्र
NO ENCLOSURES ALLOWED

[illegible]

Second fold here

129

टेलीफोन ४५८५१ (५ लाईनें)

तार : कांग्रेस

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी

७, जन्तर मन्तर रोड,
नई दिल्ली-१

१. २. ४३

पू. डॉक्टर,

आपको ता. २ चे पत्र मिळाले. मी पूर्वी कळवल्या प्रमाणे विहीर आसगडा गेलो होतो. विहीर आसगाव पाकुस्तान व भूनेपालच्या सरहद्दीवर नवेगांव जंगल हद्दीत गांव आहे. तेथे रस्ता तयार करण्याचे काम आहे. लोक रहाण्याची वेगळीच्या ची व्यवस्था करण्याचे तयार आहेत. विचार असा आहे की सावरगावचे पु० लोक बोलावून एक आं. मो. सभा तेथे घेऊन व सभेस आंबेडकर पक्षाचे व स्थानिक पुढारी यांचा एक मेळावा घेऊन आंबेडकर पक्षाचे विचार आहे.

कोंढाडीवार (आसगाव) येथे रु ब्बारीव प्रांताचे शिबीर चालविण्यात आले होते तेथे दोन दिवस होतो. त्यांचे पण ५०. ६० कार्यकर्ते आले होते व त्यांचे तेथे सोय केली. सदर करण्याचे सर्व कार्यक्रम पूर्ण होईपर्यंत थांबावे होते. पुढील येथील चालकांचे कांही पत्र व्यवहार पत्रात वाचले आहेत. शिबिरात ८२ लोक आहे. ता १२ पर्यंत तो शिबिर चालणार. नागपूर येथे ता. २३ ला सकाळी एक आ. मो. सभा आहे. शिबिरार्थी शिबिर चालविणार आहे. ते तेथील सर्व चालवणार. मी रात्री वर्धेला येणार आहे. परंतु आपले दर्शनाची कांही गोष्टी प्रत्यक्ष भेटताना स्पष्ट होऊ शकतील. त्यांचे अनुकूलता पण आले आहे. बंधूंची काही येथील सर्व निर्णय व चर्चा आपण माझा निरोप घेऊन यावे.

दुसरी श्री देशपांडे आपले पण पत्र येथे आले होते. ते वाचून परत केले.

मी उद्या रात्री येथून तारीख १२ ला येथून कुंवरेज्याला आहे. तेथे ४ ते ६ पर्यंत राहीन. पुढे सी कमळापूरी

दरवर्षीच्या कार्यक्रमा प्रमाणे महाराष्ट्रात दि. ३ ते ९ ऑक्टो. या सप्ताहात
इतर सेवा संस्थांप्रमाणे आपली संस्था आपले आदिवासी बांधवांसाठी
कार्यक्रमांचा कसा उपयोग करून घेते याची माहिती मिळाल्यास आम्हाला
आनंद होईल. तरी लवकरात लवकर पाठवावी.

धन्यवाद.

आपला,
[illegible]

माझा पत्ता -

c/o L. V. Inamdar Govt Quarters.
A - 11 - 6
Bandra East, Bombay 51

First fold here

INLAND LETTER
अंतर्देशीय पत्र
NO ENCLOSURES ALLOWED

Sender's name and Address

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Second fold here

टेलिफोन (इंटरनेशनल) (साउथ) कांग्रेस

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी

७, जंतर मंतर रोड
नई दिल्ली-१

दि. ३

आपण आज्ञा नाही हे अंक वरील कार्यक्रम वरील आज्ञा नाही. सुटीत पुर्व गांधी जयंती व तेथील हाजगाडी च्या संबंधाने कार्यक्रमाची संबंधाने कार्यक्रम आयोजन करण्यात आले. पण त्यात काही विशेष अर्थ वाटत नाही. मी आज्ञा होता तेव्हा अनेक अर्थ संरक्षण आणली होती. पुरस्कार पाचशा पुरस्कार कार्यक्रम, गावकऱ्यांचा होता. त्यांनी तो बरोबर आला. वाटेत पाचशे खोडा आणला. अनेक कोट च कार्यक्रम आयोजन पडला. तेथे एक खोड्या स्वरूप कार्यक्रम होता. परंतु तेथील सीमांत घनश्याम च्या उपस्थिती पुर्व वातावरण होते. परंतु,

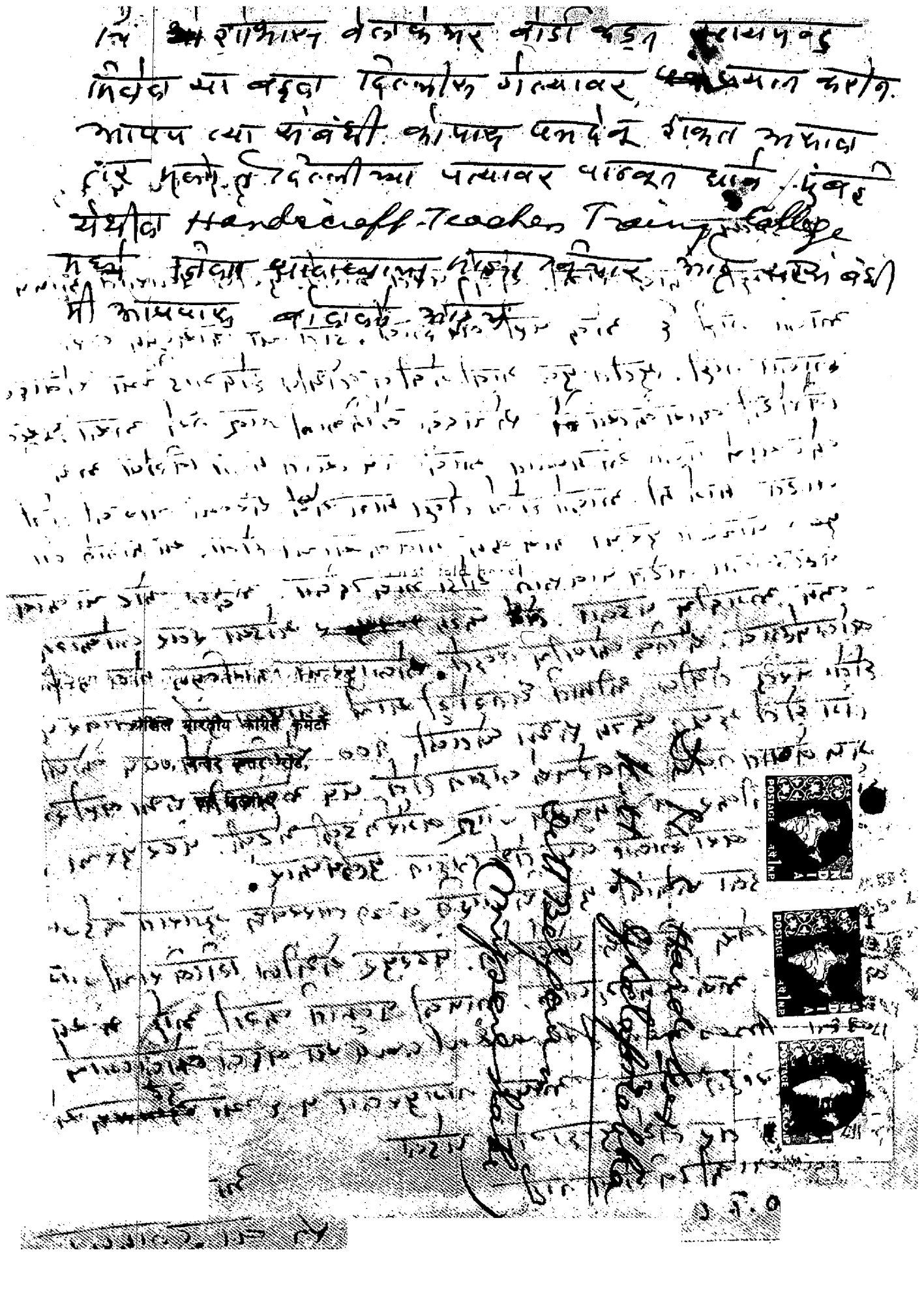

Telephones : 45851 (5 Lines) Telegrams : CONGRESS

ALL INDIA CONGRESS COMMITTEE

7, JANTAR MANTAR ROAD,
NEW DELHI-1

23.8.63

प्रिय डॉक्टर,

आपली तार पूर्वीच मिळाली.

मी अद्यापि सरकारी गोष्टी हाती. तेथे ज्योतीचे स्वागत पोंगडे झाले. जाहीर सभा व मिरवणूक. मिरवणुकीला १०० सायकली व २० मिरागती होत्या. तेथील हौसाबाई सरपंच कार्यकर्त्या आहेत.

ज्योती बरोबर कोणी नाही. नवीनकुमार पुढे दिवसांच्या अंतराने जाणे पुढचा सरळ तेथे टेकडीवर-कोटलात १ दिवस त्यांचे बरोबर राहणार व थोडे सायकलवर फिरणार. पटप्रश्न ती ज्योतीच्या - पूर्वीच पोहोचतील व आपण बरोबर राहतील.

रुक्मिणीबाई ज्योतीच्या येऊन जाऊन व्यवस्था करतील. विश्रांती तेथे देणे शक्य तेथे ती जातात. पंजाब-महत्त्व मुक्त संचारार्थ रेल्वे हाती तेथे गोष्टी होत. मोटारीचा फिरता स्वागत कक्ष होतो. ती तेथे गोष्टी होतात. आदी ती येथे आहोत. आज अमृतसरला जाता आहोत. ते ८ ऑक्टोबर जालंधर व तेथून उत्तरप्रदेश आणि करता करता जातील. व १८ ऑक्टोबरला

बंगलोरला पोचतील. सुवर्ण कुटुंबप्रमुख वेणूशंकर राहील. जास्त्याच्या कार्यक्रमात बदल करण्याची सोय राखली आहे. 136

तसेच आर्य रुक्मिणीराव यांच्या कार्यक्रमाचे (पुढचे) ~~आयोजन पुढच्या आठवड्यात रुक्मिणीरावची तब्येत~~ पाठवली आहेत. ~~सोबत तसेच आहे पाठवत आहे~~

टेकडीच नायक सहपूर आहेत K. सत्यनारायण आहेत. टेकडीत ३ प्रांतांचे प्रतिनिधी आहेत. हे शनिवारपर्यंत होऊ टेकडी त्यांना पोचून जाईल. यदा कदाचित कोणी दमला आणि थांबावे लागले तर त्याच्या जागेवर त्याच्या प्रांताचा मनुष्य पाठवला जाईल.

मी स्वतः कुटुंबप्रमुखांच्याशी विचार करतो आहे. टेकडीत सर्व आनंदात आहेत.

आ.

के. वा. देशपांडे

Dr. Hardilar

CONGRESS SEVA DAL

VISIT TO MYSORE, KERALA AND TAMILNAD

9th October to 5th November, '63

I left Delhi on 9th October and reached Bombay on 10th. In Bombay I met the Seva Dal workers and addressed Officers meeting. I also visited the M.P.C.C. Office but the Seva Dal workers had gone to Poona with the 'Flame'. I went to Ghataprabha on 14th. The 'Flame' party reached there on 15th. Dr. Hardilar had arranged a very good programme for the reception and he had made necessary arrangements for the stay of the 'Flame' party. He had called some old workers of Seva Dal to attend the 'Flame' reception. As soon as the 'Flame' arrived it was received by Dr. Vaidya, the C.M.O. of the K.H.I. and was given a guard of honour by the trainees of the Nurses Training Centre. A meeting took place in the evening. It was addressed by Shri B.S. Divakar and Shri D.P. Karmarkar in addition to Shri Navinbhai Shah, Shri S.N. Subbarao and the members of the 'Flame' party. The occasion was unique and encouraging as the 'Flame' party had come to meet Ghataprabha, the founder and the Sanchalak of the Seva Dal. The old workers of Seva Dal were also introduced to the 'Flame' party and the audience. On 16th morning the 'Flame' left for Belgaum. I accompanied Dr. Hardilar to a nearby village and Belgaum where reception to the 'Flame' party was arranged.

I reached Hubli on 17th and attended the Rally held in honour of the 'Flame'. About 275 volunteers in uniform were present in the Rally. The 'Flame' party paid a visit to Shri Kamrao Shivade's house where the Hindustani Seva Dal had its Head Quarters from its inception. It also visited the grounds of the old Karnatak Press where the first shakha of seva dal was started.

From Hubli I went to Mysore and thereafter to Viraj Peth. At Viraj Peth I met the volunteers and talked to them, also I addressed volunteers at Che..... About sixty men and women volunteers were present in each place. The D.C.C. President, Shri Narayan Murthy had taken keen interest in Seva Dal activity. He had arranged a district rally of about 300 volunteers. Shri Lakke Gauda, the District Organizer is doing good work. But he is rather inexperienced and shy. From Viraj Peth, accompanied by Shri Narayan I went to Madurai via Cannanore and Coimbatore. Here I came to know that the Cannanore rally was postponed due to Panchayat elections.

The workers and volunteers of Madurai seemed to be very enthusiastic. Early morning at 3.30 a.m. they had come to the station for Guard of Honour. There were about forty men and women in uniform. At 8 a.m. I had a Flag Salutation function. Afterwards I went to visit the houses of some ~~office~~ of our volunteers. I also visited the DCC Office. The record in Seva Dal Office was not complete. At 4 p.m. I visited another unit of Seva Dal. There were about fory in uniform. In the evening I addressed a Congress workers' meeting. The DCC President presided over. About 150 workers were present in the meeting. In the meeting six Mandal Congress Committees announced that they would get uniforms for Seva Dal volunteers and ~~develop~~ start Seva Dal Units.

From Madurai I came to Coimbatore. At Coimbatore I was called in by the College of Social Work to give and talk to the Post-Graduate students. I limited my talk to the Kendra activity of Seva Dal. In the evening I presided over the closing function of a training class. It was practically a public meeting and continued till late at night. In the afternoon I inspected the District Office of Seva Dal. The record was incomplete. It was strange that inspite of the presence of Shri Narayan the work in the city and district was not weal organized nor the office was properly maintained. I have drawn his attention to these things. I hope he will look into it and do the needful.

From Coimbatore I came to Mysore. Mysore had arranged a rally of volunteers from nearby districts. About 800 volunteers including 100 from Tamilnad and fifty from Kerala also participated in the Rally. It was inaugurated by Shri Nijalingappa, the Chief Minister of Mysore on 25th October. I also addressed the volunteers. Dr. Hardilar arrived at Mysore on the same day. The Mysore City Congress Committee had formed a Reception Committee for the Rally and the D.C.C. and other Leaders had made elaborate arrangements for the success of the Rally. The Reception Committee was not a decorative body but was an active one and every member trued his best to do the work alloted to him. It was an ideal combination of Congress leaders and Seva Dal workers working for Seva Dal programme. On 26th the volunteers undertook Shramdan work of road construction. The same day the '40th Year Flame' arrived from Bangalore. It was received by the volunteers and all prominent Congress men in the City. The 'Flame' party after reception marched in procession through the city. The closing function of the Rally took place on 27th morning. ~~Shri Moha-mad Ali~~, the DCC President presided over the function.

I left Mysore on 28th and reached Bombay via Chapra-bha. In between I visited Sangli. Just to congratule at the Seva Dal workers and the Congress leaders for impressive programmes they arranged for the reception of the Flame. It was a uniqere thing that all the office bearers of the Congress and of the Panchayat accompanied the Flame in Seva Dal uniform through its tour the district. They also presented the Flame with a purse at each place.

From Bombay I went Jaipur for the AICC Session. and returned to Delhi on 5th Nov.1963. At Jaipur the arrangements for delegates etc were very good but I was pained to find that no consideration was given to the stay and food arrangements of volunteers. I have drawn the attention of the P.C.C. President to this thing.

(S.V.Inamdar)

6.11.63.

Telephones : 45851 (5 Lines)

Telegrams : CONGRESS

ALL INDIA CONGRESS COMMITTEE

7, JANTAR MANTAR ROAD,
NEW DELHI-1

१३१

६-११-६३

पू. डॉक्टर,

मी काका येथे आलो. जयपुर हून पाठवलेला पत्र मिळाले असेलच. ~~काल~~ A.I.C.C. चे ठराव व इतर साहित्य पाठवून देण्या बद्दल श्रीसुरसाळे यांना मी सांगितले होते त्यांनी पाठवले का?

आपले तार चे पत्र काल वाचले. शंकटी जी भीती वाटत होती ती पडण्यं. फरूर हून ज्योता योग्य तेकी तिं धू शकती नाही. ~~ने~~ फैसूर स्टेट मधील काही या ठिकाणची व अव्यवस्थेची कारणे मिळाली आहे पत्र ही कृष्णन् यांना पाठवले आहे. कृष्णन् यांचे बद्दल जयपुर येथे फैसूर P.C.C. च्या पदाधिकाऱ्यां बरोबर बोलणे पार होती पण तेथे तीव्र पर्व कोणाची गाठ पडली नाही. कारण त्या संबंधी काही करावयाचे असल्यास P.C.C. ला विचारणे धेणे जरूर आहे. दुसरा मुद्दा त्यांचे जागेवर कोण? याबाबत पहिले डी. देसराज असे आहे तो तर अगदीच निरुपयोगी आहे. कृष्णन् ला कोणी दुसरी बद्दल त्यांचा विचार आहे व तसे त्यांना

मी कार्यालयीन आहे. P.C.C. च्या पदाधिकाऱ्यांबरोबर बोलणे अत्यंत गरजेचे असल्याने येणे शक्य होणार नाही.

याबाबत सविस्तर चर्चा करण्यासाठी आपल्याला सोयीची वेळ कळवावी. आपल्या सोयीनुसार काय ठरवले हे मला कळवू शकता अगर सोयीची वेळ मी ठरवून देऊ शकतो. आपल्या सोयीची वेळ कळवावी.

~~मला~~ आपली प्रकृती कशी आहे. मुंबई इत्यादी ठिकाणी परवडेल गाडीत बरोबर होईल. मला सदर प्रकरणाच्या त्यांचा विचार आहे - हा महिना अखेर.

तारांबाद्दल कुठे आलेला आहे. श्री. नंदकुमार देवाडकाचा त्यांनी कोल्हापूरला तातडीने पूर्ण करण्याचा करतां येईल आहे.

आ.

प. वा. जोशी

Telephones : 45851 (5 Lines)

Telegrams : CONGRESS

ALL INDIA CONGRESS COMMITTEE

7, JANTAR MANTAR ROAD,
NEW DELHI-1

141

१५-११-६३

पू. डॉक्टर,

सोबत ट्रस्ट डीड मसुदा करुन पाठवत आहे. याबद्दल वकीलांचा ड्राफ्ट पाठवत आहे. याबद्दलही मी आपणास बोलणी आहेच. जी काही व तेवढ्यार आपले बरोबर बोलणी. हा ड्राफ्ट पाहून त्याला काय बदल करावा हे पाहून कळवावे. म्हणजे तो तयार करुन सोबत पाठवून देता येईल.

त्याचा पहा वकीलांचा रिपोर्ट तयार करुन आहे

आपल्या खर्च मार्गदर्शनाबद्दल करता रक्कम पाठवत आहे. तो तोच पहिला चेक असतील मार्गदर्शनाचे काम तो पाहातील. त्यांचा पत्ता दिला तरी स्वतंत्र मानधन करुन द्या आहे

माझा काही मुक्काम परत आला त्यांचे पत्र किंवा त्यांचे विलासबद्दलही त्यांना आपण मदत करावी.

Hi आपल्या मेसेजच्या प्रमाणे विक्रम पाटीलचा
आतेर पर्यंत पाठवले. काल बजाट वर पूर्ण होत
आहे. त्याचे काल payment करता येईल.
इकडील सर्व नीट चालू आहे. मी १८ तारखेस
कोल्हापूरला जाईन. ३ दिवसांत परत येईन.

आई,
सं. वा इनामदार

Telephones : 45851 (5 Lines)

143

Telegrams : CONGRESS

ALL INDIA CONGRESS COMMITTEE

7, JANTAR MANTAR ROAD,
NEW DELHI-1

दि० २८६०

२२.७.६२

पू. डांगे,

सोबत माधवराव बामणीयाच्या पत्राची नेमकी प्रकाशन वेळेबाबत चर्चा करावी लागेल. माधवराव रिपोर्ट बद्दल सोबत आणखीन आणखी प्रश्नावली पाठवली आहे. ती पाठवावी लागेल. तसेच तो गोपालनला अंधारात ठेवून पक्षाचा कार्यक्रम आखणे.

स.

य. वा. चव्हाण

Telephones : 45861 (5 Lines)

Telegrams : CONGRESS

ALL INDIA CONGRESS COMMITTEE

7, JANTAR MANTAR ROAD
NEW DELHI-1

९. २. ६७

पू. डॉक्टर,

जवाहर ग्राइंड १२ ६३ ची तार आपण कडे पाठवत आहे. आपण सही केलेत ती परत करावीत. फोटो वर आलेली तार पण सोबत पाठवली आहे. प्रत्येकाची संपूर्ण माहिती तपासल्या शिवाय Judge करणे कठीण आहे व शेवटी सर्वांच्या माहितीवर वेळेवर सर्व होणे आवश्यक आहे. हे काम २ दिवसांनी पूर्ण होईल असे वाटते.

१. गायकवाड यांना त्यांच्या सर्वांगीण पाठिंब्याच्या प्रकाशनाबद्दल
२. मोठ्या तारांच्या यादीसह रेंची पाठवा.
३. जवाहरलाल जेव्हा यांची ज्योती वरोबर राहत होते व नंतर पूर्व जर्मनीला जेव्हा व नंतर फोटोग्राफर्स च्या गैरहजेरीत संपूर्ण कार्यक्रम वेळ वगैरे ची माहिती घेतली.

परत पाठवत आहे :- प्रत्येक कार्याची व्यवस्था, योजना, वेतनक्रम व्यय प्रकार निर्णय कसा करता येईल कार्यक्रम कार्यालय व्यवस्था बोलावणे इ. कार्यक्रम कसे त्यांची अंमलबजावणी करणे, सर्व करणे, निवडणुकी सारख्या कसे करणे वगैरे.

४. आकाश पत्रे. हा फाईल कुठला सर्व वर्षभर राज्य सरकारे निर्णयासाठी राष्ट्रीय स्तरावर पाठवले तर वर्षभर त्या दिवशी

145 आपण या वर्षाच्या सुरवातीस निर्णय घेतले. करू वर्षे. पुढच्या आणखी गरज पुढेचा अर्थ हो ~~का~~ आहे. या वर्षी हे प्रकाशन प्रश्नी केले. ती फक्त जोर अंकन करून घेतले. ~~पुढच्या~~ ~~वर्षी~~ आपल्या ची व त्याच्या सर्वांची संपूर्ण जबाबदारी प्रश्नी घेतली होती. त्यानुसार जबाबदारी हे हजारो पत्रांचा आहे. निवडणुकीच्या खर्चाचा हिशोब ~~सर्व~~ सादर करणे. यात सर्वांना जबाबदारी ~~सर्व~~ ९८०० = ९८०० रुपयांचा हिशोब दिला. ही जबाबदारी वेळेवर केली जाईल.

आपण ~~सर्व~~ येथे आहोत. दरवर्षी ~~सर्व~~ काम करून तयार आहेत. आपले पुढचा ~~सर्व~~ आहे. त्यांनी आपण जबाबदारी सर्वांना विचारले आहे. त्यांनी आपण सहभाग केली आहे. पुढील सुरुवातीस ~~सर्व~~ सहभाग मोठा होईल व त्यात जबाबदारी ३८.३८ हजार ~~सर्व~~ हिशोब होईल. ~~सर्व~~ पुढच्या जबाबदारी, निवडणुकीत ~~सर्व~~ पुढच्या सर्वांना सहभाग करता येईल. हा ~~सर्व~~ आहे. आपण सुरुवातीस ~~सर्व~~ हिशोब (आपल्या) आपल्या स्वतंत्र जबाबदारी व त्या ~~सर्व~~ हिशोब प्रकाशन करावे. ही ~~सर्व~~ हिशोब ~~सर्व~~ पुढच्या ~~सर्व~~ पुढच्या ~~सर्व~~ ~~सर्व~~ ~~सर्व~~

Telephones : 45851 (5 Lines) Telegrams : CONGRESS

ALL INDIA CONGRESS COMMITTEE

7, JANTAR MANTAR ROAD,
NEW DELHI-1

2

ત્યાંની કુલની રચના અંગેની માહિતી જો સંવાદદાતા કરી
ટૂંકી ટૂંકી માહિતીઓ વ આંકડાની પુસ્તક
પ્રદેશ કચેરીએથી સંવાદદાતા વ ખાસ કાર્યકર્તાઓ
ત્યાં પ્રચાર કાર્ય કરવા જાય ત્યારે પણ ઉપયોગી થઈ પડશે. ત્યાંની
સ્થળ ખાસ કરીને દર્શાવતા નકશા તૈયાર કરવા. તેમજ ત્યાંની
વાટવા જેવી મોટી મીલ્સ ત્યાંના સાંગઠનની માહિતી વગેરે
જો કોંગ્રેસ નીરક્ષણ પ્રશાસન અંગે ડૉ. આંબેડકર દ્વારા
દ્વારકે પ્રકાશનો કાઢ કરવા પડશે. પરંતુ તાલુકા
જીલ્લા સંપાદક વ જીલ્લા સંવાદદાતા પાસેથી પ્રથમ
જો પ્રથમ સ્થાનિક પ્રકાશનો તેમજ દાદી સંબંધી તૈયાર
માહિતી પણ તેઓને કામ સોંપાય... કરી કરવી પડશે.
આ કામકાજ સંબંધમાં ખાસ (Book) પણ
રાખી કરવી પડશે. જો ત્યાંના પ્રેસના વ્યવસ્થા સંબંધી
આવે. તો આવ્યા પછી આપવા પાછળથી.

આપ આપણે જોયા પરથી પાછળથી કુલ ચાર
પત્રો લખવા. આજ કુલ ચારે કુલ પર આવી ગયા
ત્યાં કુલ ની ટૂંકી માહિતી, જેમાં પ્રદેશ ના ત્યાંના સંસ્થા
સ્વીકારવી જોઈએ વ્યવસ્થા સંબંધી

कुणाच्या वडिल अडचणीत आहे की ते त्यासाठी आर्थिकदृष्ट्या आपले काही कर्तव्य आहे
like त्यात प्रमाणुसार्थान करावर अवलंबून राहत आहे हे ते
~~काही~~ समजून शकत नाहीत. त्यांना वाटते की ते
फक्त वरची वरची दिसत करता करता तेवढा तसेच
करावर आहे. खरं म्हणजे पडायला आई-आप्पा वाट पाहत
आहे की ती व्यक्ती कर्तव्य पार्टीत्या पुर्ण आणि योगदान
अडचणीत आली आहे. कुणाच्या वागण्याची जाणीव
ठेवण्याचे मानसिकदृष्ट्या आवश्यक पायरी होती.

ही प्रोसेस सध्याला पण चालू आहे या कोर्टातील
कोर्टात procedure follow करावयाचे पार्टीत आहे.
ते चालत आहे. व ~~काही~~ वादी कोर्ट बनवून त्यांनी
कुठे नांदायला हवे ठरवून करून द्यावी त्याप्रमाणे
पोलीस C.O.C. तयार करायला पुरेसा योगदान मुलगा
यांनी कोर्ट पहावे असे सुचवले आहे. यात Alimony
यांनी कोर्ट पहावे असे सुचवले आहे. यात Alimony
कोर्टविचारण्याचा प्रश्न येत नाही, कुणाच्या
कमाईवर त्यांचा हक्क आहे त्यावर
कोर्टात मोफत करते. त्यासाठी करण्यात पुर्ण त्याला कोर्ट करण्याचे
कोर्टात मोफत करते. त्यासाठी करण्यात पुर्ण त्याला कोर्ट करण्याचे
full scope कोर्टात मोफत वादी-प्रतिवादी
आहे. त्यांनी वकील वादी-प्रतिवादी आहे. त्यांनी
वकीलाने आपण कोर्टात पोहचा Handle करतो.
वकीलाने आपण कोर्टात पोहचा Handle करतो.
कोर्टात नाही. आपण प्रयत्न करतो आहे?

आई
तुमचा हनुमान

148

दिल्ली

2-3-६४

पु. डाकेर

संबंधित Collection

statement पाठवत. ६ वाजे

हरिजन सेवक संघाचा.

सेक्रेटरी नेवस्कर यांचे

पत्राचा पुढे वर्ष झाला.

कोल्हापूरचा दौरा

आटोपून मुद्दाम. आपली

प्रकृती बरी आहे ?

आ.

य. वा. चव्हाण

Telephones | 45851 (5 Lines) Telegrams: CONGRESS

ALL INDIA CONGRESS COMMITTEE
7, JANTAR MANTAR ROAD,
NEW DELHI-1

९-३-६४

पू. डॉक्टर,

आपले ता १८ चे पाऊ मिळाले.

आपण रहो करता, वाचकांची प्रशंसा पत्रे मिळाली.

(१) फक्त आपण प्रथम दोन वर्षांचे गोळा केला. तोच आपण कायदेशीर average काढला पाहिजे. पण त्याचे वेळी आपण दिवसेंदिवस आपले जी आपेक्षे पेक्षा फारच कमी फंड मेंबरशिप जाला. शिवाय सर्व पुस्तकांचा प्रतिकात्मक व्यवस्थित हिशोब ठेवण्यास पाहिजे. तो पण मिळवता मिळवता नाकी नऊ आले. तेव्हा आहे त्या स्थितीत व संपादनाचे कामाचे दृष्टीने व्यवस्था स्वरूप ठेवले पाहिजे. ज्येष्ठीस्था वेळी तर वरील घेतलेली स्थिती ची ज्यारत योग्य ती कल्पना आली. कारण संबंधित अधिकारी प्रत्यक्ष चर्चा करू शकतात.

(२) आपण आता पर्यंत साहित्याचा आढावा घेऊन करता संघटनेचे अगर कार्याचे तौलनिक मूल्यमापन करावे आहे. हा. विचार रोजा २ वर्षा नंतर झाल्यास संबंधित व्यक्ती व संस्था यांचा कार्याचा योग्य अर्थ लावता येऊन त्यांचे कार्याचे मूल्यमापन करणे योग्य होईल. आपण तसे १-२ पत्रात सांगितले होते. त्या बाबतीत आपल्या पत्राची वाट पाहत होतो. तेव्हा पेक्षा ३ वर्षांचा (त्याचे अंक काढावयास) Record पत्रांचा अगर शोधितांची संख्यावाचा माहिती असेल. परंतु त्या कार्याचा प्रभाव पाहता सूचना करू शकतील अशी संख्या बाहेर ची आपली अपेक्षा नाही, असे हे काम पूर्ण करण्यास - ना पुरेसा वाव व त्यास १०-१५ हजार रु. पर्यंतची खर्च ची व्यवस्था करावी लागेल. शिवाय आपण सुचविल्या प्रमाणे ही पहिली पहुचशीर रेकॉर्ड पाहिजे व त्यांचे तसे मूल्यमापन संबंध वाटतो मूल्यमापन हा स्वतंत्र प्रश्नाचा विचार झाल्यावर

तसेच आई, भूतपूर्व खरे यांच्या वैद्यकीय सल्ल्याने काही ~~काही~~ सुधारणा विचारात घेऊन अधिक चर्चा होऊन. यावरून शेवटच्या दिवशी Tentative vision of several deal या वर पुन्हा दिवसभर चर्चा चालली. तिच्या आधारावर काही करार, आवश्यक अटी आणि आपसात वाटून अंकडतार मोजणे, चक्रवर्त्या प्रमाणे आपण वाटेकरू म्हणून कोणते नेहरूंनी बसवावे. या सर्वांच्या विचाराचा मुद्दा जरा vague होता म्हणून वाटला.

(३) मुसद्दे अंतिम होते. दोन दिवस होते. त्यांच्यावर बहुतेक आपसात विचारविनिमय, त्यांना काही करावयाचे काही फेरफार सुचवून दिल्या होत्या. त्या संबंधीचा प्रकार. (अ) देशांतराच्या बाबतीत मला consult करून ठरवावे. ब) सरकारी-यांच्या तेफ्यूका व बंदरी संबंधी बोलण्याच्या बाबतीत करावयाचे. क) यादुद्ध प्र. का. कमेटी संबंधीच्या घटनेत हात घालण्याचा नाही संबंधी जागृत असावे. ड) त्यांनी आपल्या तरी विधायक सरकारी आक्षेपार्ह करावाई. त्यांनी तेफ्यूक संबंधी काही कडू ratify करून घ्यावी. ई) पंतप्रधानपदासंबंधी, तेवढ्यांनी काही तात्पुरती व्यवस्था करण्याचे प्रयत्न करावे. याशिवाय काही होते ते!

४) आपल्या चारित्र्याचा फायदा बघून व ट्रस्ट डेव्हलपमेंट करण्याचा बहुतेक अनिष्ट शेवटी काही बोलणे झाले. आ. रे. वा. रवाना झाले.

first fold here

Sender's name and Address

All India Congress Committee

7, Jantar Mantar Road,

New Delhi-1

INLAND LETTER
अन्तर्देशीय पत्र
NO ENCLOSURES ALLOWED

Second fold here

Telephones : 45851 (5 lines)

Telegrams : CONGRESS

ALL INDIA CONGRESS COMMITTEE

7, JANTAR MANTAR ROAD,
NEW DELHI-1.

१६.३.६४

पू. डॉक्टर

मागील पत्रांत लिहिल्या प्रमाणे सावंत आहे. प्रकाश इंटक पाठवत आहे. पैकी नं १ इंटक दरवर्षी प्रांताना पाठवला जातो. त्याची इतर नोटस पूर्वी व्यवस्थित होत. या प्रश्नाला दिलेल्या उत्तरावरच त्या प्रांता वरोबर आपल्या-यांचा संबंध प्रत्यक्ष विचार पूरक तो करत असतो. दवाची स्थिती पाठवणे प्रश्नाच्या उत्तरासाठी आहे

~~पुरक नोट~~ हे पुरक इंटक मधील प्रश्नावर १९६३ या वर्षात चर्चा झाली होती. त्याच्या नोटस आहेत तेवढ्या. मात्र या वर्षात वर्षाच्या सुरवातीस काय करायचे याचे विचार काय आहेत हे सांगता येण्या-करता हो प्रश्नावली तयार केली होती.

सेवादलाची स्थिती समजत घेण्या करता ती त्या वर्षा पुरतीच हे प्रश्न ~~प्रांताला पाठवले~~ नव्हते. सर्व प्रांतिक आधिकाऱ्यांना पाठवले होते. परंतु उत्तर फार

आली नाही. ती आली तर फार अडचण होईल.
प्रत्येक जिल्ह्यातील कार्यकर्त्यांना आपल्या संघटनेचा
विचार करावयास लावण्याचा करता हे तीन प्रयत्न
केले गेले.

हे तीन्ही रिट याचिका दाखल करण्यात
आल्या व नवीन अशी वेगळी रिट याचिका
या कामाचा वेगळा असा केला आहे.

अ.भा. कार्यकर्त्यांनी या जिल्हा जिल्ह्यातील प्रश्नांचा
या दृष्टीने तर कोण्या कोण्या जिल्ह्यावर जिल्हा
दौरे व तेथे प्रभावी संघटन उभे करण्याचा प्रयत्न करावा.
व्याख्यान प्रवास ~~सहलीचा~~ व्याख्यानातून नवीन कार्यकर्ते निर्माण
व्याचा संकल्प आहे त्याकरता पण प्रयत्न करावा.

अ.भा. कार्यालयाची आर्थिक आरतीय प्रोजेक्ट व
आर्थिक व्यवस्था यांची चोखवाव व दोन्ही कार्य नवीन आर्थी
चोखवावेत.

व्याख्यान प्रवास - प्रत्येकाने जिल्हा जिल्हा दौरा आखून
दौरे. संवाद साधा करता Campaign group ~~clerks~~
~~सुरु~~ करण्या करता प्रयत्न करावा. दहा ~~दिवस~~ १५ कार्य
कार्यकर्ते दिवाळी ~~दिवाळी~~ कॅम्पेनिंग ग्रुपचे आयोजन व्याचा
येतील. त्या करता जागोजागी पैसा अकाउंटची कंडक्शन
उभे करणे योग्य होईल. ~~दिवाळ~~ दिवाळ आणि सर्व त्यांना दिवाळ
प्रांतात पण हे घडण ~~दिवाळ~~ दिवाळ
राहते आहे.

आ.
S. T. Kulkarni

टेलीफोन : ४५८५१ (५ लाईन)

तार : कांग्रेस

154

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी

७, जन्तर मन्तर रोड,
नई दिल्ली-१

२६.३.६७

पू. डॉक्टर,

काल तो १५ मिनिट संधी का? आपल्याला २५ ह्या प्रमाणे त्याला ३ द्यावे लागतील. आपली १५ व २५ ची पार्टी आहे कि नाही.

आपल्या पक्षाप्रमाणे आठवले यांना पण पाठवत आहे. वेळ दोन करून घेता आहे. त्यामध्ये काम सर आदरणीय प्रेमळपणे करावयाचे आहे. श्री. वेंकटराव साहेब यांना पण पाठवत आहे.

आपले श्रीमंतयादव यांचे इकडे आणि रोजगार संघटनेचे थोडे अडचण त्यांची वेळ हवी आहे. पण तो पडल्याची वाट. ती इथे हाय प्रॉब्लेम. त्यांना भी तर्फे वेळ हवी आहे. कुमठे यांना पण पाठवले होते. पुढचा निरोप आहे. काही वाटल्या रोजगार संघटनेचे ना यहाँ. जावडेकर त्यांची यूथ-केंद्री N.C.C. youth leaders ने पण त्यांची पुढील व्यवस्था त्यांनी प्रोग्रामवर घेऊन दिली त्या पुढे inspection/ वगैरे वगैरे प्रकार आहे असतील. त्यांना तो कार्यक्रम त्यांच्या पद्धतीप्रमाणे Camp ला वरून होता बघायला आणि दिसेल.

श्री कोपरगाव यांना आत्मीयतेने बोलावले होते. दोन महिने दिसले वाटे. पण इगतपुरीला P.C.C. president ने वगैरे आंकाशाने अनेक यंत्रणा करून तो चालू करा. पाहुणे तर आमचे काँग्रेसचे. सर्वेक्षणे पुन्हा यांना ओढतो ~~काही~~ आहे अटी वर ते ही यो

I request you kindly to please accept my resignation from the membership of the Congress Party. If not, please accept my resignation from the membership of the Congress Party.

Yours faithfully,

Sd/-

P. V. Sathaye

Shri Narasimha Rao Ji has accepted my resignation from the membership of the Congress Party.

A.I.C.C. has accepted my resignation from the membership of the Congress Party.

156

Sender's Stamp and Address

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी

७, जंतर मंतर रोड,

नई दिल्ली-१

To,

Shri P. V. Narasimha Rao

Prime Minister of India

New Delhi

INDIA POST

NEW DELHI

29 DEC 95

29-12-95

10

टेलीफोन ४५८५१ (५ लाईन)

तार: कांग्रेस

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी

७, जन्तर मन्तर रोड,
नई दिल्ली-१

१३-४-६७

पू. डॉक्टर

मी गुजरात ची दर करून कुबेरभाई व तेथून आज येथे आलो.

कुबेरभाई बेकरीचे अन्य यांना फेटका होता. त्यांनी आपल्या पार्सलची अंदाजे किंमत कळविली आहे. आपण ती पाहिजे असल्यास आपल्या सूचनांची वाट पहात आहेत.

पू. सी. प्रभू दिल्लीस येऊन गेले तेव्हा त्यांनी सुबलीर यांना पुकारणाबद्दल पुन्हा विचारले. इस्ट कडून हे सुबलीर पुकारणा करावे व त्यात जी. फायद्या होईल त्यांचा खर्च कोणी करावा वगैरे अगर डॉक्टरांनी सुचवावे अशी सूचना केली, त्याप्रमाणे त्यांच्याकडून हे सुबलीर पुकारणा करावे अशा सूचना आहेत. पक्की पाहिजे असल्यास पत्र पाठविण्याची वार्ता, कारण त्या करणा इस्ट जोडण्याचा निरोप करणा लागणार असल्याने अजून तरी कोणी पत्र दिले नाही. प्रभूंना हे पत्र लिहून सुबलीर पाठविण्याची सूचना करणा येईल. तो आल्यावर पत्र-व्यवहार करण्यास सुरुवात होईल. इत्यादी सर्व योग्य आहे. तेव्हा डॉक्टरांनी सांगितल्याप्रमाणे इस्ट सरकारी फरक करून देण्याची प्रथम व्यवस्था

टेलीफोन ४५८५१ (५ लाईन)

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी

७, जन्तर मन्तर रोड,
नई दिल्ली-१

१३-४-६४

पू. डाक्टर

जी गुजरात की दौरा करना कुबरस जोशी व तीन आज येथे आले.

कुबरस बेकरवाले आल्या. यांना केटली हाती. त्यांनी आपल्या चारित्र्याची अनेक दोष की मला दृष्टि आपण ती पाहिजे असे वाटते. आपल्या सूचनांत ते बाटपडतात असे वाटते.

~~पु~~. सी. प्रभू दिल्लीस येऊन गेले तेव्हा त्यांनी सुबलीर यांच्या प्रकाशनाबद्दल पुन्हा विचारले. इस्ट कोस्ट सुबलीर प्रकाशित करावे असे त्यांचे. काय ते हरकत नाही, संबंधित कोर्टिकाडे तेवढे अर्ज फक्त करावे असे डाक्टरांनी ~~पुन्हा~~ अनेक लोकांनी सूचना केल्या. त्यांचे म्हणणे इस्ट कोस्ट सुबलीर प्रकाशित करावे असे त्यांच्या दोन सूचना आहेत. पैकी पहिली सूचना डोळ्यांची आहे. कारण त्यामुळे इस्ट कोस्टचा खप वाढेल. दुसरी सूचना जाहिरातीची आहे. A.C.C. सारख्या मासिकांत जाहिराती देणे फायदेशीर होईल. पण जाहिरातदार हे मुद्दाम इंग्रजी वृत्तपत्रांकडे जातात. मराठी वृत्तपत्रांकडे ते फिरकत नाहीत. ही सूचना चांगली आहे. तेव्हा डोळ्यांचे व जाहिरातीचे असे दोन्ही प्रकार करून बघावे असे ठरले. ते त्यांनी पत्र लिहून कळवावे असे ठरले. तेव्हा योग्य ती प्रसिद्धी व्यवस्था.